

প্রতিবিশ্বন

প্রতিবিশ্বন

২০১০-১১ বর্ষ

সম্পাদক : ইছমাইল হুহইন

গৌরালপাৰা মহাবিদ্যালয় আলোচনী

এক ব্যস্ত মুহূর্তত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ

প্রতিবন্ধন

২০১০-১১ বর্ষ

বার্ষিক মুখপত্র

গৌরালপাৰা মহাবিদ্যালয়

সম্পাদনা সমিতি :

সভাপতি : ড° কাছিম আলি আহমেদ (অধ্যক্ষ)
তত্ত্বাবধায়ক : ড° বাতেন আহমেদ
সম্পাদক : ইছমাইল হুছাইন
সদস্য : শ্ৰী গোবিন্দ কলিতা (উপাধ্যক্ষ)
বফিক জামান
ড° হেমন্ত কুমাৰ কলিতা
শ্ৰীমতী লনী বৰুৱা
ড° ভানু বেজবৰা কলিতা

অলংকৰণ : বিকাশ ডেকা আৰু ইছমাইল হুছাইন

মুদ্ৰণ : অভিনৱ প্ৰিণ্টাৰ্ছ

নতুন বজাৰ, গোৱালপাৰা

ফোন - ৯৯৫৭৮২০৫০০, ৯৪৩৫৫৬০৪৫৫

অশ্ৰু অঞ্জলি

চিয়াহী নহয়
বুকুৰ শোণিতেৰে লিখা
আমাৰ সংগ্ৰামৰ ইতিহাস

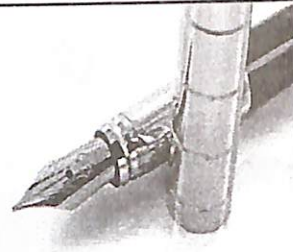
পদূলিমুখত আইৰ
অশ্ৰুশিল্প চকুযুৰি

ৰাতি পুৱাবলৈ এতিয়াও
বহুপৰ বাকি
এটি হেঙুলি পুৱাৰ স্বপ্ন
দুচকুত আকি
যাত্ৰা মাথো
সুৰ্যমুখি

অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ
আন্দোলনত প্ৰাণ আহুতি দিয়া
৮৫৫ গৰাকী ছহীদৰ
পবিত্ৰ স্মৃতিত

সম্পাদকীয় :

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় এখনি জ্ঞান মন্দিৰ। বিভিন্ন জ্ঞানী, গুণী, সহানুভূতিশীল ব্যক্তিৰ শ্ৰম, ত্যাগৰ বিনিময়ত সৃষ্টি হৈছিল এই মহাবিদ্যালয়খন। ১৯৫৫ চনত জন্ম গ্ৰহণ কৰা গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে ইতিমধ্যে ৫০ বছৰৰ দেওনা পাৰ কৰিলে। মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো অধ্যাপক আৰু অধ্যাপিকাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন বুদ্ধি জ্ঞানৰ আলোকেৰে আলোকিত কৰিবলৈ সৰ্বাস্তকৰণে চেষ্টা কৰি আহিছে।

শিক্ষাই সকলোকে সংকীৰ্ণতা, নীচ মনোবৃত্তি আদিৰ পৰা মুক্ত কৰি মণিকোঠাত পবিত্ৰতা, সৰলতা, বুদ্ধিৰ প্ৰখৰতা আদি গুণৰ বীজ সিঁচে। সাহিত্য এখন দেশৰ বা জাতিৰ দাপোন স্বৰূপ। তেনেদৰে শিক্ষাই সকলোকে সুস্থ, মানসিকতাৰে সুন্দৰ, সচেতন, সৎ আৰু দায়িত্বশীল ব্যক্তিত পৰিণত কৰি আহিছে। গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত জাতি, ধৰ্ম, ভাষা, বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে এখন পবিত্ৰ স্নেহৰ ভাৱধাৰাৰ সৃষ্টি কৰি একতাৰ এনাজবীৰে বান্ধি ৰাখিছে।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনি এই শিক্ষানুষ্ঠানৰ বিভিন্ন দিশৰ দাপোন স্বৰূপ। ইয়াৰ মাধ্যমেৰে প্ৰস্ফুটিত হৈ উঠে এই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক, অধ্যাপিকা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, কৰ্মচাৰীসকলৰ মন-গহনত ভাঁহি থকা বিভিন্ন সৃষ্টিশীল ভাৱধাৰা আৰু জ্ঞানৰ।

স্কুল-কলেজৰ আলোচনীয়ে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিজৰ জ্ঞানৰ বহিঃ প্ৰকাশ ঘটোৱাত সহায় কৰে। ইয়াত প্ৰকাশিত কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ আদি পঢ়ি আৰু প্ৰকাশ কৰি সকলোৱে সৃষ্টিশীল জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিব পাৰে। সেয়ে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সহায় কৰি এখনি সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰি আৰু ইয়াৰ গুণগত মানদণ্ডৰ উন্নতি সাধি মহাবিদ্যালয়খনৰ সুনাম বৃদ্ধি কৰা একান্ত বাঞ্ছনীয়।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনৰ সম্পাদনাৰ গধুৰ দায়িত্ব মোৰ দৰে এজন ছাত্ৰৰ হাতত অৰ্পণ কৰাৰ বাবে মই এই মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ইয়াৰোপৰি মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় ড° কাচিম

আলী আহমেদ আৰু তত্বাবধায়ক শিক্ষাগুৰু ড° বাতেন আহমেদ আৰু ড° হেমন্ত কুমাৰ কলিতা ছাৰে বহুমূলীয়া সময় ব্যয় কৰি আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰাৰ দিশত আগবঢ়োৱা দিহা পৰামৰ্শৰ বাবে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা যাচিছোঁ। লগতে বিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সাধাৰণ সম্পাদক বিশ্বজিৎ ব্ৰহ্ম আৰু মোৰ বন্ধু-বান্ধৱী (প্ৰণতি শৰ্মা, ফাৰহানা ইয়াচমিন খানম, ছাৰজিনা চুলতানা, হিবণ্য ৰায়, আব্দুল লতিফ) সকলৰ সহায় সহযোগিতাৰ বাবে মই চিৰ কৃতজ্ঞ।

ধৈৰ্য্য, সহনশীলতা, সৃষ্টিশীলতা, আদি গুণৰাজি সকলোৱে হৃদয়ৰ নিভৃততম কোণত স্থিতি লৈ এই মধুময় আলোচনীখন নিয়মিত ভাবে চিৰদিন প্ৰকাশিত হওঁক এই কামনাৰে সকলোলৈ শুভেচ্ছা ও শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত, আলোচনীখনৰ মানদণ্ড সম্পৰ্কে বিচাৰ বিশ্লেষণৰ দায়িত্ব পঢ়ুৱৈ সমাজলৈ এৰি দি মোৰ অনিচ্ছাকৃতভাৱে হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে আপোনালোকৰ পৰা মাৰ্জনা বিচাৰিছোঁ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

জয় আই অসম।

ইছমাইল হুছাইন
সম্পাদক, আলোচনী বিভাগ

ঃ সূচীপত্ৰ :ঃ

অসমীয়া বিভাগ

প্ৰবন্ধ মালা :

- অসমৰ বনৌষধি উদ্ভিদ আৰু তাৰ সংৰক্ষণ : ড° বমলা বৈশ্য শৰ্মা : ০১-০৩
- উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনজাতি প্ৰকল্পৰ ধৰ্মীয় বিচাৰ : শিৱ প্ৰসাদ ডেকা : ০৪-০৮
- ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰ, দুৰ্নীতি আৰু আল্লাহাজাবে : বলোৰাম দাস : ০৯-১২
- শঙ্কৰদেৱৰ অনবদ্য ৰচনা 'কীৰ্ত্তন' : ড° ভানু বেজ বৰা কলিতা : ১৩-১৭
- আহোম যুগৰ অসমীয়া সংস্কৃতি : বিকাশ ডেকা : ১৮-২০
- প্ৰান্তৰ প্ৰতি পিতৃ-মাতৃ তথা অভিভাৱকৰ কৰ্তব্য : আব্দুল মালেক : ২১-২২
- ভূমিকম্প আৰু গৃহ নিৰ্মাণ : ইন্দিৰা হুছেইন লতিফ : ২৩-২৬
- শাদুকৰী শব্দ তিনিটা : শ্বাহনাজ আহমেদ : ২৭-২৯
- মূগ্ধ নাট : অথেনা : উইলিয়াম শ্বেক্সপীয়েৰ : ছফিয়ৰ বহমান প্ৰামানিক : ৩০-৩২
- ব্যক্তি আৰু ব্যক্তিত্ব (সৌভ কুমাৰ চণ্ডিহা) : অপৰ্না দাস : ৩৩-৩৪
- অসমীয়া সমাজত গণশিল্পী ভূপেন হাজৰিকাৰ অৱদানে : মুনমী নাথ : ৩৫-৩৯

কবিতা কানন :

- সুধাকৰ্ণ তোমাক নমস্কাৰ : হেমন্ত কুমাৰ কলিতা : ৪০-৪১
- জীৱন যেতিয়া আঘোনৰ পথাৰত : অপৰ্না দাস : ৪২
- মোৰ কবিতা : ছবিয়া খাতুন : ৪৩
- তথাপিও তুমি ঘূৰি নাচালা : অমৰেশ ঘোষ : ৪৪
- বেদনাসিক্ত এখন হৃদয় : কবৰী দেৱী : ৪৫
- অন্তৰৰ বেদনা : ফাৰহিন ৰাজভী : ৪৬
- ৰাতিৰ কবিতা : নিৰ্মিতা নাথ : ৪৭
- এটা কবিতাৰ বাবে : ছফিয়ৰ বহমান প্ৰামানিক : ৪৮
- জীৱন : ছাহেবা ছুলতানা তালুকদাৰ : ৪৯
- মৰম : ইউছুফ আলী আহমেদ : ৫০
- নিসঙ্গতা : বেছমিনা ছুলতানা : ৫১
- নিসঙ্গতাৰ গান : ছেলিম জাবেদ আহমেদ : ৫২
- জীৱন যাত্ৰা : ইভলিনা : ৫৩
- শব্দগ্ৰন্থাৰ : আতিকুৰ বহমান মল্লিক : ৫৪

- সময়-চিন্তন : আশ্বৰাফুল বহমান : ৫৫
- মোক এখন আকাশ লাগে : বেছমিনা ছুলতানা : ৫৬
- তোমাৰ বাবে নামটো : আব্দুল মালেক : ৫৭
- মেঘালী নিশা : জিতুল নাথ : ৫৮
- মাতৃ তুমি অনন্যা : মন্দিৰা দেৱী : ৫৯
- মাতৃ : কছমিতা দাস : ৬০

বাংলা কবিতা :

- সবুজ সপ্নেৰ অপেক্ষায় : চিত্তোৱৰ্জন শীল : ৬১
- হাৰ-জিৎ : নূৰ জামান : ৬২
- দুঃখ : কৌশিক পাৰামানিক : ৬৩

গল্পগুচ্ছ :

- নীহাৰিকাত কায়াৰ আশাৰে : ৰাজেশ্বৰ ৰাভা : ৬৪-৬৫
- সপোনবোৰ যেতিয়া সৰি পৰে : আতিকুৰ বহমান মল্লিক : ৬৬-৬৯
- অবুজ বেদনা : মিনাৰুল ইছলাম : ৭০-৭১
- হিয়াৰ ভ্ৰান্তি : মঞ্জিৰুল ইছলাম : ৭২-৭৩
- এদিন নবনাৰায়ণ সোঁতত : নূৰজামান : ৭৪-৭৫
- উপায় : আব্দুল আজিজ : ৭৬-৭৭
- ঈদৰ চোলা : খাইৰুল ইছলাম : ৭৮-৮০
- কুঁৱলীৰ আৰত : অপৰ্না দাস : ৮১-৮২
- ডাৱৰৰ দেশত এখন বাগিচা : ফাৰহানা জেছমিনা খানম : ৮৩-৮৪

বন্ধনমালা :

- বন্ধন প্ৰকৰণ : আলফাৰিদা জামান (মামলি) : ৮৫-৮৯

ইংৰাজী বিভাগ

- *Indian Music and Paintings (in the context of Assam)* : Dr. K. A. Ahmed : 90-96
- *Discourse on Gender Towards Empowerment and Gender Justice* : Jayanta Kr. Brahma : 97-102
- *What is History ?* : Shahrukh Hussain : 103
- *MOBILE - The world of fashion* : Nazrul Hussain : 104

- *GENDER EQUALITY AND SOCIAL PROGRESS* : Sk. Lutfur Rahman : 105-107
- *ABHINAYA (Expression and Mime)* : Lonishri Das : 108-109
- *Subaltern Subjectivity and Resistance In Arundhati Roy's novel : The God of Small Things* : Mozbul Haque Choudhury : 110-115
- *Rabindranath Tagore* : Jyotirekha Sharma : 116-118
- *FRINGE Theatre* : Dhritismita Roy : 119
- *FEMINISM* : Binita Rava : 120-121
- *Life of Arundhati Roy on Indian English Novelist* : Samsun Nehar Hussain : 122
- *Developing Communication Skills* : Tabil Haque : 123-124
- *Copenhagen Summit on GLOBAL WARMING* : Myzu Islam : 125-126
- *M.F.Hussain* : Zenifar Yesmin : 127-129
- *Have Health Wealth And Happiness* : Dayanand Roy : 130-131
- *DR. BHUPEN HAZARIKA* : Ismile Hussain : 132-134
- *WHY DO WE CALL FIRST APRIL A FOOL'S DAY* : Mokibul Hoque : 135-136
- *It Only Takes a Minute, To Change Your Life !* : Selim Zaved Ahmed : 137
- *The 20th Century Indian Poets* : Jupitara Nath : 138-139
- *THOMAS STEARNS ELIOT (1888-1965)* : Hasonur Rahman : 140-141
- *Teacher's Day and Imporfance of Teacher's in the Society* : Iftequar Ali Ahmed : 142-143
- *Mamoni Raisom Goswami* : Paula Kaur Das : 144-146
- *Mystery Behind the Mona Lisa* : Kishor Talukdar : 147-148
- *The Facebook Effect* : Neelofar Yasmeeen : 149
- *YOUR BEST FRIEND* : Mouspiara Begum : 150-151
- *The Hypocrisy* : Rakhi Das : 152
- *CHILD LABOUR* : Khairul Islam : 153
- *Tribute to my Mom* : Neelofar Yasmeeen : 154
- *With Love Rittika* : Shazid Ahmed : 155
- *Path to Success* : Satabdi Ray : 156
- *I'm a Sinner* : Hiranya Ray : 157
- *Life, a servant of Time* : Jupitara Nath : 158
- *A Song Sung by God* : Renu Mattu : 159
- *The World of Today* : Habib Fazlul Basid : 160
- *IF I WERE* : Janmoni Ahmed : 161
- *My Senses* : Abdul Manna Sheikh : 162

From the Principal's Desk ...

It gives me immense pleasure to write a few words in the College Magazine 2010-11, Goalpara College, Goalpara. The College Magazine "Pratibimban" is considered as a mouth piece of the College fraternity and the society at large. It reflects the performances of the college, its successes and failures, and also focuses on the academic and other activities throughout the year. Through this Magazine students get the opportunity to express their thoughts and feelings through their writings, which will encourage them and enhance their creative talents.

Goalpara College is one of the largest and glorious co-educational institutions in Lower Assam Accredited at the B level by the NAAC (National Assessment and Accreditation Council) in 2010. The college has been completed 58 years of its existence right from the date of its establishment in 8th August, 1955. Although the results of the college in both H.S. and University Examination including Science and Arts stream is satisfactory, and some of our students obtained remarkable achievements, but perfection yet to be achieved as a whole. The college has Boys' and Girls' Hostels separately. There is a magnificent library in the college where more than thirty two thousand volumes of books of various subjects are available.

The college has a study centre of KKASOU (Krishna Kanta Handique State Open University), which is recognized by the Distance Education Council (DEC), New Delhi. The main purpose of the University is to promote education among the downtrodden and backward sections of the society through Open and Distance Learning (ODL) at minimum and affordable fees. Initially, the study centre has offered the B.A., B.Com, BBA and BCA courses.

On the other hand, Goalpara College has entered into a memorandum of understanding with IGNOU (Indira Gandhi National Open University) and has become a partner institute, and started initially seven Professional Courses from July, 2008, under the scheme on convergence of 'Open and Distance Learning and Conventional Systems' being conceived jointly by the UGC, IGNOU, DEC and AICTE under the guidance of Union Ministry of Human Resource and Development with the intention to bridge the gap between the conventional university and Open and Distance Learning (ODL) system.

Under the FIST (Faculty improvement of Science and Technology) scheme of the DST (Department of Science and Technology), New Delhi, Govt. of India, the infrastructure of Science Faculty as well as the College Library has been modernized for the benefit of the students and faculty members.

মহাবিদ্যালয় আলোচনী সম্পাদনা সমিতি

ড° কাছিম আলী আহমেদ
(সভাপতি)

বফিক জামান

ড° বাতেন আহমেদ

ড° হেমন্ত কুমার কলিতা

ড° ভানু বেজববা কলিতা

শ্রী লনী বৰুৱা

ইছমাইল হুছাইন
(সম্পাদক)

মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভার সদস্য সকল

অসমীয়া বিভাগ

STAR OF THE COLLEGE

BEST LITERATURE & BEST DEBATOR

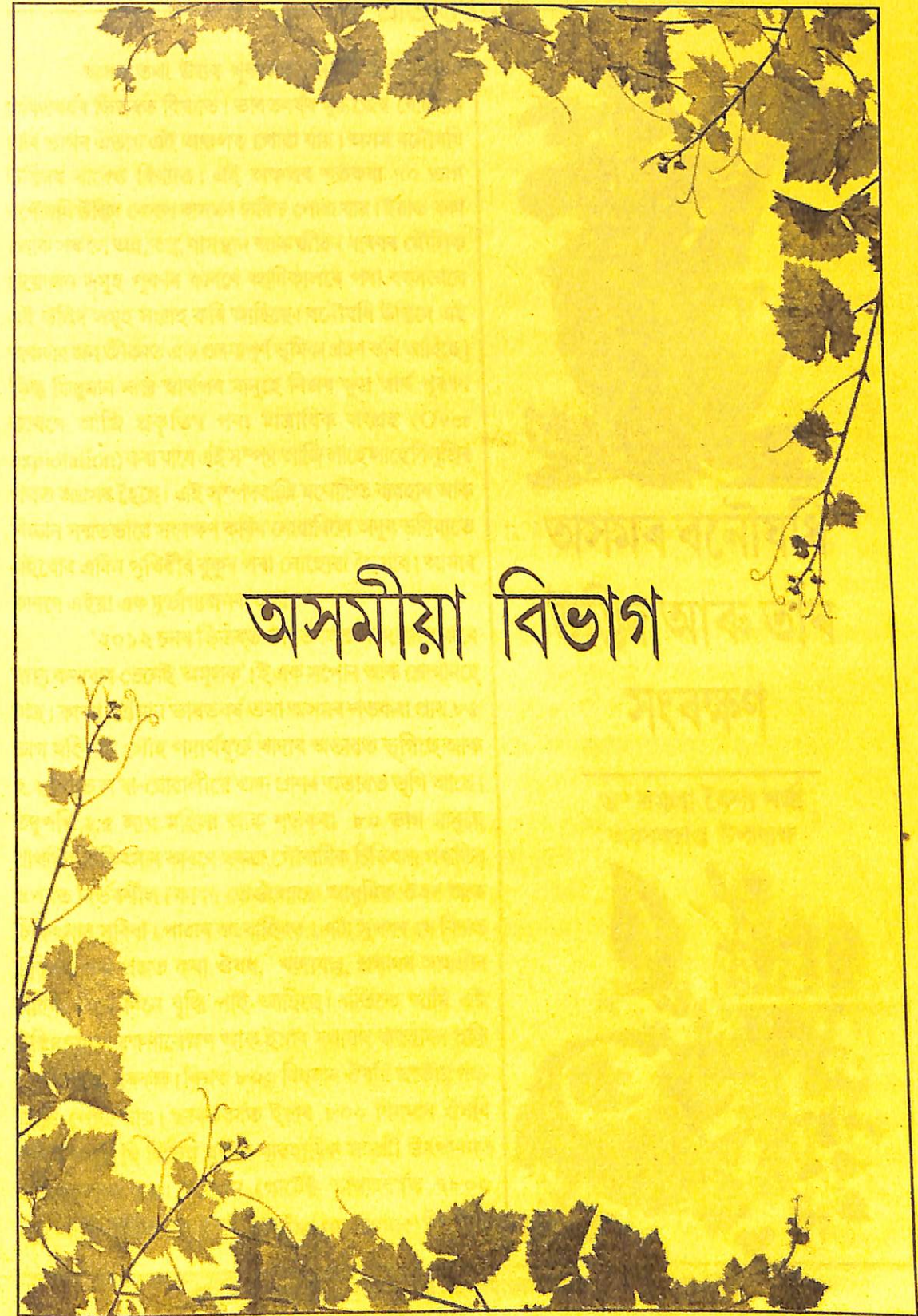
BEST SINGER

BEST INDOOR

BEST OUTDOOR

অসমীয়া বিভাগ

অসম তথা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চল জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ বাবে ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত বিখ্যাত। ভাৰতবৰ্ষৰ মুঠ জৈৱ বৈচিত্ৰ্যৰ চাৰি ভাগৰ এভাগ এই অঞ্চলত পোৱা যায়। অসম বনৌষধি উদ্ভিদৰ বাবেও বিখ্যাত। এই অঞ্চলৰ শতকৰা ৭০ ভাগ বনৌষধি উদ্ভিদ কেৱল অসমৰ হাবিত পোৱা যায়। ইয়াত থকা লোক সকলে অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থান আৰু জীৱন ধাৰণৰ মৌলিক প্ৰয়োজন সমূহ পূৰণৰ কাৰণে আদিকালৰে পৰা বহুলভাৱে এই উদ্ভিদ সমূহ সংগ্ৰহ কৰি আহিছে। বনৌষধি উদ্ভিদে এই অঞ্চলৰ জন জীৱনত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। কিন্তু কিছুমান ন্যস্ত স্বাৰ্থপৰ মানুহে নিজৰ ক্ষুদ্ৰ স্বাৰ্থ পূৰণৰ কাৰণে আজি প্ৰকৃতিৰ পৰা মাত্ৰাধিক সংগ্ৰহ (Over exploitation) কৰা বাবে এই সম্পদ আজি লাহে লাহে বিলুপ্তিৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈছে। এই সম্পদৰাজি যথোচিত ব্যৱহাৰ আৰু বিজ্ঞান সন্মতভাৱে সংৰক্ষণ কৰিব নোৱাৰিলে অদূৰ ভৱিষ্যতে এইবোৰ এদিন পৃথিৱীৰ বুকুৰ পৰা নোহোৱা হৈ যাব। আমাৰ কাৰণে এইয়া এক দুৰ্ভাগ্যজনক কথা।

‘২০১২ চনৰ ভিতৰত ভাৰতবৰ্ষত সকলোৰে বাবে স্বাস্থ্য কথাষাৰ তেনেই অমূলক’ ই এক সপোন আৰু শ্লোগানহে মাত্ৰ। কাৰণ বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষ তথা অসমৰ শতকৰা প্ৰায় ৮৫ ভাগ মহিলাই লৌহ পদাৰ্থযুক্ত খাদ্যৰ অভাৱত ভুগিছে আৰু ২.২ নিযুত ল’ৰা-ছোৱালীয়ে খাদ্য প্ৰাণৰ অভাৱত ভুগি আছে। তদুপৰি ২.৫ লাখ মহিলা আৰু শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহে প্ৰাথমিক চিকিৎসাৰ কাৰণে ঘৰুৱা পৌৰাণিক চিকিৎসা পদ্ধতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। কাৰণ তেওঁলোকে আধুনিক ঔষধ আৰু চিকিৎসাৰ সুবিধা পোৱাৰ বহু বাহিৰত। এটা সুখৰ যে বিশ্বত উদ্ভিদৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা ঔষধ, খাদ্যবস্তু, প্ৰসাধন সামগ্ৰীৰ চাহিদা দিনে দিনে বৃদ্ধি পাই আহিছে। গতিকে আমি এই উদ্ভিদবোৰৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ আৰু ইয়াৰ যথাযথ ব্যৱহাৰৰ প্ৰতি চকু দিয়াতো দৰকাৰ। বিশ্বত ৮০০ বিধমান ঔষধি জাতীয় গছ-গছনি পোৱা যায়। ভাৰতবৰ্ষত ইয়াৰ ৮০০ বিধমান ঔষধি উদ্ভিদ আছে যি বিভিন্ন ধৰণৰ ব্যৱহাৰিক সামগ্ৰী উৎপাদনত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বৰ্তমান গোটেই ভাৰতবৰ্ষত ৭৮০০ অনুমোদিত উদ্ভিদজাত ঔষধ (Herbal medicine) উৎপাদন

অসমৰ বনৌষধি উদ্ভিদ আৰু তাৰ সংৰক্ষণ

ড° ৰমলা বৈশ্য শৰ্মা
অৱসৰপ্ৰাপ্ত উপাধ্যক্ষ

কৰা কাৰখানা আছে আৰু সেইবোৰ বন জংঘলৰ পৰাই ইয়াৰ মূল উপাদান সমূহ সংগ্ৰহ কৰা হয়। গতিকে এক বৃহৎ পৰিমাণৰ কেঁচা মালৰ (raw material) আৱশ্যক হয় কেৱল আমাৰ নিজৰ ব্যৱহাৰৰ কাৰণে (Exim Bank report)। ইয়াৰ ভিতৰত ২৫০০ বিধ বিভিন্ন পৈদ্ধাতিক (formulation based) ঘৰুৱা ঔষধ আৰু ১০,০০০ (derigned formulation Ayurvedic) আয়ুৰ্বেদিক ঔষধ প্ৰস্তুত কৰা হয়। ভাৰতবৰ্ষত ৪৬০,০০০ অনুমোদিত আয়ুৰ্বেদিক, হোমিওপেথিক আৰু এউনানিৰ চিকিৎসক আছে।

ইয়াৰ উপৰিও ভাৰতবৰ্ষৰ আয় ৬৫০০ কোটি টকাৰে আয়ুৰ্বেদিক ঔষধ বা উদ্ভিদৰ অংশ বিশেষ ৰপ্তানি কৰে। বিশ্বৰ ভিতৰত চীন আৰু ভাৰতবৰ্ষ দুখন দেশ যিয়ে বিশ্ব শতকৰা ৪০ ভাগ (Herbal Medicine) উদ্ভিদজাত ঔষধ বিভিন্ন দেশলৈ ৰপ্তানি কৰে। গতিকে ভাৰতবৰ্ষই এই ক্ষেত্ৰত এক মুখ্য ভূমিকা ল'ব পাৰে, কাৰণ হিচাব মতে ১০,০০০ কোটি টকাৰ ২০১২ চনলৈ ঔষধ আৰু উদ্ভিদৰ অংশ বিশেষ ৰপ্তানি কৰি দেশখন সমৃদ্ধ কৰিব পাৰিব যদিহে আমি সকলোৱে পৰিকল্পনা অনুযায়ী সংৰক্ষণ আৰু বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিত খেতি কৰাত লাগো। এইক্ষেত্ৰত অসমে মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে। কিয়নো ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু জলবায়ু বনৌষধিৰ ভাণ্ডাৰ সমৃদ্ধিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে অৰিহণা যোগাবলৈ অনুকূল। গতিকে আমি আমাৰ সম্পদ ৰক্ষা কৰিব লাগিব। কিন্তু কেনেকৈ আৰু কি ধৰণে ?

প্ৰকৃতিৰ সম্পদৰ পুনৰুৎপত্তি (regeneration)ৰ ও এক সীমা আছে। গতিকে ইয়াৰ বাসস্থান / বাসভূমি যাতে অক্ষুণ্ণ থাকে তাৰ বাবে আমি সদায় সচেতন থাকিব লাগিব। যদি এই সম্পদ সমূহ বিজ্ঞান সন্মতভাৱে সংগ্ৰহ কৰিব পাৰো তেতিয়াহ'লে ১৫ শতাংশ বৃদ্ধি আহৰণ কৰিবলৈ সম্ভৱ হ'ব যিয়ে অসমৰ ১০ শতাংশ নিবনুৱা সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰে। তাৰ কাৰণে বিভিন্ন উপায় অৱলম্বন কৰিব লাগিব।

ঔষধি জাতীয় উদ্ভিদৰ বিজ্ঞান সন্মত সংৰক্ষণ, উপায় আৰু পদ্ধতি -

- ১) প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰা।
- ২) উদ্ভিদৰ বিভিন্ন জাতি, উপজাতি, গোত্ৰবোৰ সংৰক্ষণ কৰা।
- ৩) বিজ্ঞান সন্মত ভাৱে প্ৰাকৃতিক অৱস্থাৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা।
- ৪) অতি বেচি সংগ্ৰহ কৰা বনৌষধি উদ্ভিদবোৰত পদ্ধতিগত ভাৱে খেতি কৰা।
- ৫) স্ব-স্থান / পৰিষ্কাৰ স্থান (Insitu / exsitu) সংৰক্ষণ কৰা।
- ৬) বিপদাপন্ন প্ৰজাতিবোৰৰ ৰপ্তানি বন্ধ কৰা।
- ৭) বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়, বিশ্ববিদ্যালয় আদি সকলোকে সংৰক্ষণৰ কামত নিয়োগ কৰা।
- ৮) সকলো ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানক যিবিলাকৰ চাৰিওফালে থকা ঠাইবোৰত বিভিন্ন ধৰণৰ ৰঞ্জীষধি গছলগোৱাত উৎসাহ যোগোৱা।

অসমৰ পৰম্পৰাগত বনৌষধি উদ্ভিদ :

অসমৰ প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত প্ৰায়বোৰ বনৌষধিৰ উৎপত্তি স্বভাৱিকতে হয়। ৰোগ প্ৰতিৰোধ আৰু প্ৰতিকাৰৰ এই দুয়োটাৰ কাৰণেই অসমীয়া সমাজত ঔষধি গুণ সম্পন্ন গছৰ প্ৰচলন হৈ আহিছে। মূৰ, চুলি, নাক, কাণ, চকু, মুখ, দাত, জিভা, বুকু, পেট, শ্বাস-প্ৰশ্বাস, ৰক্ত, হাড়, গ্ৰন্থি আদিৰ ৰোগত ভোগা ব্যক্তিৰ বনৌষধি চিকিৎসাৰ দ্বাৰা যুগ যুগ ধৰি আমাৰ সমাজত চালি আহিছে। ইয়াৰ উপৰিও আকস্মিক দুৰ্ঘটনাজানিত কাৰণত স্ক্ৰফৰণ, হাড় ভগা, সৰ্প দংশন, অগ্নিদাহন আদিৰ কাৰণে চিকিৎসাৰ বাবেও হোৱা বিশেষ বনৌষধি কিছুমান হ'ল অনন্তমূল, আৰ্কমূল, শতমূল, আগিয়াচিত, আমোল কচু, শতামা কচু, বিভিন্ন ধৰণৰ জামু, বিভিন্ন ধৰণৰ কচু,

তুলসী, কেহৰাজ, চালকুৰবী, বিশল্যকৰণী, বিহলভনি, ব্ৰাহ্মী ইত্যাদি।

Medicinal Plants Prohibited for Export :
Government of India Ministry of commerce.

Notification No. - 24 (RE-98) 1997-2002 New Delhi Dated the 14.10.98 Appendix 2 of the book titled "ITO(HS) classification of export and import items 1997-2002".

1. Saussurea costus.
2. Rauwolfia serpentina (Benth sarpagandha)
3. Ceropogia specios.
4. Frerea indica (Shindal Mankundi)
5. Podophyllum hexandrum (emodi) (Indian podopyllam)
6. Dioscorea deltoidea (Elephant's foot)
7. Euphorbia species(Euphorbias)
8. Pterocarpus santalinus (Red sanders)
9. Taxus Wallichiana (common yew or Birni leaves)
10. Aquilaria malaccensis Lamk (Agarwood)
11. Aconitum species.
12. Coptin teeta.
13. Conclinium fenestratum (Calumba wood)
14. Gentiana kurroo (kuru, kutko)
15. Gentum species.
16. Kaempferia galangalinn.
17. Panax pseudoginseng.
18. Picrorhiza Kurrooa.
19. Swertia Chirata (Charayatah)

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনজাতি সকলৰ ধৰ্মীয় বিচাৰ

পৃথিৱীত মানৱ সমাজত বিৰাজ কৰা অজ্ঞানতাই সকলো অপশক্তিৰ মূল আধাৰ। গভীৰ আধ্যাত্মিক বাস্তৱতাত পাপৰ ধাৰণাটোক অগ্ৰাহ্য কৰিছে। কিন্তু অজ্ঞানতাৰ বাবে সমাজৰ নৈতিক নিয়ম ভাঙি আমি যি কাম কৰো তাকে পাপ বুলি কোৱা হৈছে। সেই ফালৰ পৰা সনাতন (eternal) ধৰ্মই, প্ৰধানকৈ সংস্কাৰিত ধৰ্মই (cult) কোনো অজ্ঞানীক বা পাপীক ঘৃণাৰ চকুৰে চাবলৈ কোৱা নাই।

শিৱ প্ৰসাদ ডেকা
অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ

উত্তৰ-পূব ভাৰতত বসবাস কৰা প্ৰতিটো জনজাতি গোষ্ঠীৰ লোকেই এজন সৰ্বশক্তিমান পৰমব্ৰহ্মা পৰমেশ্বৰ ভগৱানৰ অৱস্থিতিক বিশ্বাস কৰে, যিজনে বিশ্বৰ সকলোবোৰৰে সৃষ্টিকৰ্তা, পালন কৰ্তা আৰু সংহাৰ কৰ্তা। এই পৰম সত্তাক নিগুণ, নিৰাকাৰ পৰম ব্ৰহ্মা বুলি বিশ্বাস কৰে। জনজাতিৰ লোক সকলৰ বিভিন্ন ফৈদ বা গোষ্ঠীৰ লোক সকলে এই পৰম ব্ৰহ্মা ভগৱানক বিভিন্ন নামেৰে নামাকৰণ কৰি পূজা-অৰ্চনা আগবঢ়াই আহিছে। ঠিক তেনেদৰে যেলিয়াংগ্ৰং নগা গোষ্ঠীৰ লোক সকলে টিংৱাং বা টিংকাও-ৰাগৱাং, টানি সকলে দলিপল', বাংফ্ৰাইডি সকলে বাংফ্ৰা, কাৰ্বিসকলে হেমফু' বা লক্ষীমন, বড়ো সকলে বাথৌ, বাভাসকলে বিছি দেৱতাক, ডিমাছা আৰু ত্ৰিপুৰী সকলে শিবা (শিববাই) বা চুৱাই, মিজো আৰু হাংখোল সকলে গাখিমান, খাচী সকলে উ-ৱেই, জয়ন্তীয়া সকলে উদ্ৰি-কিৰট, টামাং সকলে হগানেহ, মিচিমি সকলে নানিনতায়ী বা আমিক মাতাই, দেউৰী সকলে কুন্দিমামা, ভূটীয়া সকলে কিনকুৱচন আদি বিভিন্ন নামেৰে ভগৱান পৰমেশ্বৰক নামাকৰণ কৰি পূজা-সেৱা কৰি আহিছে যদিও জনজাতিৰ লোক সকলে সমগ্ৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনৰ সৃষ্টি কৰ্তা, পালন কৰ্তা আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কৰ্তা এজন নিগুণ নিৰাকাৰ ব্ৰহ্মা ভগৱান আছে বুলি বিশ্বাস কৰে তথাপিও তেওঁলোকৰ সমাজ ব্যৱস্থাত নানা দেৱ-দেৱীৰ মাধ্যমেৰে তেৱাই আত্মপ্ৰকাশ কৰাটোও বিশ্বাস কৰে। যদি কোনো গোষ্ঠীয়ে বিভিন্ন দেৱ-দেৱীক এৰি কেৱল মাত্ৰ এজন সৰ্বশক্তিমান ভগৱানক পূজা কৰে বা আন কোনো জনজাতি গোষ্ঠীয়ে সৰ্বশক্তিমানক অন্য উপদেৱতাৰ লগত পূজা কৰে তেনেহ'লে উভয় পদ্ধতিয়েই শুদ্ধ। ঠিক তেনেদৰেই অসম তথা উত্তৰ-পূব ভাৰতত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱে একশৰণ নামধৰ্মত ভাগৱতক সাৰ কৰি একেশ্বৰ বাদৰ প্ৰৱল সোঁত বোৱাই বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠনৰ ভেটি স্থাপনত ব্ৰতি হৈ অসমীয়া জাতিটোক গীত-মাত-ভাওনা, নামঘৰ, সত্ৰ আদিৰ মাধ্যমেৰে গঢ় দিছিল।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনজাতিৰ লোকসকলৰ মাজত ভিন ভিন পৰিৱেশত অপশক্তি অস্তিত্বকো বিশ্বাস কৰা পৰিলক্ষিত হয়। নানা ৰোগ-ব্যাদি, মাৰি-মাৰক আদি কোনো অপশক্তিৰ অধিকাৰী দেৱ-দেৱীৰ প্ৰভাৱতে সৃষ্টি বুলিও বিশ্বাস কৰে। সেয়ে প্ৰায় সকলো

জনজাতিৰ লোকে মদ-মাংস আদি সত্তাৰে নৈবেদ্য আগবঢ়াই পূজা-অৰ্চনা কৰি সেই সকল অপশক্তিৰ অধিকাৰী দেৱ-দেৱীক সন্তোষ কৰি ৰাখি-সুখে সন্তোষে জীৱন নিৰ্বাহ কৰাৰ কামনা কৰে। এনে কাৰ্য্যৰ পৰা সৰ্বশক্তিমান, সৰ্বব্যাপক, সৰ্বজ্ঞ এজন ভগৱানৰ প্ৰতি থকা ধ্যান-ধাৰণাৰ ব্যতিক্ৰম যেন অনুমান হয়। এনে ধাৰণা উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ জনজাতি সকলৰ উপৰিও অন্য ধৰ্মীয় বিশ্বাসতো পোৱা যায়। আমি য'ৰ পৰা আহিছো তাক নিজৰ বুলি অনুধাৱন কৰা উচিত। বায়ু, সূৰ্য্য, অগ্নি, মাটি, পানী, আকাশ অবিহনে জীৱ বৰ্তি থকা অসম্ভৱ। সেয়ে এইবোৰৰ লগত জড়িত দেৱ-দেৱী সকলক পৃথকে পূজা-অৰ্চনা বা প্ৰাৰ্থনাৰে কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰা নিশ্চয় ভুল নহ'ব।

অন্য এক দৃষ্টিকোণৰ পৰা লক্ষ্য কৰিলে এই বিশ্বাস আৰু অভ্যাসবোৰে এজন সৰ্বশক্তিমান, সৰ্বব্যাপক আৰু সৰ্বজ্ঞ ভগৱানৰ অস্তিত্বক বিৰোধ কৰা যেন অনুমান হয়। সৰ্বব্যাপক ভগৱান সকলো স্থানতেই বিৰাজ কৰে। যদি ভগৱানৰ প্ৰতি এনে ধাৰণাই বিদ্যমান তেনেহ'লে ভূত-প্ৰেত বা অন্য অপশক্তি দেৱ-দেৱী সকলৰ অৱস্থিতি বা অস্তিত্ব ক'ত। নিশ্চয় এনে ধাৰণাৰ বশবৰ্ত্তি হৈয়ে বাংফ্ৰাইন সকলৰ বাংফ্ৰাইজিম, জেলিয়াংগ্ৰং, নগা সকলৰ হেৰাকা, কাৰ্বিসকলৰ লখিমন আধৰম আদি সংস্কাৰিত ধৰ্ম বিশ্বাসত ভূত-প্ৰেত আদিৰ অস্তিত্ব নাই। তেওঁলোকৰ ধৰ্ম বিশ্বাসত মানুহ বেমাৰ-আজাৰ কোনো অপশক্তিৰ প্ৰভাৱত নহয়। এইবোৰ প্ৰকৃততে মানুহে কৰা কু-কৰ্মৰ ফল। এই পৃথিৱীত অজ্ঞানতাই সকলো অপশক্তিৰ মূল।

পৃথিৱীত মানৱ সমাজত বিৰাজ কৰা অজ্ঞানতাই সকলো অপশক্তিৰ মূল আধাৰ। গভীৰ আধ্যাত্মিক বাস্তৱতাত পাপৰ ধাৰণাটোক অগ্ৰাহ্য কৰিছে। কিন্তু অজ্ঞানতাৰ বাবে সমাজৰ নৈতিক নিয়ম ভাঙি আমি যি কাম কৰো তাকে পাপ বুলি কোৱা হৈছে। সেই ফালৰ পৰা সনাতন (eternal) ধৰ্মই, প্ৰধানকৈ সংস্কাৰিত ধৰ্মই (cult) কোনো অজ্ঞানীক বা পাপীক ঘৃণাৰ চকুৰে চাবলৈ কোৱা নাই। বৰঞ্চ অজ্ঞানতা বা পাপকহে ঘৃণা কৰিবলৈ কৈছে। মানৱ দেহৰ মাজতে দেৱত্ব অন্তৰ্হিত হৈ আছে। অজ্ঞানতাইহে মানুহক অস্থায়ীভাবে অজ্ঞান অন্ধকাৰত ডুবাই ৰাখে। অজ্ঞান অন্ধকাৰ আতৰ কৰিব পৰাই হ'ল ধৰ্ম। পৃথিৱীৰ সকলো মানুহৰ আত্মাৰ মাজত স্বৰ্গীয়ত্ব নিহিত হৈ আছে। স্নানস্থায়ী অজ্ঞান অন্ধকাৰে মানুহৰ প্ৰকৃত নিজস্ব স্বভাৱত প্ৰভাৱ পেলায়। এইয়ায়ো বাস্তৱবাদী সত্ৰাৰ প্ৰভাৱৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱান্বিত হোৱাৰ ফল। সেয়ে এই ধৰাৰ বুকুত কোনো কাৰো শত্ৰু নহয় বা হ'ব নোৱাৰে। বিশ্বৰ মানৱ সমাজৰ শত্ৰু হ'ল অজ্ঞতা। এই অজ্ঞতাক মানৱ সমাজৰ পৰা সমূলি নিৰ্মূল কৰা অতিশয় প্ৰয়োজন। অন্য জাতি বা ধৰ্মৰ লোকক বা পাপীক হয়জ্ঞান কৰা উচিত নহয়। এনে সংস্কৃতিৰ ধৰ্ম (cult) বোৰৰ ভিতৰত বাংফ্ৰা ধৰ্মও ভক্তসকলক এনেদৰে সংস্কাৰিক কৰা হৈছে যে তেওঁলোকে মদ-মাংসৰ সংস্পৰ্শৰ পৰা আতৰি অহাৰ উপৰিও সমাজত বিদ্যমান হৈ থকা জাগতিক সন্তুষ্টিৰ পৰাও আতৰি আহি এক নিষ্কাম ভক্তিলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰি ফ্ৰাহত্বৰ বা মুক্তিৰ ফাললৈ ধাৰিত কৰা হৈছে। মানৱ সমাজত থকা অজ্ঞানতা আৰু দুৰ্বলতাৰ বাবে জাগতিক সন্তুষ্টিয়ে বিৰক্ত কৰি আছে। বিশ্বৰ মানৱৰ মনত যিমান দিনলৈকে আকাংক্ষাই বিৰাজ কৰিব সিমান দিনলৈকে মুক্তিৰ পথত অগ্ৰসৰ হোৱাটো কঠিন কাম।

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ প্ৰতি গৰাকী জন-জাতিৰ লোকে এজন পৰমেশ্বৰ আৰু তেওঁৰ সৰ্বব্যাপ্ততাত বিশ্বাসী। সেয়ে যিকোনো ঠাইতে ভগৱানৰ উপস্থিতি স্বীকাৰ কৰি সৰ্বব্যাপ্ত ভগৱানক পূজাৰীৰ অবিহনে পূজা সেৱা কৰিও তেওঁক পাব পাৰি। বাইবেলত উল্লেখ থকা শেষ সম্বন্ধীয় (Semitic) ধৰ্ম অনুযায়ী সৰ্বব্যাপ্ত সৰ্বশক্তিমান নহয় আৰু তেওঁ স্বৰ্গৰাজ্যতহে থাকে। তেওঁলোকৰ মতে ভগৱানে কোনো সিদ্ধান্তলৈ আহিবলৈ হ'লে কোনো সিদ্ধপুৰুষৰ (prophet) সহায় ল'ব লাগে আৰু ভগৱানক পাবলৈ হ'লে সিদ্ধপুৰুষ বা মাচিয়াৰ সহায়তহে লগ পাব পাৰি। ভক্তসকলে নিজে কৰা প্ৰাৰ্থনাই ভগৱানক পাব নোৱাৰে।

ধৰা পৃষ্ঠৰ সকলো সনাতন ধৰ্মী লোকেই পৃথিৱী বা ধৰিত্ৰীক মাতৃ আৰু আকাশক পিতৃ জ্ঞান কৰে। প্ৰকৃতাৰ্থত যদি এয়াই সঁচা হয় তেন্তে সকলো মানুহেই পিতৃ-মাতৃ (আকাশ আৰু পৃথিৱী) নিজা গুণ সমূহ আহৰণ কৰিব পাৰিছে। মানৱ দেহক দুটা ভাগত বিভক্ত কৰিব পাৰি - দেৱত্ব ভাগটো হ'ল আত্মা আৰু বাস্তৱ ভাগটো হ'ল মানৱ শৰীৰ। মানৱ দেহ আত্মা আৰু শৰীৰৰ দ্বাৰা গঠিত। গতিকে মানৱ দেৱত্ব আৰু বাস্তৱ শক্তিৰ দ্বাৰাহে পৰিচালিত হয়। মানৱ আৰু ভগৱানৰ মাজৰ আকৰ্ষণৰ শক্তিটোৱেই দেৱত্বৰ বা ইচ্ছা শক্তি। দেৱত্বৰ বা ইচ্ছা শক্তিৰ জৰি যতেহে মানুহ আৰু ভগৱানৰ মাজত যোগসূত্ৰ হয়। অন্যহাতে প্ৰকৃত (Nature) আৰু মানুহৰ মাজৰ আকৰ্ষণৰ শক্তি হ'ল বাস্তৱবাদী শক্তি বা কামনা (desire)। বাস্তৱবাদী শক্তি বা কামনাৰ ফলত মানুহ আৰু প্ৰকৃতিৰ আকৰ্ষণ বৃদ্ধি কৰে। প্ৰকৃতিৰ উদমাদনাত মানৱ শৰীৰত কামনা শক্তি জাগ্ৰত হয় আৰু এই পৰিৱৰ্তনশীল শক্তিৰ ফলস্বৰূপে মানৱৰ মনত অসম্পূৰ্ণ ভাৱ উদয় হৈ কামনাৰ ৰূপত প্ৰকাশিত হয়। এই কামনা শক্তি সদায়ে বিষয়-বাসনা, উপাৰ্জন, আহৰণ, প্ৰাপ্তি আদি বিষয়ত সীমাবদ্ধ হৈ থাকে। অন্যদিশে মানৱ অন্তৰত সৃষ্টি হোৱা অপৰিৱৰ্তনশীল, সম্পূৰ্ণ, পৰিপূৰ্ণ ইচ্ছাশক্তি (will power) কোনো বস্তু দিয়া (offer), সেৱা কৰা, ত্যাগ কৰা সাহস আগবঢ়োৱা আদি মনোভৱৰ পৰ্যোক্তা বাঢ়ে। এনে ইচ্ছাশক্তিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত মানুহ সততে পৰোপকৰী হোৱা পোৱা যায়। মানৱ মাত্ৰেই স্বৰ্গীয় আৰু বস্তুবাদী শক্তিৰ অধিকাৰী, কেৱল ইবোৰৰ প্ৰভাৱত ব্যতিক্ৰম হয়। সি সকলক স্বৰ্গীয় শক্তিৰ প্ৰভাৱত প্ৰকৃত তেওঁলোকৰ অস্তিত্ব উজ্বল আৰু অৰ্থবহ হৈ পৰে। অসমতে ধৰি উত্তৰ-পূৱ ভাৰতৰ জনজাতিৰ লোকসকলে বিশ্বাস কৰে আত্মা পৰআত্মা পৰম প্ৰাণ ভগৱানৰ এক ক্ষুদ্ৰ অংশবিশেষ আত্মা অমৰ, অবিংশৰ। কেৱল মাত্ৰ মানৱ দেহৰ শৰীৰৰ অংশটোহে অদ্ভুত দৃশ্য সম্বন্ধীয় (phenomenal) অস্থিৰ (fluctuating) ক্ষণস্থায়ী আৰু এই অংশটো মাটি, পানী, বায়ু, অগ্নি আৰু ইথাৰৰ দ্বাৰা গঠিত হয়। সমগ্ৰ বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডখন এই পাঁচটা উপাদানেৰে গঠিত যাক বড়ো সকলে বাথৌ (বা মানে পাঁচ আৰু থৌ মানে উপাদান) আৰু ডিমাচা আৰু ত্ৰিপুৰী সকলে শিৱাই (চি মানে জ্ঞান আৰু বা মানে পাঁচটা উপাদান) বুলি জনে কৰে।

প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে নিজে যেনে ধৰণে ভাবে ঠিক তেনে ধৰণে আচৰণ কৰে আৰু ইয়াতেই ব্যক্তিগৰাকীৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ প্ৰকাশ পায়। ইয়েই হ'ল মন (mind)। জীৱনত সম্পাদন কৰা গুণ সম্পূৰ্ণ কৰ্মব্যক্তিৰ জৰিয়তে মনত পৰম আনন্দ লাভ কৰিব পাৰি। অপকৰ্ম বা পাপমুক্ত কৰ্মই মানৱ জীৱনলৈ অভিশাপ নোমাই আনে। পৰমানন্দ পূৰ্ণ কৰ্মৰাজীৱ জৰিয়তে জীৱনত স্বৰ্গমুখ লাভ কৰা সম্ভৱ অন্যহাতে অপকৰ্মই মানৱ জীৱন দুখময় কৰাৰ সম্ভাৱনাই অধিক অজ্ঞান আধ্যাত্মিক পাৰ্থিৱ জগতখনৰ বৈজ্ঞানিক যুক্তিসম্পন্ন অনুসন্ধান কৰি উদ্ঘাটন কৰা কঠিন যদিও বহু ক্ষেত্ৰত আধ্যাত্মিক অনুশীলনেৰে অনুসন্ধান কৰিব পৰাৰো স্থল।

মানৱ আত্মা পৰমেশ্বৰ ভগৱানৰ ক্ষুদ্ৰ অংশ হ'লেও মানৱ আত্মাই মুক্তি লাভ নকৰালৈকে এই ধৰাৰ বুকুত বাৰে বাৰে জন্মগ্ৰহণ কৰে বুলি জনজাতি সমাজত এক বিশ্বাস আছে। আধ্যাত্মিক অনুশীলন আৰু জনসমাজৰ হিত সাধনৰ অৰ্থে কাম কৰি নিজক শুদ্ধ কৰি পাপ মুক্ত জীৱন লাভ কৰাৰো স্থল আছে। এনে কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা আত্মাই পৰিত্ৰতাৰ স্তৰলৈ যাব পাৰে আৰু আত্মাই মুক্তি লাভ কৰি পৰমাত্মাৰ লগত বিলিন হ'ব পাৰে। আত্মাই পৰমাত্মাৰ লগত সংযোগ স্থাপন কৰিব পাৰিলেই জীৱন মুক্তি বা জাগতিক যত্ননাৰ পৰা জীৱই মুক্তি লাভ বা নিৰ্বান লাভ কৰে। যোগ সাধনা হ'ল আত্মাই পৰমাত্মাৰ লগত সংযোগ স্থাপন কৰা পদ্ধতি। এনে সংযোগ ব্যৱস্থাত এক সুদীৰ্ঘ প্ৰক্ৰিয়াৰ মাধ্যমেৰে অনুশীলন কৰিলেহে সম্ভৱ হয়।

উত্তৰ-পূৱ ভাৰতত বাস কৰা জনজাতি গোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ মাজত উপাসনা পদ্ধতি বা প্ৰাৰ্থনা সম্বন্ধীয়

কাৰ্যবোৰত কিছু প্ৰভেদ পোৱা যায়। পূজা-অৰ্চনাৰ ধৰণ-কৰণবোৰ কোনো বিষয়ক ভাল পোৱা কিম্বা বেয়া পোৱাৰ প্ৰতিফলনহে মাত্ৰ আৰু ভগৱানৰ প্ৰতি থকা ধাৰণাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। কিছুমানে ভগৱানৰ প্ৰাৰ্থনা তেওঁলোকৰ নিজা ভাষাত কৰে অথবা সম্পূৰ্ণ নীৰবতাও অৱলম্বন কৰিব পাৰে। কোনো খাদ্য সন্তাৰ, জীৱ-জন্তু আদিও আবগঢ়াই পূজা-অৰ্চনা কৰে। এইবোৰ ভুলেই হওঁক বা শুদ্ধই হওঁক ভগৱান সৰ্বজনীন হোৱা স্বত্বেও মানুহৰ নিজা পদ্ধতি। গৱান কোনো বিশেষ গোষ্ঠী অথবা ভাষাৰ অন্তৰ্গত নহয়। ইচৰ্গা (offering) বোৰৰ লগত মানুহৰ আৱেগ-অনুভূতি জড়িত হৈ থাকে। যিহেতু প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ লোকৰে বিশ্বাসত ভগৱান সৰ্বব্যাপ্ত সেয়ে তেওঁলোক মনঃপূত যিকোনো ঠাইতে ভগৱানৰ পূজা সেৱা কৰিব পাৰে। এনে প্ৰাৰ্থনা কোনো ঘৰো হ'ব পাৰে, মন্দিৰ, নিজা প্ৰাৰ্থনা ঘৰ, অত্যা অৰণ্যৰ মাজত নাইবা মুকলি পথাৰতো হ'ব পাৰে। জনজাতিৰ লোক সকলৰ ধাৰণাত ভগৱান সৰ্বব্যাপ্ত, তেওঁ সকলো দেখি-শুনি থাকি সকলোতে অদৃশ্য হৈ থাকি বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখন সুক্ষ্মভাবে নিৰীক্ষণ কৰি নিয়ন্ত্ৰণ কৰি থাকে। ইয়াৰ অন্তৰ্গত ধাৰণা হ'ল য'ত গ্ৰহণ কৰিব পৰা শক্তি, মিলি যাব পৰা গুণ আৰু সহ্য কৰিব পৰা শক্তি লুকাই আছে। এই ধাৰণাই প্ৰাচ্যৰ সকলো ধৰ্মকে একত্ৰিত কৰি বান্ধি ৰাখিছে।

প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ ক্ৰমবিকাশৰ ফলশ্ৰুতিতে মানৱৰ জন্ম। এই বিষয়ে 'The second coming of Rangfraa' নামৰ সংগ্ৰহৰ চতুৰ্থ ভাগ (Holy text, chapter VI, Vol - 1) নামৰ ৰাংফ্ৰাইটিছ সকলৰ কিংবদন্তি কাহিনীত প্ৰকাশ পাইছে। অন্যান্য জনজাতিৰ লোক সকলৰ মাজত প্ৰচলিত কিংবদন্তি মতেও মানুহ প্ৰকৃতিৰ সন্তান। সমগ্ৰ বিশ্বত মাতৃ আৰু সন্তানৰ মাজৰ নিবিড় সম্বন্ধই অস্তৰঙ্গ আৰু এই সম্পৰ্কই বিৰাজ কৰিছে প্ৰকৃতি ৰাজ্য আৰু মানৱ জাতিৰ মাজত। প্ৰতিটো জনজাতিৰ লোকেই বিশ্বাস কৰে প্ৰকৃতি বা পৃথিৱীৰ পৰাই মানৱ জাতিৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু লালিত-পালিত হৈছে। এই ধাৰণাৰ বসবৰ্তি হৈয়ে তেওঁলোকে মাতৃৰূপা ধৰিত্ৰীক বিভিন্ন প্ৰকাৰে পূজা-অৰ্চনা কৰি আহিছে। এই প্ৰথাক নিচি 'ন্যকুম' (Nyokum) আৰু ৰাংফ্ৰাই সকলে 'হাৰং' (Harong) বোলে। ইয়াত 'ম্য' বা 'হা' অৰ্থ হ'ল পৃথিৱী আৰু 'কুম' বা 'ৰং' ৰ অৰ্থ হ'ল পূজা। সেই ফালৰ পৰা মাতৃক পূজা কৰাত সমালোচনা কৰাৰ কোনো কাৰণ দেখা নাযায়।

জনজাতিৰ লোক সকল প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ ওপৰতেই নিৰ্ভৰশীল হোৱাৰ বাবে তেওঁলোকৰ জনজীৱন প্ৰকৃতিৰ লগত ওতঃপ্ৰোতঃ ভাবে গাঠা। সেয়ে ধৰা পৃষ্ঠৰ সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ ভিতৰতে অতিশয় সহজ-সৰল জনজাতিৰ লোক সকলে পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো উপাদানৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাশীল আৰু প্ৰকৃতিৰ দৰেই তেওঁলোক পৰিত্ৰ আৰু শুদ্ধ।

প্ৰায় প্ৰতিটো জনজাতি গোষ্ঠীৰ লোকেই বিশ্বাস কৰে পৃথিৱীৰ সকলো প্ৰকাৰৰ জীৱ আৰু তেওঁলোকৰ বাসস্থান সমূহ এজন সৰ্বশক্তিমান ঈশ্বৰৰ কৃপাতে পৰিচালিত হৈ আছে। সেয়ে প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ গৰাকী জনক বিভিন্ন নামেৰে নামাকৰণ কৰা পোৱা যায়। সেয়ে ত্ৰিপুৰী সকলে 'টিংকুট', 'উবি', নগা সকলে 'চং' ৰাংফ্ৰাইটি সকলে 'চিক'-আ-ৰাং' বা 'ৰাং' আৰু কাৰ্বি সকলে 'হবিত আছে' বুলি সম্বোধন কৰে আৰু বহুৰত এবাৰ পূজা আগবঢ়াই।

জনজাতিৰ লোকসকলে বিশ্বাস কৰে যে প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ গৰাকীয়ে বিনানুমতিত কোনো বস্তুকে ব্যৱহাৰ কৰাটো পাপ। সেয়ে প্ৰকৃতি ৰাজ্যৰ পৰা কোনো বস্তু ব্যৱহাৰ কৰাৰ আগতে অদৃশ্য ব্যক্তিৰ অধিকাৰী জনৰ অনুমতি লোৱাৰ অৰ্থে পূজা-অৰ্চনা কৰে। তেওঁলোকৰ বিশ্বাসত ভগৱানৰ আশীৰ্বাদ অবিহনে মানৱ জীৱন সফলতা অৰ্জন কৰা অসম্ভৱ। তেওঁলোকৰ বিশ্বাসত সকলো বস্তুৱেই ভগৱানৰ কৃপাতহে আহিছে। সেয়ে তেওঁলোকে জুম খেতি খেতিৰ বাবে জংঘল কাটি চাফা কৰাৰ আগতে পূজা-অৰ্চনা কৰি তেৰাৰ অনুমতি গ্ৰহণ কৰে আৰু শস্য চপোৱাৰ সময়তো পূজা-সেৱা কৰিছে শস্য চপায়। এই পদ্ধতিটোক জেলিয়াংগ্ৰউ নগা সকলে 'গাউক পাগ', নিচি সকলে 'নিচি সকলে

‘পাহি’ বা আমম ডিনাম’, বাংফ্ৰাইটিছ সকলে ‘চচমাটোক’, আদি সকলে ‘মগিন’ নামেৰে উৎসৱ পাতে। এই উৎসৱ ভগৱানৰ দয়াত খেতি চপোৱাৰ উপলক্ষে আয়োজন কৰে। কিয়নো ভগৱানৰ দয়াতহে খেতি হয় আৰু তেওঁৰ বিনামুৰতিত খেতি চপোৱা অন্যায়ে বুলি বিবেচনা কৰে।

অসম তথা উত্তৰ-পূৱ ভাৰতৰ জনজাতিৰ লোক সকলৰ বিশ্বাস তেওঁলোকৰ প্ৰত্যেক ঘৰতে কোনো শক্তি বা ভগৱানৰ ৰূপত অদৃশ্য ভাবে বিৰাজ কৰি থাকে আৰু এই শক্তিক বিভিন্ন নামেৰে নামাকৰণ কৰি বছৰৰ একোৱাৰ আশীৰ্বাদ আৰু মার্গ প্ৰদৰ্শনৰ বাবে পূজা কৰে। প্ৰকৃততে এইয়া তেওঁলোকৰ পূৰ্ব পুৰুষ সকলৰ মৃত আত্মা আৰু এই আত্মাবোৰেই ভগৱানৰ ৰূপ ধাৰণ কৰে। মিচিং সকলে ‘ঘৰ ডাউৰীয়া’, কাৰ্বিসকলে ‘হেম-আংতাৰ’, বাংফ্ৰাইটিছ সকলে ‘চুউ-এ-বতি’ বা ‘মাতাই’ বা ‘ফা’ আদি নামেৰে পূজা কৰে। ইয়াত জীৱন, দীৰ্ঘায়ুস, আনন্দ, শান্তি, জ্ঞানৰ পূজা বুলি কোৱা হয়। বৰ্তমান সংস্কাৰিত পূজা-অৰ্চনা পদ্ধতিত লখিময়, বাংফ্ৰাঞ্জিম, হিৰাবন আদিত বিশ্বাসী কিছুসকল জনজাতিৰ লোকে পৰম্পৰাগত ভাবে উদ্‌যাপিত পূজা পদ্ধতি বাদ দিছে নাইবা উন্নিত কৰিছে। বাংফ্ৰাইটিছ সকলৰ প্ৰতি ঘৰতে ‘চুটি-এ-বতি’ নামেৰে এডোখৰ আচুতীয়া ঠাইত বাংফ্ৰা বেদী স্থাপন কৰি নিতৌ পুৱা-গধূলি পূজা সেৱা কৰে। তেওঁলোকৰ বিশ্বাসত ‘চুউ-এ-বতি’ আৰু ‘জিকিং-এ-বতি’ ভিন্ন ভগৱান নহয়, কিন্তু বাংফ্ৰাই নিজে ভিন্ন ৰূপত ধাৰণ কৰি থাকে।

জনজাতিৰ লোক সকলে কোনো ডাঙৰ গছ কাটি বালি হ’লে বা ডাঙৰ শিল আতৰাবলৈ হ’লে ভগৱানক পূজা-সেৱা কৰি লয়। তেনেদৰে অন্য সমাজতো অন্ধ বিশ্বাসেই হওঁক বা পৰম্পৰা হিচাপেই হওঁক ডাঙৰ আঁহত বা বাট গছ এজোপা ভগৱানৰ বাসস্থান বুলি গণ্য কৰি বিশেষ পৰিস্থিতিত নপৰিলে এই বিশ্বাসটো দেখাত অন্ধবিশ্বাস যেন লাগিলেও আমাৰ পূৰ্ব পুৰুষ সকলে দি যোৱা এনে ধাৰণাই প্ৰকৃতিৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষা কৰাত সহায় কৰিছে। জনজাতি সমাজতো এনে বহু বিশ্বাস আছে যিবোৰক অন্ধবিশ্বাস বুলি ধাৰণা কৰিলেও এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰ্থ সোমাই আছে। যিবোৰ বিশ্বাস আমাৰ উপৰি পুৰুষ সকলে কিছুমান নীতি-নিয়ম হিচাপে প্ৰণয়ন কৰি গৈছিল, যিবোৰৰ দ্বাৰা প্ৰকৃতি বাজ্যৰ ব্যৱহাৰ বয়-বস্তু দুষিত নহয় নাইবা কাৰোবাব অনুভূতিও আমাৰ নপৰে। জনজাতিৰ লোকসকলৰ মাজত প্ৰচলিত কেতবোৰ নীতি-নিয়ম এনে ধৰণৰ যে - কোনো গৰ্ভৱতী জন্তুক বধ কৰা নিষেধ, ফুল ফুলাৰ সময়ত গছ-গছনি কটা নিষেধ, কণী পাৰা পক্ষী ধৰা বা বধ কৰা নিষেধ ইত্যাদি। কনা-খোড়া, বোবা আদি লোকক ভেঙুচালি কৰিলে তেনে অৱস্থাৰ প্ৰতি হোৱা আদি নিষেধ সমাজ গঠনৰ বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে।

জনজাতি সমাজৰ দৰ্শন মতে সমাজে প্ৰকৃতি জগতৰ সম্পদ বাশী সমূহৰ যিমান কমকৈ পাৰি সিমান কমকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। তেওঁলোক বিশ্বাসত ভগৱান প্ৰদত্ত সকলো প্ৰকাৰৰ দানৰ অৱ্যৱহাৰেই পাপ বুলি গণ্য কৰে।

হিন্দু বা বৈদিক ধৰ্মীয় সমাজৰ প্ৰকৃতি জগতৰ প্ৰতিক হিচাপে কালী বা ভাগৱতী দেৱীক ৰূপায়ন কৰা হৈছে। কালী বা ভাগৱতী দেৱী নিজে নহয় কিন্তু এক অদৃশ্য শক্তিৰ জৰিয়তে নিজকে সৃষ্টি কৰিব পৰা শক্তি আছে বুলি ধাৰণা কৰা হয় আৰু এই প্ৰকৃতিক পূজা-অৰ্চনা কৰা হয়। বাংফ্ৰাইজিমত এই নিৰাকাৰ শক্তিক ‘বাং’ আৰু স্ত্ৰী লিংগ ৰূপক ‘ফেংনা’ বুলি কয়। এনে ধাৰণা জনজাতি আৰু অজনজাতি সকলোৰে মাজত বিদ্যমান।

প্ৰবীন গান্ধীবাদী নেতা আম হাজাৰেৰ বলিষ্ঠ নেতৃত্বত পৰিচালিত হোৱা দুৰ্নীতি প্ৰতিৰোধ আন্দোলন সাম্প্ৰতিক সময়ৰ এক যুগান্তকাৰী ঘটনা তথা অধ্যায় হিচাপে আজীৱন জিলিকি থাকিব। জন লোকপাল আইন প্ৰৱৰ্তনৰ মাধ্যমেৰে ভাৰতবৰ্ষৰ কোঁটি কোঁটি সাধাৰণ জনতাৰ পৰা সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোকক সীমাহীন দুৰ্নীতিৰ কৰাল গ্ৰাসৰ পৰা মুক্ত কৰাৰ মানসেৰে আমাৰ নেতৃত্বত পৰিচালিত হোৱা এই প্ৰবল প্ৰতিবাদী আন্দোলনে স্বাভাৱিকতে ২য় স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ আখ্যা পোৱাৰ লগতে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে প্ৰকৃতৰ্থত তেনে এক প্ৰকৃতিয়েই ধাৰণ কৰিছিল বুলি ক’লেও অত্যাুক্তি কৰা নহ’ব। আন্দোলনৰ গভীৰতালৈ মন কৰিলে দেখা যায় যে জনতাৰ মুক্তিৰ আন্দোলন খ্যাত এই আন্দোলনে এক প্ৰকাৰ গণ আন্দোলনৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰিছিল। কাৰণ হাজাৰেৰ পৰিত্ৰ আহানৰ প্ৰতি পূৰ্ণ সমৰ্থন জনাই দেশৰ হাজাৰ হাজাৰ লোকে জাতি-বৰ্ণ-ধৰ্ম -ভাষা নিৰ্বিশেষে মুক্ত কৰ্ত্তে আন্দোলনৰ প্ৰতি সহাৰি জনাই ৰাজপথলৈ ওলাই আহিছিল। এই আন্দোলনে যে কেৱল ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতেই জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰি ভাৰতৰ আকাশ-বতাহ কৰ্পাই তুলিছিল এনে নহয় ই স্বাভাৱিক অৰ্থত ভাৰতবৰ্ষৰ বাহিৰতো সামাহীন জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

আমা হাজাৰেৰ প্ৰবল প্ৰতিবাদী আন্দোলনে যে চৰকাৰৰ ৰাজনৈতিক ভেটিত কপনি তুলিব সেই কথাৰ উমান পায়, আন্দোলন দমনৰ অংশ হিচাপে কলিতেই ধ্বংস কৰিবলৈ চৰকাৰ বন্ধপৰিকৰ হৈছিল। আন্দোলন দমনৰ অংশ হিচাপে চৰকাৰৰ প্ৰৰোচনাত হাজাৰেক বন্দী কৰি তিহাৰ জেললৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল যদিও তথা সময়ত ইউ. পি. এ চৰকাৰৰ এই ষড়যন্ত্ৰমূলক অপচেষ্টা এক প্ৰকাৰ অসাৰ প্ৰতিপন্ন হোৱাৰ উপক্ৰম ঘটাইছিল। ৰাইজৰ সেৱাত ব্ৰতী প্ৰবল সংগ্ৰামী মনৰ গৰাকী গান্ধীবাদী নেতাজনৰ আকোৰগোজ মনোভাবে চৰকাৰক পুনৰ এক নতুন সংকটৰ গৰাহলৈ ঠেলিহে দিছিল। জেলৰ ভিতৰৰ পৰাই তেওঁৰ ব্ৰহ্মাস্ত্ৰ সদৃশ আমৰণ অনশন অনিৰ্দিষ্ট কাললৈ চলাই নিয়াৰ হুকুৰ দিয়াত চৰকাৰৰ এক

ভাৰতীয় গণতন্ত্ৰ, দুৰ্নীতি আৰু আমাহাজাৰে

বলোৰাম দাস
সহকাৰী অধ্যাপক (বুৰঞ্জী বিভাগ)

প্রকার সান্দহ খোঁৱা বালি তল যোৱা পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হৈছিল। তেনে এক পৰিস্থিতিত চৰকাৰৰ বহু নামি-দাবী নেতাই আনহাজাৰেক প্রকাৰৰ সৈমান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি শেষত বিফল মনোভাৱ লৈ আন্যৰ প্রতি বিৰূপ মন্তব্যহে প্রকাশ কৰি নিজৰ ক্ষোভৰ বহিঃপ্রকাশ ঘটাইছিল। আক্ষৰিক অৰ্থত চৰকাৰৰ এনেবোৰ ভূমিকাই আওপকিয়াকৈ জনতাক আন্দোলনৰ প্রতি সঁহাৰি জনাবলৈ বহুসময়ত উৎসাহ আৰু অনুপ্রেরণাহে যেন যোগান ধৰিছিল। সি যি কি নহওঁক চৰকাৰৰ প্রচেষ্টাই আন্যক টলাব নোৱাৰি অৱশেষত দিল্লীৰ বামলীলা মৈদানত ১৫ দিনৰ অনশন কৰাৰ অনুমতি প্রদান কৰিবলৈ এক প্রকাৰ বাধ্য হৈছিল। যাৰ ফলশ্ৰুতিত আন্য আৰু তেওঁৰ সমর্থকৰ নেতৃত্বত পৰিচালিত হোৱা আন্দোলনে এক নতুন ৰূপ ধাৰণ কৰিছিল। আন্যৰ সংগ্ৰামী সত্বাক আৰু তীব্ৰ জাতীয় প্ৰেমক এক প্রকাৰ ভেঙুচালি কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কেইবাজনো সাংসদ আন্যক তুচ্ছ তাল্লিল্য কৰি জনমানসত হেয় প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাছিল যদিও সেয়া সময়ত অসাৰ প্ৰতিপন্ন হোৱাত শেষত পৃষ্ঠভংগ দিবলৈ বাধ্য হৈছিল আৰু দৰাচলতে ইয়াৰ লগে লগেই আন্যৰ আন্দোলনে এক প্রকাৰ জনজাগৰণৰ সূচনা কৰিছিল।

গণতান্ত্ৰিক শাসন ব্যৱস্থাত যে জনমতক কোনো কাৰণতে উপেক্ষা কৰিব নোৱাৰি ইয়াৰ এক শেহতীয়া প্ৰমাণ হ'ল আন্য হাজাৰেৰ অনশন কাৰ্য্যসূচী। তদুপৰি সাম্প্ৰতিক সময়ত প্ৰায় অপ্ৰাসঙ্গিক হৈ পৰা অহিংসা আন্দোলনৰো যে প্ৰাসঙ্গিকতা আৰু গুৰুত্ব কোনো গুণে কমা নাই তাৰো এক জলন্ত তথা বাস্তৱ উদাহৰণ হৈছে আন্যৰ দ্বাৰা পৰিচালিত আন্দোলন। মুঠৰ ওপৰত আমি এটা কথা স্বীকাৰ কৰিবই লাগিব যে, সাম্প্ৰতিক সময়তো গণতান্ত্ৰিক প্ৰমূল্যবোধৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত আন্দোলনৰ গুৰুত্ব কোনো গুণেও কমি যোৱা নাই আৰু অনাগত দিনতো হয়তো নকমিব। এই ক্ষেত্ৰত ২০১১ চনৰ ২৬ আগষ্ট দিনটোৱে সকলোকে সোঁৱৰাই থাকিব কাৰণ এই উল্লেখযোগ্য দিনটোতে হাজাৰেৰ ১৩ দিনীয়া অনশনৰ অন্তত চৰকাৰৰ উভয় সদনে আন্যৰ ৰাজহুৱা স্বার্থজড়ীত লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ প্রতি উপযুক্ত সঁহাৰি জনাবলৈ বাধ্য হৈছিল। আমাৰ বৰ্তমানৰ সমাজ ব্যৱস্থাত দুৰ্নীতি আৰু কেলেংকাৰী নামৰ এই মহাব্যাধিটোৱে ইমান দূৰলৈ শিপালে যে, ইয়াক সমূলি নিৰ্মূল কৰি এখন দুৰ্নীতিমুক্ত সমাজ গঢ়াটো আজিৰ দিনত লাখটকীয়া প্ৰশ্ন হিচাপেই বিবেচিত হৈছে। তাতে সমাজৰ নীতি নিৰ্ধাৰক তথা গণতন্ত্ৰৰ ৰক্ষক সকলে, তেওঁলোকৰ যথাসাধ্যৰে সাৰ-পানী যোগায় ব্যৱস্থাটো জীয়াই ৰাখি জনসাধাৰণক শোষণ কৰি নিজৰ ক্ষুদ্ৰ স্বার্থ পূৰণ কৰিবলৈ অহৰহ কৰা চেষ্টাই আমাৰ সমাজখনক একেবাৰে কলুষিত পেলাইছে। এনে ধৰণৰ অতি স্পৰ্শকাতৰ ব্যৱস্থাবোৰৰ পৰা আজিৰ সমাজ পৰিত্ৰাণ পোৱাটো এক প্রকাৰ দুৰূহ কল্পনা ৰূপেই পৰিগণিত হৈছে। হ'লেও পৰিৱৰ্তিত সমাজ ব্যৱস্থাত এছাম নিকা ভাৱমূৰ্ত্তি সম্পন্ন প্ৰশাসনিক নিয়ন্ত্ৰক তথা দুৰ্নীতিবোৰ পুংখানুপুঞ্জভাবে পৰ্যালোচনা কৰি ইয়াক নিৰ্মূলৰ বাবে চেষ্টা কৰা এছাম সমাজ সচেতন মানুহ জীয়াই থকাৰ বাবেই হয়ত আজিৰ সমাজব্যৱস্থা তথা মানৱ সভ্যতা সম্পূৰ্ণৰূপে ধ্বংস হোৱাৰ সম্ভাৱনীয়তাৰ পৰা বাছি থাকিবলৈ সক্ষম হৈছে।

আজিৰ প্ৰগতিশীল অত্যাধুনিক যুগত আমি থিয় হৈ বহুসময়ত ভাবিবলৈ বাধ্য হওঁ যেন "ইতিহাসৰ পুনৰাবৃত্তি

হোৱাৰ" এই আশু বাক্যশাৰীকেই শিৰোধায় কৰি যেন বৰ্তমানৰ সমাজব্যৱস্থাটো বহুযুগৰ আওপৰাণি ঘটনাবোৰেই পুনৰাবৃত্তি ঘটাব উপক্ৰম ঘটছে। সহজ অৰ্থত ক'বলৈ হ'লে ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ বিপ্লৱ যেনে ১৭৮৯ চনৰ ফৰাচী বিপ্লৱ তথা সাম্ৰাজ্যবাদী উপনিবেশিক শাসন ব্যৱস্থাৰ শোষণ-তোষণৰ পৰা মুক্তি বিচাৰি কৰা বিভিন্ন দেশৰ স্বাধীনতা বিপ্লৱ আদিৰ দৰে আজিৰ আমাৰ ভাৰতীয় সমাজ ব্যৱস্থাও যেন লাহে লাহে পুনৰ পৰাধীন অৱস্থালৈ গতি কৰিব লাগিছে। আক্ষৰিক অৰ্থত ক'বলৈ হ'লে এইয়া যেন সাম্ৰাজ্যবাদী উপনিবেশিক শক্তি ইংৰাজ শাসনৰ পুনৰাবৃত্তি হৈছে। বিপ্লৱ যেনেকৈ প্ৰৱৰ্তিত দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত অত্যাচাৰী শাসন ব্যৱস্থাৰ অন্ত পেলায় সমাজত পৰিৱৰ্তনৰ মাধ্যমেৰে "সাম্য-মৈত্ৰী আৰু স্বাধীনতা" প্ৰতিষ্ঠাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে ঠিক তেনেকৈ বৰ্তমানৰ ভাৰতীয় সমাজ আৰু সাংস্কৃতিক্তিয়েও যেন তেনে পথৰ সন্ধানতেই ভাৰাক্ৰান্ত হৈ পৰিছে। আজিৰ তীব্ৰ প্ৰতিযোগিতাপূৰ্ণ আন্তৰ্জাতিক ক্ষেত্ৰখনত ভাৰতবৰ্ষই পূৰ্বৰ সুনাম অক্ষুন্ন ৰাখি বৰ্তি থাকিবলৈ হ'লে সঘনাই ঘটি থকা দুৰ্নীতি আৰু কেলেংকাৰীবোৰে যে সীমাহীন বাধাৰ প্ৰাচীৰ হিচাপে থিয় দিব এনেবোৰ কথাই দৰাচলতে আন্য হাজাৰেৰ দৰে ব্যক্তিৰ মন-প্ৰাণ দন্ধ কৰি তুলিব লাগিছে। এহাতেদি ভাৰতবৰ্ষৰ দৰে প্ৰচুৰ সমৃদ্ধিশালী সম্ভাৱনাপূৰ্ণ দেশৰ বাবে এনেবোৰ অশুভ লক্ষণ আঁতৰ কৰা আনহাতেদি নিস্পেশিত জনগণক অনাগত ভৱিষ্যতে নিশ্চত বিপদৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰি এখন দুৰ্নীতিমুক্ত ভাৰতবৰ্ষ গঢ়াটোৱেই আন্যৰ জীৱনৰ লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যত পৰিণত হৈ পৰিছিল।

ভাৰতবৰ্ষৰ সাম্প্ৰতিক সময়ত ঘটনাপ্ৰবাহৰ মাজত ২০১১ চনৰ ২৬ আগষ্ট দিনটো নিসন্দেহেই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দিন হিচাপে সদায় জিলিকি থাকিব। কাৰণ এই হাসিক দিনটোৱেই ভাৰত চৰকাৰৰ উভয় সদনে আন্যৰ অদমনীয় দাবী অৰ্থাৎ জনলোকপাল বিলৰ সমর্থনত এক প্রকাৰ সহমতত উপনীত হৈছিল আৰু আনহাতেদি হাজাৰে, ১৩ দিনৰ অন্তত দুটি কিশোৰীৰ হাতেৰে ফলৰ ৰস পান কৰি ঐতিহাসিক আমৰণ অনশন ব্ৰত ভংগ কৰিছিল। ইয়াৰ অন্তত যেন সমগ্ৰ ভাৰতবাসীয়েও স্বস্থিৰ নিশ্বাস পেলাইছিল। আন্যই ব্যক্তিগতভাবে চৰকাৰৰ এই সিদ্ধান্তক ভাৰতবাসীৰ এক সাময়িক জয় হিচাপে প্ৰতিপন্ন কৰিছিল। লগতে এই সাময়িক বিজয়ে যে ভাৰতবাসীক স্থায়ী শান্তি প্ৰদান কৰিব নোৱাৰে আৰু ইয়াৰ প্ৰতিবাদত যে অনাগত দিনবোৰত পৰ্য্যায়ক্ৰমে দুৰ্নীতি বিৰোধী আন্দোলনে তীব্ৰ ৰূপ ধাৰণ কৰিব তাৰেই এক স্পষ্ট ইংগিত বহন কৰিছিল। অনাগত দিনবোৰত হয়তো সমগ্ৰ ভাৰতবাসীয়ে এনেধৰণৰ সংগ্ৰামৰ সাক্ষী হৈ বোৱাৰ পৰিৱেশ নিশ্চয় আহি পৰিব। আন্য হাজাৰেৰ এই প্ৰলম্ভ প্ৰতিৰোধী আন্দোলনৰ মুখ্য সহযোগী হিচাপে সততাৰে দায়িত্ব পালন কৰি সমগ্ৰ দেশবাসীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা মহান ব্যক্তিসকলৰ ভিতৰত কিৰণ বেদী, অৰবিন্দ কেজৰিৱাল, আৰু আমাৰ অসমৰ নৱ প্ৰজন্মৰ নেতা তথা কৃষক মুক্তি সংগ্ৰাম সমিতিৰ সম্পাদক অখিল গগৈৰ নাম বিশেষ ভাবে প্ৰনিধানযোগ্য। স্বাভাৱিকতে টিম আন্য হিচাপে পৰিচিতি লাভ কৰা এইসকল নেতাৰ ভূমিকা আৰু অৱনমনীয় মনোভাৱে বহু সময়ত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত অদূৰ ভৱিষ্যতে দুৰ্নীতি বিৰোধী আন্দোলটোৱে বিপুল জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰি সম্ভাৱ্য যোগাত্মক পৰিৱৰ্তনত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিব তাৰ এক স্পষ্ট আভাৱ পোৱা যেন লাগে। আমিও আশা ৰাখিম আন্য হাজাৰেৰ পদাংক অনুসৰণ কৰি এই সকল লোকেও ভাৰতবৰ্ষৰ বৃহত্তৰ স্বার্থত জনসাধাৰণৰ আশা আৰু আকাংক্ষাক বাস্তৱত ৰূপ দিবলৈ সততে সাজু হৈ থাকিব। তদুপৰি আন্য হাজাৰেৰ দৰে বহুমুখী প্ৰতিভাসম্পন্ন এইজন মহান ব্যক্তিয়ে যি বহুমূলীয়া লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য আগত ৰাখি ভাৰতবৰ্ষৰ অতীত গৌৰৱৰ চানেকি স্বৰূপে "অনৈক্যৰ মাজত একা" প্ৰতিষ্ঠাৰ ক্ষেত্ৰত গ্ৰহণ কৰা নীতি আৰু আদৰ্শই ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক অনুপ্ৰাণিত কৰি এখন বিকশিত ভাৰতবৰ্ষই প্ৰাণ পাই উঠাত সহায় কৰক আৰু একেসময়তে বিশ্বৰ আগশাৰীৰ দেশবোৰেৰ লগত নিজকে ফেঁৰ মাৰি এক শক্তিশালী শক্তি হিচাপে নিজৰ পূৰ্বৰ পৰিচয় অটুট ৰাখক।

ভাৰতবৰ্ষই যিদৰে বৰ্তমান যুগত পৃথিৱীৰ সৰ্ববৃহৎ গণতান্ত্ৰিক দেশ হিচাপে দাবী কৰাৰ স্থল আছে ঠিক সেইদৰে হয়ত বিশ্বৰ ভিতৰতে আটাইতকৈ বেছি দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত দেশৰ শাৰীলৈ পৰ্যবশিত হোৱাৰ উপক্ৰম কৰিছে বুলি ক'লেও বঢ়াই কোৱা নহয়। সি যি কি নহওঁক সতকাই নিৰ্মূল নোহোৱা দুৰ্নীতি নামৰ এই মাৰাত্মক সংক্ৰামিত মহা ব্যাধিটোৱে যে ভাৰতবৰ্ষত হঠাতে চানি ধৰিবলৈ পালে এনে নহয়। ইতিহাসৰ পাত লুটিয়ালে এটা কথা আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হ'ব যে দুৰ্নীতিগ্ৰস্ত, শোষিত, সাম্ৰাজ্যবাদী বৃটিছৰ প্ৰায় ১৯০ বছৰীয়া পৰাধীনতাৰ শিকলী চিঙি ভাৰতবৰ্ষই স্বাধীন হ'বৰ দিন ধৰিয়েই যেন স্বাধীন ভাৰতবৰ্ষই ইংৰাজৰ পৰা দুৰ্নীতিৰ আদিপাঠ গ্ৰহণ কৰিছিল। নহলেহে ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম প্ৰধান মন্ত্ৰী দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিয়ে জৱাহৰলাল নেহেৰুৱে কি যুক্তিত দুৰ্নীতিকাৰী সকলক সাৱধান কৰি ক'বলৈ কুঠাবোধ কৰা নাছিল যে, "The corrupt will be larged in the nearest lamp post." কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত এনেধৰণৰ সাৱধানবাণীয়ে যে দেশৰ ৰাজনীতিবিদ তথা ভাৰতবৰ্ষৰ ভাগ্য নিয়ন্ত্ৰা সকলৰ (সকলোৰে নহয়) যে চৰিত্ৰ সামান্যতম পৰিৱৰ্তন আনিব নোৱাৰিলে ইয়াৰ উপযুক্ত প্ৰমাণ ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনীতিত সঘনাই ঘটিবলৈ ধৰা সীমাহীন দুৰ্নীতি আৰু কেলেংকাৰীৰ অঘোষিত প্ৰতিযোগিতা। মুঠৰ ওপৰত ভাৰতবৰ্ষত দুৰ্নীতিয়ে পূৰ্বৰ সকলো ৰেকৰ্ড ভংগ কৰি দুগুণ উৎসাহেৰে উৎসাহিত হৈ দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ একেবাৰে ওপৰৰ পৰা তললৈ সকলো স্তৰতে বিয়পি পৰি এক প্ৰকাৰ অনিয়ন্ত্ৰিত হৈ পৰিল। সহজ অৰ্থত ক'বলৈ হ'লে মাছ এটা প্ৰথমে মূৰৰ পৰা গেলিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ দৰে আমাৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাটো আচলতে সমাজৰ বৰ বৰ নেতা সকলে সৰু সৰু নেতা-পালিনেতা সকলক বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি কৰিবলৈ সাহস আৰু প্ৰেৰণা যোগাইছিল। এই ক্ষেত্ৰত দুটামান উদাহৰণে বাস্তৱ ছবিখনৰ এক স্পষ্ট ইংগিত বহন কৰিব। ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনীতিত অৰ্থাৎ সংসদত ২০০৫ চনত প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰাৰ বাবে উৎকোচ লৈ ধৰা পৰা সাংসদৰ কাহিনী, দেশৰ ইতিহাসত ইতিমধ্যে আটাইতকৈ ডাঙৰ দুৰ্নীতি হিচাপে বিবেচিত হোৱা 2G স্পেকটাম কেলেংকাৰী, কমনৱেলথ গেমছ কেলেংকাৰী, সংসদ কিনা-বেছাৰ দৰে কেলেংকাৰীত নিমজ্জিত হৈ ৰঙাঘৰৰ আলহী হোৱাৰ সৌভাগ্যৰ অধিকাৰী আদি আমাৰ দেশৰেই মুখাফুটা বাঘা বাঘা নেতাৰেই সু-কৃতি, বাকী নেতা-পালিনেতাৰেই কথা এতিয়া এৰিছো।

যি সময়ত বিশ্বৰ আগশাৰীৰ দেশবিলাকে সময়ৰ লগত ৰজিতা খোৱাই প্ৰগতিৰ পথত ভাবিব নোৱাৰাকৈ আগুৱাই যাবলৈ সক্ষম হৈছে তেনে প্ৰেক্ষাপটত ভাৰতৰ প্ৰাচীন ঐতিহ্যৰ কলিমা সানি দেশখনক দুৰ্নীতিত জড়িত কৰি বদনামৰ ভাগি কৰাটো নিতান্তই দুৰ্ভাগ্যজনক ঘটনা হিচাপে বিবেচিত হৈ থাকিব। হয়তো নেদেখাজনে ভাৰতবৰ্ষৰ অতীতৰ গৌৰৱোজ্জ্বল পৰম্পৰাত কলিমা সানিব খোজা ভ্ৰষ্টাচাৰী, দুৰ্নীতি পৰায়ন, ঘোচখোৱা, ঠক-প্ৰৱঞ্চক সকলৰ হাতুৰাৰ পৰা দেশ মাতৃক উদ্ধাৰ কৰিবলৈকে যে আশাৰ ৰূপত গান্ধীবাদী নেতাজনক প্ৰেৰণ কৰিছে। সেয়ে হয়তো কোটি কোটি ভাৰতীয়ৰ আধৰুৱা সপোন বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰি দুৰ্নীতিমুক্ত এখন সমৃদ্ধিশালী, প্ৰগতিশীল ভাৰতবৰ্ষ গঢ়াৰ দৃঢ় সংকল্প লৈ আশাহাজৰে আজি সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ চকুৰ মণিত পৰিণত হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। এই ছেগতে আমিও তেখেতৰ দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰাৰ লগতে আগন্তুক দিনবোৰত চলিব লগা দুৰ্নীতি নিবাবণী আন্দোলনৰ বৃহৎ সফলতা কামনা কৰি এই লেখা ইমানতে সামৰিছো।

প্ৰতিভাৰ বহুমুখী সংমিশ্ৰণ ঘটিছিল মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ মহান ব্যক্তিত্বত। অসমৰ ধৰ্ম, সমাজ, সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিৰ তেওঁৰেই প্ৰাচীণতম পিতৃ। গুৰুজনাৰ ক্ষেত্ৰত ধৰ্ম আৰু সাহিত্য এটা আনটোৰ পৰিপূৰক। তেওঁৰ উদ্দেশ্য আছিল সাহিত্যৰ মাজেদি ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা। সেই উদ্দেশ্যৰেই সৃষ্টি 'কীৰ্তন' পুথি অসমীয়া সমাজত আৰু দ্বিতীয় এখন নাই। মহাপুৰুষ সমগ্ৰ ৰচনাৰ ভিতৰত কীৰ্তনখনেই সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ বাবে অধিক আকৰ্ষণীয়। তেখেতে কীৰ্তনৰ বিভিন্ন খণ্ডবোৰ ৰচনা কৰিছিল বিভিন্ন সময়ত। দেশ-কালৰ পৰিস্থিতি অনুসৰি বাসস্থান সলাই ফুৰাৰ বাবে কীৰ্তনৰ বিভিন্ন অংশ ঠায়ে ঠায়ে সিঁচৰিত হৈ আছিল। শঙ্কৰদেৱে এই খণ্ডবোৰ একত্ৰিত কৰি থোৱাৰ নিৰ্দেশ দিছিল মাধৱদেৱক।

কীৰ্তনৰ আধাৰ পুথি ভাগৱত পুৰাণ। মহাপুৰুষ জনাৰ ওৰে জীৱনেই এই ৰচনা কাৰ্য চলিছিল বুলি ক'ব পাৰি। ডঃ মহেশ্বৰ নেওঁগে শঙ্কৰদেৱৰ আগবয়সৰ আৰু শেষ বয়সৰ ৰচনাকপে কীৰ্তনৰ খণ্ডকেইটি তিনিভাগত ভগাই উলিয়াইছিল। তাৰে প্ৰথম ভাগত পৰে ওৰেয়া বৰ্ণন, অজামিল উপাখ্যান, প্ৰহ্লাদ চৰিত, হৰ মোহন, বলিচলন আৰু গজেন্দ্ৰ উপাখ্যান। দ্বিতীয় ভাগৰ অন্তৰ্গত হ'ল - পাষণ্ড মৰ্দন, নামাপৰাধ শিশুলালা, ৰাসক্ৰীড়া কংস বধ আৰু গোপী উদ্ধৱ সংবাদ। তৃতীয় ভাগত আছে জৰাসন্ধৰ যুদ্ধ, কালযৱন বধ, মধুকুন্দ স্ততি, শ্যামসুতক হৰণ, নাৰদৰ কৃষ্ণ দৰ্শন, বিপ্ৰ-পুত্ৰ আনয়ন, দামোদৰ বিপ্ৰাখ্যান, দৈৱকীৰ পুত্ৰ আনয়ন, বেদ স্ততি, কৃষ্ণলীলা মালা, কঙ্কিনীৰ প্ৰেম কলহ, ভৃগু পৰীক্ষা, শ্ৰীকৃষ্ণৰ বৈকুণ্ঠ প্ৰয়ান, চতুৰ্বিংশতি অৱতাৰ বৰ্ণন আৰু ভাগৱতৰ তাৎপৰ্য।

কীৰ্তন ঘোষাৰ প্ৰতিটো কাহিনীৰ মাজতে শঙ্কৰদেৱে প্ৰচাৰ কৰিছে উপাস্য দেৱতা কৃষ্ণ ভগৱানৰ লীলা মাহাত্ম্য। অৱতাৰী পুৰুষ কৃষ্ণ আৰু তেওঁৰ অনুৰক্ত ভক্তসকলৰ মাজেদি ভক্ত-ভগৱানৰ অপূৰ্ব সন্মুখদাণ্ডি ধৰাৰ লগতে ভক্ত বৎসল-ভগৱানৰ কৃপালুগুণ প্ৰকাশ কৰা হৈছে। মনোৰঞ্জক আখ্যানৰ মাজত পৰম কৌশলেৰে সৰ্বসাধাৰণে বুজি পোৱাকৈ গুৰুজনাই প্ৰকাশ কৰিছে অনাদি অনন্ত ভগৱন্তৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ। বেদান্তৰ পৰম তত্ত্ব সাধাৰণ লোকেও বুজি পোৱাকৈ আলচ কৰাটো সহজ

শঙ্কৰদেৱৰ অনবদ্য

ৰচনা

'কীৰ্তন'

ড° ভানু বেজ বৰা কলিতা
সহযোগী ও মূৰব্বী অধ্যাপিকা
অসমীয়া বিভাগ

কাম নহয়, বিশেষকৈ জনসাধাৰণৰ সৰ্বহ সংখ্যকৈই যেতিয়া অশিক্ষিত আৰু নিৰক্ষৰ হয়। গীত-মাতৰ যোগেদি মানুহক শিক্ষা দিবলৈ বিচৰা শংকৰদেৱৰ অনায়াসেই ভাগৱতৰ তাৎপৰ্য, বেদান্তৰ দৰ্শন সৰ্বসাধাৰণৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰাত সক্ষম হৈছিল তেওঁৰ অনবদ্য ৰচনা কেশলেৰে। কীৰ্তন ঘোষাৰ বেদস্ততি অধ্যয়ত পৰম ব্ৰহ্ম ভগৱন্তৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা হৈছিল -

‘তুমি সত্য ব্ৰহ্ম তোমাত প্ৰকাশে
জগত ইটো অসন্ত
জগততো সদা তুমিও প্ৰকাশা
অন্ত্যামি ভগৱন্ত’।

কীৰ্তন পুথিৰ প্ৰথমটি পদতে সৰ্ব অৱতাৰৰ কাৰণ আৰু ব্ৰহ্মৰূপী সনাতন ভগৱন্তৰ বন্দনা কৰা হৈছে। ভাগৱতত প্ৰকাশিত চতুৰিংশতি অৱতাৰৰ বৰ্ণনা কৰিবলৈ গৈ মহাপুৰুষে নিজা ক্ৰমমতে সেইকেইটা সজাইছে, তাৰে দহটি অৱতাৰক বিশেষ গুৰুত্ব দিছে। বিভিন্ন শাস্ত্ৰ পুৰাণ মছন কৰি মহাপুৰুষজনাই নববৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ মূল নীতিসমূহ, যেনে - একশৰণ বাদ, নামধৰ্মত প্ৰাধান্যতা, দাস্যভক্তিৰ উপযোগিতা আদি যুগুত কৰিছিল। এই আটাইখিনিকে কীৰ্তন পুথিত বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন প্ৰকাৰে সিঁচৰিত হৈ থকা দেখা যায়।

উপাস্যদেৱতা কৃষ্ণৰ মধুৰ মূৰ্তি আঁকি শংকৰদেৱে সদায় আনন্দ পাইছিল। অলপ সুৰুঙা পালেই ভগৱানৰ ভূৱনমোহন ৰূপ তেওঁ অংকন কৰে নানা অলংকাৰেৰে সজাই। এই সুন্দৰ ভগৱানক কেনেদৰে আপোন কৰি লৈ সংসাৰ নিকাৰৰ হাত সাৰিব পাৰি সেইয়া কীৰ্তনৰ মূল বক্তব্য। ভক্তিৰ স্বৰূপ আৰু প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে কীৰ্তন পুথিৰ নানা অংশত ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হৈছে। প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰ অংশত নববিধ ভক্তিৰ কথা পোৱা যায়। এই নববিধ ভক্তকে বৈষ্ণৱ ধৰ্মত মূখ্য ভূমিকা দিয়া হৈছে -

‘শ্ৰৱন কীৰ্তন স্বৰূপ বিষুৰে
অৰ্চন পদ সেৱন।
দাস্য সখিত্ব বন্দন বিষুত
কৰিব দেহা অৰ্পন’।

এই নববিধৰ ভিতৰত আকৌ শ্ৰৱন আৰু কীৰ্তনৰ ঠাই আগশাৰীত। প্ৰকৃততে নিৰক্ষৰ জনতাৰ বাবে এই দুটাই হ’ল সবাতোকৈ উপযোগী পন্থা। ভগৱানৰ নাম আৰু গুণ-গান শ্ৰৱণ কীৰ্তন কৰিলে ভগৱানো সন্তুষ্ট হয় বুলি সকিয়াই মহাপুৰুষে এই দুই ভক্তি-ৰীতিলৈ মানুহক আকৰ্ষণ কৰিছে। শাস্ত্ৰ অধ্যয়ন কৰি যি পৰমতত্ত্ব লাভ কৰিব পাৰি, সি শ্ৰৱণ কীৰ্তনৰ দ্বাৰা অনায়াসে পাব পাৰি -

‘জ্ঞান অভ্যাসকো কহো নেদেখি বিশেষ
শ্ৰৱণ কীৰ্তনে তৰে সংসাৰৰ ক্লেশ’।

মহাপুৰুষীয়া ধৰ্মৰ প্ৰকৃতি হ’ল দাস্য। স্বামীৰ প্ৰতি দাসৰ যেনে ভক্তি আৰু অনুৰক্তি থাকে, ভগৱানৰ প্ৰতিও ভক্তৰ অনুৰাগ অনুৰূপ হোৱা উচিত। বলিৰ মুখেৰে প্ৰকাশ পাইছে -

‘ঐশ্বৰ্য্য জঞ্জাল নালাগে আমাৰ
চিন্তা মোৰ মোহ পাস
কৰা প্ৰভু দয়া জন্মে জন্মে হোৱা
তোমাৰ দাসৰো দাস’।

নিজকে দাসৰো দাস আৰু দীম-হীন বুলি গণ্য কৰি প্ৰকৃত ভক্তসকলে ভগৱানৰ চৰণত আত্মসমৰ্পন কৰে। এই আত্মসমৰ্পন স্বামীৰ কাষত ভূত্যৰ আত্মোৎসৰ্গা। নৱ বৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ এক বৈশিষ্ট্য জাতি-ভেদহীন কোনো উচ্চ নিম্ন কুলজাত আৰু শাস্ত্ৰজ্ঞ লোকেহে ধৰ্মধৰা গুৰি প্ৰথাৰ শংকৰদেৱে পৰিৱৰ্তন কৰিলে।

হৰিভক্তৰ মনত উচ্চ-নীচৰ পাৰ্থক্য নাথাকে। জাতি বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সকলোৱেই হৰিভক্তিৰ অধিকাৰী। হৰিৰ কৃপাৰ পাত্ৰও যিকোনো লোকেই হ’ব পাৰে। তাৰ উদাহৰণ পোৱা যায় - ‘অজামিল উপাখ্যানত’। অজামিল আছিল পৰম ব্ৰাহ্মণ। ভগৱানৰ নাম শ্ৰদ্ধায়ে হেলায়ে লৈয়ো যে মুক্তি পাব পাৰি এই আখ্যানত তাকেই ব্যক্ত কৰা হৈছে।

সকলো তত্ত্ব কথা বাদ দিও কীৰ্তনত আছে এক মন-প্ৰাণ হৰণ কৰা আকৰ্ষণ। এই আকৰ্ষণৰ মূলতে কবি ক’ব পাৰি ‘ভাষাৰ লালিতা, ছন্দৰ ঝঙ্কাৰ সুৰৰ, লাৱণ্য, ভাবৰ মাধুৰ্য্য, ভক্তিৰ দৃঢ়তা, চিন্তাৰ উচ্চতা আদি সমষ্টিৰে এই পুথি অনুপম। পুথিখনৰ কাব্যিক সৌন্দৰ্য্যৰ তুলনা নাই, নানা অংশত অসংখ্য সৌন্দৰ্য্যময় স্তৱক সিঁচৰিত হৈ থকা দেখা যায়। হৰমোহন ৰাসক্ৰীড়া আদিৰ মাজত এই সৌন্দৰ্য্য বেছি স্পষ্ট। ‘হৰমোহন’ৰ উদ্যানৰ বৰ্ণনা -

‘শেৱালী নেৱালী পলাষ পাৰলি
পাৰিজাত যুতি জাই
বকুল বন্দুলি আছে ফুলি ফুলি
তাৰো সীমা সংখ্যা নাই।।’

এইয়া যেন অসমৰহে ফুলনি এখন। সেইদৰে ‘গজেন্দ্ৰো উপাখ্যান’ৰ নানা ফলৰ বৰ্ণনাতো অসমৰ চিনাকী ছবি এখন ফুটি উঠিছে -

‘আম জাম লেবু জৰা জামীৰ খাজুৰী
বিশ্ব নাৰিকেল কল তামুল পাকৰি।।’

‘শিশুলীলা খণ্ডৰ যশোদাৰ সৰল মাতৃস্নেহ আৰু কৃষ্ণৰ শিশুসুলভ দুষ্টালীৰ মনোৰম প্ৰকাশ দেখা যায়। কৃষ্ণৰ এই শিশুৰ ৰূপটিৰ আঁৰত যে এজন পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম ভগৱান বিৰাজ কৰিছে, সেই বিষয়ে সকিয়াবলৈ মহাপুৰুষে পাহৰা নাই। মাকৰ ভয়ত পলোৱা কৃষ্ণৰ কথাও ‘যাক নপাৰে ধ্যানৰ হেন হৰি পলাস্ত ভয়ত’ বুলিহে কৈছে। এই কৃষ্ণৰেই নিচেই চালুকীয়া কালৰ ছবি কেনে স্বাভাৱিক সৌন্দৰ্য্যৰে ভৰা -

‘আঠুকাটি লিঙ্গ পাৰি ফুৰা ব্ৰজ মাৰে,
সোণাৰ ঘাঘৰচয় কঙ্কলত বাজে।।’

যশোদাৰ বাবে কৃষ্ণ আঁচলৰ ধন, নয়নৰ মণি। পূৰ্ণ ব্ৰহ্ম ভগৱানক মাতৃস্নেহেৰে বশ কৰি যশোদাই ভক্ত বৎসল ভগৱানৰ মহিমা ঘোষণা কৰিছে। কৃষ্ণ খন্তেক চকুৰ আৰ হ’লেই যশোদাই বিনাই উঠে। এনেবোৰ উক্তিৰে যশোদাৰ মাতৃ চৰিত্ৰ মোহময়ী আৰু স্বাভাৱিক কৰি তুলিছে।

ভাবৰ সৈতে ভাষাৰ খাপ খোৱা মিশ্ৰণ ‘কীৰ্তন’ৰ চকুত লগা বৈশিষ্ট্য। বিষয়বস্তুৰ লগত সংগতি ৰাখি তীব্ৰ আৰু মৃদু ছন্দ আৰু সমাস বহুল বা সামসহীন শব্দ মহাপুৰুষ জনাই নিপুনভাবে প্ৰয়োগ কৰিছিল। ইয়াৰ ফলত একো একোটা অধ্যায় বেছি মনোগ্ৰাসী হৈছে। গ্ৰাহ গজেন্দ্ৰৰ যুদ্ধৰ এটি সুন্দৰ বৰ্ণনা এইদৰে আছে -

‘গজেন্দ্ৰক গ্ৰাহে আজুৰি টানে।
হস্তীয়া গ্ৰাহক আজুৰি আনে।।
যতেক বৰ আছে মানে দিলা।।

আহোম যুগৰ অসমীয়া সংস্কৃতি

.....আহোম সকল মূলত তাওধৰ্মী মানুহ। এই ধৰ্মৰ অনুৰাগী হিচাপে তেওঁলোকে এক পৰম শক্তিত বিশ্বাস আৰু আস্থা স্থাপন কৰিছিল। তেওঁলোকে চোমদেওক কুলদেৱতা হিচাপে মানিছিল। চোমদেওৰ উপৰি লাংকৰি বা বুঢ়াগোঁসাই, লেংডন বা ইন্দ্ৰ, খাওকাম বা লক্ষ্মী আদি দেৱতাক পূজা দিয়াৰ উপৰিও তেওঁলোকে অনেক দেও-ভূত বিশ্বাস কৰিছিল আৰু দেওধাৰী পুৰোহিতৰ হতুৱাই বলি-বাহন দি পূজা কৰাইছিল।

বিকাশ ডেকা

স্নাতক ২য় বৰ্ষ (অসমীয়া বিভাগ)

আহোম যুগ মানে অসম বুৰঞ্জীৰ দীঘলীয়া ৬০০ বছৰ। আহোম সকলে খ্ৰীষ্টিয় ত্ৰয়োদশ শতিকাৰ পৰা ঊনবিংশ শতিকাৰ চতুৰ্থ দশকলৈ অসমত ৰাজত্ব কৰিছিল। আহোমসকলৰ এই যুগটো অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বাবে এটি লেখত লবলগীয়া যুগ। এই যুগতেই চুতীয়া, বৰাহী, কছাৰী আদি বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ হাতত খণ্ড-বিখণ্ড হৈ থকা লুইতৰ দুয়োপাৰে সামৰি আহোম সকলে আসাম-অসম নামৰ এখন ৰাজ্যত পৰিণত কৰে আৰু বিভিন্ন জাতি-জনজাতিক একগোট কৰি বৃহত্তৰ 'অসমীয়া জাতি'ৰ জন্ম দিয়ে।

আহোম সকল মূলত তাওধৰ্মী মানুহ। এই ধৰ্মৰ অনুৰাগী হিচাপে তেওঁলোকে এক পৰম শক্তিত বিশ্বাস আৰু আস্থা স্থাপন কৰিছিল। তেওঁলোকে চোমদেওক কুলদেৱতা হিচাপে মানিছিল। চোমদেওৰ উপৰি লাংকৰি বা বুঢ়াগোঁসাই, লেংডন বা ইন্দ্ৰ, খাওকাম বা লক্ষ্মী আদি দেৱতাক পূজা দিয়াৰ উপৰিও তেওঁলোকে অনেক দেও-ভূত বিশ্বাস কৰিছিল আৰু দেওধাৰী পুৰোহিতৰ হতুৱাই বলি-বাহন দি পূজা কৰাইছিল। খোৰাৰজা আৰু প্ৰতাপ সিংহ স্বৰ্গদেউৰ সময়ৰ পৰা আহোম বজাঘৰত হিন্দুধৰ্ম আৰু ব্ৰাহ্মণ্য প্ৰভাৱ বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰে। আহোম যুগৰ স্থাপত্যৰ চানেকি এতিয়াও অক্ষত অৱস্থাত দেখিবলৈ পোৱা যায়। অসমৰ সেমেকা জলবায়ু, ভূমিকম্প আৰু বানপানীৰ গৰাহত পৰি অনেক সম্পদ কালৰ বুকুত হেৰাই গ'লেও ৰংঘৰ, তলাতল ঘৰ, শিলা সাকোঁ, গড়আলি আদিয়ে সেই যুগৰ উজ্জল স্থাপত্যবিদ্যাৰ প্ৰমাণ দাঙি ধৰিছে। ৰংঘৰ, তলাতল ঘৰ, কাৰ্ণে ঘৰ আদিৰ দুৱাৰ-খিড়িকীত সামান্য মোগলাই আৰ্হি থকা যেন লাগিলেও সেইবোৰ আহোম যুগৰ এটি স্বকীয় স্থাপত্য ৰীতি বুলি ক'ব পাৰি। জয় সাগৰৰ 'নাতি গোঁসাই'ৰ দ'লটো আহোম যুগৰ পোৰামাটিৰ ভাস্কৰ্যৰ এটি উৎকৃষ্ট নিদৰ্শন। আহোম যুগৰ মৈদাম সমূহতো স্থাপতি বিদ্যাৰ এক বিশেষ নিদৰ্শন পোৱা যায়।

তেনেদৰে আহোম যুগৰ ভাস্কৰ্যতো কিছুমান বৈশিষ্ট পৰিলক্ষিত হয়। প্ৰাক্ আহোম যুগৰ ভাস্কৰ্যত গুপ্ত ভাস্কৰ্যৰ প্ৰভাৱ পৰিছে বুলি পণ্ডিতসকলে ক'ব খোজে। আহোম যুগৰ ভাস্কৰ্যসমূহ শিল, ইটা, কাঠ ধাতু আদিৰ ওপৰত কৰা হৈছিল। শিলত কটা

ভাস্কৰ্যত দেৱ-দেৱীৰ মূৰ্তি, শাস্ত্ৰীয় কাহিনীৰ ধৰ্মীয় দৃশ্য, স্বাভাৱিক জীৱনৰ দৃশ্য আদি দেখা যায়। কোনো কোনো ঠাইত আকৌ ঐতিহাসিক ব্যক্তিৰ চিত্ৰ কটাও দেখা যায়। কাঠ খোদাই কাৰ্যত একালত অসমীয়া মানুহ অতি পাকৈত আছিল। তেওঁলোকে দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহাৰ হোৱা সামগ্ৰী সমূহ ফুল-পাত কাটি লৈছিল। ৰজাৰ পাটঘৰ, হোলোংঘৰ, শিঙবিঘৰ আদিৰ চ'টিখুটাত নানা তৰহৰ ফুল-পাত কৰি সুন্দৰ কৰা হৈছিল।

ধাতু শিল্পতো আহোম যুগৰ অগ্ৰগতি মন কৰিবলগীয়া। এসময়ত অসম সোণেৰে চহকী আছিল। আহোম সকলে সোণ, ৰূপ আৰু তাম এই তিনিওবিধ ধাতুৰে অলংকাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। অসমত বিভিন্ন ধাতুৰ আকৰ আছিল আৰু থলুৱা ৰীতি অনুযায়ী এই ধাতু পগাই উলিয়াইছিল। ইয়াৰ বাবে 'সোণোৱাল', 'ৰূপোৱাল', 'তিৰুৱাল' আদি দলক নিযুক্ত কৰিছিল। আহোম যুগৰ কাঠ আৰু অন্য ধাতুৰ সা-সৰঞ্জামতো সোণ খটোৱা ৰীতি আছিল। কাঁ আৰু পিতল শিল্পৰ লগত কহাঁৰ আৰু মৰীয়া জনগোষ্ঠী জড়িত আছিল। সেই সময়ত ৰাং, সীহ, দস্তা আদিৰো ব্যৱহাৰ আছিল। অসমৰ হাতীদাঁতৰ শিল্প বুৰঞ্জী বিখ্যাত।

আহোম সকলে যুজাঁক জাতি, তেওঁলোক সাহসী, যুদ্ধবিদ্যাত নিপুন আৰু বিক্ৰমশালী আছিল। সেয়েহে তেওঁলোকৰ নামেৰে নামাকৰণ হোৱা অসম স্বাধীন আৰু অপৰাজেয় বুলি ভাৰত বিখ্যাত আছিল। আহোম যুগৰ যুদ্ধ বিদ্যাৰ সবাতকৈ বৈশিষ্টপূৰ্ণ বিষয় হ'ল - দুৰ্গ ব্যৱস্থাৰ প্ৰভাৱ। দেশত স্থায়ী দুৰ্গ আৰু বেতন ভোগী সৈন্য বাহিনী নাছিল। সেই সময়ত সকলো প্ৰাণুৱয়স্ক লোকক যুদ্ধ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হৈছিল আৰু ই বাধ্যতামূলক আছিল। তেওঁলোকে সকলো ধৰণৰ অস্ত্ৰ-সস্ত্ৰেৰে যুদ্ধ কৰিব পাৰিছিল। কিন্তু 'হিলৈদাৰী' বুলি এটা নিৰ্দিষ্ট খেলক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল। আহোম যুগৰ যুদ্ধ ব্যৱস্থাৰ এটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট হ'ল 'গড়'। মাটিৰে নিৰ্মিত স্থায়ী গড়ৰ উপৰিও পচলাগড়, বাহঁগড়, বালিগড় আদি নিৰ্মাণ কৰিছিল। এইবোৰ গড় 'দেৱৰোদুৰ্গম বুলি বিদেশীয়ে শলাগিছিল। যুদ্ধৰ সন্মুখ ভাগত যুদ্ধ কৰিবলৈ সেনাপতি, পালি সেনাপতি, বহা বহা পাকৈত সৈন্য আৰু চোৰবছা এনেদৰে ক্ৰম অনুসাৰে ভগোৱা হৈছিল। তেওঁলোকে দিনটোত পালি এৰিব নোৱাৰিছিল। সেই সময়ত চাউল সমলিয়াই দুফালৰ পৰা ভাপত দিয়া বৰা চাউলৰ টোপোলা ভাত, সান্দহ গুৰি, কৰাই গুৰি আদি যোগাই আছিল। যুদ্ধ যাত্ৰাৰ বাবে আহোম আৰু হিন্দু জ্যোতিষৰ গণনাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা হৈছিল। আহোম যুগৰ অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীয়ে পুৰণি অসমীয়া সাহিত্যৰ সমগ্ৰ বুৰঞ্জীকে সামৰি আছে। এই যুগৰ সাহিত্যক দুটা শ্ৰেণীত ভাগ কৰিব পাৰি। প্ৰথম, সত্ৰীয়া ঐতিহ্যৰ সাহিত্য আৰু ৰজাঘৰীয়া পৃষ্ঠপোষকতাত সৃষ্টি হোৱা সাহিত্য। দ্বিতীয়, ৰজাঘৰীয়া পৃষ্ঠপোষকতাত সৃষ্টি হোৱা বুৰঞ্জী আৰু ব্যৱহাৰিক সাহিত্য।

শিৱ সিংহ আৰু তেওঁৰ ৰাণী অম্বিকা আৰু ফুলেশ্বৰীৰ পৃষ্ঠপোষকতাত কেইবাজনো পণ্ডিতে সাহিত্য ৰচনা কৰে। তাৰে ভিতৰত অনন্ত আচৰ্য্যৰ 'আনন্দ লহৰী', কবিচন্দ্ৰ দ্বিজৰ 'ধৰ্মপুৰাণ', ৰামানন্দ দ্বিজৰ 'বৃহৎ উষা হৰণ' আদিৰ কথা ক'ব পাৰি।

অসমীয়া সাহিত্যলৈ আহোম সকলৰ শ্ৰেষ্ঠ অৱদান হ'ল বুৰঞ্জী সাহিত্য। বুৰঞ্জী ৰচনাৰ ৰীতিয়েই নহয়, বুৰঞ্জীৰ লগতে লেখন-কলা, লিপি আৰু সংৰক্ষণ ব্যৱস্থাৰে তেওঁলোকে অসমীয়া সংস্কৃতিক চহকী কৰি তোলে। বুৰঞ্জী লিখাৰ প্ৰথাৰ লগতে 'বুৰঞ্জী' শব্দটোও আহোম সকলে অসমীয়া ভাষালৈ দান দিয়ে। তেওঁলোকে বুৰঞ্জীক ধৰ্ম-সাধন আৰু জ্ঞান অৰ্জনৰ মাধ্যমৰূপে গণ্য কৰিছিল।

আহোম ৰজাঘৰৰ সংস্পৰ্শত বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ লগতে আন এবিধ ব্যৱহাৰিক সাহিত্য বুলি জনাজাত। এই পুথি সমূহৰ ভিতৰত 'ঘোঁৰা নিদান' আৰু 'হস্তি বিদ্যাৰ্ণৰ' নাম উল্লেখযোগ্য। এই পুথি সমূহত হাতী, ঘোঁৰা আদি জীৱ-জন্তু আৰু মানুহৰ ৰোগ-ব্যাদি চিকিৎসাৰ বাবে নানান উপদেশ দিয়া হৈছিল।

আহোম যুগ সাজপাৰ আৰু অ-অলংকাৰৰ বাহুল্যৰ যুগ। অসমীয়া মানুহৰ সাজপাৰৰ প্ৰাচুৰ্য আন্যান্য জাতিতকৈ অধিক। আহোম যুগত শূৰালকুছি আৰু পলাশবাৰীত মিহি কাপোৰৰ খ্যাতি আছিল। পাট, মুগা আৰু এৰী কাপোৰৰ প্ৰচলন আছিল। সেই যুগত মেজাংকী আৰু টপাপতীয়া কাপোৰ অতি মানী আৰু আদৰৰ আছিল। অসমীয়া বস্ত্ৰ শিল্পত বিভিন্ন জাতি-উপজাতিৰ বীতি-নীতিৰ সমন্বয় ঘটিছিল। আহোম সকলে বাখৰপতা আৰু বাখৰ খঁজা অলংকাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। তেওঁলোকে সোণ, ৰূপ আৰু তাম এই তিনিওবিধ ধাতুৰে অলংকাৰ পিন্ধিছিল। সাধাৰণ শ্ৰেণীৰ মানুহে পিতলৰ অলংকাৰো ব্যৱহাৰ কৰিছিল। অলংকাৰবোৰ উকা, বাখৰুৱা, বাখৰপতা মিনাকৰা, হীৰাপতোৱা আদি ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি।

আহোম মানুহ যথার্থতে খেতিয়ক আছিল। তেওঁলোকে মাটি বাছি লৈ পথাৰ তৈয়াৰ কৰি হৈছিল। তেওঁলোকেই পোন প্ৰথমে পথাৰত জলসিঞ্চন পদ্ধতিৰ আলি দি শালি খেতি কৰা প্ৰথা উলিয়াইছিল। তেওঁলোকে ম'হেৰে হাল বাইছিল।

আহোম যুগত অসমৰ খাদ্য তালিকাত ভালেমান নতুন খাদ্য সত্তাৰ সংযোজিত হৈছিল। সেই যুগৰ মানুহে ঘাইকৈ ভৌগলিক উৎপাদনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিবলগীয়া হৈছিল। তাতেই আছিল তেওঁলোকৰ প্ৰধান আহাৰ। তেওঁলোকে চাউল আৰু ধানৰ পৰা অনেক জা-জলপান তৈয়াৰ কৰিছিল। তেওঁ লোকে 'ছৰুম' নামৰ এবিধ উৎকৃষ্ট জলপান প্ৰস্তুত কৰিছিল।

আহোম যুগতে অসমীয়া লিপিয়ে পূৰ্ণ গঢ় লয়। প্ৰাক্ আহোম যুগৰ 'কানাই বৰশী বোৱা' শিলালিপি আৰু 'আমবাৰী শিলালিপি'ত অসমীয়া আখৰে পূৰ্ণ গঢ় নল লৈও পৰৱৰ্তী শতাব্দীত পূৰ্ণ ৰূপ লয়। সেই যুগত লেখন বীতি অনুযায়ী অসমীয়া লিপি চাৰিটা শাখাত বিভক্ত হয়। যেনে - গড়গঞা, কাইথেলী, বামুণীয়া আৰু লহকৰী। বজাঘৰীয়া পৃষ্ঠপোষকতাত গড়গঞা লিপিয়ে গা কৰি উঠে। আহোম যুগৰ প্ৰথম শিলালিপিখন হ'ল ১৫৩৮ শকৰ 'চামধৰা' গড়ৰ বণজয়ৰ শিলালিপি। এইখন লিপিতেই পূৰ্ণ গড়গঞা চানেকি দেখা যায়।

আহোম সকলৰ আন এটা লেখতলবলগীয়া অৱদান হ'ল বিহুক বাপতিসাহোন ৰূপে প্ৰতিষ্ঠা কৰা। আহোম স্বৰ্গদেউ সকলে পথাৰৰ বিহুক আদৰি আনি ৰাজপাটত বহুৱাই ৰাজৰাণী সাজি অসমীয়াৰ বাপতি সাহোন ৰূপে উচৰ্গা কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত অসম সাহিত্য সভাই বিহুক জাতীয় উৎসৱ ৰূপে স্বীকৃতি দিয়ে। এই ক্ষেত্ৰত ৰাধাগোবিন্দ বৰুৱাৰ নাম ল'বই লাগিব। তেখেতৰ উদ্যমতে ১৯৭২ চনত লতাশিল পথাৰত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে মঞ্চৰ বিহুক আয়োজন কৰা হৈছিল।

ওপৰৰ দিশসমূহ চালি-জাৰি চাই ক'ব পাৰি যে অসমীয়া সংস্কৃতিত আহোম সকলৰ যথেষ্ট অৱদান আছে। তেওঁলোকে অসমীয়া সংস্কৃতি চহকী কৰাৰ উপৰিও অসমৰ ভাষা সাহিত্য চিত্ৰকলা ভাস্কৰ্য স্থাপত্য আদি সকলো দিশতে উল্লেখযোগ্য বৰঙণি যোগাইছিল। শেষত ক'ব পাৰি যে, সেই যুগত জাতিগত সমন্বয় সাধিত হৈছিল আৰু বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সাংস্কৃতিক উপাদান সানমিহলি হৈ যৌগিক অসমীয়া সংস্কৃতিয়ে জন্ম লাভ কৰিছিল। গতিকে, আহোমসকলৰ অৱদান অসমীয়া সংস্কৃতিত চিৰস্মৰণীয়।

বিশ্বায়নৰ চাপত মানুহে আজি বিভ্রান্ত। সকলোৱে বিচাৰে, মোৰ সন্তান প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম হ'ব মোৰ সন্তান ডাক্তৰ, ইঞ্জিনীয়াৰ হ'ব। কিন্তু কোনেও সন্তানক প্ৰকৃত মানুহ কৰাৰ কথাটো নাভাবে। আজিকালি বিখ্যাত মানুহবোৰৰ অনৈতিক অপৰাধমূলক কাৰ্যৰ কথা আমি প্ৰায়ে শুনিবলৈ পাওঁ। ই তাৰে অনিবাৰ্য ফল। সন্তানে ডাক্তৰ ইঞ্জিনীয়াৰে হোৱাটো আমি বিচাৰো। কিন্তু লগতে সততা, মানৱসেৱা, কৰ্তব্য নিষ্ঠা, ত্যাগ, সহিষ্ণুতা এইবোৰো চৰিত্ৰগত কৰিব লাগিব। স্কুল-কলেজত এইবোৰ শিকোৱা নহয়। এইবোৰৰ অনুশীলন ঘৰতে কৰিব লাগিব। গুৰুজন আচৰণৰ পৰা সৰুবোৰে এইবোৰ শিকিব সেয়ে কোৱা হয় উপদেশকৈ আৰ্হি ভাল। আৰু ঘৰখনেই হ'ল শিশুৰ প্ৰথম বিদ্যালয়।

বৰ্তমান কম্পিউটাৰ-ল্যাপটপৰ যুগ। বৰ্তমান যুগ যন্ত্ৰৰ যুগ। সদায় যন্ত্ৰৰ লগত থাকোতে থাকোতে মানুহ যন্ত্ৰ হৈ পৰিছে। আজিকালি ল'ৰা-ছোৱালীয়ে পৰীক্ষাৰ ফল আশানুৰূপ নহ'লে আত্মহননৰ পথ বাছি লয়। আৰু অভিভাৱক সকলেও পৰীক্ষাৰ ফল ভাল নহ'লে সিহঁতৰ ওপৰত নিৰ্যাতন চলায়। ইবৰ্তমান সমাজৰ এটা ব্যাধি। সেয়ে কেৱল সন্তান নহয়, অভিভাৱকেও নতুনকৈ পাঠ গ্ৰহণৰ প্ৰয়োজন হৈছে।

জীৱনত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ বাবে পঢ়া-শুনাই একমাত্ৰ পথ নহয়। জীৱনত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ আৰু বহুতো পথ আছে। পঢ়া শুনাত ভাল নহ'লে জীৱনটোৱেই বৃথা এনে ভবাৰ কোনো কাৰণ নাই। ভাল দৌৰিব পাৰিলে, ভাল সাঁতুৰিব পাৰিলে, ফুটবল, হকি, ক্ৰিকেট ভাল খেলিব পাৰিলে অৰ্থ আৰু নাম এজনে দুয়ো পাব পাৰে। সেয়ে সন্তান পঢ়া শুনাত ভাল নহ'লে অভিভাৱকে হতাশ হ'ব নালাগে। এটি সন্তান কেৱল পৰিয়ালৰ সম্পদ নহয়, দেশৰো সম্পদ। ভৱিষ্যতে সিহঁতৰ হাততেই দেশখনৰ দায়িত্ব ন্যস্ত হ'ব। তাৰ বাবে সিহঁতক প্ৰয়োজনীয় প্ৰশিক্ষণ দিব লাগিব।

সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক অস্থিৰতা শিশুসকলৰ সৰ্বাঙ্গীণ বিকাশৰ অন্তৰায় হৈছে। গুৰুজন সকলৰ হিংসা, লোভ, শঠতা, সততাহীনতাই শিশুসকলক বিপথগামী হ'বলৈ উদগণি দিয়ে। বাস্তৱ জীৱনত সিহঁতে এনে এজন আদৰ্শ চৰিত্ৰৰ মানুহ দেখা নাই যিজনক তেওঁ অনুসৰণ কৰিব পাৰে। আজিকালি

সন্তানৰ প্ৰতি পিতৃ- মাতৃ তথা অভিভাৱকৰ কৰ্তব্য

আব্দুল মালেক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

অভিভাৱকৰ সময়ৰ বৰ নাটনি। তেওঁলোক সন্তানক প্ৰয়োজনীয় সময় দিব নোৱাৰে। ফলত শিশুসকলে নিজক উপেক্ষিত বুলি ভাবে। পিতৃ-মাতৃ ঘৰতে নাথাকিলে সিহঁতে সহজভাৱেই দুশ্চক্ৰৰ হাতত পৰে আৰু সমাজ বিৰোধী কাৰ্যত জড়িত হৈ পৰে। সন্তানৰ আৰ্থিক প্ৰয়োজনটো দেখিলেই পিতা-মাতাৰ দায়িত্ব শেষ নহয়। এই কথাৰ অভিভাৱক সকলে বুজিব লাগে।

অভিভাৱকে সন্তানৰ ক্ষমতা বুজি বয়স অনুপাতে কাম কৰিবলৈ দিব লাগে। সন্তানৰ যিটো বিষয়ৰ ওপৰত ৰাপ নাই, সেই বিষয়টো জাপি দিয়ে, ই ঠিক নহয়। তাৰ ফল ভাল নহয়।

অভিভাৱকে সন্তানৰ শৰীৰ আৰু মনস্তত্ত্বৰ বিষয়ে অৱগত হ'ব লাগে। সন্তানক পুষ্টিৰ খাদ্য অশ্বাদু হ'লেও খুৱাব লাগে। সন্তানে খাব নিবিচাৰিলে নিজে খাই সন্তানক দেখুৱাব লাগে। কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালীয়ে প্ৰতিদিন স্কুল যাব নোখোজে। কয়, নিতৌ স্কুলত যাবলৈ ভাল লাগে। তেতিয়া অভিভাৱকে বুজাই ক'ব লাগে, আমিওতো নিতৌ অফিচলৈ বা দোকানলৈ যাওঁ। আমাৰতো বেয়া নালাগে।

অভিভাৱকে সন্তানক খালি পঢ়, পঢ় বুলি ক'লেই নহ'ব। নিজেও কিতাপ পঢ়িব লাগিব। তেহে সিহঁতে পঢ়িবলৈ অনুপ্রাণিত হ'ব। ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়িবলৈ কৈ অভিভাৱকে নিজে বিনোদনৰ কাৰণে টিভি চাব ঠিক নহয়। ল'ৰা-ছোৱালীক ভাল কৰিবলৈ হ'লে অভিভাৱকে লোভনীয় অনেক কিছু এৰিব লাগিব।

অভিভাৱকে সন্তানক কেৱল মুখেৰে ক'লে নহ'ব, মিছা কথা ক'ব নাপায়। নিজে আচৰণ কৰি দেখুৱাব লাগিব। মানৱ ঈশ্বৰৰ পূজা অভিভাৱকে নিজে কৰি দেখুৱাব লাগিব। অহিংসা, ত্যাগ এইবোৰ মহৎ গুণ। তাকে সন্তানক বুজাব লাগিব। দেশ আৰু দেশবাসীৰ মঙ্গল হয়। এনে কাম কৰিবলৈ অভিভাৱকে সন্তানক উদ্বুদ্ধ কৰিব লাগিব।

সন্তানসকলক শাৰীৰিক শাস্তি দান কৰিব নালাগে। কোনো অন্যায়াৰ কাৰণে গুৰুজনে শাসন কৰিলে সন্তানৰ পক্ষ ল'ব নালাগে। তেনেহ'লে শিক্ষকৰ প্ৰতি সন্তানৰ শ্ৰদ্ধা নাথাকিব। একো শিকিব নোৱাৰিব। সন্তানৰ আগতে মাকে পিতৃৰ আৰু পিতৃয়ে মাতৃৰ গুণবোৰ ডাঙি ধৰিব লাগে। তাৰ ফলতে পিতৃ আৰু মাতৃৰ প্ৰতি সন্তানৰ শ্ৰদ্ধা বাঢ়িব। এনে সন্তান ডাঙৰ হৈ পিতৃ-মাতৃক অৱশ্যই সেৱা যত্ন কৰিব।

ইটো সিটো দিম বুলি পলুবধ কৰি সন্তানক পঢ়িবলৈ বাধ্য কৰিব নালাগে আৰু সন্তানক কিবা এটা বস্তু দিম বুলি ক'লে বস্তুটো দিবই লাগিব। ম'লে অভিভাৱকৰ প্ৰতি সন্তানৰ শ্ৰদ্ধা নাথাকিব।

সন্তানে শৈশৱতে কোনো দোষ কৰিলে তাক শুধৰাব লাগিব। তোৰ দ্বাৰা একো নহ'ব, 'তই এটা গাধ' - সন্তানক এইবোৰ ক'ব নালাগে। তেনেহ'লে সন্তানে ভাবিব দেউতাকেতো কৈছেই মোৰ দ্বাৰা একো নহ'ব - গতিকে ভাল হ'বলৈ চেষ্টা কৰা বৃথা। সেয়ে সন্তানে অকনমান ভাল কাম কৰিলেই তাক বহলাই মানুহ মাতি মাতি ক'ব লাগে। তাতে সন্তানে ভাল কাম কৰিবলৈ উৎসাহ পাব।

মানুহ মাত্ৰেই ভুল কৰে। সন্তানে ভুল কৰিব পাৰে ভুল বা অন্যায়াৰ কৰি গোপন কৰাটো ঠিক নহয়। তাক বুজাই ক'ব লাগে, অন্যায়াৰ কাম কৰা বেয়া, অন্যায়াৰ কাম কৰি গোপন কৰাটো আৰু বেয়া। কৈশোৰ বয়সত ল'ৰা-ছোৱালীৰ মনটো বৰ কোমল থাকে। এইটো স্তবত সন্তানে ভাল ব্যৱহাৰ পালে চিৰদিন মনত ৰাখে। বেয়া ব্যৱহাৰ পালেও নেপাহৰে। সেয়ে এই বয়ঃসন্ধিৰ সময়ত সিহঁতক মৰম কৰিব লাগে। সিহঁতৰ বয়স ১৮-২১ বছৰ হ'লে সিহঁতৰ মতে মিত্ৰৰ দৰে আচৰণ কৰিব লাগে। তেনেহ'লে এই সময়ত সন্তানে ভুল-ভ্ৰান্তি কৰিলে পিতৃ বা মাতৃক ক'ব আৰু ক'লে পিতৃ-মাতৃয়ে তাক শুধৰাবলৈ প্ৰয়োজনীয় দিহা পৰামৰ্শ দিব পাৰিব।

ভাল ল'ৰা বা ছোৱালীৰ কাৰণে প্ৰয়োজন ভাল পিতৃ-মাতৃ। সেয়ে এজন বিখ্যাত ব্যক্তিয়ে কৈছে, মোক ভাল পিতৃ আৰু মাতৃ দিয়া, মই তোমালোকক এটা ভাল জাতি দিম।

ভূমিকম্প আৰু গৃহ নিৰ্মাণ

ইদ্ৰিছ হুছেইন লতিফ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

ভূমিকম্পৰ পৰা ল'ব লগা সাবধানতা : আমাৰ একমাত্ৰ সন্তান এয়েই যে ভূমিকম্প মাথোন কেইছেকেও মানব বাবেহে থাকে। কিন্তু ভূমিকম্প অঁহাৰ সময়ত আমি কম্পন অনুভৱ কৰাৰ আগতেই মুহূৰ্ততে এক বিস্তীৰ্ণ অঞ্চল ই ধ্বংসস্বূপত পৰিণত কৰিব পাৰে। ভূমিকম্পৰ সময়ত বিশেষ সাবধান হ'বলৈ সময় নাথাকেই। তৎসত্ত্বেও ভূমিকম্পত ল'ব লগা সাবধানতাসমূহ মনত ৰখা উচিত।

ভূমিকম্পৰ আগতেই ল'ব লগা সাবধানতা :

- ১। মন অশান্ত নকৰিব, অস্থিৰতাই দুৰ্যোগ বৃদ্ধি কৰে
- ২। আগতীয়া সন্তেদ পালে ঘৰৰ বাহিৰৰ মুকলি স্থানত থাকক।
- ৩। গধুৰ সামগ্ৰী, যেনে - ফ্ৰীজ, আলমাৰি আদি বেৰৰ লগত সংলগ্ন হ'ব লাগে।
- ৪। প্ৰয়োজনীয় খাদ্য সামগ্ৰী, ঔষধ, বেডিঅ' আদি যোগাৰ থাকিব লাগে।

ভূমিকম্পৰ সময়ত লগ ল'গা সাবধানতা :

- ১। ভয়ত অধীৰ নহ'ব।
- ২। যদি ঘৰৰ ভিতৰত আছে, বিছনা টেবুল আদিৰ তলত সোমোওক। কোনো বেৰৰ কাষত অথবা দুৱাৰডলিত থিয় হৈ নাথাকিব।
- ৩। বাহিৰলৈ দৌৰি ওলাব নালাগে।
- ৪। যদি ঘৰৰ বাহিৰত আছে, ঘৰ বা গছ-গছনিৰ পৰা আঁতৰত মুকলি স্থানত ৰওঁক।

৫। ওপৰৰ পৰা খহি পৰা প্লাষ্টাৰ, ইটাৰ টুকুৰা আদি লক্ষ্য কৰক।

৬। গেছ, মম আদি নজুলাব।

৭। বহুমহলীয়া ঘৰত যদি আছে লিফট ব্যৱহাৰ নকৰিব। ছিৰিও সৱধানে ব্যৱহাৰ কৰিব কাৰণ ইয়াত হেঁচা-ঠেলা হোৱাৰ আশংকা থাকে।

ভূমিকম্পৰ পিছত ল'ব লগা সাবধানতা :

১। যদি আপুনি নিৰাপদে আছে, পৰিয়াল আৰু ওচৰ চুবুৰীয়াৰ বাবে সহায়ৰ হাত আগবঢ়াওক।

২। যদি নিজেই ভূমিকম্পৰ চিকাৰ হৈছে, উদ্ধাৰকাৰী লোক অহালৈ ধৈৰ্য ধৰক।

৩। গেছ, লাইট, পানী আদি ব্যৱস্থাবোৰ লক্ষ্য কৰক আৰু প্ৰয়োজনমতে মেৰামতিৰ ব্যৱস্থা কৰক।

৪। গেছ, মম আদি তৎক্ষণাত নজুলাব।

৫। ঘৰৰ ওলোমা অংশ যেনে - খিবিকীৰে ওপৰৰ চাজা, বেলকনি আদিৰ পৰা আঁতৰত থাকক। ভূমিকম্প

শেষ হোৱাৰ বহু পাছতো এইবোৰ খহি পৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

৬। বিদ্যুৎবাহী তাঁৰ, খুটা, গছ আদিৰ পৰা নিৰাপদ দূৰত্বত থকা উচিত।

গৃহ নিৰ্মাণ :

ভূমিকম্পৰ পৰা এটা ঘৰক সম্পূৰ্ণ অক্ষত অৱস্থাত বৰখাৰ কোনো উপায় উদ্ভাৱন হোৱা নাই যদিও এই ক্ষয়-

ক্ষতিৰ কিছু পৰিমাণে ৰোধ কৰাৰ উপায় আছে। জীৱনৰ বহু কষ্টোপাৰ্জিত ধনেৰে এজন লোকে সাজিবলৈ লোৱা সপোনৰ ঘৰটিয়ে যাতে ভূমিকম্পৰ প্ৰভাৱক ৰোধ কৰিব পাৰে, সেয়া এটা ঘৰ ডিজাইন কৰোঁতে প্ৰতজন অভিযন্তাৰ লক্ষ্য হোৱা উচিত। ভূমিকম্পৰ অধ্যয়নৰ পৰা দেখা যায় পৃথিৱীৰ উপৰিভাগত ভূমিকম্পই বিধবংসী ৰূপ ল'লেও ভূ-গৰ্ভত এই কম্পন কমকৈ অনুভৱ হয়। সেয়ে ভূ-গৰ্ভত কয়লা, চূণশিল আদিৰ খনিত কৰ্মৰত কৰ্মীসকলে নিৰাপদে থাকে। সঠিক কাৰণ নাজানিলেও

এটা কথা গম পোৱা হ'ল যে ভূ-গৰ্ভৰ যিমনে গভীৰতালৈ যোৱা যায়, সিমনে ভূকম্পন কম হয়। বিখটাৰ স্কেলৰ মাপ ৯.০ বা তাতোধিক হ'লে ভূমিকম্পই এনে বিধবংসী ৰূপ ল'ব পাৰে যে ভূ-ভাগৰ গঠন সলনি হ'ব পাৰে, সমতলৰ ঠাইত নদী হ'ব পাৰে, আৱাসিক এলেকা মাটি তলত বহি বৃহৎ ফাটৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে, নদীৰ ঠাইত পাহাৰ হ'ব পাৰে। গতিকে ভূমিকম্পৰ পৰা এশ শতাংশ প্ৰতিৰোধী ঘৰৰ নিৰ্মাণ এক ভ্ৰান্ত ধাৰণাহে। আনহাতে, বিগত শতিকাত ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইত হোৱা ভূমিকম্প সমূহৰ পৰ্যালোচনা কৰিলে দেখা যায় অসমতকৈ কম প্ৰাবল্যৰ ভূমিকম্পই ভাৰতৰ আন ৰাজ্যত ক্ষয়-ক্ষতিৰ পৰিমাণ বহু বেছি কৰিছে। অসমত ক্ষতিৰ পৰিমাণ কম হোৱাৰ মূলতে হ'ল অসম আৰ্হিৰ ঘৰৰ সংখ্যা অধিক। আন কথাত ঘৰৰ ছাল আৰ. চি. চি ছাদ হোৱাতকৈ টিনৰ মুখচৰ ঘৰ ভূমিকম্পৰ ক্ষেত্ৰত

বেছি নিৰাপদ। এইসমূহ অভিজ্ঞতাৰ পৰা ভূমিকম্প সততে হৈ থকা অঞ্চলত ভূমিকম্পৰ প্ৰভাৱ ৰোধৰ বাবে বহুতো পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হৈছে :

● যিহেতু তলত প্ৰাৱল্য কম, সেয়ে ঘৰৰ বুনীয়াদ গভীৰ আৰু মজবুত হ'ব লাগে। প্ৰতিটো খুটাৰ বাবে পৃথক বুনীয়াদ কৰাতকৈ একে বুনীয়াদৰ এক দীঘল বিমৰ ওপৰত সকলো খুটা থিয় কৰোৱাটো বেছি নিৰাপদ, যদিও ই ব্যয় বহুল। কলকাতাৰ ভিক্টৰিয়া মেমোৰিয়েল এনে ধৰণৰ বুনীয়াদৰ ওপৰত বনোৱা হৈছিল। বালি, কোমল মাটি বা জাৰৰ, পেলনীয়া বস্ত্ৰে পোতা মাটিৰ ওপৰত ঘৰৰ বুনীয়াদ অনুপযুক্ত। বালি, কোমল মাটি আদি পানীৰ সংস্পৰ্শত ফুলি যায় বাবে টান মাটিৰ তৰপৰ ওপৰতহে ঘৰৰ বুনীয়াদ বনাব লাগে। যিবোৰ ঘৰ অত্যাধিক দীঘল হয়, এনে ঘৰৰ তলৰ মাটি একে ধৰ্মৰ হোৱাৰ সম্ভাৱনা কম। সেয়ে এনে ধৰণৰ ঘৰবোৰ দুভাগ কৰি বনাব লাগে।

● যি মাটিৰ বহন ক্ষমতা কম, তেনে মাটিৰ বাবে পাইল ফাউণ্ডেচনেই শ্ৰেষ্ঠ। মাটিৰ ক্ষমতা বঢ়োৱাৰ লগতে উলম্ব আৰু সমতলিক চাপ সহিব পাৰে বাবে পাইল ফাউণ্ডেচনে বহু পৰিমাণে ভূমিকম্পৰ প্ৰভাৱ প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰে। ঘৰৰ বুনীয়াদ সঠিক আৰু মজবুত হোৱাটো অতি দৰকাৰ। কিয়নো প্ৰায়বোৰ ভূমিকম্পতে ঘৰৰ বুনীয়াদ মাটিত বহি যোৱা দেখা যায়। বিশেষকৈ বহুমহলীয়া ঘৰত অভিযন্তাৰ পৰামৰ্শ মতেহে মাটিৰ বহন ক্ষমতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ঘৰ নিৰ্মাণ কৰা উচিত।

● লোহাৰ জইষ্ট, এংগোল আদিৰ দ্বাৰা ঘৰ বনোৱাতকৈ আৰ. চি. চি ঘৰ বেছি নিৰাপদ। ঘৰসমূহ আৰ. চি. চি. খুটা, টাইবিম, বিম আৰু লিন্টেলৰ সহায়ত বান্ধি ৰাখিব লাগে আৰু টাইবিমবোৰ ইটো-সিটোৰ লগত সমকোণত সংযোগ হ'ব লাগে। এটা ঘৰৰ মূল ফ্ৰেমটো অৰ্থাৎ পষ্ট আৰু বিমবোৰ সংযোজন হৈ থাকিব লাগে যাতে ভূমিকম্পত গোটেই ঘৰটো এটা একক সমষ্টিৰ দৰে হয়। টাইবিমৰ ন্যূণতম আকাৰ ৮" x ৮" আৰু ১:২:৪ অনুপাতত কংক্ৰিট হোৱাটো বাঞ্ছনীয়। ছাদৰ তলৰ বিমবোৰ যিমান পৰা যায় পষ্টৰ লগত সংযোগ হ'ব লাগে।

● একেবাৰে পুৰণা জৰাজীৰ্ণ ঘৰৰ পুনৰ মেৰামতি কৰাতকৈ ভাঙি পেলোৱাই নিৰাপদ। কাঠৰ বাটামি ঘৰতকৈ ইটাৰে সজা পুৰণি জৰাজীৰ্ণ ঘৰ বিপজ্জনক।

● ঘৰটো যিমান পৰা যায় কম ওজনৰ হ'ব লাগে। বহুতে ঘৰৰ ছাদ আৰু বিম অপ্ৰয়োজনীয়ভাবে ডাঠ কৰে। বিশেষকৈ ওপৰৰ মহলাৰ ছাদ একেবাৰে পাতল হোৱাটো জৰুৰী। সেয়ে ওপৰ মহলাত টিনৰ চালিয়েই উপযোগী। আৰ. চি. চি হেলনীয়া ছাদবোৰ নিৰাপদ নহয়। টিনপাতৰ তলৰ কেচিসমূহ লিন্টেলৰ ওপৰৰ সংযোজিত হ'ব লাগে।

● বেলকনী, ভেণ্টিলিটাৰ, ওলোমা ছাদ আদি নথকাই ভাল। অত্যন্ত দিব লগা হ'লেও মূল ঘৰৰ লগত দৃঢ়ভাবে বান্ধ খাই থাকিব লাগে আৰু ১.৫ মিটাৰতকৈ অধিক বেলকনি বনাব নালাগে।

● ঘৰৰ প্লেনৰ আকৃতি বৰ্গাকাৰ, আয়তাকাৰ অথবা গোলাকাৰ হ'ব লাগে। ৰহু কোণযুক্ত L, T, Y, U আদি আকৃতিৰ ঘৰ নিৰাপদ নহয়। ঘৰটো সমানে দুভাগ কৰিলে এটা অংশ আনটোৰ লগত সদৃশ হোৱাটো ভাল। অসমানুপাতিক ঘৰ ভূমিকম্পৰ প্ৰভাৱ প্ৰতিৰোধৰ বাবে অনুপযুক্ত। আসাম টাইপ ঘৰৰ সন্মুখত মুখচৰ সমানে থকা ত্ৰিভুজাকৃতিৰ বেৰতকৈ টিনৰ টুপ ভঙা মুখচ শ্ৰেষ্ঠ।

● আৰ, চি, চি কামত ব্যৱহৃত লোহাবোৰ লেভু-সেতু হ'ব লাগে অৰ্থাৎ যিবোৰ লোহা বেঁকা কৰিলেই ভাগি যায় সেইবোৰ অনুপযুক্ত আৰু যিবোৰ বেঁকা কৰিলেও ভাগি নাযায় সেইবোৰ উপযুক্ত।

● এটা ঘৰৰ মূল অংশ হ'ল ইয়াৰ খুটাসমূহ। খুটাসমূহ ভাগি গ'লে ইয়াৰ মেৰামতি সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে খুটাসমূহ সকলোতকৈ অধিক মজবুত হোৱাটো বাঞ্ছনীয়।

● কাঠেৰে সজা ঘৰ ভূমিকম্পৰ ক্ষেত্ৰত সকলোতকৈ নিৰাপদ। যদিও এনে ঘৰৰ দুমহলাতকৈ অধিক হ'ব নোৱাৰিব। কাঠৰ ঘৰ বুনীয়াদ আ, চি, চি হোৱাটো প্ৰয়োজনীয়।

● যিবোৰ বেৰৰ বেছি অংশই দৰ্জা, খিৰিকী আৰু ভেটিলেটেৰে আৱৰি থাকে, তেনে বেৰ সহজেই আশংকা থাকে। বেৰৰ কালিৰ দুই তৃতীয়াংশৰ ভিতৰত দৰ্জা, খিৰিকীৰ কালি হ'ব লাগে। বেৰৰ মাজ অংশত খিৰিকী স্থাপন হ'ব লাগে।

● ভূমিকম্পত চিলিঙৰ প্লাষ্টাৰ সহজেই খহি পৰে, সেয়েহে এনে প্লাষ্টাৰ পাতল হোৱাটো প্ৰয়োজন।

● ইটাৰে সজা খেনুভিড়িয়া বাল ভূমিকম্পত সহজে ভাগি পৰে। সাধাৰণতে এনে বাল দৰ্জা-খিৰিকীৰ ওপৰত অথবা এটা ডাঙৰ ৰুমৰ মাজত পাৰ্টিশ্বন বালত দিয়া হয়। পষ্ট আৰু বিমৰ সহায় নোলোৱাকৈ অকল ইটাৰে সজা বেৰ অতিকৈ বিপজ্জনক।

● বহু মহলীয়া ঘৰৰ ওপৰ মহলাবোৰ ভূমিকম্পত একে ঠাইতে থাকিব বিচাৰে যদিও তলৰ মহলাবোৰ কম্পনৰ দিশত গতি কৰে আৰু সহজে ওপৰ মহলাবোৰ ধবংস হয়। সেয়ে বহুমহলীয়া ঘৰত ওপৰৰ মহলাবোৰ ক্ৰমাগতভাৱে কম উচ্চতাৰ হ'ব লাগে। কোনো কাৰণতে তলৰ মহলাতকৈ ওপৰৰ মহলাৰ উচ্চতা বেছি হ'ব নালাগে।

● বালি আৰু চিমেন্টৰ মিশ্ৰণে ইটাসমূহ সংযোগ কৰি ৰাখে আৰু এই জইনসমূহ যিমানে মজবুত হয় সিমানেই ভূমিকম্পৰ পৰা নিৰাপদ হয়। মাটিৰ ঘৰসমূহ সেয়ে সহজেই ভাগি পৰে।

● ১৯৭০ চনত মালয়েছিয়া বাবাৰ উৎপাদন সহ্যই প্ৰথমবাৰৰ বাবে এক বাবাৰ বিয়েৰিং আৱিষ্কাৰ কৰিছিল। এই বাবাৰ বিয়েৰিং ঘৰৰ ওপৰৰ অংশ আৰু ভেটিৰ সংযোগ স্থূলত সংলগ্ন কৰি দুয়োটা অংশ পৃথক কৰি ৰখা হয়। ইয়াৰ দ্বাৰা ৰণ-ভূ-কম্পন ৰোধ কৰিব পাৰি। এই ব্যৱস্থা বৰ্তমান কেলিফৰ্ণিয়াৰ Law and Justice গৃহত, ইংলেণ্ডে Albani Court ত ব্যৱহাৰ কৰিছে।

● সাধাৰণতে অসম আৰ্হিৰ ঘৰৰ বুনীয়াদত টাইবিম ব্যৱহাৰ নকৰি দহ ইঞ্চি বহল দেৱালৰ বুনীয়াদ নিৰ্মাণ কৰে। ই এক ভুল নিৰ্মাণ পদ্ধতি। এটা ঘৰৰ বুনীয়াদত খুঁটাবোৰ সংযোগ কৰি নিৰ্মাণ কৰা বিমটোক টাইবিম, খিৰিকীৰ ওপৰত নিৰ্মাণ কৰা বিমটোক লিষ্টেল আৰু বেৰৰ একেবাৰে ওপৰত নিৰ্মাণ কৰা বিমটোক পষ্ট প্লেট (Post Plate) বুলি কোৱা হয়। অসম আৰ্হিৰ ঘৰত টাইবিম, লিষ্টেল আৰু পষ্ট-প্লেট বনোৱাটো অতি প্ৰয়োজনীয় কাৰণ ইয়াৰ দ্বাৰা গোটেই ঘৰটো এটা এককৰ দৰে বান্ধ খাই থাকে। এনে ঘৰ ভূমিকম্পৰ পৰাও নিৰাপদ।

● ঘৰৰ ছাদৰ ওপৰৰ পানী টেংকী ইটাৰে নাসাজি আৰ, চি, চি অথবা পি, ভি, চি জাতীয়ৰ হোৱাটো ভাল একে ঠাইতে এটা বৃহৎ টেংকৰ সলনি কেইবাটাও সৰু টেংক সমভাৱে বিতৰণ কৰা বেছি ভাল।

● যিমানদূৰ সম্ভৱ ঘৰৰ নিৰ্মাণ এনে হোৱা উচিত যাতে গোটেই ঘৰটোৱে বান্ধ খাই থাকে আৰু এটা একক হিচাপে কাম কৰে।

● পেৰাপেট বাল একেবাৰে ওপৰৰ ছাদত দিয়া অৰ্ধ উচ্চতাৰ বালৰ ভূমিকম্পৰ ক্ষেত্ৰত ক্ষতি বিপজ্জনক। ইয়াৰ ওপৰত এটা লিষ্টেল বনোৱা উচিত।

● ওলোমা ছাদ অৰ্থাৎ কেণ্টিলিভাৰ সমূহ বাৰাণ্ডা ৰূপেহে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। কেণ্টিলিভাৰত বাল দি কোঠা বনোৱা অনুচিত।

পৃথিৱীৰ বহু আগশাৰীৰ দেশেও শতিকা জোৰা গৱেষণাৰ অন্ততো আজিও ভূমিকম্পৰ আগতীয়া সম্ভেদ পাব পৰাৰ কোনো সূত্ৰ উলিয়াব পৰা নাই। আনহাতে, আমাৰ জন্মভূমি অসমত সঘন ভূমিকম্পৰ এক অন্যতম স্থান। জীৱনৰ বহু মূল্যবান সময়ৰ কষ্টৰ বিনিময়ত সাজিবলগীয়া আপোনাৰ সপোনৰ ঘৰটি যাতে ভূমিকম্পৰ পৰা নিৰাপদে থাকে তাৰ বাবে অভিজ্ঞ অভিযন্তাৰ মতামত লৈ আগতীয়া ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো অতি জৰুৰী।

আমাৰ হিয়ামন যাদুৰ পৰশত প্ৰাণ পাই উঠে, যেতিয়াই উচ্চাৰিত হয় সেই যাদুকৰী শব্দ Sorry, Please, Thank, You. বাৰুকৈয়ে অনুভৱ কৰিব পাৰি এই যাদুকৰী পৰশ, যি অনুভৱে দি যায় বিজয়ৰ বাৰ্তা। কল্পনাশীতভবে আবেগ প্ৰৱণতা সোমাই আছে, এই যাদুকৰী শব্দত। সমানে কাৰ্যকৰী গুণে।

SORRY : হৃদয় জয় কৰিব পৰা শক্তি আছে এই যাদুকৰী Sorry শব্দত। ভুলৰ বাবে ক্ষমা খোজাটো কোনোধৰণৰ সৰু হৈ যোৱা কথা নহয়, বৰং আনৰ দৃষ্টিত আপুনি মহীয়ানহে হৈ পৰিব।

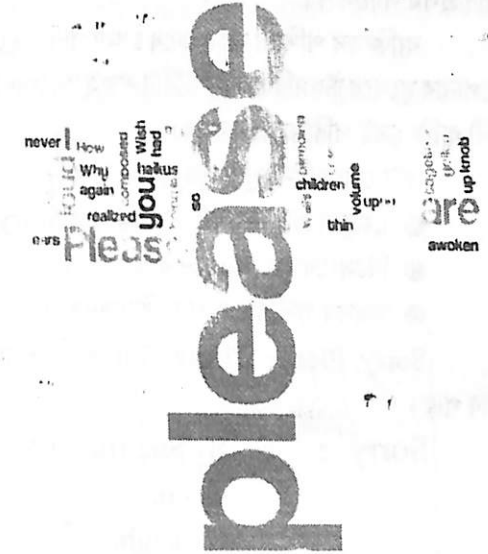
PLEASE : অনুগ্ৰহৰ এই মিঠা পৰশে আপোনাক দিব আশাতীত প্ৰাপ্তি। অনুগ্ৰহক আওকাণ কৰা সহজ নহয় বাবেই আপোনাৰ মুখেৰে উচ্চাৰিত Please শব্দই তেওঁক বাধ্য কৰাব সেইটো কৰিবলৈ, যিটো আপুনি বিচাৰে।

THANK YOU : শলাগে যিকোনো সম্বন্ধক মজবুত আৰু অটুত ৰাখে। ধন্যবাদেৰে আপুনি আপোনাৰ ঋণ বহু পৰিমাণে কমাই আনিব পাৰে। তাৰ পিছত আৰু আপোনাৰ মনত কোনোধৰণৰ বোজা বৈ নাযায়। গতিকে অন্তৰৰ পৰা Thank You কওঁক আৰু বোজা কমাওক।

কম-বেছি পৰিমাণে প্ৰত্যেকেই আবেগিক। পাৰ্থক্য এয়াই কিছুমানে সেই আবেগক বাহিৰ হ'বলৈ নিদিয়ে। কিন্তু 'অতি' শব্দটো সকলো ক্ষেত্ৰতে হানিকাৰক। অতি বেছি আবেগ প্ৰৱণ হোৱাও অনুচিত, যি ধবংসৰ সূচনাত বাদে একো নহয়; আকৌ একেবাৰে আবেগক জাহিৰ (প্ৰকাশ) নকৰাটোও অনুচিত। আপুনি অহংকাৰী মনটোৰ পৰা ওলাই আহক আৰু আবেগক জাহিৰ হ'বলৈ দিয়ক। নিজকে প্ৰস্তুত কৰক আৰু সেই যাদুকৰী শব্দ তিনিটা 'Sorry, Please, Thank You' ক'বলৈ শিকক। উপভোগ কৰক শব্দ গুণৰ মাহাত্ম্য আৰু লগে লগে মনৰ পৰা আঁতৰাই পেলাওক এক গধুৰ বোজা।

যাদুকৰী শব্দ তিনিটা

শ্বাহনাজ আহমেদ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

প্ৰতিশ্ৰুতি

আচলতে শব্দৰ বা শব্দ উচ্চাৰণৰ এক আচৰিত ধৰণৰ শক্তি বা গুণ আছে, যাক কোনো পধ্যেই উলাই কৰিব নোৱাৰি। পৌৰাণিক কথাটো আপুনি পাব যে সেই সময়ত মুখেৰে যি উচ্চাৰণ কৰিছিল সেয়াই ঘটিছিল। আজি সেই দিন নাই ঠিকেই, কিন্তু প্ৰভাৱ বুলিতো কথা এটা আছে। আচলতে অন্তৰৰ গভীৰতাৰ পৰা উচ্চাৰিত সুখ-দুখ, হা-হতাৰ শব্দবোৰ কিছু পৰিমাণে হ'লেও মানৱ সত্ত্বাক চুই যায়। যাব কাৰেণে অন্তৰৰ পৰা ওলোৱা Sorry বা ক্ষমাৰ বাবে আপুনি কুমলিবলৈ বাধ্য। সেইদৰে, আপোনাৰ কাতৰ অনুৰোধক আওকাণ কৰাৰ ক্ষমতা কোনো সং ব্যক্তিয়ে নাই। অথবা আপুনি শলাগ লোৱা ব্যক্তিজনে জানো আপোনাক অৱজ্ঞা কৰিব পাৰে। এয়া মাথো শব্দ গুণ; শব্দৰ যাদুকৰী গুণ। প্ৰত্যেকৰে মাজৰ পাৰ্থক্যক দূৰ কৰি এক নতুন আৰু মধুৰ সম্পৰ্কক গঢ় দিব পৰা ক্ষমতা আছে এই শব্দৰ। বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্কেৰে এক সাৰ্থক জীৱন গঢ়ি তোলাটো এতিয়া আপোনাৰ হাতত।

কিছুমানৰ মতে, বন্ধুত্ব হেনো 'No, Sorry, No Thank You' কিন্তু যেতিয়ালৈকে আপুনি Sorry বুলি নক'ব, বন্ধুত্বৰ অভিমানৰ বেৰখনো সিমানে মজবুত হৈ যাব। গতিকে বন্ধুত্বৰ ক্ষেত্ৰত এই শব্দ তিনিটাৰ গুৰুত্ব আৰু অধিক বেছিহে। আপোনজনৰ আপোনতাক জোখাৰহে যেন মাপকাঠি। মুঠতে দুই মানৱ সত্ত্বাক ওচৰ চপাই অনাৰ এয়াই প্ৰথম পদক্ষেপ।

ব্যক্তিত্বৰ পৰিচয় বহন কৰে : আপোনাৰ মুখেৰে উচ্চাৰিত শব্দই আপোনাৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে। সেইদৰে আপোনাৰ মুখেৰে উচ্চাৰিত এই তিনিটা শব্দই আপোনাৰ ব্যক্তিত্বক দাঙি ধৰে। প্ৰকৃত অৰ্থত আপুনি যে এজন সং তথা জ্ঞানী ব্যক্তি সেই পৰিচয় বহন কৰে।

এটা বোজাহীন, সুন্দৰ জীৱন লাভ কৰিবলৈ আপুনি কি কৰিব।

- কোনো চিন্তা নকৰাকৈ তৎক্ষণাত Sorry কওঁক আৰু নিমিষতে দূৰ কৰক আপোনজনৰ ভেম।
- নিঃসংকোচে Please কওঁক আৰু লাভ কৰক প্ৰিয়জনৰ পৰা আপুনি যি বিচাৰে।
- অন্তৰৰ গভীৰতাৰ পৰা প্ৰিয়জনৰ পৰা আপোনাৰ পাণ্ডিক Thank You ৰে শলাগক।

Sorry, Please, Thank You ক বিশ্লেষণ কৰি সুকীয়া অৰ্থত চাওঁক, তাতেও আপুনি জীয়াই থকাৰ

সঁহাৰি পাব।

Sorry : S - Sacrifice (ত্যাগ)
O - on
R - Right (সঠিক)
R - Rising (গঢ়ি উঠা)
Y - Yearh (হেঁপাহ)

এই দৃষ্টিত Sorry ৰ অৰ্থ হ'ল সঠিক গঢ়ৰ মৰমত নিজকে ত্যাগ কৰিবলৈ শিকা। অৰ্থাৎ, জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা বা ভেঁটি প্ৰেম, ভালপোৱা বা মৰম; গতিকে, সঠিক মৰমক চিনি জীৱনটো সাৰ্থক কৰি তোলাক।

Please: P - Patience (ধৈৰ্য)
L - Long (দীৰ্ঘ)
E - Encourage to (উৎসাহ যোগায়)
A - Appriach (ওচৰ চপা)
E - End (শেষলৈ)

প্ৰতিশ্ৰুতি

দীৰ্ঘতম ধৈৰ্যই শেষলৈকে কাৰোবাক ওচৰ চপাত উৎসাহ যোগায়। অৰ্থাৎ জীয়াই থকাৰ হেঁপাহক বা কাৰোবাৰ পৰা সঁহাৰি পোৱাত আশাক আজীৱন জীয়াই ৰাখে। প্ৰয়োজন কেৱল ধৈৰ্যৰ।

Thank You: T - Touching far a (বেদনা)
H - Human being is (মানৱ সত্ত্বাৰ হেতু)
A - Always (সদায়)
N - Noxious (হানিকাৰক)
K - Keep (ৰখা)
Y - Yearn (হেঁপাহ)
O - On
U - Up short (ফলাফল)

অৰ্থাৎ যিকোনো বেদনাদায়ক বা মৰ্মস্পৰ্শী ঘটনা মানৱ শৰীৰৰ বাবে হানিকাৰক। গতিকে যিটো হয় বা যিটে ভালৰ কাৰেণে হয় বুলি ধৰি লওঁক, অথবা দুখ কৰি নিজৰ লগতে আনকো কষ্ট দিয়াৰ কোনো যুক্তি নাই। আৰু ভাল কামৰ ফলাফল নিশ্চয় ভাল হ'বই। দুখ নকৰি আস্থা ৰাখিবলৈ শিকক।

Sorry, Please, Thank you - মধুৰ শব্দবোৰক জীৱনত গুৰুত্ব দিবলৈ আৰম্ভ কৰক আৰু লাভ কৰক এক সুন্দৰ, শান্তিপূৰ্ণ আৰু বোজাহীন জীৱন। আনেও আপোনাক সেইটোহে দিব, যিটো আপোনাৰ পৰা পাব। গতিকে এইদৰে সম্পৰ্ক গঢ়াৰ পথ সুচল ৰাখক আৰু লাহে লাহে সেই সম্পৰ্কক মজবুত কৰক।

চাব গ'লে, তেনেই সৰু কথা এইবোৰ। এনে সৰু কথাই কেতিয়াবা মানৱ হৃদয় চুই যায় আৰু দি যায় অযুত অনুভৱৰ শব্দই।

- জুয়ে শুকান খৰি পুৰি ছাই কৰাৰ দৰে ঈৰ্ষানো সকলো ভাল কাম নষ্ট কৰি পেলায়।
- হজৰত মহম্মদ
- সত্য সদায় নিৰাপদ। সত্যৰ বাহিৰে একোৱেই নিৰাপদ নহয়। যি মানুহে সমাজৰ আন লোকৰ পৰা সত্য গোপন কৰে তেওঁলোক হয় কাপুৰুষ নহয় অপৰাধী বা দুয়োটাই।
- মেক্স মূলাৰ
- ক্ষমাৰে ক্ৰোধ জয় কৰিবা। বেয়াক ভালৰে জয় কৰিবা। অসত্যক সত্যৰে জয় কৰিবা। ইয়ে প্ৰকৃত ধৰ্ম
- বুদ্ধদেৱ

মূল নাট : ওথেলো (উইলিয়াম শ্বেক্সপীয়েৰ)

W. Shakespeare

ছফিয়ৰ বহমান প্ৰামানিক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (ইংৰাজী বিভাগ)

‘ওথেলো’ নাটকৰ নায়কজনৰ নাম ওথেলো। নায়িকাজনীৰ নাম হ’ল ডেচডিমনা। ‘ওথেলো’ দেখাত কিচকিচিয়া কলা, সুত জাতিৰ, এজন মহলিম মানুহ, আনহাতে ডেচডিমনা শুভ বৰফৰ দৰে অনিত্য সুন্দৰী এজনী খ্ৰীষ্টিয়ান ছোৱালী। দুয়ো দুয়োৰে প্ৰেমত মচঙল। এদিন নিশা আন্ধাৰৰ সুযোগ লৈ দুয়ো পলায়ন কৰে আৰু বিবাহ পাশত আবদ্ধ হয়। ডেচডিমনা ভেনিচ নগৰৰ ব্ৰেবেঞ্চিও নামৰ এগৰাকী চিনেটৰ জী। ইয়াগো নামৰ খলনায়কজনে ওথেলোক বিপদত পোলোৱাৰ মানসেৰে সেই নিশাই ছলস্থল লগাই দিলে আৰু নায়িকাৰ দেউতাক ব্ৰেবেঞ্চিওৰ দ্বাৰা ডিউকৰ ওচৰত ওথেলোৰ বিৰুদ্ধে নাৰী অপহৰণৰ গোচৰ দিয়ালে। গোচৰৰ আহান ক্ৰমে দুয়ো দুয়োক ভাল পাই বিবাহিত বুলি স্বীকাৰ কৰাত তাতেই বিবাদৰ ওৰ পৰে।

‘ওথেলো’ এজন সেনাধ্যক্ষ আৰু ইয়াগো আছিল তেওঁৰ অধিনস্থ লেফটেনেট। কিবা কাৰণত অসন্তুষ্ট হৈ ওথেলোই ইয়াগোক বৰ্খাস্ত কৰি কেছিও নামৰ এজন যুৱকক সেই পদত নিযুক্তি কৰে। তেতিয়াৰ পৰা ইয়াগো হৈ পৰিল ওথেলোৰ ঘোৰ শত্ৰু। কিন্তু ইয়াগোই, পোতকৰ অভিপ্ৰায়েৰে ওথেলোৰ লগত দেখাত বন্ধুৰ দৰেই থাকিল। ৰোডৰিগো নামৰ ধনী বহুৱা এজনক ইয়াগোই হাতিয়াৰ হিচাপে ল’লে। এইজন বহুৱাও ডেছডিমনাৰ প্ৰনয় প্ৰাৰ্থী আছিল। ডেছডিমনাক তাৰ হাতত গতাই দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতিৰে ইয়াগোই তাৰ পৰা টকা লুটিবলৈ ধৰিলে।

ইপিনে হঠাৎ ছাইপ্ৰাছ দ্বীপত তুৰ্কী সকলে বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰিলে। ভেনিছৰ ডিউকে ওথেলোক সেনাধ্যক্ষ পাতি বিদ্ৰোহ দমনৰ কাৰণে ছাইপ্ৰাছ দ্বীপলৈ পঠালে। জাহাজেৰে ওথেলোই সেনাবাহিনী সম্বন্ধিতে ছাইপ্ৰাছ অভিমুখে বাওনা হ’ল। সবাতোকৈ আগতে উপস্থিত হ’ল লেফটেনেট কেছিও। পিছত অইন এখন জাহাজেৰে উপস্থিত হ’ল ডেছডিমনা, ইয়াগো আৰু তেওঁৰ পত্নী এমিলিয়া। লালে লাহে তুৰ্কী বাহিনী পৰাভূত হ’ল। ইয়াগোই ইয়াতেই ষড়যন্ত্ৰ আৰম্ভ কৰিলে। এওঁৰ প্ৰথম টাৰ্গেট আছিল কেচিওক পদচ্যুত কৰি পুনৰ নিজক

সেই পদত বাহাল কৰা। ইতিমধ্যে কেচিওই ডেছডিমোনাক হাতত চুম্বন কৰি আদৰণি জনোৱাটো ইয়াগোৰ দৃষ্টিগোচৰ হ’ল। তিলকে তাল কৰাৰ দৰে ইয়াগোই ওথেলোক জনালে যে, ডেছডিমনাৰ কেচওৰ লগত অবৈধ সম্পৰ্ক স্থাপন হৈছে। প্ৰথম অৱস্থাত ওথেলো এইবোৰ কথাত বিশ্বাস কৰা নাছিল যদিও পিছত বিশ্বাস কৰিবলৈ বাধ্য হয়।

কেচিওৰ এজনী প্ৰেমিকা আছিল নাম বিয়াংকা। এদিনাখন কেচিওই বিয়াংকাৰ কোঠাৰ পৰা মাজৰাতি ওলাই আহি আছিল। ইয়াগোই তাক বাটতে মদ্যপান কৰালে। এনেতে ইয়াগোই কেচিওক তৰোৱালেৰে ঘপিপাবলৈ ৰোডৰিগোক উচটাই দিলে। কিন্তু ভাগ্যক্ৰমে কেচিওৰ গাত ঘাপ নালাগিল আৰু তেওঁ ৰোডৰিগোৰ পৰা পিছলৈ গৈ চিএক্স-বাখৰ আৰম্ভ কৰিলে। এনে এক ছলস্থলীয়া পৰিবেশত ওথেলো বাহিবলৈ ওলাই আহিল। ইয়াগোৰ কথামতে ওথেলোই কেচিওক দোষী সাব্যস্ত কৰিলে। কিন্তু সুৰামন্ত কেচিওই কোনো কথা ক’ব নোৱাৰিলে। এই সমস্ত ঘটনাৰ বাবে ইয়াগোই কচিওক দোষী সাব্যস্ত কৰিলে। ওথেলোই ইয়াৰ অভিযোগত পতিয়ন গৈ কেচিওক পদচ্যুত কৰিলে।

এইবাৰ আকৌ চতুৰ খলনায়কজনে ডেচডিমনাৰ যোগেদি ওথেলোক হেঁচা দিবলৈ কেচিওক পৰামৰ্শ দিবলৈ ধৰিলে। যাতে তেওঁ পুনৰ নিজৰ পদত মকৰল হ’ব পাৰে। এই ক্ষেত্ৰত ইয়াগোই তেওঁৰ পত্নী এমিলিয়াক মধ্যস্থতাকাৰীৰ ৰূপত প্ৰক্ষেপ কৰিলে। এমিলিয়াই কেচিওৰ হৈ ডেচডিমনাক সাক্ষাৎ দিবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। কিন্তু কেচিওই তৎক্ষণাত সংগপনে তাৰ পৰা প্ৰস্থান কৰিলে। ইয়াগোই কেচিওৰ আকস্মিক প্ৰস্থানলৈ ওথেলোৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলে আৰু ডেচডিমনাৰ লগত থকা কেচিওৰ অবৈধ সম্পৰ্কলৈ আঙুলীয়াই দিলে। ক্ষত্ৰক পিছতে ওথেলোই ডেচডিমনাৰ কোঠাত প্ৰবেশ কৰিলে। পলম নকৰাকৈ তাই গিৰিয়েকক কেচিওৰ হৈ খাটনি ধৰিলে। হঠাৎ ওথেলোৰ মুৰৰ কামৰণি উঠিল। ডেচডিমনাই ওথেলোৰ প্ৰথম প্ৰেমৰ উপহাৰ কমলখনেৰে স্বামীৰ মুৰত বান্ধিবলৈ চেষ্টা কৰিলে, কিন্তু কমলখন চুটি হোৱা বাবে দলিয়াই দিলে। লৰালৰি বেগত ডেচডিমনাই কমলখন বুটলিবলৈ পাহৰিলে আৰু গিৰিয়েকক শোৱনি কোঠালৈ লৈ গ’ল। এই সুযোগতে ইমিলিয়াই কমলখন বুটলি ল’লে আৰু নিজৰ স্বামী ইয়াগোক দি দিলে। ইয়াৰ পিছত ইয়াগোই সেই কমলখন কেচিওৰ ৰুমৰ খিৰিকীৰে সুমুৱাই দিলে। ইয়াৰ পিছত এদিন কেচিওই কমলখনেৰে হাত মুচি থাকতে ইয়াগোক ওথেলোক আঙুলিয়াই দিলে আৰু ক’লে ডেচডিমনাই সেইখন কেচিওক দি দিছে। ওথেলোৰ মমত দুয়োৰ মাজত সম্পৰ্ক লৈ সন্দেহ ঘণীভূত হ’ল।

ইফালে ৰোডৰিগোই ইয়াগোক প্ৰতাৰক বুলি ভৎসনা কৰিলে। ইয়াগোই ৰোডৰিগোক বুজনি দিলে যে তেওঁলোকৰ বাটৰ হেঙাৰ হ’ল কেচিও। কেচিওক খতম কৰিব পাৰিলে ৰোডৰিগোই ডেচডিমোনাক লাভ কৰিব পাৰিব আৰু নিজেও হেৰোৱা চাকৰি পুনৰ ঘূৰাই পাব। ৰোডৰিগোক কেচিওক হত্যা কৰাৰ বাবে প্ৰৰোচিত কৰিলে। সিদিনাখন মাজৰাতি কেচিওই বিয়াংকাৰ ৰুমৰ পৰা ওলাই আহিছে। ইতিমধ্যে ইয়াগোই ৰোডৰিগোক কেচিওক হত্যাৰ বাবে সাজু কৰি ৰাখিছে। কেচিও আহি সেইখিনি পোৱাৰ লগে লগে ৰোডৰিগোই কেচিওক আক্ৰমণ কৰিলে। কিন্তু ঘাপটো কেচিওৰ ভালকৈ নালাগিল। তেতিয়া কাষতে থকা ইয়াগোই কেচিওক ঘপিয়ালে আৰু লগে লগে কেচিওই মৰি গ’ল। ওথেলোই শুনা পাই ভাবিলে যে এজন অপৰাধীক খতম কৰা হ’ল। এতিয়াও আনজন অপৰাধী (ডেচডিমনা)ক নিজেই হত্যা কৰিব বুলি শপত খালে।

সিদিনা মাজৰাতি পাব হৈ গৈছে। প্ৰিয়তমা ডেচডিমনা নিদ্ৰাদেৱীৰ কোলাত লালকাক। এক স্বগতোক্তিত ওথেলোই কৈ উঠিল - ‘তাইক মই হত্যা কৰিবই লাগিব’, নহ’লে তাই অইন পুৰুষক বিশ্বাসঘাতকতা কৰিব। হাতত এডাল মমবাতি লৈ ক’লে - ‘এইডাল এবাৰ নুমালে জ্বলাব পাৰিম, কিন্তু তাইৰ জীৱন বন্তি এবাৰ নুমাই গ’লে জ্বলি উঠিব কেনেকৈ?’ ডেচডিমনাৰ বৰফৰ দৰে শুভ্ৰ দেহাটোলৈ চাই ওথেলোই বিমোৰত পৰিছিল। তাৰ পিছত ওথেলোই

নিদ্ৰামগ্ন প্ৰিয়তমাক চুম্বন কৰিলে। তাই সাৰ পাই স্বামীক বিছনালৈ আহান জনালে। তেওঁ ডেচডিমনাক সুধিলে প্ৰিয়া আজি তুমি প্ৰাৰ্থনা কৰিছানে নাই? তুমি কৰা কু-কৰ্মৰ বাবে তোমাক বাক দোষী দোষী লগা নাইনে? কেচিওৰ লগত তুমি যৌন সন্তোগত লিপ্ত হোৱা নাই? ডেচডিমনা ওখেলোৰ কথা শুনি স্তম্ভিত হ'ল। তাই ক'লে প্ৰিয়তম তুমি এইবোৰ কি কৈছা? এইবোৰ যে মোৰ কল্পনাবো অতিত। কমলাখন হেৰুৱাইছে আৰু কেচিওই কেনেকৈ পাইছে। মই তাক দিয়া নাই। ওখেলোই ক'লে - অবিশ্বাস্য। অকনো পলম নকৰি নিজ হাতেৰে প্ৰিয়তমাক টেটত চেপি ধৰিলে। ইফালে ইয়াগোৰ পত্নী আহি দুৱাৰত টুকুৰিয়ালে। দুৱাৰ খুলি দিয়াত এমিলিয়াই ডেচডিমনাক অন্তিম মুহূৰ্তত দেখা পাই চিঞৰি উঠি কোনে এনেকুৱা কৰিলে সুধিলে। পতিব্ৰতা ডেচডিমনাই এষাৰ কথাকে কৈছিল - আত্মহত্যা। পোনতে ওখেলোই স্বীকাৰ নকৰিলেও শেষত ক'লে তেৱেই নিজ হাতেৰে তাইক হত্যা কৰিছে। কেচিওৰ লগত অবৈধ সম্পৰ্ক কৰাৰ বাবেই তাইৰ ওপৰত চৰম শাস্তি - মৃত্যুদণ্ড। এমিলিয়াই এইবোৰ কথা তেওঁ কৰ পৰা শুনিছে সুধিলে। ওখেলোই ক'লে তাইৰ স্বামী ইয়াগোই সমস্ত কথা তেওঁক জনাইছে। এমিলিয়াই ক'লে এইবোৰ সকলো মিছা আৰু ইয়াগোৰ যড়যন্ত্ৰ। এই কথা শুনি ইয়াগোই তৎক্ষণাত এমিলিয়াক ঘপিয়াই দিলে। লগে লগে এমিলিয়াই ভাগৰি পৰি ক'লে ছাৰ, ডেচডিমনা নিষ্পাপ, নিষ্কলংক। এই কথা কৈ এমিলিয়াই মৃত্যুবৰণ কৰিলে। ওখেলোই অনুতাপত দগ্ধ হ'ল। এখন চিঠিৰ পৰা ইয়াগোৰ সমস্ত যড়যন্ত্ৰৰ কথা ওখেলোই জানিব পাৰিলে। ওখেলৰ আৰু জীয়াই থকাৰ ইচ্ছা নোহোৱা হ'ল। ডেচডিমনা বিহীন জীৱন আজি তেওঁৰ বাবে নিষ্ফল আৰু এক মৰুভূমিৰ দৰে। একমাত্ৰ মৃত্যুই তেওঁৰ বাবে পৰম শান্তি। এনেকৈয়ে তবোৱালেৰে নিজক ঘপিয়াই দিলে আৰু মৃত্যুৰ প্ৰাকক্ষণত ডেচডিমনাৰ নিথৰ দেহটোলৈ চাই ক'লে Desdemona, I kissed you through I killed you, এই বুলি ডেচডিমনাৰ মৃত্যুদেহত অন্তিম চুমা দি তাইৰ দেহৰ ওপৰত ঢলি পৰিল। এইদৰে ওখেলো নাটকৰ পৰিসমাপ্তি ঘটিল।

■ কিতাপে আমাক আনন্দ দিয়ে, কিছুমানে উপদেশ দিয়ে, আন কিছুমানে আমাক স্বভাৱৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰে। এই শেষৰ শ্ৰেণীৰ গ্ৰন্থকৰে আমি অধ্যয়ণ কৰা উচিত।

- ড° সৰ্বপল্লী বাধাকৃষ্ণ

■ মোৰ সাফল্যৰ ধাৰবাহিকতা বৰ আচহুৱা, অন্ততঃ হেজাৰবাৰ চেপ্টা কৰি ব্যৰ্থ হোৱাৰ পিছতহে মই এবাৰ সাফল্যৰ মুখ দেখা পাব।

- টমাছ আলভা এডিচন

■ কোনো মানুহকে সম্পূৰ্ণৰূপে অনুকৰণ নকৰিবা। প্ৰত্যেক মানুহৰে সৎ গুণ যেনেকৈ আছে, অসৎ গুণো আছে। অসৎ গুণখিনি বাদ দি সৎ খিনি ল'ব পৰাটোৱে মানুহৰ শ্ৰেষ্ঠত্ব।

- মহাত্মা গান্ধী

সৌৰভ কুমাৰ চলিহা অসমীয়া সাহিত্যৰ এক সু-পৰিচিত নাম। তেওঁৰ প্ৰকৃত নাম আছিল সুৰেন্দ্ৰ নাথ মেধি। তেওঁৰ পিতৃ আছিল প্ৰখ্যাত ভাষাতত্ত্ববিদ পণ্ডিত কালিৰাম মেধি। এওঁলোক মূলতঃ হাজো অঞ্চলৰ লোক আছিল। মঙলদৈত মুন্সিফৰূপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰি থকা সময়তে ১৯৩০ চনত কালিৰাম মেধিৰ তৃতীয় পত্নী স্বৰ্ণলতাৰ গৰ্ভত সুৰেন্দ্ৰ নাথৰ জন্ম হয়। তেওঁ ১৯৪৬ চনত কটন কলেজিয়েট স্কুলৰ পৰা সুখ্যাতিৰে মেট্ৰিকুলেশ্যন আৰু ১৯৪৮ চনত কটন কলেজৰ পৰা পৰীক্ষা দি আই, চি ত পঞ্চম স্থান লাভ কৰে। ইয়াৰ পিছত তেওঁ ১৯৫৬ চনত লণ্ডন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা এম. এছ. চি ডিগ্ৰী লাভ কৰে। ১৯৬০ চনত বিদেশৰ পৰা আহি সুৰেন্দ্ৰ নাথ মেধিয়ে অসম অভিযান্ত্ৰিক মহাবিদ্যালয়ত পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ অধ্যাপক ৰূপে যোগদান কৰে।

তেওঁ আছিল সাহিত্যিক, গল্পকাৰ আৰু অতিকৈ সাধাৰণ জীৱন-যাপন কৰি ভালপোৱা এগৰাকী অত্যন্ত অনুভূতিশীল, সুস্পন্দশীল আৰু গতিশীল ব্যক্তি। নিজকে সদায় সুখ্যাতিৰ চমকা-চমক পোহৰৰ পৰা আতৰত ৰখা ব্যক্তিজনেৰ এই ভাষ্য - "কিছুমান মানুহ কেমেৰাৰ ফিল্মৰ দৰে, কেমেৰাৰ বাকচৰ আভ্যন্তৰৰ অন্ধকাৰত অপ্রকাশ্য থাকিলেহে যি দেখে তাক ধৰি ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে, ফিল্মখন বাহিৰৰ ব'দলৈ উলিয়াই আনিলে সি আৰু কোনো কামত নাহে।" এই মনোবৃত্তিৰ বাবেই তেওঁক বিচাৰি পোৱা নগৈছিল কোনো পুৰস্কাৰ অনুষ্ঠান আদিতো। কেতিয়াবা চিটি বাছত, কেতিয়াবা সভাৰ উপস্থিত ৰাইজৰ মাজত, শেষৰ শাৰীত বহি বৈছিল হাই পাৰাৰৰ গ্লাছ পৰিহিত, ক্ষীণ-মিন চেহেৰাৰ মানুহজন। কেমেৰাৰ সন্মুখত তেওঁ হয়তো হাতেৰে মুখখন ঢাকিছিল নাইবা মুখখন ঘূৰাই দিছিল।

সৌৰভ কুমাৰ চলিহা নামটোৰ জন্ম কাহিনীও অলপ আচহুৱা। বহুদিন আগতে 'হাতী পাৰ্টি' নামৰ এখন গল্প সংকলন ওলাইছিল। তাত তেওঁলোকৰ ইংৰাজী শিক্ষক ৰায়হান শ্বাহৰ এটা গল্প প্ৰকাশ পাইছিল, য'ত সৌৰভ বুলি এটা চৰিত্ৰ আছিল। নামটো ভাল লাগিছিল বুলিয়েই সৰুতেই লাজকুৰীয়া সুৰেন্দ্ৰ নাথ মেধিয়ে নিজৰ লিখক পৰিচয়ক সৌৰভ কুমাৰ চলিহা নামৰ আঁৰ কৰিছিল। এই সন্দৰ্ভত ক'ব পাৰি যে, ল'ৰালি কালৰ পৰাই আলোচনী খুচুৰি

ব্যক্তি আৰু ব্যক্তিত্ব

সৌৰভ কুমাৰ চলিহা

অৰ্পনা দাস

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

ভাল পোৱা সৌৰভ কুমাৰৰ তেতিয়াৰ পৰাই কিবা লিখাৰ উকমুকনি আছিল। ১৯৫০ চনত বি. এছ. চি পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছতেই 'ৰামধেনু' আলোচনীৰ আয়োজিত চুটিগল্প প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি তেওঁ "অশান্ত ইলেক্ট্ৰন"ৰ গল্পৰ বাবে প্ৰথম পুৰস্কাৰ হিচাপে ৩০ টকা লাভ কৰে। এয়া আছিল অসমীয়া সাহিত্যত তেওঁৰ সবল প্ৰবেশ। আধুনিক জীৱন-পদ্ধতি, মননশীলতা আৰু সুনিয়ত্ৰিত ভাষা আদিৰ সম্ভাৰেৰে চলিহাদেৱে অসমীয়া চুটিগল্পৰ জগতত আধুনিকতাৰ ঢল বোৱাই আনিলে।

ইয়াৰ পিছত তেওঁৰ কলমে বৰকৈ জিৰণী ল'ব পৰা নাছিল। ১৯৪৪ চনতেই চলিহাদেৱৰ প্ৰথমটো গল্প 'পঞ্জাৰ সীমান্তৰ সহযাত্ৰী' ৰচনা হৈছিল। তাৰ পিছতে, 'অশান্ত ইলেক্ট্ৰন', 'দুপৰীয়া', 'এথত ডাবা', 'গোলাম', 'গল্প নহয়', 'আজি শুক্ৰবাৰ', 'চহৰ' আদি প্ৰকাশ পায়। ১৯৭৪ চনত 'গোলাম' গ্ৰন্থৰ বাবে 'সাহিত্য একাডেমী বঁটা' লাভ কৰে। ১৯৯৫ চনত তেওঁ লাভ কৰে 'অসম উপত্যকা বঁটা'।

তেওঁৰ ব্যক্তিগত জীৱনটোও সবলৰেখাৰ দৰে পোন নাছিল। ই আছিল নানা সাধনা আৰু সমস্যাৰে মিশ্ৰিত আৰু যত্নময়। তেওঁ আছিল বামপন্থী দৰ্শনত বিশ্বাসী আৰু ১৯৫০ চনত চি. পি. আই আন্দোলনৰ সৈতে জড়িত হৈ কাৰাবন্দী হৈছিল। অসুখীয়া পত্নী আৰু একমাত্ৰ কন্যা সন্তানৰ ৰুগ্নতাৰ ছাপো তেওঁৰ লিখনিত বিচাৰিলে পোৱা যায়।

চলিত বৰ্ষৰ (২০১১), যোৱা জুন মাহৰ ২২ তাৰিখে অসমীয়া সাহিত্যজগতত এক অপূৰণীয় শূণ্যতা সৃষ্টি কৰি সৌৰভ কুমাৰ চলিহাদেৱে গুৱাহাটীৰ 'ইন্টাৰনেচনেল' হস্পিতালত শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। তেওঁৰ মৃত্যুত দুটা সত্তা অদৃশ্য হ'ল; এটা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত কৃতি, তীক্ষ্ণধী অধ্যাপক সুৰেন্দ্ৰ নাথ মেধি আৰু আনটো অসমীয়া গল্প সাহিত্যত পৰম্পৰাগত স্থবিৰতাৰ তীৰ জোকাবণি তোলা সৌৰভ কুমাৰ চলিহা।

■ পৃথিৱীত সবাতোকৈ সহজ কাম হৈছে আনক সমালোচনা কৰা, সবাতোকৈ টান কাম হৈছে নিজক সংশোধন কৰা।

- হেম বৰুৱা

■ এটা জাতিৰ লগত আন এটা জাতিৰ সময় হ'বলৈ হ'লে পৰম্পৰাৰ ভিতৰত জ্ঞান থকা উচিত নিজৰ ধৰ্ম, কৰ্ম, কৃষ্টি, সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ উপৰিও আনৰ ধৰ্ম, কৃষ্টি, সমাজ আৰু সংস্কৃতিৰ বিষয়ে গভীৰ জ্ঞান থকা উচিত। পৰম্পৰাৰ ভিতৰত অকৃত্ৰিম আৰু আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা ভক্তি বাখি কালৰ বথৰ চকাত অগ্ৰগতিৰ তালে তালে প্ৰগতিৰ অসীম বাটেৰে অগ্ৰসৰ হোৱা উচিত।

- লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

তোমাৰ কঠ বাদ দি মই
মোৰ জন্মভূমিৰ নক্ষা আঁকিব নোৱাৰো
তোমাৰ কঠ বিয়পি আছে
মোৰ আইৰ আকাশত-বতাহত
বঢ়া গুইতৰ উত্তাপ বুকুত
বঢ়া দিহিঙৰ ধ্বংস ঘাটত
দিখোঁ তাম বৰণীয়া ধণত
শ্যামপুৰৰ বজানদীৰ বিহাৰ আঁচণত
জগণীয়াৰ শোণাণী পানীত।

(মামনী বয়ছম গোস্বামী)

এই জনাই হ'ল আমাৰ অসমৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া 'ড° ভূপেন হাজৰিকা'। তেওঁ এজন বিশ্ব বৰেণ্য শিল্পী, যাৰ সিৰাই সিৰাই বৈ আছিল অজস্ৰ মূৰ্ছনা, স্পন্দনত আছিল অজস্ৰ লয়। জীৱনৰ ভয়ংকৰ ধুমুহাই টলাৰ নোৱাৰা এক বিকল্পহীন ব্যক্তিত্ব। ড° হাজৰিকাৰ জন্ম হয় ১৯২৬ চনৰ ছেপ্তেম্বৰ মাহৰ ৮ তাৰিখে। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম 'নীলকান্ত হাজৰিকা' আৰু মাতৃৰ নাম শান্তিপ্ৰিয়া হাজৰিকা।

১৯৪০ চনত তেওঁ তেজপুৰ হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ কটন কলেজত নামভৰ্তি কৰে। ১৯৪২ চনত কটন কলেজৰ পৰা আই. এ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৪৪ চনত কাশী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত সন্মানসহ বি. এ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয় লগতে একেখন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত ১৯৪৬ চনত এম. এ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। ১৯৫২ চনত নিউয়ৰ্কৰ কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা 'বোল এৰ মাছ কমিউনিকেশ্বন এই ইণ্ডিয়াজ এডাল্ট এডুকেশ্বন' শীৰ্ষক বিষয়ত গৱেষণা কৰি ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে। তেখেতে পুনৰ ২০০১ চনত তেজপুৰ কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ তৰফৰ পৰা ২০০১ চনত ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰে।

ড° হাজৰিকা দেৱৰ সংগীতে কৰ্ম, সংগীতে প্ৰাণ যদিও ১৯৪৭ চনত 'বি বৰুৱা কলেজত' ছমাহ শিক্ষকতা কৰে। ১৯৪৮ চনত সদা প্ৰতিষ্ঠিত গুৱাহাটী-শ্বিলং আঁতাৰ কেন্দ্ৰৰ

অসমীয়া সমাজলৈ গণশিল্পী ভূপেন হাজৰিকাৰ অৱদান

মুনমী নাথ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

গুৱাহাটী শাখাত অনুষ্ঠানৰ সহকাৰী বিষয়া হিচাপে যোগান কৰে। ১৯৫৪ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰবন্ধ হিচাপে যোগান কৰে। ১৯৫৫ চনত শ্ৰেণীত অনুপস্থিত থকাৰ অভিযোগত তিনি দিনৰ দৰমহা কৰ্তন কৰাত অপমানিত হৈ চাকৰি ইস্তাফা দিয়ে। তাৰ পিছত তেওঁ কলিকতালৈ যাত্ৰা কৰে আৰু জীৱন জীৱিকাৰ কাৰণে কঠোৰ সংগ্ৰামত প্ৰবৃত্ত হয়। তাৰ পিছত আৰম্ভ হয় তেওঁৰ সুৰৰ আজীৱন যাত্ৰা।

তেওঁৰ আজীৱন কৰ্মৰাজিৰ মাজেৰে অসমীয়া সমাজলৈ যি অৱদান আগবঢ়াই গ'ল সেয়া আমাৰ বাবে বিস্ময়কৰ, অতুলনীয় অৱদান। সংগীতৰ পৃথিৱীত সদাজাগ্ৰত প্ৰহৰী হৈ ৰোৱা ড° হাজৰিকাই ১৯৩০ চনত, প্ৰথম কটন কলেজিয়েট হাইস্কুলৰ ছাত্ৰ সভাত গীত পৰিবেশন কৰি 'লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা'ৰ পৰা আৰ্শ্ববাদ লাভ কৰে। ১৯৩৬ চনত তেওঁ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ স্নেহ সান্নিধ্য লাভ কৰে। ১৯৩৭ চনত জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে -

কুসুম্বৰ পুত্ৰ শ্ৰী শংকৰ গুৰুৱে

ধৰিছিল নামৰে তান

নামৰে সুৰতে আনন্দত নাচিছিল পবিত্ৰ বৰদোৱা থান।

মোৰ গুৰু ঐ পবিত্ৰ বৰদোৱা থান।

শীৰ্ষক গীত ৰচনা কৰে। এনেদৰে তেওঁ সুৰৰ পৃথিৱীত খোজ দিছিল প্ৰচণ্ড বেগেৰে। তেওঁ জীৱনৰ একমাত্ৰ উদ্দেশ্যই আছিল সুৰ কলা সংস্কৃতিৰ জৰিয়তে অসমীয়া সমাজখনক বিশ্বৰ দৰবাৰত প্ৰতিস্থিত কৰা। অসমীয়া সমাজত তেওঁৰ অৱদানক আমি ভাষাৰে বা সংখ্যাৰে প্ৰকাশ কৰাতো আমাৰ পক্ষে ধৃষ্টতাৰ বাহিৰে একো নহ'ব।

তেওঁৰ কণ্ঠস্বৰৰ এক চুম্বকীয় আকৰ্ষণ আছে, যি তাৎক্ষণিকভাবে শ্ৰোতাৰ লগত সংযোগ স্থাপন কৰিব পাৰে। তেওঁৰ স্বৰৰ 'ৰেইজও' আৰু ডেপ্‌থ দুয়োতাই অসাধাৰণ। সুৰৰ বৈচিত্ৰ্যে তেওঁৰ গানবোৰ আকৰ্ষণীয় কৰি তোলে। শ্ৰোতাৰ লগত তেওঁ আৱেগিক সম্পৰ্ক তৎক্ষণাত গঢ়িব পাৰে। কিন্তু আজিকালিৰ গায়কৰ দৰে শৰীৰৰ অংগী-ভংগীৰে নহয়, গীতৰ আৱেগিক মাত্ৰা সৃষ্টি কৰিহে এনে সংযোগ ঘটায়। সেয়েহে তেওঁ নিজৰ গীতৰ মাজেৰে দেশবাসীৰ মনত দেশভক্তিৰ প্ৰচণ্ড মনোভাৱ জোগাই তুলিব পাৰিছিল। নিজকে আনৰ সন্মুখত এজন প্ৰকৃত অসমীয়া বুলি চিনাকী দিবৰ বাবে বুজাইছিল। তেওঁৰ গীতৰ মাজেৰে। তেওঁৰ গীতত বিভিন্ন জাতি, জনগোষ্ঠীৰ সমন্বয়ৰ কথা আছে। খাচি, মিচিং, বড়ো, কাৰ্বি প্ৰভৃতি বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ গীত-মাত-সুৰৰ প্ৰয়োগ তেওঁৰ সংগীতত ঘটিছে। সেইবোৰে অসমীয়া সমাজলৈ একধৰণৰ সমন্বয়ৰ চেতনা আনি দিয়াত বহু পৰিমাণে সহায় কৰিছে। হাজৰিকা দেৱ আছিল অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমঠু, তেওঁৰ উপদেশ সমূহ অসমীয়া ৰাইজে বিনাদ্বিধাই হৃদয়সংগম কৰিছিল। ড° হাজৰিকাৰ সৃষ্টি সদায় আগলৈহে পিছলৈ নহয়। তেখেতৰ জীৱনত আছিল কেৱল গতিশীলতা, স্থিৰতা নাই। অসমী আইৰ মহান সন্তান, হাজৰিকা দেৱে নিজে যাবাবৰী জীৱন-যাপন কৰিলেও অসমীয়া জাতিটোক একোটাৰ এনাজৰীৰে বান্ধি ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। অসমী আইৰ এই মহান সন্তান গৰাকীয়ে সংগীত-নাটক একাডেমিৰ অধ্যক্ষ হৈ থাকোত সত্ৰীয়া নৃত্যই ৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতি লাভ কৰিছিল। এয়া আছিল তেওঁৰ অসমীয়া সমাজলৈ এক অতুলনীয় অৱদান।

১৯৫৬ চনৰ নবেম্বৰ মাহৰ ৩০ তাৰিখে মুক্তি লাভ কৰে তেখেতে সংগীত প্ৰযোজনা, পৰিচালনা কৰা 'এৰা বাটৰ সুৰ' নামৰ চলচ্চিত্ৰখন। যিখনে দিছিল অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ জগতক এক নতুন ৰূপ। ১৯৬৮ চনত তেখেতে আমি অসমীয়া নহওঁ দুখীয়া শীৰ্ষক গীত ৰচনা কৰে। সেই গীতটোকে ১৯৭৯ চনত অসম আন্দোলনৰ সময়ত নতুন ৰূপত সজায় -

কোনো কাপুৰুষক পুৰুষ কৰিবলে জ্যোতিপ্ৰসাদো আছে।

অসম মৰিলে আমিও মৰিম বুলি ক'বলৈ স্বহীন্দো আছে।

আজি অম্বিকাগিৰীৰ চিঞৰক হেজাবে হাতে কামে নৰকপ দিব।

আজিৰ অসমীয়াই সংগ্ৰাম নকৰিলে

অসমতে ভগনীয়া হ'ব ॥

তেওঁৰ এই মহান সৃষ্টিয়ে প্ৰতিজন অসমীয়াৰ বাবে আছিল জাগৃতিৰ সঞ্জীৱনী। ১৯৭২ চনত তেখেতে জাৰ্মানীৰ বাৰ্লিনত অনুষ্ঠিত আন্তৰ্জাতিক সংগীত সমাৰোহত যোগান কৰে। ১৯৭৩ চনত বোম্বেৰ চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক আত্মাৰামে অসমৰ পটভূমিত নিৰ্মাণ কৰা হিন্দী চলচ্চিত্ৰ 'আৰোপ'ৰ সংগীত তেখেতে পৰিচালনা কৰিছিল। তেখেতে ১৯৭৫ চনত আব্দুল আজিৰ দ্বাৰা পৰিচালিত 'চামেলী মেমচাৰ' নামৰ চলচ্চিত্ৰখনৰ কাৰণে শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালকৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা লাভ কৰে। ১৯৭৬ চনত তেওঁ ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আৰু জয়মতী নামৰ তথ্যচিত্ৰ পৰিচালনা কৰে। তেওঁ কেৱল গীত, সুৰ নাইবা তথ্যচিত্ৰ আদিৰ ৰচনা কৰিয়ে ক্ষান্ত থকা নাছিল। তেখেতে ১৯৮৬ চনত নেম্বেনেল ফিল্ম ডেভেলপমেন্ট কৰ্পৰেশ্বনৰ চিত্ৰনাট্য সমিতিৰ সদস্য নিৰ্বাচিত হয় আৰু সাহিত্য-সংস্কৃতি বিষয়ক তিনিমহীয়া আলোচনী সম্পাদনা কৰে। ১৯৮৫ চনত আমেৰিকাৰ নিউ জাৰ্ছী চহৰৰ মেয়ৰৰ পৰা অনাৰেবী চিটিজেনশ্বিপ সন্মান লাভ কৰে। ১৯৮৭ চনত জীৱনজোৰা কৃতিত্বৰ বাবে অসম চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা 'শংকৰদেৱ' বঁটা আৰু ১৯৯২ চনত 'দাদা চাহেব ফাল্কে' বঁটা লাভ কৰে। সংগীত জগতলৈ উল্লেখযোগ্য বৰঙণি আগবঢ়োৱাৰ কাৰণে সংগীত নাটক একাডেমি বঁটা লাভ কৰে। তেওঁৰ দিনতে অসমৰ পটভূমিত ভালেকেইখন হিন্দী চলচ্চিত্ৰ পৰিচালনা হৈছিল। কল্পনা লাজমীয়ে পৰিচালনা কৰা 'এক পল' (১৯৮৯) নামৰ হিন্দী চলচ্চিত্ৰখন এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য। কল্পনা লাজমী পৰিচালিত চলচ্চিত্ৰ 'বদলী' (১৯৯৩) সংগীত পৰিচালনা কৰি এইজন অসমীয়াই দেশ-বিদেশত সুখ্যাতি লাভ কৰে। চলচ্চিত্ৰখনৰ 'দিল ছম ছম কৰে' গীতটো সমগ্ৰ বিশ্বতে সমাদৃত লাভ কৰে। তেওঁৰ মহান সৃষ্টিৰ বাবে তেওঁ ১৯৯৬ চনত সংগীত নাটক একাডেমিৰ অধ্যক্ষ মনোনীত হয়। অসমৰ সত্ৰীয়া নৃত্যশৈলীক ধ্ৰুপদী নৃত্যশৈলীৰ ৰাষ্ট্ৰীয় স্বীকৃতি প্ৰদান কৰাৰ বাবে তেওঁৰ দিনতে সংগীত একাডেমিৰ তৰফৰ পৰা অগ্ৰনী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে। মকবুল ফিদা ছহেইনৰ দ্বাৰা পৰিচালিত আৰু জ্ঞানুৰাবীত মুক্তি লাভ কৰা 'গজগামিনী' নামৰ হিন্দী চলচ্চিত্ৰখনৰ সংগীত পৰিচালনা কৰাৰ বাবে ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা 'পদ্মভূষণ' সন্মান লাভ কৰে। আজীৱন সংগীত সাধনাৰ বাবে মধ্য প্ৰদেশ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা লতা মংগেশকাৰ বঁটা লাভ কৰে। ২০০৮ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ তৰফৰ পৰা মহিম বৰা আৰু হৰিনাথ শৰ্মাদেৱৰ সৈতে একেলগে সাহিত্যচাৰ্য উপাধি লাভ কৰে। অসম চৰকাৰে প্ৰথমবাৰৰ বাবে প্ৰবৰ্তন কৰা অসম ৰত্ন বঁটা তেওঁ ২০০৯ চনত লাভ কৰে।

অসমীয়া সমাজলৈ তেওঁ আগবঢ়োৱা অৱদান অপৰিসীমতাৰে ভিতৰত ড° হাজৰিকাই পৰিচালনা কৰা অসমীয়া চলচ্চিত্ৰপঞ্জী হ'ল -

'এৰা বাটৰ সুৰ' (১৯৫৬)

'শকুন্তলা' (১৯৬১)

'প্ৰতিধ্বনি' (১৯৬৪)

'লটি-ঘটি' (১৯৬৬)

'চিকমিক্ বিজুলী' (১৯৬৯)

'মন প্ৰজাপতি' (১৯৭৯)

'চিৰাজ' (১৯৮৮)

'মিৰি-জীৱৰী (টেলিফিল্ম) (১৯৮৯)

তেখেতে পৰিচালনা কৰা তথ্যচিত্ৰৰাজি -

- ‘ফৰ ছম দ্য ছনবাইজ’ (১৯৭৪)
 ‘এমুঠি চাউলৰ কাহিনী’ (১৯৭৪)
 ‘ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আৰু জয়মতী’ (১৯৭৬)
 ‘থ’ মেলডী এণ্ড ৰীডম (১৯৭৭)
 ‘এলং দ্য ৰিভাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ’ (১৯৮১)
 ‘গ্ৰিম্পছেছ অৱ দ্য মিটী ইষ্ট’ (১৯৯৬)

তেওঁ সংগীত পৰিচালনা কৰা অসমীয়া চলচ্চিত্ৰসমূহ হ’ল -

- ‘চিৰাজ’ (১৯৪৮), ‘সতী বেউলা’ (১৯৪৮) ‘পিয়লি ফুকন’ (১৯৫৫), ‘ধুমুহা’ (১৯৫৭), ‘কেঁচা সোণ’ (১৯৫৯), ‘পুৰতি নিশাৰ সপোন’ (১৯৫৯), ‘মণিৰাম দেৱান’ (১৯৬৩), ‘ভাগ্য’ (১৯৬৩), ‘চামেলী মেমচাৰ’ (১৯৭৫), ‘খোজ’ (১৯৭৫), ‘কাঁচঘৰ’ (১৯৭৫), ‘পলাশৰ ৰং’ (১৯৭৬), ‘বনহংস’ (১৯৭৭), ‘বনজুই’ (১৯৭৮), ‘অকন’ (১৯৮০), ‘অপৰূপা’ (১৯৮৩), ‘অংগীকাৰ’ (১৯৮৫), ‘যুগে যুগে সংগ্ৰাম’ (১৯৮৬), ‘সংকল্প’ (১৯৮৬), ‘মা’ (১৯৮৬), ‘প্ৰতিশোধ’ (১৯৮৭), ‘পানী’ (১৯৯০), ‘প্ৰিয়জন’ (১৯৯৩), ‘অশান্ত প্ৰহৰ’ (১৯৯৪), ‘সতী ৰাধিকা’ (২০০৪)।

অসমীয়া সাহিত্য জগতলৈ মুখ্য অৱদান, তেওঁৰ প্ৰবন্ধৰাজী হ’ল -

- ‘সুন্দৰৰ ন দিগন্ত’ (১৯৬৭), ‘সুন্দৰৰ সৰু-বৰ আলিয়েদি’ (১৯৮০), ‘সময়ৰ পখী ঘোঁৰাত উঠি’ (১৯৮১), ‘সহস্ৰজনে মোক প্ৰশ্ন কৰে’ (১৯৮৩), ‘কৃষ্টিৰ পথাৰে পথাৰে’ (১৯৯৩), ‘জ্যোতি ককাইদেউ’ (১৯৯৩), ‘বিষ্ণু ককাইদেউ’ (১৯৯৩), ‘বহাগ মাথো এটি ঋতু নহয়’ (১৯৯৩), ‘বহিমান লুইতৰ পাৰে পাৰে’ (১৯৯৩), ‘নন্দন তন্ত্ৰৰ কৰ্মীসকল’ (১৯৯৩), ‘সোঁৱৰণী মোৰ ৰঙালী জীৱনৰ’ (১৯৯৩), ‘সম্পাদকীয়’ (১৯৯৩), ‘মোৰ দেশঃ মোৰ মনৰ কথা’ (১৯৯৩), ‘প্ৰসংগ সুন্দৰৰ’ (২০০৬)।

তেওঁৰ গীতসমূহ -

- ‘জিলিকাব লুইতৰে পাৰ’ (১৯৫৫)
 ‘সংগ্ৰাম লগ্নে আজি’ (১৯৬২)
 ‘আগলি বাঁহৰে লাহৰি গগনা’ (১৯৬৮)
 ‘বহিমান ব্ৰহ্মপুত্ৰ’ (১৯৮০)
 ‘গীতাৱলী’ (১৯৯৩)

তেওঁৰ দ্বাৰা ৰচিত ভ্ৰমন কাহিনীসমূহ -

- ‘দিহিঙে দিপাঙে’ (১৯৭৬)
 ‘মই এটি যাযাবৰ’ (১৯৯৩)

তেখেতৰ শিশুগ্ৰন্থ হ’ল -

‘ভূপেন মামাৰ গীত-মাতে অ - আ - ক - খ’ (১৯৭৬)

তেওঁৰ এই মহান সৃষ্টিসমূহৰ বাবে তেখেতে বহুত পুৰস্কাৰ সন্মান আদি লাভ কৰিছিল -

তেওঁ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ৰূপৰ পদক তিনিবাৰ লাভ কৰিছিল। ‘শকুন্তলা’ৰ বাবে (১৯৬০), ‘লটি-ঘটিৰ’ বাবে (১৯৬৭), ‘চামেলী মেমচাৰ’ৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালকৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা (১৯৭৫) লাভ কৰে। ১৯৭৭ চনত পদ্মশ্ৰী ১৯৭৭ চনত পশ্চিম বংগ ৰাজ্যিক সংগীত বঁটা। ১৯৭৮ চনত বাংলাদেশৰ পৰা শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালকৰ বঁটা, ১৯৭৮

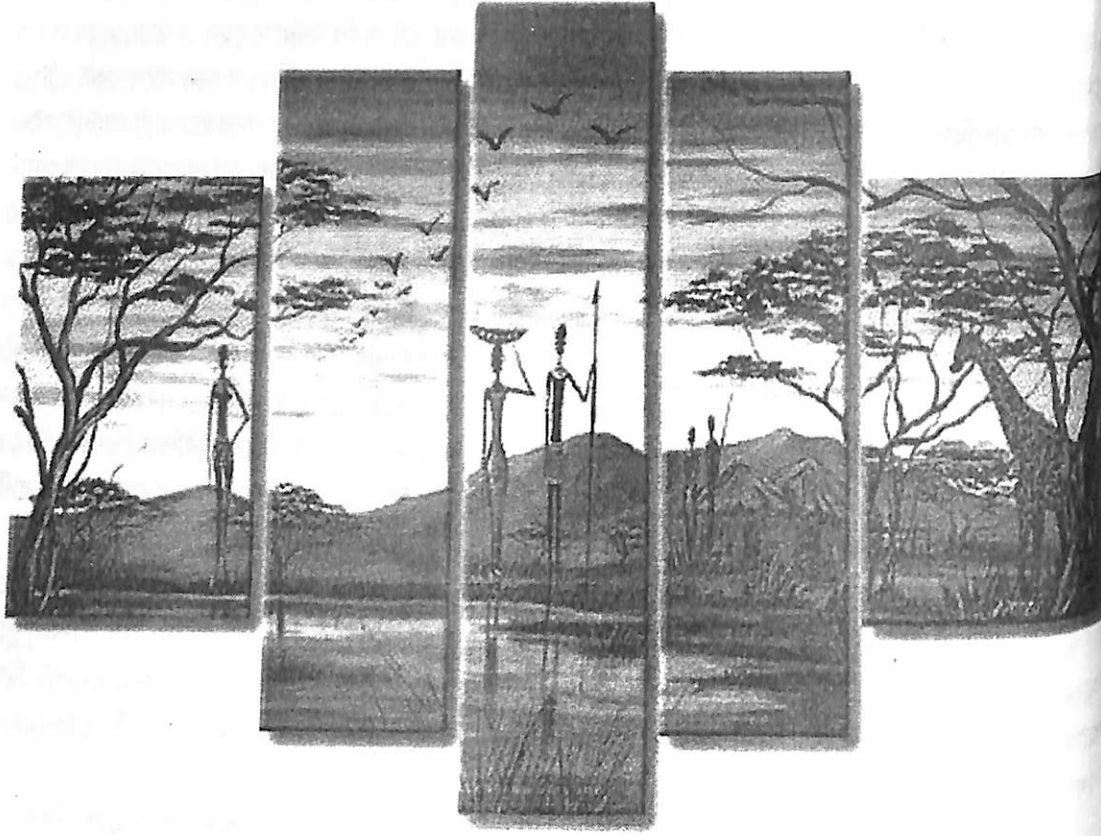
চনত ‘গ্ৰামাফোন কোম্পানী অৱ ইণ্ডিয়া’ৰ পৰা গ’ল্ডেন ডিস্ক বঁটা, ১৯৭৯ চনত ‘মহুৱা সুন্দৰী’ নাটকৰ শ্ৰেষ্ঠ সংগীতৰ বাবে ঋদ্ধিক ঘটক বঁটা, ১৯৭৯ চনত সৰ্বভাৰতীয় সমালোচক সন্মত পৰা শ্ৰেষ্ঠ লোকসংগীত শিল্পী বঁটা, ১৯৮৭ চনত অসম চৰকাৰৰ পৰা ‘শংকৰদেৱ’ বঁটা, ১৯৮৭ চনত সংগীত নাটক একাডেমি বঁটা, ১৯৮৭ চনত ‘ইন্দিৰা গান্ধী স্মৃতি বঁটা’, ১৯৯২ চনত ‘দাদা চাহেব ফাল্কে’ বঁটা, ১৯৯৩ চনত শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালকৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা, ২০০১ চনত ‘পদ্মভূষণ’ বঁটা, ২০০১ চনত মধ্য প্ৰদেশ চৰকাৰৰ পৰা ‘লতা মংগেশকাৰ’ বঁটা আৰু ২০০৯ চনত অসম চৰকাৰৰ পৰা ‘অসম বত্ন’ বঁটা লাভ কৰে। তেখেতে ২০০১ চনত সাহিত্য সভাৰ পৰা ‘সাহিত্যচাৰ্য’ সন্মান লাভ কৰে।

তেওঁ এই মহান সৃষ্টি সমূহৰ মাজেৰে অসমীয়া কলা সংস্কৃতিৰ জগতক তেওঁ দৰবাৰত চহকী কৰি থৈ গৈছে। বৃত্তিধাৰী শিল্পী হৈও তেওঁ বৃত্তিৰ বৃত্তত নাথাকিল। সত্যৰ সাধনা, সৌন্দৰ্যৰ বৰ্ণনা সমূহৰ চেতনা, সকলোকে সামৰি লৈছিল তেওঁৰ জীৱনজোৰা শব্দৰ ব্যঞ্জনাই, সুৰৰ মুৰ্ছনাই। অসমত ভাষা-সংস্কৃতিৰ ৰক্ষাৰ বাবে কেইবাটাও আন্দোলন চলিছিল। কিন্তু অসমীয়া সমাজজীৱনৰ ইতিহাসত জাতীয় সংস্কৃতিৰ প্ৰাণ স্পন্দন জগোৱা আটাইতকৈ দীঘলীয়া আন্দোলনটো হ’ল ভূপেন হাজৰিকা নিজেই। শব্দচয়ন, বানান, উচ্চাৰণ, ব্যাকৰণ, ভাৱৰ প্ৰবল প্ৰকাশ গদ্য-পদ্য ভাষাৰ শুৱনি ৰূপ, বিষয়বস্তুৰ শক্তি আৰু সৌন্দৰ্য, সুৰৰ মাধুৰ্য সকলো সামৰি সামগ্ৰিকভাৱে তেওঁ ষাঠি বছৰ ধৰি অকলশৰেই এটা নীৰৱ মহৎ আন্দোলন চলাইছিল। তেওঁৰ জীৱনত মানুহৰ পৰা যিমান প্ৰশান্তি-প্ৰশংসা, আদৰ পাইছে সিমানখিনি খুব কম ভাৰতীয়ইহে পাইছে। প্ৰায় সতটা দশকজুৰি ভূপেন হাজৰিকাই তেওঁৰ কণ্ঠৰ যাদুৰে অসম তথা ভাৰতৰ মানুহক মন্ত্ৰমুগ্ধ আৰু আবেগবিহ্বল কৰি ৰাখিছে। ভূপেন হাজৰিকা একাধাৰে কবি, গীতিকাৰ, সুৰকাৰ, গদ্যশিল্পী আৰু সৰ্বোপৰি তেওঁ এক মহান সংস্কৃতিৰ আদৰ্শৰ ৰূপকাৰ। সমগ্ৰ ভাৰততে ভূপেন হাজৰিকাৰ বাহিৰে এনে এজন দ্বিতীয় গীতিকাৰ আৰু গায়ক নাই যাৰ যাদুকৰী কণ্ঠত আৰু অনুপম কবিত্বসম গীতত সমাজৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ, বিভিন্ন কৰ্মক্ষেত্ৰৰ আৰু বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মানুহৰ জীৱন সংগ্ৰামৰ ছবি প্ৰতিফলিত হৈছে আৰু তেওঁলোকৰ হৃদয়ৰ বাণী প্ৰতিধ্বনিত হৈছে। তেওঁৰ গান পৰিণত হৈছে কে বিৰাট ঐক্যসাধিনী শক্তি। উদাৰ মমতা ভৰা হৃদয়েৰে তেওঁ আঁকোৱালি লৈছে উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ সৰু-বৰ সকলো জনগোষ্ঠীক। বাণীহীনক তেওঁ বাণী দিছে আশাহীনক দিছে আশা। কেৱল সেয়েই নহয়, তেওঁৰ গানত প্ৰতিধ্বনিত হৈছে মানৱ হৃদয়ৰ বিচিত্ৰ আশা-আকাংক্ষা, আবেগ-অনুভূতি আৰু আনন্দ-বিষাদৰ বিচিত্ৰ অভিজ্ঞতা, তেওঁৰ গীতৰ বাণী আৰু সুৰৰ ঝংকাৰ এহাতে আমাক মনত পেলাই দিয়ে আমাৰ উপৰি পুৰুষৰ বহু শতাব্দী কিন্তু সংগীতিক সাধনাৰ ঐতিহ্য, আনহাতে যি আমাক মনত পেলাই দিয়ে বিশ্বমানৰ লগত আমাৰ অবিচ্ছেদ্য আত্মীয়তাৰ সম্পৰ্ক।

অসমৰ মাটি, জাতি, সংস্কৃতি, প্ৰকৃতি সকলোকে সামৰি বিশাল কৰ্মৰাজিৰে অসমীয়া সত্তাক উদ্বুদ্ধ কৰা বৰেণ্য শিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ নশ্বৰ দেহ পঞ্চভূতত বিলীন হয় - ২০১১ চনৰ ৫ নবেম্বৰত (শনিবাৰে বিয়লি ৪.৩৭ বজাত) লগে লগে অসমী আইয়ে হেৰুৱালে তেওঁৰ পৃথিৱী শ্ৰেষ্ঠ সন্তানক।

শেষত কবি এজনাৰ কথাৰে -

উৰণীয়া মোৰ সাধু ক’বলৈ দুবাৰি নিয়াৰো আছে
 লুইতৰ কঁছৱাই চিঞৰি চিঞৰি হিয়া ঢাকুৰি কয়
 বুকুৰ পাঁজৰত পাখি কঁটালি
 সুৰৰ টৌ তুলিব কোনে ঐ।

ছবিয়ো কথা কয়

প্ৰতিবিন্দন

সুধাকণ্ঠ তোমাক নমস্কাৰ

হেমন্ত কুমাৰ কলিতা
সহযোগী ও মুৰব্বী অধ্যাপক (দৰ্শন বিভাগ)

চৌদিশে উঠে হাহাকাৰ, মহাবিবাদৰ
মহা জ্যোতিষ্কৰ ম্ৰ্ণিকাৰ
হে ভূপেন হাজৰিকা তোমাক সশ্ৰদ্ধা প্ৰণাম।
সুন্দৰ হৈ গ'ল বতাহ আৰু পানীৰ সোঁত
উৰণীয়া চৰাইৰ ডেউকা আৰু
নিগৰি নিগৰি বৈ অহা সেই সুধাকণ্ঠৰ অমৃত গান।
হে ভূপেন হাজৰিকা তোমাক প্ৰণাম।

তুমি জন্মৰ সন্তান, অমৃত হৃদয় আৰু মানুহৰ আবেগ;
তোমাতেই দেখো বৰদৈচিলাৰ গুম গুমানি, বঙালিৰ বং, আই অসমীৰ সেউজ ধৰণী আৰু

পাহাৰ তৈয়ামৰ একত্ৰীকৰণ কৰা
মহামন্ত্ৰৰ এনাজবী

হে মহান শিল্পী তোমাক প্ৰণাম।

মোৰ ভাইটি নোহোৱা হ'ল বুলি গাবলৈ

জিলিকাব লুইতৰ পৰা বুলি ক'বলৈ

ভলগাৰ পৰা মিচিচিপিলৈ যাবলৈ

মাৰ্ক টোৱেণ্ডন সমাধিত বহি গৰীৰ কথা ক'বলৈ;

একবিংশ শতিকাৰ পঞ্চম দশকলৈ জীয়াই থাকিম বুলি ক'বলৈ

তুমিতো আমাৰ মাজত নাই

হে জাজাবৰী শিল্পী তোমাক সশ্ৰদ্ধা প্ৰণাম।

তোমাৰ মৃত্যুত দশোদিশ এন্ধাৰ হৈ পৰিছে

পৰিছে দিশহাৰা পিতৃহাৰা ভাতৃহাৰা হৈ

বোধ হৈছে অসমখন যেন শূণ্য হৈ গ'ল

পৰিচয় যেন ন'হোৱা হ'ল

বুঢ়া লুইত, দিহিং-দিখৌ, ধনশিৰি, কলং

কপিলী যেন শুকাই গ'ল

হে ভূপেন হাজৰিকা তোমাক প্ৰণাম।

অসম মৰিলে আমিও মৰিম বুলি কবৰ বাবে

অসম আমাৰ ৰূপহী গুণবোৰ নাই শেষ বুলি
 গাবৰ বাবে
 মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰক মহামিলনৰ ঘৰ বুলিবলৈ
 লুইতৰ পাৰৰ তেজাল ডেকা বুলি চিঞৰিবলৈ
 কাঁচিখনত শান দি সাহস দিবৰ বাবে
 ধৰিত্ৰী আইৰ চৰণ দুখনি বিচাৰি আহিবলৈ
 তুমি আমাৰ মাজত নাই
 তোমাক আমাৰ শত সহস্ৰ প্ৰণাম।
 এটি যুগৰ অৱসান, এটা ঋতুৰ অৱসান,
 এটা ধ্বনিৰ অৱসান, এটা আহ্বানৰ শেষ নিনাদ
 সেয়া জাতিক জগোৱা নিনাদ
 মানৱতাৰ জয়গানৰ নিনাদ
 মিলি গ'লা বুঢ়া লুইতৰ পাবত নিবলৈ নিঃশব্দে।
 বুঢ়া লুইতক গালি পাৰিবলৈ আৰু সেই
 লুইতৰ পাৰ জিলিকাই তুলিবলৈ তুমি আমাৰ
 মাজত থাকিবানে ?
 থাকিবানে তুমি ?
 লক্ষজনৰ চকুৰ মণি হৈ,
 হৃদয়ৰ বাংকাৰ হৈ
 অসম আৰু অসমবাসীৰ অতীন্দ্ৰ প্ৰহৰী হৈ।
 ত্ৰিশ বছৰ তোমাৰ বাবে অপেক্ষা কৰা
 চন্দন কাঠৰ চিতাত
 বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বুকুত
 তুমি নিৰলস ভাৱে শুই আছা।
 শুই আছা তোমাৰ গানৰ হেজাৰ
 শ্ৰেতাৰ মাজত
 ক্ষণে ক্ষণে স্পন্দিত হৈছে
 আই অসমীৰ বিগলিত কৰুণা
 চকুৰ লোতকেৰে চৰণ ধুৱাই দিছে
 হৈ মোৰ মহান সন্তান
 তোমাক চিৰ নমস্কাৰ।
 নমস্কাৰ!
 নমস্কাৰ!

জীৱন যেতিয়া আঘোনৰ পথাৰত

অৰ্পনা দাস

স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

আজি হালধীয়া হ'বলৈ ধৰিছে
 আঘোনি সুবাসত।
 শাওনৰ ভৰ দুপৰীয়া ৰুইছিলো, ৰোৱনী হৈ
 কেঁচা ঘামৰ সপোনবোৰ দুহাতেৰে
 সেয়া আছিল এক প্ৰতিশ্ৰুতি,
 মোৰ প্ৰতি শাওনৰ।
 আঘোনে সিঁচি দিলে সোণাৱালী বোল
 মোৰ মনৰ ধাননিডৰাত।
 প্ৰাপ্তিৰ গোকত আমোলমোল
 আকাশ-বতাহ।
 কেচ-কেচ কাচিবোৰ ব্যস্ত
 দাৱনী মই।
 কুহুমীয়া বেলিৰ উম লৈ
 দাই নিছো ওচৰ ভৱিষ্যতৰ প্ৰয়োজন।
 ছৰাই ছৰাই
 বতা চৰাই।
 সপোনৰ মেট মৰা ভাৰ মোৰ কান্ধত
 পাহুৱাল ডেকাজন মই।
 চিৰিক-চাবাক মাতেৰে
 ফলাফলৰ ডাঙৰি চোতাল পালে,
 কোনোবা চিৰআকাংশিত আঘোনি অপৰাহত।

মোৰ কবিতা

ছবিয়া খাতুন

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

হৃদয়ৰ আশাবোৰ,

জীৱনৰ গোপন হাবিয়াসবোৰ

ভাষাৰে বুজিব নোৱাৰা কথাবোৰ,

হৃদয়ত থকা দুখবোৰেই

মোৰ কবিতা।

জোনাক ৰাতি মনৰ কথা ক'বলৈ

সংগী বিচাৰি খাওঁ হাবাথুৰি

কিন্তু তথাপিও নাপাওঁ সঁহাৰি

তেতিয়া কবিতা তুমি হোৱা মোৰ

সাৰথি

কেৱল তুমি!

কেতিয়াবা আকৌ উপচি উঠে মোৰ বুকু

জীৱনত যেন এক বিশাল শূণ্যতা

তেতিয়াই কবিতাই দিয়ে মোক পূৰ্ণতা।

সুখত দুখত মোৰ কলমেদি নিগৰা

শব্দবোৰে,

দুখ-বেদনাৰে চকুৰে পৰা

চকু পানীয়ে

মোৰ জীৱনৰ লগৰী।

মোৰ কবিতাত পাবা মোৰ গোপন কথা

পাবা হৃদয়ৰ ভাষা,

আৰু পাবা মোৰ অন্তৰংগ সন্ধিয়াৰ

আবেগভৰা দুখ আৰু বেদনাবোৰ।

সন্দেহ হয় মোৰ জীৱনৰ প্ৰতি

জীৱনটো যদি হয় কবিতাৰ সমষ্টি মাথোন।

বুজি পাইছানে তুমি ?

কিন্তু, তুমি মোক বুজাৰ আগতে

বুজি পাব লাগিব মোৰ কবিতাক।

কবিতাই দিছে মোক জীয়াই থকাৰ প্ৰেৰণা

অনুভৱ কৰা অনন্ত মনৰ বাসনা।

তথাপিও তুমি ঘূৰি নাচালা

অমৰেশ ঘোষ

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

শুনিছিলো

জীৱনৰ যে অনেক অধ্যায় আছে,

গণি শেষ কৰিব নোৱাৰা!

ভাবিছিলো,

ইমানবোৰ অধ্যায়

ভালেই হ'ব।

কিন্তু

কেতিয়াও ভবা নাছিলো,

ইমানবোৰ অধ্যায়ৰ ভিতৰতো থাকিব পাৰে

মনত পেলাব নিবিচৰা

এক অবিচ্ছেদ্য অধ্যায়।

জীৱনলৈ নামি অহা প্ৰতিটো জোৱাৰেই

প্ৰতিটো ভাটালৈ গতি কৰে, সেয়াও শুনিছিলো।

জীৱনলৈ অহা, তোমাৰ জোৱাৰৰ সৰ্বোচ্চ

শিখৰত উঠিও আজি মই

নিজান পাৰত বহি আছো,

জীৱনলৈ তুমি অনা সুখৰ

সাগৰত থাকিও আজি মই

হাবাথুৰি খাইছো দুখৰ মৰুত;

জীৱনলৈ অনা ইমান উৎসাহৰ

পাছতো আঠকাটি ক্ষমা

খুজিছো তোমাৰ ওচৰত।

তথাপিও তুমি ঘূৰি নাচালা

তথাপিও তুমি ক্ষমা নকৰিলা

জীৱনে এতিয়া আৰু কোনো অধ্যায় দেখুৱাব ?

প্ৰতিটো অধ্যায়েই তুমি মোক দেখুৱালা,

প্ৰতিটো অধ্যায়ৰ লগতে তুমি মোক চিনাকি

কৰিলা,

আৰু প্ৰতিটো অধ্যায়ৰ বাবেই তুমি মোক

সাজু কৰাই ঠেলি পঠিয়ালা,

তথাপিও তুমি ঘূৰি নাচালা

তথাপিও তুমি সঁহাৰি নজনালা

-ইমান দূৰ অহাৰ পাছতো

তথাপিও তুমি

ঘূৰি নাচালা

আছা জানো ভালেই

আশা কৰোঁ

তোমাৰ বাবেই।

বেদনাসিক্ত এখন হৃদয়

কৰৱী দেৱী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

তুমি দিয়া বেদনাবোৰ
এতিয়াও সজীৱ হৈ আছে
মাজে মাজে সেইবোৰৰ বিষক্ৰীয়াই
হৃদয়ত্ৰুটো মোৰ শুক কৰিব খোজে।

নিসংগতাৰ এন্ধাৰ বাতি
ভয়ানক সপোনবোৰে,
জীৱনে জীৱনে প্ৰতাৰণা কৰে
জীৱন নিসংগ নিৰ্জনতাৰ উচুপ
খহি পৰে জোনাকী আকাশ।।

মচিব খোজে জীৱনৰ বংবোৰ
লেখিব খোজে নিয়তিৰ সতে,
মৰিচিকাৰ পিছত হাবাথুৰি খায়
কিবা এটা নোপোৱাৰ বেদনাত।

নিৰৱছিন্ন বেনাবোৰৰ জানো
কোনো অনুকম্পা আছে
নাই নাই.....
মাথো আছে বেদনা আৰু বেদনাসিক্ত
এখন হৃদয়।

অন্তৰৰ বেদনা

ফাৰহিন ৰাজভী
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (কলা)

কোনেনো বুজিব
অন্তৰৰ বেদনা মোৰ,
কোনোবাই বুজিবনে বাক
এই হৃদয়ৰ বেদনাবোৰ।
নোৱাৰো যে বুজাব মই
বেদনাবোৰ কিয় বাক,
আমনি কৰি আছে মোক
পলে পলে প্ৰতিটো ক্ষণতে।
জীৱনত পোৱা প্ৰতিটো বেদনাই
কিয় বাক দি আছে মোক
ক্ষোভ ভৰা একোটা যত্ননা।
অন্তৰৰ বেনাবোৰে
বাৰে বাৰে সুধিছে মোক,
মোৰ এই বেদনা সৃষ্টি হ'ল
কাৰ বাবে বাক ?
মই কেনেকৈ কওঁ সিহঁতক যে
এইবোৰ সৃষ্টি হ'ল তোমাৰ বাবে।
উত্তৰো যে দিব পৰা নাই
প্ৰকৃতিৰ হাতত আজি মই অসহায় ইমান।
কোনেনো বুজিব বাক
মোৰ অন্তৰৰ এই বেদনা
কোনেনো দিব বাক সান্তনা ?

বাতিৰ কবিতা

নিৰ্মিতা নাথ

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

এবাতি সপোন এটাই জগালেহি
দুচকুৰ পতাত যেতিয়া টোপনিৰ দোলন
আৰু
শৰীৰত ব্যস্ততাৰ সৌৰভাণি
তাক মই সুধিলো - 'কৰ পৰা তুমি' ?
সি হাঁহিলে
দুহাতৰ মুঠি মেলি আগবঢ়ালে মৌলি
এখামোচ জোন.....

আচলতে এই সময়ত
তাক মই বিচৰা নাছিলো
অথবা ক'ব পাৰি
মুখামুখি হ'ব যোজনা নাছিলো
সি লৈ অহা পোহৰৰ.....।
অভীপ্সা নাছি তাৰ চকুত চকু থৈ খেলিবলৈ
'পলক নেপেলোৱা' শৈশৱৰ ধেমালি
অথবা
বঙা চাহৰ পিয়লা হাতত লৈ মেলিবলৈ
কলেজীয়া আড্ডা।

মই অলপ শুবহে বিচাৰিছিলো
দিনটো আন্ধাৰৰ সতে ঠেলা-ঠেলিৰ শেষত
অলপ আন্ধাৰ বিচাৰিছিলো।

অথচ মই নিবিচৰাকৈয়ে সি ওলালহি
এখামোচ জোন মোৰ দুচকুত থৈ
বিয়পাই দিলে একোঠালি আকাশ.....
আৰু উভটি গ'লগে উপজি পুৱাতেই
এৰি মাথো তাৰ সাঁচ।

এটা কবিতাৰ বাবে

ছফিয়ৰ বহমান প্ৰামানিক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (ইংৰাজী বিভাগ)

সৰুৰে পৰাই হৃদয় মোৰ কান্দিছিলো
এজন খ্যাতিনাম
কবি হোৱাৰ আশাৰে
সেইবুলি,
দীৰ্ঘদিন ধৰি যো-জা চলাইছো
এটা কবিতা ৰচনাৰ বাবে
এনেতে
চকুৰ আগত ভাঁহি ফুৰা শব্দবোৰ
কিমান যে ওলট-পালট কৰিলো
তথাপিও মিলাব পৰা নাই
এটা কবিতাৰ ছন্দ
কিয়নো
মোৰ নাছিলো
কবিতা পঢ়াৰ অভ্যাস
এটা কবিতাৰ আৰ্হিয়েও
প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে
আন এটা কবিতাৰ আৰ্হি।

জীৱন

ছাহেবা ছুলতানা তালুকদাৰ
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (ক'লা বিভাগ)

জীৱন যাক আমি
কওঁ এক সংঘৰ্ষ,
অসং কামে অতি
সহজে কৰে তাক ধ্বংস।
জীৱন যাক সূচাবন্ধাপে
নিবলৈ কৰে সকলোৱে কষ্ট,
কিন্তু হ'লে সৰু এটা ভুল
সকলো হয় নষ্ট।
জীৱন যি হ'ব পাৰে
ফুলৰ দৰে,
নিজৰ গুণেৰে যিয়ে
আনক মোহিত কৰে।
জীৱনৰ প্ৰতিটো
ঘাত-প্ৰতিঘাত,
কঢ়িয়াই আনে
অভিজ্ঞতাৰ নতুন বাট।
জীৱনৰ অৰ্থ সম্পূৰ্ণভাবে
পায় বুজি যিয়ে,
উন্নতিৰে আঙু ৰাই গৈ
থাকিব পাৰে সিয়ে।।

মৰম

ইউছুফ আলী আহমেদ
উচ্চতৰ মাধ্যমিক (বিজ্ঞান)

মৰম তুমি ঐশ্বৰিক মৰ্মান্তিক বস্তু
তুমিয়েই অনন্ত গভীৰ ধাৰা।
মানুহৰ অন্তৰত কেতিয়াবা আনন্দ
কেতিয়াবা বিষাদেৰে ভৰপূৰ কৰা।

তুমি পাখি যুক্ত ফুটকিয়া পখিলাৰ দৰে
মানুহৰ অন্তৰক বগাই লৈ ফুৰা।
তোমাৰ পৰশত অলেখ তৃষ্ণাতুৰক,
নতুন জীৱন দান কৰা।

তুমি মানুহৰ ধ্যান
তুমি মানুহৰ জ্ঞান
তুমি জীৱন তুমি মৰণ
তুমিয়েই সকলো কৰিব পাৰা।

তোমাৰ বেদনাৰ তাৰণত,
অসংখ্য তৰুণ তৰুণী হ'ল সৰ্বহাৰা।
তুমি স্বৰ্গ তুমিয়েই মৰ্ত,
তুমিয়ে অদৃশ্য নিৰঞ্জন,
তোমাৰ কাৰণেই অলেখ যুৱক-যুৱতীয়ে
প্ৰান দিলে বিসৰ্জন।

মৰম তুমি যিমান মিঠা সিমান তিতা
ৰূপহীন বিনা সুতাৰ বান্ধন মাথোন
তুমিয়েই এই পৃথিৱীত এজনক
আন জনৰ কৰিলা আপোন।

নিসঙ্গতা

বেছমিনা ছুলতানা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

নিৰৱ বাতি কোনো সাৰে নাই
কেৱল সাৰে আছে মই আৰু
সাৰে আছে উজাগৰী নিসঙ্গতা
আমাক নিৰাপত্তা দিয়াৰ বাবে যেন
জোনটো বৈ আছে।
প্ৰেমৰ শীতল বতাহ জাকে
মোৰ বুকুখন কোবাই গ'ল
ভালপোৱাৰ দিকচৌবনত তোমাৰ
স্মৃতিয়ে লুকাভাকু খেলি আছে
মই অধীৰ হৈ পৰিছোঁ
তোমাৰ দুচকুৰ জোনাকত
বসন্তৰ গানৰ গোল
আবেগত টোখেলা তোমাৰ চুলিটাৰি
সোৱৰাই দিয়ে তোমাক
সেউজীয়া যত্ননাৰ বিননীত
মই যে খাই উঠিলো
মৃত জোনটো বিষন্নতাত দুৰি দুৰি
নিজৰ ঠিকনাত জাহ যায়।
সকলো যেন আতৰি যাব
হৃদয়ত বিৰাজ কৰিব
নিসঙ্গতাৰ এমুঠি যত্ননা।

নিসঙ্গতাৰ গান

ছেলিম জাবেদ আহমেদ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

বেকী নৈৰ পাৰলৈ
কেতিয়াবা আহানে তুমি
কি যে নিস্তন্ধতাৰ নৈ
যেন বহু পুৰণি অভিমান এটিত
সুখ ওফন্দাই বৈ গৈছে তাই
পিছনত তাইৰ বৃদ্ধাৰ সাজ
চকুৰে চকুৰে চাবই নোৱাৰি
এক অজান ভয়ে আগুৰি ধৰে মোক
ফাগুনৰ দৰে চঞ্চলা নৈ খনে
আজি জোকোৱা নাই বুকুৰ নাওবোৰ
অ'ত-ত'ত জিলিকি উঠা নাই
হাঁহি ধেমালিৰ জিলিকণিবোৰ
যেন নিজৰাৰে নহয়
সেমেকা চকুৰেহে নামি আহিছে নৈ খন
পদে পদে ঠেকা খাই
নৈ খনে বাগৰ সলাইছে
কিন্তু,
তুমিতো জানাই বিষৰ যত্ননাত
কুজা হৈ পৰা নৈখনৰ বয়স বিশ
অথচ তাইৰ নিসঙ্গতাৰ গান
পাৰৰ কহুঁৱা ফুলবোৰত
ৰুগু ৰুগুকে বাজিছে
ধূসৰ পৃথিৱীখনত ক্ৰমাত বিলিন হৈ গৈছে
মোৰ গানটোৰ দৰেই

সময়-চিন্তন

আশ্বৰাফুল বহমান
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান শাখা)

হে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ নজোৱান
এই সোণালী জীৱনত
বাস্তৱ ৰূপলৈ ধাৰিত হৈ
দেশ-বিদেশ, ধৰা-ব্ৰহ্মাণ্ডত
অলেখ সাক্ষীৰ শইচ ৰোৱা।

অভাৱতে হেৰুৱা সময়
যিয়ে তোমাক এদিন
নিৰাশাৰ চকুলো টোৱাব,
হায় হায়কৈ মুৰে কপালে
ব্যৰ্থতাৰ ছবি আঁকিব।

ঘূৰাই নাপাবা !
বিফলতাৰ-সফলতা
যাব লাগিব অন্যাটীৰ পথিকৃত হৈ
এই মেদিনীৰ বুকুত মায়া-মোহ এৰি থৈ।

এৰিব লাগিব এদিন,
নোপোৱাৰ বেদনাক লৈ
যাব লাগিব ব্যৰ্থতাক আঁকোৱালি লৈ,

সময়ৰ সোঁতত সময়ক মূল্য দি আগুৱাই যোৱা
সফলতাক সময়ত আগভেটি লোৱা।
সফলতাক সময়ত আগভেটি লোৱা।

ধৰাৰ বুকুৰ পৰা
নিশ্চিন্ত হৈ যোৱাৰ প্ৰাকক্ষণত,
ইয়ালৈ কিবা কিবি দি যোৱা
ৰোমছনৰ ভেটি সূচু কৰা।
সময়ৰ শৰ সময়ত মাৰা।
সময়ৰ শৰ সময়ত মাৰা।

মোক এখন আকাশ লাগে

বেছমিনা ছুলতানা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

এবাৰ পঢ়ি চাব মন গৈছিল
তোমাৰ বহল বুকুখন
তোমাৰ কমল কলিজাৰ দেৱালত মৰমেৰে
কি লিখা আছে হয়তো
কোনেও নাজানে।

নীলিম আকাশখনত যেতিয়া
গোপনে গোপনে বখা আছে
তেতিয়া তোমাৰ কমল মনটো
তৰুণ হয়।
জন্ম হয় একোটা তেজাল কবিতা

তৰাৰে গুঠা মালা এধাৰীৰ আৰেষ্টনীত
তোমাৰ মৰমবোৰ লুকাভাকু খেলে
স্নিগ্ধ সুবাসত মনৰ
সপোনবোৰে পূৰ্ণতা বিচাৰে
কিন্তু স্বচ্ছ নীলা পানীৰ
বুকুত বাস্তৱতা সাৰ পাই উঠিছে।

অপেক্ষাৰ দিনবোৰ বহুত গধুৰ হয়
আৰু তেতিয়াৰ চকুপানী
বৰ সাৰুৱা হয়
কষ্টত জীৱনৰ মাদকতা
বিচাৰি পায়।

মানৱতাৰ অৱক্ষয়ত
চুনামীয়ে ধূসৰিত কৰা তোমাৰ বুকুখন
চিঞৰী ক'ব বিচাৰে
মোক এখন জীয়াই থাকিবলৈ আকাশ লাগে
সম্পূৰ্ণ নিজা আকাশ।

সেয়ে তোমাৰ বুকুখন মোৰ ইমান প্ৰিয়
তোমাৰ বহল বুকুৰ
গভীৰতা ঢুকি চাবৰ মন যায়

তোমাৰ বুকুৰ বাগিছাত
নিজকে হেৰুৱাব বিচাৰো
প্ৰেমৰ অস্তিত্ব বিচাৰি।

তোমাৰ বাবে নামটো

আব্দুল মালেক

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

কাগজত লিখিম
যদি ছিঙি যায়,
পাথৰত লিখিম
যদি ক্ষয় হয়;

ফুলৰ ওপৰত লিখিম
যদি পখিলাই দেখে,
মাটিৰ ওপৰত লিখিম
যদি ভৰিৰ তলত পৰে;

সাগৰৰ তলিত লিখিম
যদি মুকুতা বুলি ভাবে,
মৰুভূমিত লিখিম
যদি বতাহে নোহোৱা কৰে;

চন্দ্ৰত লিখিম
যদি সূৰ্য্যই ঢাকি ধৰে
আকাশত লিখিম
যদি ক্ষহি ক্ষহি পৰে,

ভূ-পৃষ্ঠত লিখিম
যদি প্ৰকৃতিয়ে দেখে,
গছৰ পাতত লিখিম
যদি পাত সৰি পৰে;

চৰাইৰ পাখিত লিখিম
যদি দুৰনিলৈ যায়
মমবাতিৰ গাত লিখিম
যদি পুৰি শেষ হয়;

পৃথিৱীত বিচাৰি নাপালোঁ ক'তো ঠাই
তুমি মোক দিলা যে চেনাই,
তুমি মোক নকৰিবা ঘিণ
এই এক উপায়হীন;

ক্ষুদ্ৰ ঠাই বিচাৰি নাপালোঁ বিশ্বৰ মাজত
লিখি দিলো তোমাৰ নাম
মাথোন এই হৃদয়ৰ মাজত।

মেঘালী নিশা

জিতুল নাথ

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

মেঘালী সপোন সানি
ৰাতিবোৰ আহে নিতৌ
মনে মনে
বুকুত কিছু বেদনা আঁকি
আঁতৰি যায়
নিঃশব্দে, নীৰৱে
গোপনে

ৰাতি কেতিয়াও নেকান্দে,
নাহা হেঁ, নকয় কথাও
মাথো খেলে লুকা-ভাকু
নীল আকাশৰ সতে,
চিক্‌মিক্‌ তৰাৰ সতে।

ৰাতিবোৰ আহে নিতৌ
মেঘালী সপোন আৰৰি
আঁতৰি যায়
নিঃশব্দে, নীৰৱে
মনে মনে

দুখ আৰু নিঃসংগতাৰ সৈতে
অকলশৰীয়া কৈ এৰি।

মাঁ তুমি অনন্যা

মন্দিৰা দেৱী
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মাঁ তুমি অপৰূপা
তুমি অনন্যা
তোমাৰ চৰণৰ আশীষ
লভি যাম আগুৱাই
ইয়াতকৈ তোমাক দিবলৈ
মোৰ আন একোৱেই নাই
তোমাৰ আচলৰে মুখন মচি
তোমাৰ পদধূলি এধানি কপালত আঁকি
জীৱন ৰঙীন হওঁক
বুলি কোৱা বাক্যাশীয়ে
মোক সফলতাৰ উচ্চ শিখৰ
বগাবলৈ প্ৰেৰণা দিয়ে
হৃদয়ত থকা অশেষ স্নেহ
আৰু শ্ৰদ্ধাই
তোমালৈ কৃতজ্ঞতাৰ
ন ধল বোৱাই আনে
তোমাৰ তুলনা কৰিবলৈ
ভাষাহীন, বাকৰুদ্ধ
মই এক যেন নিজীৱ পদাৰ্থ
তোমাৰ আশীৰ্বাদে মোক পৰ্বত বগাবলৈ
সাগৰ সাঁতুৰিবলৈকো দ্বিধাহীন কৰি তোলে

তথাপি ক'বাত যে দুভৰি পিছলে
এয়া মোৰেই ভুলৰ পৰিণতি
যাচিছো ক্ষমাৰ অক্ষ অঞ্জুলি
হৃদয় কোণত সযতনে ৰখা
দেৱী স্বৰূপে পূজিতা মাতৃ তুমি অনন্যা ॥

মাঁ

কছমিতা দাস
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

মাঁ, অ' মাঁ,
পৰেনে মনত তোমাৰ
সেই তাহানিৰ দিনবোৰ।
তুমি যে কৈছিলো মোক
তোমাৰ কোমল কোঁচত ॥

মই যে কিমান যত্ননা
দিছিলো তোমাক।
তথাপিতো তুমি মোক
তোমাৰ বুকুৰ মৰমৰ পৰা
বঞ্চিত কৰা নাছিলো মাঁ ॥

সেই কেঁচুৱা অৱস্থাৰ পৰা
ডাঙৰ হোৱালৈ তুমি
মোৰ লগত যে কেনেকৈ
লাগি আছিলো মাঁ
পৰেনে মনত তোমাৰ মাঁ ॥

মোক যে তুমি ভাত খুৱাই
স্কুললৈ যাবলৈ সজাই দিছিলো।
মাঁ!! আজিও মই,
সেই দিনবোৰৰ কথা
পাহৰিব নোৱাৰো মাঁ ॥

ক'ত আছা তুমি মাঁ,
মই সদায় নিশাৰ আকাশলৈ
বহু আশা পালি
তোমালৈ বাট চাই থাকো মাঁ।
কিজানি তুমি মোক
এবাৰ আহি দেখা দিয়া ॥

মই নাজানো মাঁ,
তুমি তৰাবোৰৰ লগত থাকি
ইমান ভাল পালা নে।
আজিও তোমাৰ মোৰ কথা
ভাবিবলৈ সময়ে নাইকিয়া হ'ল ॥

মাঁ, মই তথাপিও
তোমাৰ অপেক্ষাত বৈ থাকিম
নিশাৰ আকাশৰ তলত
তোমাৰ কোমল হাতৰ
পৰশ পাবলৈ
মাঁ!!!

সবুজ সপ্নের অপেক্ষায়

চিত্তোরঞ্জন শীল

স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ (কলা)

যৌবনের উত্তেজিত স্বপ্নের, তারা দূরত্ব যুবক
বন্দুক গুলি আর বারুদের ধোয়া
চারিদিকে ছড়িয়ে পরলেই
শান্তি ফিরে আসে না,
শিশু হত্যা, ভাতৃ হত্যা করে
দুহত রাঙালেই
রক্তের বন্যা ভাসালেই
শান্তি ফিরে আসেনা,
হিংসা, বিদ্রোহ ভুলে
ভাতৃ হত্যা, শিশু হত্যা না করে
যদি পারো সকলে একসঙ্গে হয়ে
একতার বন্ধনে আবদ্ধ হয়েগিয়ে
চলো,
সবুজ সপ্নের দিকে
সাম্য, মৈত্রী আর জাতীয় ঐক্যতে
যদি পারে সকলে এক সঙ্গে,
তবেই, আমাদের এই ধরিত্রী
ফিরে আসবে অন্ধকার থেকে
নতুন জ্যোতিতে, জ্যোতির্ময় হবে
ফিরে আসবে
সপ্নের সবুজ আলো
ফিরে আসবে
সপ্নের সবুজ ধরিত্রী।

হার-জিৎ

নূর জামান

স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ (কলা)

হার-জিৎ জীরনে থাকবেই
দুঃখ জীরনে আসবেই,
তার জন্য কেউ ভেঙে পড়েনা
কখনো মনটাকে ছোট করোনা।

আজকে যা কিছু আছে তেমার
কালকেই সব চলে যেতে পারে
আজকে কেউ সুখী থাকবে,
কালকেই সে দুখী হতে পারে।

দুখ পেয়ে দুঃখ কে ভুলে যেওনা
কখনো কাউকে দুখী করোনা।

সংসারে যা কিছু আছে তোমার,
একদিন সব ছেঁরে যেতে হবে,
আজকে যদি তুমি যাও মরে,
কালকেই সব কিছু পড়ে রবে।

লোভ লালসায় তুমি ডুবে পড়োনা
কখনো নিজকে ভুলে যেওনা।

দুঃখ

কৌশিক পাবামানিক
স্নাতক দ্বিতীয় বর্ষ

সারা দিন আমি মনে মনে ভাবি
কোন এক দিন আমি খুঁজে পাব
আকাংশিত সেই সময়
য'ত দিন যায়
ধীরে ধীরে সেই আশা
ক্ষীণ হয়ে যায়
ভুলে যাই সেই সব আশা আকাংশা
যা ছিল মনে
বদলে যায় সব কিছু সময়ের ব্যৱধানে।
মনে নিয়ে ভালোবাসা
ছোট ছোট কিছু আশা
জুড়ে দেই তবে।
নীড় হাড়া বিহঙ্গের মতো
চলে যায় দিন শতো শতো
মনের আশা হয়ে যায় দূরআশা।
কখনও কখনও মনে হয় আমি বড় একা
চারিদিকে শুধু অন্ধকার
আর আমি প্রান্ত পথিকের মতো পথ চলি একা একা
ছল যাই দেশ দেশান্তরে
একটু মুখের সন্ধান

তবুও সুখের পাইনি দেখা।
মনে আকি কাল্পনিক সুখ
তাকে ভালোবেসে পেতে চাই সুখ
সেকি আমার অন্যায়া,
নাকি আমার চিরন্তন সেই দুঃখ।

জীৱন এটা ঢাল খাব খোজা বোমাঞ্চিত স্মৃতি আৰু বৈ
থকা ফাগুনৰ এজাক হোঁ হোঁওনি। কোবাই গৈ আছে বে'লৰ
খিৰিকীৰ ফাকেদি সোমাই অহা ফাগুনৰ বতাহ জাকে। খিৰিকীৰ
সিপাৰে থিয় দি থকা দুবৈৰ পাহাৰলৈকে যেন কিবা বিচাৰি চোৱাৰ
হেঁপাহ। কোনোবাই বুজিবও পাৰে নুবুজিবও পাৰে বৈ থকা হিয়াৰ
ছন্দৰ অবুজ অনুভূতিবোৰ। সেই আশাৰ ভাষাবেই আগবাঢ়িছে জীৱন
নামৰ এই যাত্ৰাৰ।

প্ৰাঞ্জল, সোতৰ বৰষ গঢ়কা এজন ল'ৰাৰ নাম।
গোৱালপাৰা বে'ল ষ্টেচনৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ গৈ আছে মাকৰ
সৈতে। উদ্দেশ্য মোমায়েকৰ ঘৰলৈ। প্ৰথম কোম্পাৰ্টমেন্টত
বহিয়েই কৰবালৈ চকু গ'ল। বিপৰীত আসনত এজনী ছোৱালী
খিৰিকীৰ পিনে মুখ দি বহি আছে। তাইৰ কাযত বহা দুজন হয়তো
মাক-দেউতাক। মনতে উত্থলি থকা হেঁপাহকণক সি বাধা দিব
পৰা নাই। কৰবালৈ চাম বুলিলেও বাবে বাবে তাইৰ পিনে চকুযোৰ
ঘূৰে। জিনচ্ আৰু স্পোৰ্টিং চাৰ্টৰ সৈতে ছোৱালীজনীক পিছপিনৰ
পৰা ধুনীয়া দেখা গৈছে। বাৰে বাৰে মুখনি চাব খুজিও সফল
হোৱা নাই। ছোৱালীজনী মুখ ঘূৰাব বিচাৰে কিন্তু নুঘূৰায়। কাণত
হেড্‌ফোন লগাই কিবা ভাবত বিভোৰ তাই। তাৰ মনৰ কোঁতুহল
যেন বাঢ়হে যাব ধৰিলে। হঠাৎ ঘূৰি চোৱাত চুকুৱে চুকুৱে ধৰা
পৰি গ'ল। ঠিক তেতিয়াৰেপৰা দুয়ো লুকাই চৰকৈ চাব বিচাৰি
কিমানবাৰ ধৰা পৰিল হিচাপ নাই। দুয়োৰে ইজনৰ প্ৰতি সিজনৰ
আকৰ্ষণ বাঢ়িব ধৰিলে। যৌৱনৰ সেই লুকা-ভাকু খেলাৰ মাজেৰেই
বে'লখনে নিজ গতিৰে গৈ গৈ ভালখিনি দূৰ পালে। কোনোবা
এখন ষ্টেচনত প্ৰাঞ্জলে বাতৰি কাকত কিনি ল'লে। প্ৰথমে
ছোৱালীজনীৰ দেউতাকে তাৰ পৰা খুজি পঢ়িলে। তেনেকৈ
ছোৱালীজনীৰ ওচৰ চাপিব পাই তাৰ আৰু বেছি ভাল লাগি গ'ল।
লাহে লাহে চিনাকি হোৱাৰ পিনে আগুৱাব ধৰিলে। সিহঁতে প্ৰাঞ্জলৰ
পৰিচয়টো লৈ নিজৰ পৰিচয়টো দিলে। সিহঁত কলকাতাত থাকে।
ছোৱালীজনীৰ মাক বঙাইগাঁৱৰ। বঙাইগাঁৱত আহোঁতে গুৱাহাটী
এপাক মাৰি যাওঁ বুলি আহিছে। ছোৱালীজনীৰ নাম পাৰমিতা।
তাই এইবাৰ মেট্ৰিক দি উঠিছে। গতিকে সময় পাই ঘূৰো বুলি
আহিছে। যিহেতু প্ৰাঞ্জলেও মেট্ৰিক দি উঠিছেহে গতিকে নিজৰ

নীহাৰিকাত কায়াৰ আশাৰে

বাজেশ্বৰ ৰাভা
স্নাতক তৃতীয় বর্ষ (বিজ্ঞান)

চামৰ যেন পাই আৰু ভাল লাগিল। পিছলৈ কেইবাবাৰ চিনাকি যেন হৈ পৰিল।

ছোৱালীজনীৰ মাক-দেউতাকৰ সৈতে কথা পাতি গৈ আছে ঠিকেই কিন্তু ছোৱালীজনীৰ সৈতে কথা পতাতহে সি বিমোৰত পৰিল। তাই অসমীয়া নাজানে সিও বাংলা ভালকৈ নাজানে। তথাপি দুই এটা কৈ চোৱাৰ হেঁপাহ। এইটোৱেই তাৰ বাংলা কৈ পোৱাৰ প্ৰথম অভিজ্ঞতা। হিয়াতে প্ৰেয়সীৰ ঠাই বিচাৰি লোৱা এজনীৰ বাবে নোৱাৰো বোলা যেন একোৱেই নাই। পাৰে মানে সেই দুই এটা ভাষাৰেই এথোজ-দুখোজ আঙুৰাৰ প্ৰয়াস কৰিলে। ভালপোৱাত কেতিয়াবা নিৰৱতাই বহু কথা কয়। সেইদৰে দুই এটা ভাষাৰেই হিয়াৰ বহু কথা দিয়া-লোৱা হ'ল। আৰ্চৰিত কথাটো হ'ল ইমান সোনকালে ইজনে-সিজনক ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে ভাল পাই পেলালে। কথা পতাতো মাক-দেউতাকৰ ফালৰ পৰা কোনো বাধা নাছিল।

প্ৰাঞ্জলৰো নিজস্ব মোবাইল নাই ছোৱালীজনীৰো নাই। ল'ৰাতকৈ ছোৱালী বেছি আধুনিক আছিল। সেইবাবে ছোৱালীজনীয়ে নিজে আগতে ফোনৰ নম্বৰ লিখি দি ঘৰ পালে এবাৰ হ'লেও কোল কৰিব ক'লে। সি সন্মতি দি লাহেকৈ নম্বৰ লিখা কাগজটুকুৰা পকেটত ভৰাই ল'লে।

গৈ গৈ এটা সময়ত ৰে'লখন পল্টন বজাৰ ষ্টেচনত ৰ'ল। ষ্টেচনৰপৰা সিহঁত একেলগে ওলাই আহি কিছুদূৰ গ'ল। নিজৰ বাটেৰে আঁতৰি অহাৰ সময়তো ছোৱালীজনীয়ে তাক কোল কৰিবলৈ পুনৰ ক'লে। আৰু ক'লে সেইকোলৰ বাবেই তাই বাট চাই থাকিব। সন্ধিয়া সময়ত প্ৰাঞ্জলে যেতিয়া মোমায়েকৰ লগত ফুৰিবলৈ ওলালে তেতিয়া দেখা পালে মাক-দেউতাকৰ সতে তাইও কোনোবা দামী হোটেল এখনৰ পৰা ওলাই আহি আছে। সিহঁত আকৌ দেখাদেখি হ'ল। সিহঁতক দেখি সি ভাবিছিল সিহঁতে হয়তো সন্দেহ কৰিব যে সি তাইৰ বাবেই ৰৈ আছে। গতিকে অন্যকথাৰে কথা ঘূৰালে। মহানগৰৰ বাতিৰ মায়াবী পোহৰত তাইক বৰ ধুনীয়া দেখিছে। ফুটপাথত বিক্ৰী কৰা কিবা জিক্মিক্ জ্বলা বস্ত্ৰে সি তাইলৈ উপহাৰ যাচিলে। সেই একেধৰণৰ বস্ত্ৰে তায়ে তাক উপহাৰ দিলে। ৰে'লত প্ৰথম দেখাতে তাৰ হাতত মোবাইল নাছিল। এইবাৰ কিন্তু তাৰ হাতত মোবাইল দেখি তাই অভিমানৰ সুৰতে ক'লে - 'আগতে মোবাইল নাই বুলি কিয় মিছা মাতিছিলি?' মোৰ নিজৰ নহয় মোমায়েকৰহে বুলি কৈ অভিমান গুচাবলৈ চেষ্টা কৰিলে। কিছুসময় সিহঁতৰ মাজত কথা-বতৰা হ'ল। যাবৰ সময়তো তাই প্ৰাঞ্জলক আকৌ এবাৰ ফোন কৰাৰ কথা সোঁৱৰাবলৈ নেপাহৰিলে। বিদায় লৈ সিহঁত গ'লগৈ। মহানগৰীৰ আধা এন্ধাৰ আধা পোহৰত সিহঁত মিলি গ'ল। সি মাথো সেই দিশলৈ চাই ৰ'ল। ৰাতি ঘূৰি ফুৰোঁতে কোনোবা খালত গচকিব পাই লেতেবা বোকা-পানী ভৰি-পেন্ট সকলোতে লাগি গ'ল। সোনকালে ঘৰলৈ উভতি কাপোৰ সলাই পেন্টটো ধুবলৈ থৈ দিলে।

পিছদিনা দুপৰীয়া মানত থৈ যোৱা ফোন নম্বৰটি বিচৰাত লাগিল। হঠাতে মনত পৰিল সেই কাগজ টুকুৰা সেই ধুই দিয়া পেন্টৰ পকেটতে আছিল। তাৰ বুকুখন চিৰিংকৈ বিষাই গ'ল। শুকোৱাই থোৱা পেন্টতে বিচাৰিব ধৰিলে। তেতিয়ালৈকে কিন্তু কাগজৰ টুকুৰাখিনি ধুই মোহৰাতেই পকেটতে হেৰাই গ'ল। তাৰ যেন কৰবাত খেলিমেলি লাগি গ'ল। তাৰ বেয়া লাগিব ইমান দৰাই দৰাই কৈ যোৱাৰ পিছতো তাইৰ কথা সি ৰাখিব নোৱাৰিলে। হেঁপাহৰ সপোন যেন মুহূৰ্ততে কোনোবা নীলিমৰ নীহাৰিকাত বিলীন হৈ গ'ল। তথাপি প্ৰাঞ্জলৰ আশা 'এদিন হয়তো সেই নীহাৰিকাতে হেৰাই যোৱা পাৰমিতাৰ কায়া বিচাৰি পাম।'

কেইবাবাৰ ধৰি দীপে কথাটো ভাবি আছিল। জলীয়ে এতিয়া হঠাতে যেন তাক এবাই চলিব ধৰিছে। কথা পতাতোও আগতকৈ কমাই দিছে। ফোন কৰিলে বিছিভ নকৰে নাইবা বিছিভ কৰিলেও যেনিবা ব্যস্ততাৰ অজুহাত দেখুৱায়। খেংখেঙীয়া স্বভাৱ এটা যেন তাইৰ ফুটি উঠিছে। কিন্তু হঠাতে কিয় এই পৰিবৰ্তন? তাইতো আগত এনেকুৱা নাছিল। দীপে নিজৰ মনকে এবাৰ প্ৰশ্ন কৰিলে।

"নাই, নাই তেনেকৈ ভাবিব নোৱাৰি। জলী হৈছে মোৰ প্ৰেম। মোৰ জীৱন। জলী অবিহনে মই নিজীৱ, জীয়াই থাকিব নোৱাৰো। মই মিছাতেই এইবোৰ ভাবিছো। পঢ়া-শুনাত এই কেইদিন তাইৰ হয়তো খুব চাপ পৰিছে।" কথাবোৰ মনতে ভাবি দীপে ডাঙৰকৈ এবাৰ উশাহ ল'লে।

"দীপে।" এনেতে মাকৰ মাত আহি কাণত পৰিল। চকীত বহি থকাৰ পৰা উঠিল। সি পুৱা হৈছে বুলি কথাটো পাহৰিয়েই গৈছিল। বাহিৰত ওলাই সুৰষৰ মিঠা মিঠা কিৰণ গাত পৰাতহে গম পালে। দেৰি নকৰি চিধাই পাকঘৰত সোমাল। "দিয়া মা, চাহ একাপ দিয়া।" কৈ দীপে ডাইনিঙত বহিল।

"আজিকালি তোৰ কি যে হৈছে। অনাবৰতে মন মাৰি বহি থাক।" কথাখিনি কৈ মাকে চাহ কাপ আগবঢ়াই দিলে। মাকে এইবাৰ পঢ়া-শুনাৰ কথা সুধিলে। সি পঢ়া-শুনা ঠিকেই চলিছে বুলি ক'লে। সিহঁতৰ পৰিয়াল বুলিবলৈ মাথো চাৰিটা প্ৰাণীহে। মা-দেউতাৰ বাহিৰে এজনী ভনী আছে। তাই উচ্চতৰ মাধ্যমিক দ্বিতীয় বৰ্ষৰ ছাত্ৰী। নাম অপৰূপা।

'মা - অপৰূপা উঠিছেনে?'

'তাই তোৰ নিচিনা পুৱা আঠ বজালৈ শুই থাকে জানো? পুৱাৰে পৰা পঢ়ি আছে।'

'আৰু দেউতা?'

'অফিচলৈ গ'ল। কিবা কাম এটা আছে বুলি আগতেই ওলাই গ'ল।'

'মা, মোৰ ক্লাছ এটা আছে। অ' আৰু আহোতে অলপ দেৰিও হ'ব। কথাখিনি কৈ দীপে ওলাই গ'ল। দীপ

সপোনবোৰ যেতিয়া সৰি পৰে

আতিকুৰ ৰহমান মল্লিক
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

কেৱল অন্ধকাৰ দেখা পালে। চকুলোবোৰ বৰষুণ সৰাদি পৰি থাকিল। জলীৰ বাবে অনা গণেশৰ ফটোখন দ্বীপে তহিলৈ আগবঢ়াই উচুপি উচুপি ক'লে “এইখন সদায় লগত ৰাখিবা। ভগৱানে তোমাৰ মঙ্গল কৰিব।”

কিন্তু দ্বীপৰ লোতকে জলীৰ কঠিন হৃদয়খন তিয়াব নোৱাৰিলে। গণেশৰ ফটোখন ল'বলৈ অস্বীকাৰ কৰিলে আৰু হাতত থকা টোপোলাটো দ্বীপৰ হাতত দি ক'লে - “তুমি যিমানবোৰ বস্তু মোক দিছিলি এই সকলোবোৰ ইয়াৰ ভিতৰত আছে। এইবোৰৰ আৰু মোৰ প্ৰয়োজন নাই। আৰু কেতিয়াও মোৰ আগত নাহিবা।”

দ্বীপে একো ক'ব পৰা নাছিল। সি বাকৰুদ্ধ হৈ পৰিল। চকুৰে ধুৱলি-কুঁৱলি দেখিলে। ভালকৈ খোজকঢ়াৰ বাবে সি শক্তি নাপালে। টোপোলাটো হাতত লৈ পগলা এটাৰ দৰে চুচুৰি চুচুৰি এখোজ-দুখোজকৈ কোনোমতে ওলাই আহিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। জুম ৰক্ষা হোষ্টেলৰ ছোৱালীবোৰে অসহায় ভাবে তালৈ একেথিৰে চাই থাকিল। অলপ পিছতে অন্ধকাৰ কুঁৱলিয়ে দ্বীপক আশুৰি ধৰিলে। তাৰ মুখখন আৰু দেখা পোৱা নগ'ল।

■ শক্তিৰ শুভাৰম্ভ ঘটে একোটি নিৰ্মল হাঁহি আৰু মৰম সনা মিঠা মাতোৰে।

- মাদাৰ টেৰেছা

■ শিক্ষা মানে কেৱল কিতাপ আৰু সঙ্গীত নহয়, শিক্ষা হ'ল অনবৰত প্ৰশ্ন সুধি থকাৰ অভ্যাস। আমি এনেকুৱা লাখ লাখ মানুহ আছে যিসকলে কেতিয়া প্ৰশ্ন নোসোধো; আমি বিচাৰো আটাইতকৈ সহজ পথটো।

- আৰ্নল্ড ওৱেস্কাৰ

■ তুমি ভালেই কৰা বা বেয়াই কৰা মানুহে তোমাক সমালোচনা কৰিবই। সেই বুলি সমালোচনাৰ ভয়ন অকৰ্মন্য হৈ বহি থাকিবা নেকি ?

- নেপ'লিয়ন বোনাপাৰ্ট

■ কথা কোৱাটো সিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ নহয়, ঠিক সময়ত নিৰৱ হৈ থকাটো যিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ।

- ৰুছ প্ৰবচন

বকুলৰ নিৰবতা দেখি দেখি মোৰ খঙ উঠিল। এজন অষ্টম শ্ৰেণীত পঢ়া ল'ৰাৰ চকুযুৰিয়েই যেন মোক তাছিল্য কৰিছে। পাঁচ বছৰীয়া শিক্ষকতা জীৱনত তাৰ নিৰবতাই যেনেদৰে আক্ৰমণ কৰিছে; তেনে আক্ৰমণ মোৰ জীৱনত কেতিয়াও হোৱা নাই। ঘটনাটো সাধাৰণ। শ্ৰেণীত পাঠ দিব নোৱাৰা বকুল সদায়েই থিয় হৈ থাকিব লাগে। ঘৰত সি কিতাপ পঢ়ে নে নাই। কোনো এটা বিষয়ৰ পাঠেই সি দিব নোৱাৰে। সদায় প্ৰথম বেঞ্চত বহা বকুলে নিৰবে নিঃশব্দে বহি থাকে। সদায় পাঠ দিয়াৰ সময়ত সি নিৰবে একানপতীয়াকৈ শুনি থাকে কিন্তু প্ৰশ্ন কৰিলে একো উত্তৰ পোৱা নাযায়। থিয় কৰি থলেও তাৰ কোনো প্ৰতিক্ৰিয়া নাই। আন আন সহপাঠী সকলে পাঠ দিব আৰু সি সদায় থিয় হৈ থকাটো যেন নিয়মত পৰিণত হৈছে। মোৰ পহুপাঠী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলক সোধ-পোছ কৰি জানিছো যে সি আন আন বিষয়তো পাঠ দিব নোৱাৰে। স্কুলৰ বাকী ল'ৰা-ছোৱালীৰ দৰে সি খেল-ধেমালীও নকৰে।

সিদিনা প্ৰাৰ্থনাৰ পিছত প্ৰথম পিৰিয়ডটো মোৰেই আছিল। শ্ৰেণীত সোমাই তাক কিবা কিবি প্ৰশ্ন কৰিও একো উত্তৰ নাপালো। তাৰ মুখত কোনো ধৰণৰ উত্তৰেই নাই। বেঙাৰ দৰে কেৱল মোৰ চকুৰ পিনে চাই আছে। ঘৰত সি কিয় নপঢ়ে, কিয় পঢ়ি অহা নাই বুলি বাৰে বাৰে শুধিও কোনো উত্তৰেই নাপালো। কৰবাৰ পৰা দেওলগা খংটো আহিল ক'বই নোৱাৰিলো। তাৰ দুয়োখন গালতে ঠাচু ঠাচুকৈ দুটা চৰ মাৰিলো। মোৰ হাতৰ পাঁচটা আঙুলিৰ চাপ তাৰ কোমল গাল দুখনত স্পষ্টকৈ উঠিছিল।

দ্বিতীয় পিৰিয়ড মোৰ নাছিল। স্কুলখনৰ সন্মুখত থকা ডাঙৰ গছ জোপাৰ তলত বহি বকুলৰ কথাকে ভাবি আছে।

কি অজলা ল'ৰা বকুল। কিতাপ নপঢ়ে। পাঠ দিব নোৱাৰে। প্ৰশ্ন কৰিলে উত্তৰ দিব নোৱাৰে। তাৰ কেৱল নিৰবতা। জিৰনী সময়ত আন আন ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে বিভিন্ন খেল-ধেমালী উপভোগ কৰি থাকে। কিন্তু বকুলে শ্ৰেণীটোৰ কোনো নিৰ্জন ঠাতি অকলশৰীয়াকৈ বহি কিবা কিবি ভাবি থাকে। কেতিয়াবা তাৰ দুচকুৰ পৰা নিগৰি আহে তপত চকুলো। যেন তাৰ হিয়াৰ ভিতৰত কিবা এটা বিষাক্ত পোকে বাস কৰিছে। আৰু সেই পোকৰ কামোৰতে তাৰ হিয়া চিৰা চিৰ কৰিব লাগিছে।

অবুজ বেদনা

মিনাৰুল ইছলাম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

কিয় যে থাকে এনে হয়। চৰ দুটা মাৰি মোৰ নিজৰে বেয়া লাগিল। মই নিজকে নিজে অপৰাধী বুলি ভাবি সিদ্ধান্ত কৰিলো যে আজি তাৰ ঘৰলৈ যাম। তাক যে চৰিয়াইছে সেই কথা মাকক কম। মনতে ভাবিলো আজিকালি স্কুলৰ ল'ৰা-ছোৱালীক শাস্তি দিয়াটো কোনো মাক-দেউতাকে সহ্য নকৰে। স্কুল ছুটাৰ পিছত মই বকুলহঁতৰ ঘৰলৈ খোজ দিলো। ইতিমধ্যে বকুলো ঘৰ পালেহি। কিন্তু মই আচৰিত হ'লো মোক যোৱা দেখি বকুল ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। ঘৰখনৰ পৰা এজনী সম বয়সীয়া মহিলা ওলাই আহিল। তাইক দেখি বকুলৰ মাক যেন নালাগিল।

- আপুনি জানো বকুলৰ মাক ?

- হয় আহক, ভিতৰলৈ আহক।

- বকুল ক'ত ?

- আপোনাক অহা দেখি সি ঘৰৰ পিছদুৱাৰেদি ওলাই বাস্তা পালগৈ।

- বকুল আমাৰ স্কুলৰ ছাত্ৰ।

- হয় সি মোক কৈছে।

দীঘলীয়াকৈ এটা উশাহ ল'লো। যিয়েই নহওঁক কিয় মই যে বকুলক চৰিয়াইছে সেই কথা অন্তত সি মাকক ক'ব লাগিছিল। জানে বকুল মোৰ ল'ৰা নহয়। মোৰ ডাঙৰ বাইদেউৰ ল'ৰা। তাই মানসিক ভাবে বিকাৰপ্ৰস্তু হোৱাৰ বাবে মানুহজনক দ্বিতীয় বিবাহৰ প্ৰয়োজন হোৱাত মোক বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিয়াত মই সন্মতি দিছিলো।

- মই আচলতে সি আজি শ্ৰেণীত পাঠ দিব নোৱাৰাৰ বাবে খঙতে চৰিয়াইছে। কথাটো আপোনাক কম বুলিহে আহিছিলো।

- ঠিকেই কৰিছে। পাঠ দিব নোৱাৰিলে তাক শাসন কৰিব আমিও তাত খুব মাৰো। কিন্তু কিতাপখন আগত লৈ কিবা কিবি ভাবি থাকে।

- ও তাৰ মাকৰ এতিয়া কি হ'ল ?

- তাৰ মাক এতিয়া সম্পূৰ্ণ পাগলী হ'ল। সেয়ে তাইক মাৰ ওচৰত থৈ আহিছো। আমি শুনামতে তাত থাকিলে বাইদেউ ভালে থাকে। বলিয়ালি নকৰে। ইয়াত থাকিলে অত্যাচাৰী হৈ উঠে। মানুহজনে খুউব মাৰ-ধৰ কৰে।

- মাকৰ ওচৰত সকলো সন্তানে শাস্ত হয়। বকুলক মাকৰ ওচৰত থৈ আহিলে নিশ্চয় ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰিব।

- মাকৰ মৰম দেখোন মোৰ পৰা পাইয়ে আছে। জন্মৰ পিছৰ পৰা মইহে যত্ন কৰি ডাহৰ-দীঘল কৰিলো। মানুহজনীৰ লগত মোৰ আৰু কথা পাতিবলৈ মন নগ'ল। ক'বলৈ মন গৈছিল যিমানেই নহওঁক আপুনি তাৰ প্ৰকৃত মাক নহয়। বকুলৰ পঢ়া-শুনাৰ প্ৰতি থকা অমনোযোগিতাৰ কথা বুজি পালো। মানুহজনীক কিবা মোৰ বহস্যময়ী যেন লাগিল। বকুলৰ কমলমতীয়া স্বাধীনচেতিয়া পঢ়া-শুনা নকৰাৰ বাবে দায়ী বুলি মই এই মানুহজনীকে সন্দেহ কৰিলো। বকুলৰ প্ৰতি এক অজান সহানুভূতিৰে মনটো ভৰি পৰিল। তাৰ মনৰ বেদনা নুবুজাকৈ তাক মিছাতে চৰিয়ালো। নজনাকৈ তাক বেজা বুলি হয় প্ৰতিপন্ন কৰাৰ বাবে মোৰ ওপৰতে ধিকাৰ জন্মিলো।

মনে মনে চিন্তা কৰিলো শিক্ষকৰ চাকৰি কৰা সহজ কিন্তু সাঁচা অৰ্থত শিক্ষক হোৱা বৰ কঠিন।

দূৰৰ পৰা বকুলে মোলৈ চাই আছিল। তাৰ চকুৰ পিনে চোৱাৰ মোৰ সাহস নহ'ল। ক'লৈকো নচোৱাকৈ বেগাই খোজ দিলো। আজি এসপ্তাহ হ'ল বকুল স্কুললৈ নহা দেখি বকুলৰ ঘৰৰ ওচৰৰ ল'ৰা এজনক সুধি গ'ম পালো যে, মই সিহঁতৰ ঘৰৰ পৰা অহাৰ পিছদিনাৰ পৰাই বকুলৰ ভীষন জ্বৰ। সেই জ্বৰতেই ভুগি বকুল এদিন এই সংসাৰৰ পৰা চিৰ বিদায় ল'লে। স্কুলৰ পৰাই সেই মৃত্যুঞ্জয়ী মুক্তিকামী ল'ৰাজনলৈ চকুলোৰে শ্ৰদ্ধাঞ্জলী যাঁচিলো।

হিয়াৰ ভ্ৰান্তি

মঞ্জিৰুল ইছলাম
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান বিভাগ)

মনু লোহিতপুৰ গাওঁখনৰ একমাত্ৰ বি. এ. পাছ কৰা ল'ৰা। তেৱেই মাকৰ একমাত্ৰ সন্তান। মনুৰ দেউতাকে প্ৰথমে মনুৰ মাকক বিয়া কৰাইছিল। কিন্তু মনু জন্ম হোৱাৰ পাঁচ মাহ পিছতেই তেওঁলোকৰ মাজত কাজিয়া লাগি দুয়োৰে বিবাহ বিচ্ছেদ হ'ল। মনুৰ মাকৰ মতে এই বিচ্ছেদৰ প্ৰধান কাৰণটো হ'ল আলিমৰ ছোৱালীজনী। আলিমৰ ছোৱালীজনীৰ লগত সম্পৰ্ক এটা ৰাখি আহিছে মনুৰ দেউতাকে। ৰাতি ১২ বজাৰ পিছতহে ঘৰলৈ উভতে। আনকি তেওঁ কেতিয়াও নিজৰ স্ত্ৰীৰ প্ৰয়োজনবোধ নকৰে।

মনুৰ মাকে ঠিক ধৰি উলিয়ালে। দুয়ো এৰা-এৰি হোৱাৰ দুমাহ মান পিছতে মনুৰ দেউতাকে সেই ছোৱালীজনীকে বিয়া কৰালে। মনুক বিচাৰি মনুৰ দেউতাকে দাবী জনাইছিল যদিও জিলা আদালতে মনুক মাকৰ ওচৰতে থকাৰ সিদ্ধান্ত দিলে।

মনু এতিয়া ডাঙৰ হ'ল। তেওঁৰ নামটো এতিয়া মনুৰ ঠাইত মনিৰুল বুলি মাতিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে সকলোৱে। মনু এতিয়া গুৱাহাটীত মাহে ৬০০০ টকাৰ দৰমহাত চাকৰী এটা কৰি আছে। মাকৰ আশা এইবাৰ মনুৰ বিয়াখন পাতিবই। তাইৰ ঘৰখন নাতি-নাতিনীৰে ভৰি উঠিব। তাই নাতি-নাতিনীৰ লগত শেষৰ দিনকেইটা সুখেৰে কটাব বিচাৰে। নাতি-নাতিনীহঁতৰ লগত তাই এতিয়া সেই সৰুকালৰ দিনবোৰলৈ ঘূৰি ঘূৰি বিচাৰে। হয়! কি আশা-আশা হৈয়ে বুকুত বৈ গ'ল।

এবাৰ মনুৰ মাকৰ জ্বৰ হোৱাত মনুয়ে গুৱাহাটীৰ পৰা আহি ওচৰৰে এজন ভাল ডাক্তৰক দেখুৱালে। ডাক্তৰজনে সেইমতে ঔষধো দিলে। ঔষধ খিনি খোৱাৰ পিছত জ্বৰ কমাব সলনি বাঢ়িলহে। জ্বৰৰ কাৰণ আছিল বেলেগ। আজি বহু দিনৰেপৰাই মনুৰ মাকৰ বুকুখন বিৰাই থাকে। কিন্তু খুলি কাকো নকয়। আচলতে মনুৰ মাকৰ স্তন কেলাৰ হৈছিল। তাই লাজতে মনুক ক'ব পৰা নাছিল। এতিয়া আৰু কি কৰিব - নক'লেও নহয়। উপায় বিহীন হৈ ক'বলৈ বাধ্য হ'ল।

ঘটনাটো শুনাৰ পিছত এনেকুৱা লাগিল যেন গোটেই পৃথিৱীখনে তেওঁক কেন্দ্ৰ কৰি ঘূৰি আছে। তেওঁ এতিয়া কি কৰিব? ক'ত টকা পাব? ক'ত লৈ যাব তেওঁৰ মাকক? কাৰ ওচৰত সহায় খুজিব? অৱশেষত বন্ধু নুৰৰ পৰামৰ্শ মতে দেউতাকৰ ওচৰ চাপিবলৈ বাধ্য হ'ল। কিন্তু নিষ্ঠুৰ দেউতাকে কোনো সমিধান নিদি মনুৰ ওচৰত ইয়াৰ বাবে দুখহে প্ৰকাশ কৰিলে। মনুয়ে এতিয়া কি কৰিব? নুৰৰ পৰামৰ্শমতে যিখিনি মাটি আছে তাৰে কিছু অকণ বেছি

মাকক গুৱাহাটীৰ কেঙ্গাৰ চিকিৎসালয়লৈ লৈ গ'ল।

মনুৰ ইয়াৰ আগতে গুৱাহাটী চিকিৎসালয়ৰ বিষয়ে একো জ্ঞান নাছিল। আজিকালি চিকিৎসালয়তো দালাল। মনুয়ে দালালৰ ফেৰত পৰি প্ৰায় আধাখিনি টকাই খৰচ কৰি পেলালে। বাকী টকাখিনি তেওঁ গুৱাহাটীত থকা, খোৱা, প্ৰতিটো বেজী দিওতা নাৰ্চক দিবলগীয়া হ'ল। মনুৰ মাকৰ অপাৰেচন নহ'ল। ডাক্তৰৰ মতে স্তন কেঙ্গাৰ প্ৰথমতে অপাৰেচন কৰিলে অপাৰেচন সম্পূৰ্ণনহয়। বেছিভাগ বিযাক্ত থাকি যায়। গতিকে ডাক্তৰে দুমাহৰ বাবে ঔষধ দি পিছত হিমিঅ' খাব ক'লে।

মনুয়ে মাকক লৈ ঘৰলৈ আহোতে কম্পানীৰ চাকৰিটোও ইস্তাফা দি আহিল। মনুই চিন্তা কৰিলে এই বোগীয়া মা-জনীক কেনেকৈ ঘৰত অকলে এৰি থৈ যাব। কেতিয়া বা কি ঘটে? চাকৰিটো এৰি দি তেওঁ এতিয়া গাওঁতে কিবা কাম-বন কৰি মাকৰ লগতে থাকিব।

মাকক লৈ গাওঁত সোমাই 'ৰবি' হ'তৰ ঘৰৰ ওচৰত আহোতেই মনুৰ মূৰৰ ওপৰত যেন পৰ্বত এছহা খহি পৰিলে। তেওঁৰ এনেকুৱা লাগিল যেন আকাশত উপায় বিহীন ভাবে ভাহি আছে। বাকী থকা বাস্তাখিনি পাৰ হৈ কেতিয়া ঘৰ আহি পালে তেওঁ ক'বই নোৱাৰিলে।

মনুয়ে ৰবীক মনে প্ৰাণে ভাল পাইছিল। মনুয়ে ৰবীৰ অবিহনে জীৱনটো, ভাবিবই নোৱাৰে। মনুৰ এনেকুৱা লাগে যেন ৰবীয়ে হাঁহিলে গোটেই পৃথিৱীখন হাঁহে, তাই কান্দিলে যেন গোটেই পৃথিৱীখনে কান্দে। ৰবীয়েও মনুক মনে-প্ৰাণে ভাল পায়। দুয়োৰে প্ৰেম দেখিলে এনেকুৱা লাগে যেন সিহঁত দুটাই আন এখন 'মিৰী-জীৱী'ৰ কাহিনী গঢ়িব।

মনুয়ে বিচনাত বহি ফোনটো উলিয়াই লৈ ৰবীক ফোন কৰিলে -

হেৰ্ন! ৰবী এইবোৰ কি দেখি আহিলো?

ৰবী : হয় মনু! মোৰ বিয়া ঠিক হৈছে। আৰু মই এইখন বিয়াত সম্পূৰ্ণৰূপে বাজি।

মনু : তুমি বিয়াত বাজি? মই কি কৰিম এতিয়া? কথাখিনি কৈয়ে নিবৰ হ'ল মনু।

আজি দুমাহ পাৰ হৈ গ'ল, মনুয়ে কি খায়, ক'ত যায়, ক'ত ফুৰে একো খবৰ নাই। ইপিনে মাকৰো বেমাৰটো বেছি হ'বলৈ ধৰিছে। টকা-পইচাও প্ৰায় শেষ হ'ল, বাকী থকা মাটিখিনি বিক্ৰী কৰিব বিচৰাত কোনেও তাৰ সঠিক মূল্য নিদিয়া হ'ল। এনেকৈ খেলি-মেলি হৈ থাকোতেই আৰু দুই সপ্তাহমান পাৰ গৈ গ'ল।

বুধবাৰৰ দিনটো আছিল বৰ গৰমৰ দিন। বাতি বহুত দেৰিলৈকে টোপনি নহাত বাহিৰত চেয়াৰখন লৈ আকাশৰ পিনে চাই কিবা কিবি ভাবি আছে। হঠাৎ ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা শব্দ শুনি মনু লৰা-লৰিকৈ গৈ দেখে মাকৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়া। উপায়বিহীন হৈ ফোনটো নুবক লগাই ক'লে -

নুব : হয়। তই সোনকালে আহ, মাৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়া।

নুব আহি দেখিলে হয় মনুৰ মাকৰ অৱস্থা একেবাৰে বেয়া। মুমূৰ্ছ অৱস্থাত হৈ। মনুয়ে পানী এচামুচ মুখলৈ দিওঁতেই চিৰ বিদায় মাগিলে মাকে।

এদিন নৰনাৰায়ণ সঁতুত

নুবজামান
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ

এইবাৰ কলেজ মেগাজিনৰ বাবে এটা আৰ্টিকল লিখিম বুলি বছৰৰ প্ৰথমতেই ভাবি থৈছিলো। ভবামতেই কাম। এদিন সিদ্ধান্ত ল'লো আমাৰ গোৱালপাৰাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত থকা অসমৰ তৃতীয়া বৃহৎ নৰনাৰায়ণ সঁতুলৈ গৈ দলংখনৰ বিষয়ে কিবা লিখিম।

সিদিনা আছিল শুক্ৰবাৰ আবেলি চাৰিবাৰি বিছমিনিটমান হৈছে। মই মানে এন. জামান, মোৰ দুজন বন্ধু ক্ৰমে এম. এ. খান আৰু শুভ তিনিজনে তিনিখন ছাইকেল লৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। অলপদূৰ গৈ এখন সৰু বজাৰ পালো। শুভই মাত লগালে এ - একমিনিট বচোন। শুভই দোকান এখনৰ পৰা বিছটামান শিখৰ আৰু একপেকেট ছিগাৰেট কিনি ল'লে। তাৰ পৰা তেওঁ এটা পেকেট মুখত ঢালি ল'লে আৰু ছিগাৰেট এটা জ্বলাই ল'লে। আকৌ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। অবশ্যে মই আৰু খানে কোনো ধৰণৰ মাদক দ্ৰব্যৰ পৰা আঁতৰত আছো অৰ্থাৎ আমি দুজন সেইবোৰ সেৱন নকৰো। অলপদূৰ আহি শুভই আকৌ এটা পেকেট মুখত ঢালিলে আৰু ছিগাৰেট এটা জ্বলালে। মোটামুটি দলং পোৱাৰ আগলৈকে শুভৰ পৰা এনেকুৱা দৃশ্য চাৰিবাৰমান লক্ষ্য কৰিছিলো। এনেতে খানে শুভক সুধিলে তুমি এইবোৰ কিয় খাও?

শুভ : খাই ভাল লাগে বাবে।

খান : তুমি নিঃশ্চয় জানা, এইবোৰ নিজৰ স্বাস্থ্যৰ বাবে কিমান ক্ষতিকাৰক আৰু ভয়ংকৰ।

(শুভৰ মুখত কোনো মাত নাই)

খান : এইবোৰ সেৱনৰ ফলত এজন মানুহৰ জীৱন কেনেকৈ পলে পলে ধ্বংস হৈ যায়, সেইটো তুমি ভালকৈ জানা। অথচ তুমি জানি-শুনিও ভুল কৰি আছ। এইবোৰ সেৱনৰ ফলত এজন মানুহৰ চকুৰ দৃষ্টিশক্তি একেবাৰে কমি যোৱাৰ লগতে মগজুৰ স্মৃতিশক্তিও বহুপৰিমাণে হ্রাস পায়। এনেকি পুৰুষৰ বহুমূলীয়া সম্পদ যৌন শক্তিও নষ্ট হৈ যায়। ইয়াৰ উপৰিও কেঙ্গাৰৰ নিচিনা ভয়ংকৰ বেমাৰ পৰ্যন্ত হয়। গতিকে তুমি এইবোৰ এৰা।

জামান : শুভতো দুৰৰ কথা, আজিকালিৰ স্কুলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ইউনিভাৰ্ছিটি লৈকে সৰহ সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে কিছুমান Teacher য়েও এইবিলাক বিষ সেৱন কৰে।

খান : সঁচাকৈ জামান, ই আমাৰ সমাজৰ বাবে এটা ডাঙৰ সমস্যা। এইবোৰ সেৱন কৰি আমাৰ আজিৰ প্ৰজন্মই ভৱিষ্যতৰ বাবে এটা পংগু জীৱন গঢ়ি আছে আৰু এই পংগু প্ৰজন্মই যেতিয়া দেশৰ হৰ্তা-কৰ্তা হ'ব তেতিয়া আমাৰ

দেশখনক বিদেশী ৰাষ্ট্ৰই স্বাধীন কৰি ল'ব এই বিলাকে গমকেই নাপাব। কিয়নো ইহঁতে নিশাৰ মাজত হাবাথুৰি খাই ফুৰিব। গতিকে এইবোৰ আমাৰ সমাজৰ পৰা নিৰ্মূল কৰিবই লাগিব।

ইতিমধ্যে আমি আহি দলংখনৰ ওচৰ পালো। গধূলীৰ সময় গাড়ীৰ চলাচল খুব কম পৰিমাণে লক্ষ্য কৰিলো। আমি ছাইকেল তিনিখন এঠাইত ৰাখি আগত দলংখনৰ ওপৰেদি খোজ কাঢ়িবলৈ মন গ'ল। আমি তিনিওজনে খোজ কাঢ়ি দলংখনৰ প্ৰায় সিমুৰ পাইছোহি এনেতে আমি লক্ষ্য কৰিলো এজনী ছোৱালীক কেইজনমান দেখাত দুষ্ট স্বভাৱৰ ডেকাই পিছফালৰপৰা দৌৰি খেদি আছে। ছোৱালীজনীৰ পিন্ধাত কলা বোৰা। মুখখন প্ৰায় ঢকা, খালী চকু দুটা দেখা যায়। আমি ভাবিলো চোৰ কেইটাই হয়তো ছোৱালীক ধৰি নি ছোৱালীজনীৰ ইজ্জত নষ্ট কৰিব আৰু নহয়তো ছোৱালীজনীৰ লগত কিবা বহু মূল্যবান বস্তু বা টকা-পইছা আছে যিটোৰ কাৰণে তাইক খেদি আছে। গতিকে আমি সিদ্ধান্ত ল'লো, কেনেকৈ ছোৱালীজনীক সিহঁতৰ হাতৰ পৰা ৰক্ষা কৰা যায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰা। আমি তিনিওটাই কঁকাল বান্ধি থিয় হ'লো। ইতিমধ্যে ছোৱালীজনী আহি আমাৰ কাষ পালে। ছোৱালীজনীৰ হাতত ধৰি আমাৰ পিছফালে ৰাখিলো। ছোৱালীজনীয়ে যোৰ কৰিলে যদিও একো নক'লে। আমি ৰহস্য বুজি পালো। এনেতে সেই চোৰ কেইটা আমাৰ সন্মুখত আহি থিয় দিলে আৰু তাৰ মাজৰ পৰা এটাই ক'লে, হটননছেপ, আমাদেৰ সুটিংটাই নষ্ট কৰে দিলো। লগে লগে বেলেগ এটাই কৈ উঠিল - "হায় ম্যান, এইটো বাস্তৱ নয় আমৰা একটা ছিনেমাৰ সুটিং কৰে আছি"। আমি তিনিওজনে আচৰিত হৈ একেস্থৰে ক'লো, কি সুটিং। আমি একমুহূৰ্তৰ বাবে বুৰ্বকত পৰিণত হ'লো। এনেতে আমাৰ পিছফালে থিয় হৈ থকা ছোৱালীজনীয়ে বিৰাট খং মনেৰে বোৰখাটো খুলি পেলালে। তাৰপৰা আমি এজনী তজবজীয়া চোৱালীক লক্ষ্য কৰিলো। ছোৱালীজনীৰ বোৰখাৰ তলত চুৰিদাৰ পিন্ধা আছিল। ছোৱালীজনীক দেখাৰ লগে লগে আমাৰ তিনিওজনৰ পৃথিৱীখন ওলট-পালট হ'বলৈ ধৰিলে। আমাৰ সন্মুখত এয়া কি ? বাংলা চিনেমাৰ প্ৰখ্যাত নায়িকা কোয়েল মল্লিক। ইতিমধ্যে আমাৰ সন্মুখত আহি উপস্থিত হৈছে মুখ্য অভিনেতা দেৱ, ৰঞ্জিত মল্লিক আৰু বহুতো চিনা-অচিনা মুখ। আমাৰ তিনিওজনৰ এনে অনুভৱ হৈছিল আমি যেন পৃথিৱীত নাই অইন কোনো গ্ৰহত থিয় হৈ আছে। এক মুহূৰ্তৰ বাবে আমি অজ্ঞান হৈ ৰ লাগি চাই থাকিলো। এনেকুৱা এটা মুহূৰ্তজীৱনত কেইজনৰ আছে। এনেতে কোয়েল খঙাল মাতেৰে আমাক সুধিলে, নাম কি তোমাদেৰ ? আমি হতভাগহৈ ভঙা ভঙা মাতেৰে উত্তৰ দিলো আৰু তাইৰফালে ৰ লাগি চাই থাকিলো। এনেতে দেৱ দাই আমাক সুধিলে তোমাদেৰ বাড়ী কোথায় ? কি কৰো তোমরা ? খানে প্ৰশ্ন দুটাৰ উত্তৰ দিলে। যি নহওঁক অলপ পিছত আকৌ সেই আমালোকৰ দ্বাৰা নষ্ট হৈ যোৱা দৃশ্যটোৰ সুটিং আৰম্ভ কৰাৰ যো-জা চলালে। বিদায়ৰ সময়ত আমাক সিহঁতৰ অটোগ্ৰাফ দি গ'ল আৰু আমালোকক কলকাতালৈ যোৱাৰ নিমন্ত্ৰণ দি গ'ল। আমিও আমালোকৰ ভুলৰ বাবে ক্ষমা বিছাৰিলো। সিহঁতে হাঁহি মুখে আমাক ক্ষমা কৰি দিলে।

তাৰপৰা ঘৰলৈ উভতি অহাৰ বাবে ছাইকেলত উঠিলো। অলপদূৰত শুভই বিৰাট অশুস্থ অনুভৱ কৰিবলৈ ধৰিলে। সি ছাইকেল চলাব নোৱাৰা হ'ল। আমি ছাইকেল তিনিখন কাৰবালাৰ এখন পৰিচিত ঘৰত ৰাখি এখন অটোৰিক্‌সা ভাড়া কৰি লৈ শুভক ডাইবেক্ট Solace Hospital লৈ আনিলো। ডাক্তৰে শুভক পৰীক্ষা কৰিলে। শুভ বোলে শুভকৰ ভাবে অশুস্থ হৈ পৰিছে। ছাৰে অৰ্থাৎ ডাক্তৰে আমাক দুজনক মাতি নি ক'লে অত্যধিক ধূমপান বা মাদক দ্ৰব্য সেৱনৰ ফলত ল'ৰাটোৰ শৰীৰত ভয়ানক কিছুমান সমস্যাই দেখা দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। গতিকে তাক যিকোনো উপায়ে হওঁক মাদক দ্ৰব্যৰ পৰা দূৰত ৰাখিব লাগিব। তেন্তেহে তেওঁ আৰোগ্য লাভ কৰিব অন্যথা নহয়। যি কি নহওঁক হস্পিতালত পাঁচদিন থাকি অলপ সুস্থ হৈ ঘৰলৈ উভতি অহাৰ পৰা তেওঁ আৰু সেইবোৰ খোৱা নাই। আশা কৰো আৰু কেতিয়াও নাখাব।

উপায়

আব্দুল আজিজ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

চাৰিওফালে নিৰৱ আৰু আন্ধাৰ আকাশৰ কেৱল তৰাৰ পোহৰ আৰু লেমৰ পোহৰ ওলোৱা এখন খিৰিকীৰ পৰা ছামছুলৰ চিন্তাশীল মুখখনৰ বাহিৰে আৰু একায়েই দেখা নাযায়। ছামছুল গোটেই দিনটো মজুৰি কৰিও ৰাতি তেওঁৰ টোপনি নাই। কাৰণ তেওঁৰ মা যোৱা দুই বছৰৰ পৰা কেমাৰ ৰোগত ভুগি আছে। বহুত চিকিৎসা কৰাৰ পিছতো অলপো ভাল পোৱা নাই। দেউতাক সাধাৰণ খেতিয়ক আছিল। কিন্তু দেউতাকৰ মৃত্যুৰ পিছত যিখিনি খেতি মাটি আছিল সেইখিনি গোটেইখিনি বিক্ৰি কৰি মাকৰ ৰোগ নিৰাময়ৰ চেষ্টা কৰিছে যদিও এতিয়ালৈকে তেওঁ বিফল। ছামছুল তেওঁলোকৰ জুপুৰি ঘৰখন বিক্ৰী কৰিবলৈ মাটিৰ গ্ৰাহক বিচাৰিছিল, কিন্তু মাকে এই কথা শুনি তেওঁৰ মাটি বিক্ৰী কৰিবলৈ বাধা দিছে। ছামছুলৰ মাকৰ বাধা শুনিও মাটি বিক্ৰী কৰিবলৈ বিচৰাত মাকে তেওঁক কৈছিল 'মোৰ এদিন নহয় এদিন মৃত্যু হ'বই, (Man is Mortal)।

কিন্তু মোৰ মৃত্যুৰ পিছত মাটিখিনি তোমাৰ আশ্ৰয়ৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হ'ব আৰু তাৰ উপৰি এই মাটিখিনি তোমাৰ দেউতাকৰ একমাত্ৰ চিন। মাটিৰ কথা বাদ দি তেওঁ মাকৰ অপাৰেশ্বনৰ কাৰণে টকা সংগ্ৰহ কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছে।

গোটেই দিন পৰিশ্ৰম কৰাৰ ফলতো তেওঁৰ টোপনি যাবলৈ মন যোৱা নাই কাৰণ মাকৰ মাজে মাজে হোৱা কাঁহৰ শব্দই তেওঁক অস্থিৰ কৰি তুলিছে। পিছত দেৱাল ঘড়ীটোৱে তিনিটা বেল মৰাত ঘড়ীৰ পিনে চালে তিনিটা বাজিছে। অলপ পিছত তেওঁৰ মনত পৰিল যে ৰাতি ১২ বজাত মাকক এটা ঔষধৰ বৰি খুৱাব লাগিছিল। কিন্তু পাহৰি যোৱাৰ কাৰণে তেতিয়াই খুৱাই দিবৰ বাবে তেওঁ চকীৰ পৰা উঠি আহি বৰি লৈ টেবুলৰ ওপৰত থকা কলহৰ পৰা পানী এগিলাচ লৈ খুৱাই দিলে। পিছত আকৌ চকীত বহি পৰিল। কেই ঘণ্টামান সময়ৰ পিছত বাহিৰত কাউৰীৰ মাত, মানুহৰ মাত আৰু গৰুৰ হেঁশলাৰ শব্দ আহি মাকৰ কাণত কৰিলে।

মাকে খিৰিকীৰ বাহিৰ পিনে চোৱাত পোহৰ দেখিবলৈ পালে। মাকে ছামছুল! ছামছুল! বুলি মতাত একো শব্দ নাপালে। অলপ পিছত বাহিৰৰ পৰা কাৰোবাক মতা শব্দ শুনা গ'ল। লাহে লাহে শব্দটো ডাঙৰ হৈ আহিবলৈ ধৰিলে। পিছত কেইবাবাৰো মতাত ছামছুলৰ টোপনি ভাঙিলে আৰু বাহিৰ পিনে ওলাই আহি দেখিলে তেওঁৰ গাওঁৰ বন্ধু আজমে তাক মাতি আছিল। আজমতে ক'লে 'তুমি ৰাতিপুৱা সোণকালে উঠা ডেকা ল'ৰা তথাপি আজি আঠ বজালৈ শুই আছে'। পিছত দুয়ো ঘৰৰ ভিতৰলৈ গ'ল। আজমতে আকৌ ক'লে ছামছুল, তোমাৰ শৰীৰ দিনে দিনে

ক্ষীণাই যাব ধৰিছে বিয়াৰ চিন্তা কৰিব ধৰিছা যেন লাগিছে। 'নহয় আজমত' সামছুলে ক'লে আৰু নকৰা আজি দুই বছৰ ধৰি মোৰ মাৰ চিন্তা। আজমতে মাকৰ কি হৈছে বুলি সোধাত তেওঁ ক'লে, "বৰ ডাঙৰ বেমাৰ, সোনকালে অপাৰেশ্বন কৰিব লাগে, নহ'লে।' বাক! টকা যোগাৰ কৰিব পাৰিছানে ? ছামছুলে উত্তৰ দিলে, 'নাই পৰা।' আজমতে ক'লে 'যদি টকা লাগে তেনেহ'লে মোৰ বচৰ পৰা এডভান্স ল'ব পৰা আৰু ভৱিষ্যতৰ টকাৰ কাৰণে আমাৰ চাকৰিত ভৰ্তি হ'ব পৰা। ছামছুল অলপ পিছত নালাগে বুলি ক'লে। আজমতে কিয় নালাগে বুলি আকৌ সোধাত তেওঁ ক'লে, "তোমালোকৰ চাকৰি কৰিলে নিজ দেশৰ শত্ৰু হ'ব লাগিব আৰু লগতে নিজৰ ঘৰ-বাৰী এৰি জংঘলত থাকিব লাগিব। যেনেকৈ আজি তিনিবছৰ পিছত ঘৰত অহাৰ সুযোগ পাইছা"। আজমতে আকৌ ক'লে তেন্তে কেনেকৈ টকা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিবা ? তদুপৰি তোমাৰ নিচিনা এজন ভালদৰে এম. এ (M.A) পাছ কৰা ল'ৰা চৰকাৰৰ চাকৰি পাবা বুলি আশা কৰিছা। নেভাৰ কেতিয়াও নাভাবিবা। চাকৰিও নোপোৱা, টকাও সংগ্ৰহ কৰিব নোৱাৰা। মই এতিয়া যাওঁ যদি মোক দৰকাৰ হয় তেন্তে এই ঠিকনাত যোগাযোগ কৰিবা আৰু ভাবিবা আমাৰ বাহিৰে কোনেও তোমাক সহায় কৰিব নোৱাৰে। এই বুলি কৈ আজমত গুচি গ'ল।

ছামছুল ঘৰৰ সেই চকীখনত সদায় বহি থাকি টেবুলৰ ওপৰত থকা ঔষধবোৰ চাই আমনি লাগে, যদিও মাকক এৰি অলপ সময়ৰ কাৰণেও বাহিৰত যাবলৈও ইচ্ছা নকৰে। তথাপি দৰকাৰত পৰিলে বাহিৰলৈ কেতিয়াবা যায়। বেলেগ বাতিৰ দৰে আজি বাতিও তেওঁৰ টোপনি নাই। মাজে মাজে মাকৰ কাঁহৰ শব্দ তেওঁৰ কাণত আঘাত কৰে। কিন্তু আজি তাৰ বেয়া লাগিছে। তেওঁ চকীৰ পৰা উঠি আহি খিৰিকীখন খুলি দিলে আৰু বাহিৰৰ মলয়া বতাহ পাবলৈ নিজৰ মুৰটো খিৰিকীৰ ফালে আগবঢ়াই দিলে যাতে অগ্নিৰ দৰে জ্বলি থকা তেওঁৰ মুৰৰ চিন্তাবোৰ মলয়া বতাহে অলপ শান্ত কৰিব পাৰে। তেওঁ আকৌ কেতিয়াবা নিজৰ মুৰটো বেঁকা কৰি মাকৰ পিনে চায় আৰু দুচকুৰে চকুলো ওলাই পেলায় আৰু কেতিয়াবা আজমতৰ কথা চিন্তা কৰে। বাতি এঘাৰ মান বজাত তেওঁৰ মাকে বিচনাত শুই চাত বিবাত কৰিব ধৰাত সামছুলে মাকৰ ওচৰত গৈ মাকৰ হাতখন ধৰি মাঁ! মাঁ! বুলি চিঞৰিব ধৰিলে। মাকে কিবা ক'বলৈ চেষ্টা কৰিছে কিন্তু একো শুনা নগ'ল। কেৱল পানী বুলি এটা শব্দ কোনোমতে শুনা গ'ল। ছামছুল খৰধৰকৈ পানী এগিলাচ আনি গিলাচটো মাকৰ মুখত দিয়াত পানী অলপ খাই শান্ত হ'ল। কিন্তু সামছুলে এইবোৰ দেখি অলপো সহ্য কৰিব নোৱাৰিলে আৰু লগে লগে ঘৰৰ পৰা ওলাই আহিল। ঘৰৰ পৰা দহ খোজমান আহি আকৌ ঘৰৰ পিনে চালে আৰু তাৰ পৰা আহি পৰিল প্ৰায় তিনি কিলোমিটাৰমান জংঘলৰ ভিতৰত য'ত আজমত আৰু তাৰ লগৰীয়াসকল থাকে। ছামছুলে বচৰ পৰা ঘাটি হেজাৰ টকা ল'লে আৰু তাৰ পৰা উভতি আহিব ধৰিলে। বাতিৰ আন্ধাৰ অন্ত পৰিল, ছামছুলৰ মুখত হাঁহি দেখি বাটে গৈ থকা খেতিয়ক কয়েকজনে তেওঁক ক'লে ছামছুল আজি সূৰ্য পশ্চিমফালে উদয় হৈছে যেন লাগিছে, পিছত আলাউদ্দিনৰ চিৰাক আকৌ তুমি পালা নেকি ?

সামছুলে একো নকৈ হাঁহি এটা মাৰিলে আৰু তাৰ পৰা আহিবলৈ ধৰিলে। আৰু লগতে বাটত লগ পোৱা গৰখীয়া ল'ৰা বিলাকৰ লগতো আনন্দ মনেৰে কথাও ক'লে। পিছত ঘৰৰ পদূলি মুখত আহি পোৱাত ঘৰৰ ভিতৰত মানুহৰ মাত শুনিবলৈ পালে। তেওঁ অলপ জোৰকৈ খোজ কাঢ়ি ঘৰৰ দুৱাৰ মুখলৈ গ'ল। ঘৰৰ মানুহ বিলাকে তেওঁৰ মুখলৈ চালে আৰু মূৰ তল কৰিলে। ছামছুলে লাহে লাহে মাক শুই থকা বিচনালৈ গ'ল আৰু বহি পৰিল। তেওঁ মাকৰ মুখৰ পিনে চালে আৰু মায়ে দুই চকু মেলি চাই আছে যেনিবা তেওঁ সামছুলৰ অপেক্ষা কৰি আছে। লগে লগে ছামছুলৰ চকুলো ওলাই পৰিল আৰু হুকহুকি কান্দিবলৈ ধৰিলে।

ঈদৰ দিনটো যিমানেই ওচৰ চাপি আহিছে বেচৰী 'আছমাৰ' দেহ-মন সিমানেই ভাগৰি পৰিছে। কণমানি জীয়াৰী 'মাৰ্গিছ'জনীকো কিমান আৰু বুজাব ? সান্তনামূলক অসত্য কাহিনীয়েই শুনাৰ কিমান ? আগৰ দৰেতো তাই আৰু যিকোনো কথাকে সহজভাবে মানি ল'ব নোখোজে। মানিবই বা কেনেকৈ ? বিগত তিনি বছৰ ধৰিতো তাই শুনিয়েই আহিছে তাইৰ আৰু কামলৈ গৈছে। আহোতে তাইৰ বাবে খেলনা আনিব, বেলুন আনিব আৰু আনিব বান্ধবি ছালমাই পিন্ধাব দৰে নতুন 'ফেছনৰ চোলা'।

কাইলে ঈদ, আজি সন্ধিয়া দেখা দিছে ঈদৰ ফিতৰ বৰ জোন। গ্ৰাহামপুৰৰ P.W.D. ৰাজপথৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত উখল-মাখল নাৰ্গিছৰ সমনীয়া ছালমা, বিলকিচ, বহিমা, শ্বামিম, ফিৰোজ, মেৰিনাইতৰো আনন্দৰ সীমা নোহোৱা হৈছে। ঈদৰ বাবে অনা নতুন নতুন বিভিন্ন বং-বিৰঙৰ চোলা পিন্ধিছে সিহঁতে।

কিন্তু নাৰ্গিছ ঈদৰ কাঁচি জোনটো চাই তায়ো সিহঁতৰ লগতে একো বুজি নোপোৱাকৈ আনন্দত উৎপুল্লিত হৈছে কাইলে ঈদ বুলি। পিছে আজাদ ডাক্তৰৰ ছোৱালী ছালমাৰ প্ৰশ্নতহে তাই থতমত খালে। ঠিকেইতো তাইৰ পিন্ধাত যেন ঈদৰ চোলাই নাই। সদায় পিন্ধি থকা পুৰণি ফ্ৰকটোহে, তাৰো বহু ঠাইতে বেজিৰে চিলাই কৰি দিয়া সেইবাবে হয়তো নাৰ্গিছে মাকৰ মুখত শুনি অহা ধৰণে কোনোমতে সেপা মাৰি উত্তৰ দিছিল - মোৰ বাবেও আনিব ঈদৰ চোলা, একদম বং-বিৰঙৰ।

'আটাইয়ে খিলখিলাই হাঁহিছিল'। নাৰ্গিছৰ বয়স দহ বছৰ। তথাপিও নিজৰ অভিমান আৰু আত্মসন্মান বুজি পায় তাই। ঘৰে ঘৰে টিউচন কৰি ভাগৰি-জুগৰি কোনোমতে ঘৰ পাইছেহি তাইৰ মাক আছমাই। লগে লগে নাৰ্গিছে আৰম্ভ কৰিলে জেৰাৰ উপৰি জেৰা - 'মোৰ ঈদৰ চোলা আনিছা মা' ? আছমাৰ মুখত মাত নাই। তাইতো চেষ্টাৰ ক্ৰটি কৰা নাই। দুজনী প্ৰাণীৰ ভাতমুঠিৰ বাবে তাই তিনিটা বছৰ ধৰি যথেষ্ট সংগ্ৰাম কৰিব লগা হৈছে। তিনিটা ঘৰত তৃতীয়, পঞ্চম আৰু ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ ল'ৰা-ছোৱালীক টিউচন কৰি মাহৰ মূৰত পোৱা কেইশমান টকাৰে খাবলৈকে নুজুৰে, পিন্ধিবলৈ কেনেকৈ হ'ব ? তথাপি এঘৰৰ

ঈদৰ চোলা

খাইৰুল ইচলাম
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (ৰাজনীতি বিজ্ঞান)

পৰা কিছু টকা আগতিয়াকৈ লৈছিল যদিও তাইৰ চোলাৰ পইচা হোৱা নাই। দোকানৰ আগৰ বাকী মাৰি চাউল-দালিৰ লগতে চেৰাই, বাদাম, কিছমিচ্ আদি কিনিছে। ঈদ বুলি এটা কথা আছে - সেইবাবেই হয়তো নাৰ্গিছৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নিদি মনে মনে থকাত একেটা প্ৰশ্নকে দোহাৰিলে তাই। মাকেও নিৰুপায় হৈ বিৰক্তিতে উত্তৰ দিলে -

তোমাৰ আৰাই আনিব নহয়।

যোৱাটো ঈদতো চোন নাছিল আৰা।

এইবাৰ আহিবনে ?

-এৰা আহিব, আহিব

-আৰু কেতিয়া আহিব ?

-কাইলৈ দেখোন ঈদ। 'ছালমা'হঁতৰ আৰাতো আহিছে বহুত কিবা-কিবি আনিছে গাড়ী ভৰ্তি কৰি, আমাৰ

আৰা এতিয়াওঁ নাহে কিয় ?

নাৰ্গিছৰ প্ৰশ্নৰ কোনো উত্তৰ বিচাৰি নোপোৱাত মাতৃ আছমাৰ ধৈৰ্য্য হেৰাই গ'ল। খণ্ডৰ ভমকত চটা-চট মাৰিলে দুই চৰ নাৰ্গিছজনীৰ দুই গালত। কোনো দিনে ডাবি-ধমকি নুশুনা নাৰ্গিছে মাকৰ হাতৰ চৰ খাই খুব কান্দিলে, কান্দি কান্দি বেচেৰী কেতিয়া টোপনি গ'ল মাক আছমাই গমেই নাপালে।

সীমাহীন সংসাৰৰ জ্বালা আৰু কিমান সহ্য কৰিব আছমাই। তিনি বছৰ আগত অক্টোবৰ মাহৰ ২৮ তাৰিখ মঙ্গলবাৰ দিনটো আছিল আছমাৰ বাবে এক ভয়ানক অভিশাপু দিন। সেই দিনাই নামি আহে তাইৰ জীৱনলৈ অমানিশাৰ অন্ধকাৰ। থান-বান হৈ যায় এটি সুখৰ সংসাৰ। গিৰিয়েক ৰফিকুল ইছলাম ৰাতিপুৱা চাহ-ৰুটি খাই আনদিনাৰ দৰে সিদিনাওঁ ওলাই গ'ল অট'ৰিক্সাখন হৈ জনাকীৰ্ন গণেশগুৰিৰ পিনে। গ'ল যে গ'লেই। আজি তিনিবছৰেওঁ ঘূৰি নাছিল তেওঁ। নাছিল তেওঁৰ জীয়াই থকাৰ খবৰ।

পুৱা দহ এঘাৰ মান বজাত ছালমাহঁতৰ P.W.D. ৰাজপথৰ মানুহৰ মাজত ছৱা-দুৱা লাগিছিল। সধি-পুটি আছমাই বুজি পাইছিল যে গণেশগুৰিত বোমা ফুটিছে। তাই যথেষ্ট চিন্তাত পৰিল। ৰফিকুল ইছলামৰ মোবাইলত ডায়াল কৰিলে তাই। কিন্তু আগে-পিছে শূন্যৰ দৰে তাই সিদিনাও শুনিলে এক ধৰণৰ চিনাকি কঠকঠৰ "আপুনি ডায়াল কৰা নম্বৰটো সম্প্ৰতি বিকল হৈ আছে।" (The number you have dailed not Responding, Please try after some time) চাওঁতে চাওঁতে সন্ধিয়া সাতমান বাজিল। ৰফিকুল ঘৰলৈ নহাত আৰু তাৰ কোনো খা-খবৰ নোপোৱাত তাই চিন্তাত অধীৰ হৈ পৰিল বাৰে বাৰে মোবাইলটো টিপিওঁ তাই পায় একেটায় উত্তৰ। সিহঁতৰ ওচৰতে থকা কামানগুৰ ৰহমান আলী মিত্ৰ আৰু কাচাৰী গাওঁৰ অনন্তহঁতে গণেশগুৰিত ৰিক্সা চলায়। পৰিস্থিতি ভীষণ বুলি সিহঁতেওঁ ঘৰ পাইছে সন্ধিয়াৰ আগতেই সিহঁতেও দেখা পোৱা নাই ৰফিকুল ইছলামক। আছমাৰ মনটো ছটফটাই আছে। কোনে আনি দিব তাইৰ ইছলামৰ খবৰ।

তাইৰ মুৰে কাম নকৰা হ'ল। তথাপিও মৰণত শৰণ দি নাৰ্গিছজনীক কোলাত লৈ তাই গৈ ওলাল সেই অভিশপ্ত ঠাইখিনিত শ্লাই অভাৰৰ তলত। তাই শুনিছে বহুতো মানুহ মৰিছে বুলি। পিছে কতা ? তাত চোন একোৱেই নাই। নাই কোনো মানুহ-দুহুহ। শ্মশানৰ দৰেই নীৰৱে-নিৰ্জনে মাথোন ডাষ্টবিনৰ দৰে এঠাইত গাড়ীৰ টায়ৰ জাতীয় বস্তু পোৰা ধোৱা ওলাই আছে। অনুজ্জল পোহৰত তাই ভালকৈ মনিব নোৱাৰিলে শিয়াল নে কুকুৰ কেইটামান ফুটপাথৰ কাষত কিবা এটা লৈ টনা-আজোৰা কৰিছে। নাকত ৰুমাল দি কেইজনমান পুলিচ লোকে ভগা-ছিগা গাড়ী-মটৰৰ অৱশিষ্ট অংগ/অংশ আৰু জোতা-চেঙেল কিছুমান পহৰা দি আছে মনটো ডাঠ কৰি আছমাই সুধিলে।

-বোমাত মৃতদেহবোৰ ক'ত আছে ?

-মুখৰ ভিতৰতে এজন ভোৰভোৰাই ক'লে -

-হস্পিটেলত। কোন হস্পিটেলত ?

-নাজানো।

সাধাৰণ ৰাইজ/নাগৰিকৰ শান্তি-শৃংখলা নাইবা সুৰক্ষাৰ দায়িত্বত থকা আৰক্ষীৰ লোকৰ এনেকুৱা উত্তৰত মুঠেই হতাশ নহ'ল তাই। অন্ধৰ লাখুটিস্বৰূপ কণমানি বকুত সাৱটি লৈ প্ৰায় ওৰোটো ৰাতি খোজ কাঢ়িলে আছমাই ডাউন টাউন, ইন্টাৰনেচনেল, গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজ আদি হস্পিটেলত খবৰ কৰিলে তাই। আটাইবোৰ হস্পিটেলৰ জৰুৰীকালীন বিভাগৰ বিছনাত ছটফটাই থকা আধা পোৰা ৰোগী বিলাকৰ মাজত ৰফিকুলক বিচাৰি নাপালে তাহ আনকি দম হৈ পৰি থকা ছিন্ন-ভিন্ন (মৃত) দেহাবোৰৰ মাজত চলাথ কৰিওঁ তাই স্বামী ৰফিকুলৰ মুখখন দেখা নাপালে আছমাই ক'ব নোৱাৰাকৈ ৰাতিটো পাৰ হ'ল। দিনৰ পোহৰত দেখা পালে তাই গণেশগুৰিত থুপ খাই থকা গাড়ীৰ ধ্বংসাৱশেষবোৰৰ মাজত আট'ৰিক্সাৰ জকাটোৰ কিবা এখন গাড়ীৰ ফ্ৰেম। আধা পোৰা নম্বৰ প্লেটখন ভালকৈ নিৰীক্ষণ কৰি আছমাই ধৰিব পাৰিলে যে সেইখনই গিৰিয়েক ৰফিকুল ইছলামে চলোৱা অট'ৰিক্সাৰ অৱশিষ্ট অংশ তাম ৰাছিৰে তাই আজিলৈকে একো সন্দেশ পোৱা নাই। আজিও নাজানে ৰফিকুল জীয়াই আছে নে মৃত্যু হৈছে এতিয়া তাইৰ মনকল কমি আহিছে। তেওঁ যে কোনো দিনেই উভতি নাহে - এই কথা ভালদৰে বুজি পায় তাই। তথাপি জীয়েকে বৰকৈ আমনি কৰিলে তেনেকৈয়ে উত্তৰ দিয়াটো আজি-কালি তাইৰ প্ৰায় অভ্যাসতে পৰিণত হৈছে।

কিন্তু আজি তাই এয়া কি কৰিলে ? ঈদৰ চোলাটোৰ কাৰণেই বাৰ বাৰে বাপেকৰ বিষয়ে সোধা বাবেই আছমাৰ ধৈৰ্য্যৰ বিচ্যুতি হ'ল। নিৰ্বোধ শিশুটিৰ ওপৰত হাত তুলিলে তাই। বেচেৰী আছমা ? তায়েই বা কি পাপ কৰিছিল ? যাৰ বাবে তিলে তিলে নিঃশেষ কৰি আছে তাইৰ ২৪ (চব্বিছ) বছৰীয়া মন-প্ৰাণ, জীৱন-যৌৱন সকলো।

ইফালে ৰফিকুলৰ বা কি অপৰাধ ? সিতো জনা নাছিল যে সিদিনা এনে এটি অঘটন ঘটিব তাত। তথাকথিত লোকৰ ৰাজনৈতিক লাভালাভৰ বাবেই কিয় প্ৰাণ দিবলগীয়া হয় অইন কিছুমান নিৰীহ মানুহে ? কিয় হেৰুৱাব লাগিব সুখ স্বাস্থ্যৰ ভৰা সোণালী সপোন দেখাৰ অধিকাৰ ? এইবোৰ কথা বুজি নাপায় অবলা আছমাই।

এনেতে ওচৰৰ মহাজিদত দিয়া ফজৰৰ আজান শুনি পাই তাই বুজি পালে কেইঘণ্টামানৰ পাছত ঈদৰ নামাজ আৰম্ভ হ'ব। বিশ্বশান্তিৰ বাবে হ'ব সমূহীয়া মোনাজাত। এইবাৰ আছমাই নিজকে বৰ অসহায়, অকলশৰীয়া যেন অনুভৱ কৰিলে। তাই যিমান জোৰেৰে পাৰে নাৰ্গিছক বুকুৰ মাজলৈ টানি লৈ ছকছকাই কান্দি উঠিল। অস্তৰত লুকাই থকা ক্ষোভ, বেদনা আৰু অকথ্য যত্ননাৰ পৰা পৰিত্ৰাণ বিচাৰি। ইতি

কুঁৱলীৰ আৰত

অপৰ্না দাস

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা শাখা)

ঘৰখন আজি তেনেই উকা। দেউতাক কৰ্মক্ষেত্ৰলৈ আৰু তৃষ্ণাৰ বাদে বাকীবোৰ গণেশ দাৰ বিয়ালৈ গ'ল। আত্মীয়ৰ বিয়া, দুই এদিন আগতে নগ'লে নহয়। তৃষ্ণা দেউতাৰ লগত বোধহয় কাইলৈ যাব বিয়াঘৰলৈ।

তৃষ্ণাৰ নিজ কোঠাটোৰ পূৰ পিনৰ খিৰিকীখন খুলি দিয়াৰ লগে লগে একোজালি চমকা-চমক ব'দে আহি কোঠাটো বুৰাই পেলালে।

তেতিয়া চাগে ৯.৪৫ বাজিবলৈ পাঁচ মিনিটমানহে বাকী। খৰধৰকৈ কলেজৰ বেগখন কাঙ্ক্ষত লৈ 'মা আহিছে' মাতষাৰ দিয়েই তৃষ্ণাই দ্ৰুতগতিত কলেজৰ পিনে ৰাওনা হৈছিল। ছাতিটো আনিবলৈ পাহৰিছে তাই, ব'দে তাইৰ চকুত যেন চকুহে থৈছে। কিন্তু, এইবোৰ একো নাভাবি ৯.৪৫ ৰ ক্লাছটো পাব নে নাই তাকেহে ভাবিছিল ধৰিলে।

তৃষ্ণাৰ বাবে কলেজত ভৰি দিয়া এয়া প্ৰথম বছৰ। হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত ভাল মাৰ্ক পোৱাৰ পিছতো তাই কলা শাখাত নামভৰ্তি কৰিছিল। ইয়াৰ বাবে তাই প্ৰায়েই এটা প্ৰশ্নৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল যে, "তৃষ্ণা তুমি দেখোন ছায়েঞ্চ ল'ব পাৰিলাহেঁতেন, 'আৰ্টছ' কিয় ল'লা?" তাই মাথো শিকিব খোজে, ভাল নম্বৰ পাব খোজে, ছায়েঞ্চতেই হওঁক বা আৰ্টছতেই হওঁক। কোনোবাই এনেবোৰ প্ৰশ্ন কৰিলে তাইৰ মনত ইমানসোপা উত্তৰে হেঁচা মাৰি ধৰে যে, সেইবোৰ লিখি উলিয়ালে কিজানি সৰু-সুৰা এখন ৰামায়ণেই হ'ব। কিন্তু তাইৰ প্ৰকাশ দক্ষতা কম। সেয়েহে "এনেই, মোৰ মন গ'ল সেইবাবেহে" এই একেশাৰীতে তাইৰ ৰামায়ণৰ সমাপ্তি পৰে।

ইতিমধ্যে তাই কলেজৰ গেটখন আহি পালেই আৰু যোগেন দায়ে বেলটো মৰাৰ লগে লগে তাই দুগুন গতিৰে চাৰ সোমোৱাৰ আগতেই ক্লাছত উপস্থিত হ'লগৈ।

আগৰ দৰে চাৰ সোমোৱাৰ পিছতো ক্লাছত গম গম পৰিবেশটো হ'বলৈ সময় লাগিছিল। চাৰে ৰোল নং মাতি থাকোতেই তৃষ্ণাই বহুতক পিছ দুৱাৰেদি ওলাই যোৱা প্ৰত্যক্ষ কৰি অবাৰ হৈছিল আৰু ভাবিছিল, "বেচেৰাইত চাগে বুজা নাই প্ৰকৃততে সিহঁতে কি কৰিছে"। তৃষ্ণাৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ দুৰ্বলতাই হ'ল তাইৰ দয়ালু স্বভাৱ। তাই কাকো কটু কথা ক'ব নোৱাৰিছিল বা কোনোবাই কিবা ৰিকুয়েষ্ট কৰিলে তাই কোনোদিনেই বিমুখ নকৰিছিল ৰা কৰিব নোৱাৰিছিল।

এইদৰে সময় তীব্ৰ গতিত দৌৰি থাকিল। তৃষ্ণাৰ দয়ালু স্বভাৱেই তাইৰ যম হ'ল। তৃষ্ণা নৰম স্বভাৱৰ বাবে

নিজৰ স্বাৰ্থৰ কামত খটুৱাবৰ বাবেই ৰুমি, মণিহঁতে তাইক বৰ লগ দিয়া হ'ল। ইহঁত সেই ৰুমি, মণি যিয়ে ক্লাছত সোমায় মাথো হাজিৰা বহীত নিজৰ নামৰ বিপৰীতে এটা P আখৰ উঠাবলৈ। সিহঁতৰ বাবে "কলেজলাইফ, বিন্দাচ লাইফ, যাষ্ট এনজয় ইট"।

কলেজত অহাৰ প্ৰথম নে দ্বিতীয় দিনাই ভাষ্কৰজ্যোতি চাৰে ক্লাছত কৈছিল, "কলেজত এজাক বেয়া বতাহ বলে, সেই বতাহৰ পৰা নিজকে সদায় বচাই ৰাখিবা।" সেই কথা যে নিজৰ ক্ষেত্ৰত আখৰে আখৰে মিলি যাব পাৰে, সেয়া তৃষ্ণাই ভবা নাছিল। আৰু এইদৰেই সলনি হৈছিল সকলো, তাইৰ স্বভাৱ, পঢ়া-শুনা, পৰীক্ষাৰ ফলাফল

এনেতে, এটুপি চকুপানীয়ে তৃষ্ণাক বাস্তৱলৈ ঘূৰাই আনিলে, কোঠাটো বুৰাই পেলোৱা চমকা-চমক ব'দত চাগে তৃষ্ণাই কলেজীয়া দিনৰ ব'দবোৰ বিচাৰি পাইছিল। খিৰিকীৰে কোনোবা অচিনাকী ছোৱালীক কলেজলৈ যোৱা দেখি তৃষ্ণাই, সেইজনীক 'মই' 'মই' যেন পাইছিল চাগে। ছয় বছৰে পুহি থকা অনুতাপবোৰ নিৰ্জনাতে সাৰ পাইছিল।

এতিয়া জলজল-পটপটভাবে মনত আছে তাইৰ মা-দেউতাৰ সপোনবোৰ ভাঙি-চিঙি গুৰি হৈ যোৱা কথাবোৰ..... আৰু মনত আছে, ৰাতিপুৱাৰ কুঁৱলীৰ আঁৰত পথভ্ৰষ্ট হোৱাৰ কথাবোৰ

তৃষ্ণা উচপ খাই উঠিল আৰু মুখতে ভোৰভোৰালে, ওহো, মই দেখোন পাকঘৰত গাখীৰ উতলিবলৈ দি আহিছো।

■ "আচাৰ আৰু বিচাৰ দুটা সুকীয়া কথা, দুয়োৰে অৰ্থও সুকীয়া। কিন্তু ব্যৱহাৰত দুয়োৰে নিচেই ওচৰ সম্বন্ধ। এনেকি এটিৰ অভাৱে অলাগতিয়াল, অৰ্থহীন হৈ পৰে। আচাৰ নহ'লে বিচাৰ বোঁজা হয় আৰু বিচাৰ নহ'লে আচাৰৰ অস্তিত্বই নৰয়। বিচাৰত যুক্তিযুক্ত বুলি বিবেচিত নহ'লে আচাৰ অন্ধবিশ্বাস বা কু-সংস্কাৰৰ বিকাশ মাথোন। সেই কাৰণে অসভ্য অশিক্ষিত সমাজত আচাৰ আছে বিচাৰ নাই।

- পদ্মনাথ গৌহাঞি বৰুৱা

■ সাক্ষৰতা অতিশয় আৱশ্যকীয় কিন্তু সাক্ষৰতা শিক্ষা নহয়। যদি শিক্ষাৰ মাজেদি মানুহে জ্ঞান লাভ নকৰে, তেন্তে সেই শিক্ষাৰ কোনো মূল্য নাই। সেই শিক্ষা মানুহৰ বাবে অভিশাপহে হ'বগৈ।

- ৰাধা কৃষ্ণ

ডাৰৰৰ দেশত এখন বাগিচা

ফাৰহানা জেছমিনা খানম

স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

খ্রীষ্টপূৰ্ব ৫০০০ ব মাজভাগৰ কথা। তেতিয়া বেবিলনিয়াৰ ৰজা আছিল আমোদ প্ৰিয় চালভিয়াম সেবুছেদ নেজাৰ। যাৰ বুকুত আছিল এসাগৰ প্ৰেম। প্ৰেমৰ মাজেদিয়েই পাৰ হৈছিল ৰজা-বাণীৰ যুগ্ম জীৱন। ৰাজ্ঞ অশ্বেষপূৰ শোভা বৰ্ধন কৰিছিল অনিন্দ সুন্দৰী একমাত্ৰ ৰাজকুমাৰীয়ে। ৰাজকুমাৰীক ৰূপে গুণে ৰাজধানী বেবিলনৰ ৰূপত যেন ষংহে চৰাইছিল।

নেবুছেদ নেজাৰৰ ৰাজত্ব কালত এছিবীয়সকলে এক বিদ্রোহ কৰিছিল। সাহসী আৰু পৰাক্ৰমী ৰজাই হেঁচাধাঙে এই বিদ্রোহ দমন কৰে। এছিবীয়সকলক যুদ্ধত পৰাভূত কৰি নতুন উদ্যমেৰে ৰজাই বেবিলনীখন সজাই পৰাই তুলিলে। ৰাজধানী বেবিলন গাঁৱৰ পৰা চহৰত পৰিণত হ'ল। কিন্তু সেই সময়তে এটি দুঃসংবাদ আহি ৰজাৰ সন্মুখত উপস্থিত হ'ল। হঠাৎ ৰজাৰ তনয়াৰ এক ডাঙৰ ৰোগ আৰম্ভ হ'ল। বহুতো কবিৰাজ বৈদ্য আহি ৰাজ দৰবাৰত উপস্থিত হ'ল; কিন্তু ৰাজকুমাৰী ৰোগ নিৰাময় কৰিব পৰা নাই। লাহে লাহে ৰোগে ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰিলে। পাৰ্চীয়া ৰাণী দুহিতাসহ উদ্বাউল হ'ল গৃহভূমি পাৰস্যলৈ প্ৰত্যাহৰ্তনৰ কাৰণে। শুকান বালিময় বেবিলনৰ বুকুত তেতিয়া অকণো সেউজ নাছিল। চাৰিওফালে খৰাং মাথো খৰাং। পানীৰ নাটনি। পাৰস্যৰ সেউজভূমিয়ে ৰাণীক ফেন হাতবাউল দি মাতিছিল। পাৰস্যৰ চৌদিশে সেউজীয়া গছ লতিকা, ফল-ফুল, জলাশয় আদিৰ মাজত তেওঁ ৰাজকুমাৰীৰ ৰোগৰ মৃতসঞ্জিৱনী দেখা পাইছিল। সেয়ে ৰজাক ৰাণীয়ে খাটনি ধৰিলে বেবিলনৰ শুষ্ক সৰুচৰ ত্যাগ কৰিবলৈ। উপায়হীন হৈ পৰিল ৰজা নেবুছেদনেজাৰ। এফালে মৰমৰ ৰাণীৰ কাতৰ অনুৰোধ আনফালে বেবিলনীয়া ৰাজ্য। এফালে দেশপ্ৰেম আনফালে মৰমৰ পত্নী আৰু জীয়েক। ৰজাৰ অপত্য স্নেহ কোনো গুণে কম নাছিল। শেষত মৰমৰ পত্নী আৰু জীয়েকৰ ইচ্ছা পূৰণ কৰিবলৈকে ৰজাই বেবিলনৰ বালিময় বগা বুকু সেউজ কৰি তোলাৰ কথা চিন্তা কৰিলে। কিন্তু সেই কাম ইমান সহজ নাছিল। তৎ সত্বেওঁ তেওঁ তাকে কৰিবলৈ আগবাঢ়িল। কাৰণ প্ৰেমে একো বাধা নামানে। প্ৰেমৰ ওচৰত সকলো তুচ্ছ। প্ৰেম অসাধাৰণকো সাধাৰণ কৰিব পাৰে।

পাৰ্চী ভাষাত এযাৰ কথা আছে যে “হিজ আহান্দ খুদ বাচুদ টি গ্ৰে নাচুদ”। অৰ্থাৎ কোনো লোহাই নিজে নিজে তৰোৱাল গঢ় লৈ নুঠে, তাক গঢ় দিব লাগে।

লোহাক তৰোৱাল গঢ় দিয়াৰ দৰে বহুতো পৰিশ্ৰম আৰু ত্যাগৰ বিনিময়ত পাৰ্চীয়ে নেবুছেদনেজাৰে বেবিলনৰ মৰুদ্যানক সেউজদ্যানলৈ পৰিণত কৰিলে। তেওঁ এখন বৃহৎ কেইবাতৰণীয় উদ্যান নিৰ্মাণ কৰি পেলালে পত্নীৰ

মনোৰঞ্জনৰ বাবেই। উদ্যানৰ বুকুত ৰুই দিলে তৰহে তৰহে গছ-লতিকা, ফুল-ফল। কৃত্ৰিম পুখুৰীৰ ব্যৱস্থাও কৰিলে। মৰুৰ বগা বুকু এদিন সেউজীয়াত পৰিণত হ'ল। আৰ্ত্তৰৰ পৰা চালে এনেহেন লাগে যেন ডাৰৰৰ দেশত শূন্যত মেঘমল্লৰ দৰে ভাঁহি আছে এখন বাগিচা।

বেবিলনৰ বগা বালিৰ ওপৰত পাৰস্যৰ দৰে সেউজ উদ্যান দেখি ৰাণীৰ মন ঘূৰিল। এক অজান পুলকত তেওঁৰ দেহ মন পুলকিত হ'ল। তেওঁ পাহৰি গ'ল পাৰস্যৰ গৃহমুখে পত্নাহৰ্তন কৰাৰ কথা। বেবিলনৰ বুকুতে তেওঁ পাৰস্যক দেখা পালে। এনে নয়নভিৰাম দৃশ্য তেওঁ পাৰস্যতো কদাপিটো কেধা নাছিল। লাহে লাহে ৰাজকুমাৰীৰো ৰোগ নিৰাময় হ'ল শূন্যোদ্যানত মধুৰ সময় কটাই তেওঁ তন-মন সাৰ্থক কৰিলে। ৰাজকুমাৰীয়ে উদ্যানৰ ফুলনিৰ ভোমোৰাৰ মৃদু গুঞ্জন শুনা পালে।

■ দৰিদ্ৰতাক আমি শেষ কৰিবই লাগিব। নহ'লে দৰিদ্ৰতাই আমাক শেষ কৰিব।
- গুলচান্দ নন্দ

■ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য মন প্ৰশস্ত কৰা চিন্তা শক্তি বঢ়োৱা, শিক্ষার্থীক নানা ভাৱ দি ভৱিষ্যৎ জীৱন যুদ্ধত দেশৰ আৰু জগতৰ কল্যাণ সাধনত সৰ্বোত্তম প্ৰকাৰে যোগ্যবান কৰা।
- তৰুণ ৰাম ফুকন

■ প্ৰকৃত মহৎ মানুহজনক তিনিটা লক্ষণেৰে চিনা যায় - উদ্দেশ্যত উদাৰতা, কাৰ্য্য সম্পাদনাত মানৱতা আৰু কৃতকাৰ্য্যতাত আত্ম সংযত।
- বিছমাৰ্ক

■ চৰিত্ৰ পূৰ্বৰ পৰা সজাই ৰখা বস্তু নহয়, ইয়াক অলপ-অলপকৈ আৰু দিনে দিনে গঠন কৰিব লাগে।
- এডেনালায়েন

বন্ধন প্ৰকৰণ

আল্ফাৰিদা জামান (মামলি)
স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ (কলা)

চাইনিজ কাটলেট

উপকৰণ (পৰিমাণ):

সিদ্ধ মাংসৰ কিমা	:	২৫০ গ্ৰাম
পাচলি (কটা)	:	২ কাপ (পিয়াজৰ পাত, গাজৰ, বীন, কেপচিকাম)
চাও	:	১ পেকেট
পিয়াজ	:	দুটা
নহৰু (পিহা)	:	১ চামুচ (সৰু চামুচেৰে)
পাউৰুটি (ব্ৰেড)	:	১ ডোখৰ
জলকীয়া (কটা)	:	৫ টা
চয়াচ (Soyasouce)	:	১ চামুচ
বিস্কুটৰ গুড়ি	:	২০০ গ্ৰাম
কণী	:	২ টা
বিফাইন তেল	:	১/২ কাপ
নিমখ	:	জোখমতে

প্ৰণালী :

প্ৰথমতে, চাওখিনি সিদ্ধ কৰি লওঁক। তাৰ পিছত ওপৰত উল্লেখ কৰা পাচলিখিনি সিদ্ধ কৰি লওক। তেল গৰম হ'বলৈ দি তাত পিহা নহৰু আৰু পিয়াজ কাটি দি সেইখিনি বগুচুৱাকৈ ভাজক। তাৰ পিছত তাত সিদ্ধ পাচলি, চাও আৰু মাংসাৰ কিমাখিনি দিয়ক। নিমখ, জলকীয়া (কটা) আৰু চয়াচ দি অলপ সময় সেইখিনি ভাজি নমাই থওঁক। ইয়াৰ পিছত পাউৰুটি ডোখৰ পানীত তিয়াই আৰু তাৰ পৰা পানীখিনি চেপি পাউৰুটি ডোখৰ কিমা আৰু পাচলিখিনি ত দি সেইখিনি ভালদৰে পেষ্ট বনাই লওঁক। ভালদৰে পেষ্ট হোৱাৰ পিছত তাৰ পৰা গোল-গোল কৰি ২০-২৫ নাইবা নিজৰ ইচ্ছা অনুযায়ী বল বনাওক। প্ৰত্যেকটো বল কাটলেটৰ আকাৰত বনাব। ইয়াৰ পিছত ওপৰত উল্লেখ কৰা কণী

দুটা ফেটি, সেই খোৱা কণীত বিস্কুটৰ গুড়ি তাত বলবোৰ তিয়াই বগুচুৱাকৈ ভাজক। এতিয়া গৰমে গৰমে চাটনি নাইবা চৰু সৈতে চাইনিজ কাটলেট পৰিবেশন কৰক।

পাস্তাৰ সৈতে মিট চচ্

উপকৰণ (পৰিমাণ):

পাস্তা	:	২৫০ গ্ৰাম
মাংসৰ মিহি কিমা	:	২৫০ গ্ৰাম
ডাঙৰ আকাৰৰ পিয়াজ (কটা)	:	২ টা
আদা আৰু নহৰু (পিহা)	:	৫০ গ্ৰাম
শুকান জলকীয়া	:	২ টা
বঙা জলকীয়াৰ গুড়ি	:	আধা চামুচ
বিলাহীৰ পেষ্ট	:	৩ টেবুল চামুচ
কেপচিকাম (কটা)	:	১ টা
বিফাইন (তেল)	:	জোখমতে
নিমখ	:	জোখমতে

প্ৰণালী :

প্ৰথমতে অকণমান নিমখ দি পাস্তাখিনি সিজাই (সিদ্ধ) লৈ চেকি লওঁক। এটা মেলাহী পাত্ৰত সিদ্ধ পাস্তাখিনি থৈ দিয়ক। এতিয়া আৰু এটা সৰু পাত্ৰত দুই চামুচ বিফাইন তেল, শুকান জলকীয়া দুটা দি ভাজি তেলখিনি পাস্তাৰ ওপৰত ছটিয়াই মিহলাই দিয়ক। তাৰ পাছত মাংসৰ মিহি কিমাত পিহা আদা-নহৰু, জলকীয়াৰ গুড়ি, বিলাহীৰ পেষ্ট, নিমখ দি ভালদৰে পেষ্ট বনাই পেষ্টখিনি কিছু সময় থৈ দিয়ক। এতিয়া কেবাহী গৰম হ'বলৈ দি তাত তেল দি কটা পিয়াজখিনি অলপ সময় ভাজক। তাৰ পাছত মাংসৰ কিমাৰ পেষ্টখিনি দিওক। এতিয়া কেবাহিত ঢাকনি দি অলপ সময় পিছে পিছে হেঁতাৰে লবাই দিয়ক। অলপ সময় পাছত তাত কেপচিকামৰ টুকুৰাখিনি (কটা) দি কেবাহিত নমাই থওঁক। এতিয়া এখন প্লেটত পাস্তা দি তাৰ সৈতে মাংসৰ কিমাৰ পেষ্ট অৰ্থাৎ মিট চচ্খিনি সজাই দি পৰিবেশন কৰা।

চক্লেট প্ৰেষ্টি

উপকৰণ (পৰিমাণ):

ময়দা	:	২৫০ গ্ৰাম
চেনি গুড়ি	:	১৫০ গ্ৰাম
কোকো পাউদাৰ	:	১ চামুচ

প্ৰতিবিম্বন

বাদাম তেল	:	১৫০ গ্ৰাম
ভেনিলা এছেঞ্চ	:	১ চামুচ
চেৰি	:	কেইটামান
প্ৰণালী :		

প্ৰথমতে চেনি আৰু তেল ভালদৰে মিহলাই লওঁক। আন এটা পাত্ৰত ময়দাৰ সৈতে অলপ ঠাণ্ডা পানী দি চেনি আৰু তেলৰ মিশ্ৰণখিনি ভালদৰে পেষ্ট বনাই লওঁক। ভালদৰে পেষ্ট হ'লে ভেনিলা এছেঞ্চ দি পেষ্টখিনি দুটা ভাগ কৰি লওঁক। এতিয়া এটা ভাগত কোকো পাউদাৰ আৰু আনটো ভাগত ময়দা দি ভালদৰে সানি লওঁক। এইবাৰ ভাগ দুটা বেলেগ ময়দা দি দুটা ডাঙৰ ৰুটি বনাই লওঁক। ৰুটি দুখন বেলি এখনৰ ওপৰত আনখন লগ লগাই চাৰিওফালে মুৰবিলাক বন্ধ কৰি দি ৰোল বনাওক। এই ৰোলটো কটাৰীৰে কাটি এটা এটাকৈ টুকুৰা কৰি লওঁক। এতিয়া এই টুকুৰাবোৰ তেল মিহলোৱা বেকিং ট্ৰে এখনত সজাই অভেনত দিয়ক। অভেনটো আগৰে পৰাই ২০০° ছেল্টিগ্ৰেড গৰম কৰি ৰাখিব। বেকিং ট্ৰেখন অভেনত আধা ঘণ্টা মান বেক কৰি লওঁক। এয়া তৈয়াৰ হৈ গ'ল আপোনাৰ চক্লেট প্ৰেষ্টি। এতিয়া এটা এটাকৈ চেৰিবোৰ দুটুকুৰা কৰি চক্লেট প্ৰেষ্টিৰ ওপৰত সজাই দি পৰিবেশন কৰক।

মেকৰ্ণি Veg পোলাও

উপকৰণ (পৰিমাণ) :

মেকৰ্ণি	:	১ প্লেট
আলু	:	১ টা (৪ টুকুৰা জোখৰ)
ফুলকবি	:	২৫০ গ্ৰাম (টুকুৰাকৈ কটা)
গাজৰ	:	৩ টা (টুকুৰাকৈ কটা)
মটৰ	:	১০০ গ্ৰাম
কেঁচা জলকীয়া (কটা)	:	৬ টা
কাজু বাদাম	:	এক টেবুল চামুচ
নাৰিকল	:	টুকুৰাকৈ কটা, ১২ ডোখৰ
বিলাহী	:	৩ টা মধ্যমীয়া জোখৰ (টুকুৰাকৈ কটা)
চয়াচ	:	২ চামুচ (সৰু)
ধনীয়াপাত	:	কটা (জোখমতে)
চেনি	:	আধা চামুচ
আদা (পিহা)	:	আধা চামুচ
ইলাচি	:	৪ টা
পানী	:	৪ কাপ
বিফাইন তেল	:	জোখমতে

প্ৰতিবিম্বন

নিমখ	:	জোখমতে
------	---	--------

প্ৰণালী :

প্ৰথমতে মেকৰ্ণিখিনি সিজাই লওঁক। তাৰ পাছত কেৰাহীত তেল দি মেকৰ্ণিখিনি শুকান কৰি অলপ সময় বঙচুৱাকৈ ভাজি সেইখিনি আন এটা পাত্ৰত থৈ দিয়ক। তাৰ পাছত কাজু বাদামখিনি ভাজি তুলি থওক। অৱশিষ্ট তেলত পিয়াজখিনি ভাজি তুলি থওক। এতিয়া বাকী তেলত আলু, ফুলকবি, গাজৰ, মটৰখিনি দি তাৰ পাছত নিমখ, চেনি, পিহা আদা, ইলাচি (থেতিলিয়াই লোৰা) দি অকণমান সময় ভাজক। এতিয়া আগতে ভাজি থোৱা মেকৰ্ণিখিনি পাহলিৰ লগত মিহলাই অলপ সময় ভাজি, তাৰ পাছত বিলাহী, ধনীয়াপাত, ভজা পিয়াজ আৰু কাজু বাদাম, চয়াচ দি সেইখিনি ভালদৰে মিহলাই অলপ সময় লৰাই (লাৰি) ভাজক। ইয়াৰ পাছত কটা নাৰিকলখিনি দি অলপ সময় পাছত কেৰাহীটো নমাই প্লেট এখনত সজাই গৰমে গৰমে পৰিবেশন কৰক।

মাছৰ কচুৰি

উপকৰণ (পৰিমাণ) :

বৌ মাছ	:	২৫০ গ্ৰাম (সিদ্ধ আৰু কাঁইট গুচাই)
ডাঙৰ পিয়াজ	:	১ টা
আদা (পিহা)	:	১ চামুচ
নহৰু (পিহা)	:	আধা চামুচ
গৰম মছলা	:	আধা চামুচ
কেঁচা জলকীয়া (কটা)	:	৩ টা
ময়দা	:	২৫০ গ্ৰাম
কিছমিছ	:	কেইটুকুৰামান
চেনি, নিমখ আৰু বিফাইন তেল	:	জোখমতে

প্ৰণালী :

ময়দা (প্ৰথমতে), অকণমান বিফাইন তেল আৰু নিমখ দি টানকৈ (অলপ) পেষ্ট বনাই থৈ দিয়ক। তাৰ পাছত কেৰাহীত তেল দি পিয়াজ, আদা, নহৰু আৰু জলকীয়া দি অলপ সময় ভাজক। অলপ সময় ভজা হ'লে সিদ্ধ মাছখিনি চেনি, কিছমিছ, নিমখ দি কিছুসময় ভাজক। ভাজি থাকোঁতে তাত অলপ গৰম মছলা দি তেতিয়া কেৰাহীটো নমাই থওক। এতিয়া আগতে বনাই থোৱা ময়দাৰ পেষ্টৰ পৰা সৰু সৰু লুচি বনাই লুচিৰ ভিতৰত মাছৰ ভজা মিশ্ৰণ দি এটা লুচিৰ ওপৰত আন এটা লুচি ঢাকি দি চাৰিওফালে মুৰবোৰ বন্ধ কৰি দি অকণমান ডিফাইন কৰি তেলত বঙচুৱাকৈ ভাজক। এতিয়া মাছৰ কচুৰি গৰমে গৰমে যিকোনো চাটনি বা চৰ্চ সৈতে সজাই পৰিবেশন কৰক।

মুগৰ বৰফি (মুগ দাইলৰ বৰফি)

উপকৰণ (পৰিমাণ) :

মুগৰ দাইল	:	২৫০ গ্ৰাম
ছনা	:	১ কিলোগ্ৰাম
মিষ্ক মেইড	:	১ টমা
চেনি	:	৮ (আঠ) চামুচ
কাজু বাদাম	:	২৫ গ্ৰাম
কিছমিছ	:	২০ গ্ৰাম
পেস্তা	:	১০ গ্ৰাম
বিফাইন তেল	:	জোখমতে

প্ৰণালী :

মুগৰ দাইলখিনি ভালদৰে ধুই পাত্ৰ এটাত চাৰিঘণ্টামান তিয়াই থওক। পানীৰ পৰা নিগৰণি কৰি দাইলখিনি অলপ পিহি লওক। কেৰাহীত তেল দি পিহা দাইলখিনি তাত দি অলপ সময় ভাজক। অলপ সময় ভজাৰ পাছত তাত ছনা, মিষ্ক মেইড, চেনি দি আৰু অকণমান সময় লবাই থাকক। এনেদৰে লবাই থকাৰ পিছত মিশ্ৰণখিনি কেৰাহীৰ গাত লাগি ধৰিলে তাত সৰু সৰুকৈ কাজু বাদাম, পেস্তা কাটি দিওক। এতিয়া এটা তেল দিয়া পাত্ৰত দাইলৰ মিশ্ৰণখিনি দি আন এটা পাত্ৰৰে চাপ দি কিছুসময় থৈ দিয়ক। কিছুসময় পাছত মুগৰ মিশ্ৰণটি টান হ'লে বৰফি আকাৰত কটাৰীৰে কাটি প্ৰত্যেক টুকুৰা বৰফিৰ ওপৰত কিছমিছ সজাই দি পৰিবেশন কৰক।

ENGLISH SECTION

Indian Music and Paintings

(in the context of Assam)

Dr. K. A. Ahmed

Principal

Goalpara College, Goalpara

Introductory :

In Indian socio-cultural life the music, paintings, arts and architecture have a great importance, which achieves its perfection after age-long interaction of Muslims with the Indian people, and many of these are the outstanding outcome of the Muslims contribution during medieval period. However, the influence of both the major communities of India particularly the Hindus and the Muslims are apparent in many aspects.

Music ;

Indian music has always fascinated the Muslims. Amir Khausrau (1253-1325) has become the legendary unifier of Iranian, turkish and Indian music, which was studied both as an art and a science. the khayal is regarded as a unique Muslim contribution to Indian music, but for the historian the most important fact is that the Muslims helped to secularize Indian music. in North-India its association with worship fell into the background, and it become a secular, urban art cultivated solely with the aim of achieving the highest aesthetic values. the Muslims of India, particularly the North-Indian Muslims have been the most outstanding masters of vocal and instrumental music. Although according to Muslim religious law, music is one of the frivolities, and for this reason, addiction to it has been condemned. But Indian rulers like the Adil Shahi Sultans of Bijapur and Baz Bahadur of Malwa, a contemporary of Akbar, and all the great Mughals, with the exception of Aurangzeb, appreciated the art of music. Akbar, Jahangir and Shah Jahan extended considerable patronage to it, which led to the improvement of its quality and to its being widely cultivated. According to Abul Fazl, thirty-six singers enjoyed the patronage of Akbar's court. Of them, the most famous were Tansen, about whom Abul Fazl writes- "a singer like him has not been in India for the last thousand years"; and BazBahadur of Malwa, who was later employed in the

service of Akbar, and has been described as "the most accomplished man of his day in the science of music and in Hindi songs"²

Although the culture of the Indo-Islamic music and paintings in Assam had began only from the reign of Rudra Singha (1696-1714), some elements of their influence, particularly that of music might have trickled into Assam through the Vaishnava pilgrims even in the earlier period when the age-old cultural relations of Assam with other parts of India was greatly impeded by the prolonged hostilities with the Muslims. The usage of musical instruments like rabab and nagara (per.nakkarah) by the Assamese Vaishnava musicians can be cited as a good evidence of this.³ Bhaskara Vipra, one of the followers of Sankaradeva, is attributed with the skill of playing the rabab, a musical instrument which is said to have been the invention of Mia Tansen of Akbar's court (1542-1605).⁴ the nakkarah, a war drum in which Akbar is said to have been adopted, has also found its importance in the Vaishnava namkirtana performances particularly in the erstwhile districts of Kamrup and Goalpara where it came to be known as nagara the pakhwaj which is believed to have been introduced into Assam for the first time during the reign of king Rudra Singha, and subsequently inducted in some of the Vaishnava satras, directly patronized by him. this instrument in its somewhat degenerated form later come to be known as pasauj or dholok.⁵ Among the kings of Assam, Rudra Singha showed high appreciation for the Hindustani musics as well as musicians. the schools of Hindustani music delighted him in his court, and he imported a number of such musicians, and settled them in Assam⁶ It is also known from the buranji that he sent Assamese artists to Delhi and other playing of different musical instruments used there.⁷ Later these musicians not only adorned his court, but might have popularized and trained many Assamese also in this art. It is believed in some quarters that even the king himself composed songs of different melodies like thumri and ghazal.⁸ He took steps to reorganize the indigenous musicians into different guilds such as-gayan, bayan, biyah gowa, pad gowa etc. and introduced legislation for their well being and encouragement towards further development of their art. thus, it appears that he helped parallel development of both Hindustani music developed in the country through royal patronage and the Ahom palace become an important centre of its culture. But being devoid of strong religious sentiment, it did not seem to have been able to impress deeply on the people in general, because the influences of Satriya music of Assam by that time had become deep-rooted, though some musical instruments like rabab, nagara, and pakhwaj were used by the Vaishnava musicians. Besides these musical instruments, the use of sarad, tabala, tanpura, sanai, and setar also said to have been introduced in Assam with the advent of the Muslims. During the reign of Ahom king kandarpeswar Singha, the influence of Hindustani music touched the apex of appreciation and encouragement. In this regard, the name of Furmud Ali can be mentioned, who was one of the Muslim musician and oja (head) among the gayan- bayans and other musicians of the court. He was an expert player of negera, and employed to teach music to the Ahom queens and princes. However, Hindustani music received equal favour and inspiration along with the indigenous music from the Ahom

rulers.

Despite the outstanding literary and linguistical value, the Assamese zikirs and jaris have a high degree of musical importance also. the thumri, khayal, ghazal, and qawali era the unique Muslim contribution to the Assamese music. Again, in the songs of marfati, manai, zatra, ghazi gan, bhari gan, maisali geet, nao khelowa, satyapirar gan etc., current in the erstwhile Goalpara district, the influence of the Muslims is distinctively noticeable. Even, their influence predominates on the tunes of bhatiyali, bhawaiya, and chatka songs, sung by both the communities in the same region.

From the view point of the Muslim religious law, dancing is also most reprehensible frivolity. But it is a fact that the art of dancing was cultivated under the patronage of Muslim court and also by the Muslims. the contribution of Muslims to this art is the kathak style, though its subjects like the adventures of Krishna and the Gopies are part of religious tradition, is secular in spirit. ¹¹ It is known from the buranjiis that king Sive Singha imported some musicians and dancers from northern India. The manuscript of Hasti-Vidyanava contains several illustrations of Hindustani dancing girls of their performances before the king Sive Singha in his court.

paintings:

In the history of painting in India, Mughal School is a chapter of itself. It began with the work of two artists whom Humayun had brought from Iran in 1555, and attained its zenith in the time of Jahangir. It exercised considerable influence on the Rajput, the Kangra and other schools of painting. According to Mujeeb, the Mughal painting belongs to the category of formal art. But the rich illuminated manuscripts, the birds of Ustad Mansoor, the portraits, some of them are most exquisite reveal an inner unity of culture, vibrant with an intense longing for beauty out of which we are born and to which we return.¹² painting in the Mughal period represented a happy mingling of extra-India as well as Indian elements. A provincialised form of Chinese art, which was a mixture of Indian Buddhist, Iranian, Bactrian and Mongolian influences, was introduced into Persia in the thirteenth century by its Mongol conquerors and was continued by their Timurid successors, who again imported it into India. The characteristics of this Indo-Sino-Persian art were assimilated, mingled and combined, in the time of Akbar, in products of the contemporary Indian schools of painting, which flourished as a renaissance of earlier Hindu, Buddhist and Jaina styles, in different parts of the country, such as- Gujarat, Rajputana, Vijaynagar, Bijapur, Ahmadnagar and some other places, and led to the development of a style of painting in which the Mongoloid element gradually declined and the Indian ones predominated. This modification can clearly be seen in the paintings of the *Khandan-Timuria* and the *Padshahnamah*, both of which are preserved in the Khudabaksh Library of Ptana.¹³

It is likely that Babar, who was always keenly observant of the beauties of nature, patronized the art of painting like his Timurid ancestors. The paintings in the Alwar M.S. of

the Persian version of his Memoirs probably represent the style that grew up in his time. Humayun and his son Akbar took lesson from Mir Sayyid Ali and Khwaja Abdus Samad, the leading artists of Persia, in the art of painting and engaged them in the task of preparing the illustrations to the *Dastan-i-Amir Hamjah*. These two foreign artists, working with their Indian assistants, "formed the nucleus of the Mughal school of painting." Which became so prominent in the time of Akbar.¹⁴ This passed on as a precious gift from Humayun to Akbar, while his political legacy was precarious.

In illustrative paintings of Amir Hamjah, done by Sayyid Ali and Abdus Sasmad between 1550 and 1560, the Sino-Persian influence was still predominant. But in 1562, when the famous painting showing the arrival at the Mughal court of the Vaishnava musician Tansen, was executed the fusion of Hindu and Sino-Persian styles began to manifest itself. From 1569 to 1585 the walls of Akbar's new capital at Fatehpur Sikri were embellished with the master-pieces of the painter's art by the joint labours of the artists of the Hindu and Persian schools, both being ready to imbibe and utilize new ideas and thus facilitating the growth of a new school of art. Akbar encouraged pictorial art in every possible way and give it a religious outlook in spite of the Islamic injunction regarding the representation of living forms. He sought to remove the discontent of the orthodox Muslims, who were opposed to the art of painting.

The school of art that grew up under Akbar continued to flourish in the reign of Jahangir through the enthusiastic support and patronage of the latter, Jahangir was an excellent connoisseur, who paid high prices for any pictures that satisfied his aesthetic taste. The famous Muslim artists of his court were Aga Reza and his son, Abdul Hasan of Herat, Mohammad Nadir and Mohammad Murad from Samarquand, who were among the last foreign artists to come of India: and Ustad Mansoor.¹⁵ The Emperor himself having a fair acquaintance with the classical aspects of miniature painting, he frequently purchased examples of the best schools of art in India or abroad; and his zeal, combined with the skill of his articles, led to the emancipation of Mughal pictorial art from the tutelage of Persian influences and to the development of an art styled essentially Indian.

However, with Jahangir, according to Percy Brown, the real spirit of Mughal pictorial art declined. Shah Jahan did not possess the same passion for painting as his father, and his tastes were more for architecture and jewellery. The court portraiture and darbar pictures of his reign were characterized by rich pigments and a lavish use of gold rather than by the harmonious blend of colours which was present in Jahangir's art. He reduced the number of court painters, and the art of painting was soon deprived of imperial patronage. In the imperial family only Dara Shikoh was a patron of art, as is proved by his album which is preserved in the India Office, and his untimely death was a great blow to art as well as to the empire. With the disintegration of the Mughal Empire after the death of Aurangzed, some of the surviving painters migrated from the capital to the states of Oudh, Hyderabad, Mysore and Bengal, which had made themselves practically independent, and some went to Lucknow

and Patna.¹⁶ In the eighteenth century a style of painting noted for brilliancy and decorative effect flourished in Rajputana, particularly in Jaipur. In the later half of the century, highly beautiful and refined pictures were painted by the Kangra School, of which the Tehri-Garhwal school was an offshoot.

So for the Assamese painting is concerned, Muslim impact is remarkably noticeable, which is discerned in many aspects. The specimens of old Assamese paintings so far available to us are mainly the products of artists of Assamese Vaishnava monasteries and the painters of the courts of Koch and Ahom kings of Assam in the eighteenth century. Most of these works of arts were created for illustration of books, of course, references to some paintings done by Sankaradeva before this period,¹⁷ but none of these creations are available to us. The publication of *Chitra Bhagavata reproduces* the miniature illustrations from Sankaradeva's Assamese verse renderings of *Bhagavata Purana* book-X, recovered from Bali Satra in Nagaon appears to be pioneer in this regard. The original manuscript bears the date 1461 Saka, corresponding to 1539 A.D. Commenting on this date K.K. Handiqui in his introductory notes to *Chitra Bhagavata* observes that this date is remarkable in view of the fact that this paintings pertain to the school of Rajput-Mughal art and that the works of these schools are fairly rare at such an early date.¹⁸

In the Assamese paintings it can be noticed that menfolk mainly soldiers, warriors, drummers and pipers are draped in Muslim attire with long ropes and characteristic head gears. Similarly the rude characters which are generally depicted with long beard resemble the Muslim warriors of the time. Even in religious scenes we find that in most cases men with bare bodies adorned with garlands and sandal paste wear a Muslim type of cap which is know Mughalai Tupi in Assam. The firmness of lines with sharp turns and short bears is considered to be one of the important characteristics of the Mughal school of art,¹⁹ which is seen in the Assamese paintings. Again like the Mughal hunting scenes we notice that groups of selected figures of men and animals busy in their respective works and it is the action of each which gives the action to the whole and not the manifested through each. But, the Assamese paintings lack of the intricacy of designs of the Mughal art. Moreover, while the monographs of the Mughal School save some of the illustrative works which deal with the mythical 'strive after no spiritual conception but embody a general statement of fact.'²⁰ These Assamese paintings are mainly Vaishnava in their purport, and the Assamese artists seem to have endeavoured to evince there, the intense pressure of restless energy of Krishna, the divine Lord in all His acts. Thus with these characteristics, the Assamese school appears to be akin to the Rajput-Mughal school of art.²¹

The Muslim types of garments were introduced for the first time in the royal court and among the Assamese officials by King Rudra Singha. The male character, particularly the warrior and royal attendants in these Assamese paintings being depicted with such wears, leads us think these works of art might have not performed before the reign of Rudra Singha. Dr. Saikia observes subscribing other scholars' view that 1539 A.D. cannot possibly be the

time of the illuminated Bhagavata of Bali Satra, which can so far be regarded as the earliest specimen of the Assamese painting done in Vaishnava Satras. We can therefore, affirm that these were the products of the eighteenth century done by Vaishnava artists of Assam, and in their themes, spirits and styles fall in the line with Mughal-Rajput paintings.²² But, some of the Assamese scholars are not agree with this view.

The paintings of *Hasti Vidyarnava*, a treatise on elephants, *Sangkhachuda Badha Kavya*, *Dharma Purana* and perhaps the *Geeta-Govinda*, Which were composed during the reign of Siva Singha (1714-1744), the successor of Radra Singha, marks the most remarkable period in the development of Assamese painting in the Ahom court under Mughal influence. The paintings inserted in the *Hasti Vidyarnava* are well-known for their artistic merit. In their style and character these paintings show a clear sign of the influence of the Mughal School of paintings. However, the following remarks of S.K. Bhuyan speak for themselves :

“The greatest landmark in the age-long contact between Assam and the Islamic world is, the gorgeously illustrated Assamese manuscript *Hasti Vidyarnava* compiled by Sukumar Barkaith in 1734 A.D., under the orders of king Siva Singha and his chief queen Maharani Ambika Devi. This book is a treatise on elephant When the author inserts an elephant do docile class which is a suitable animal for the king to ride upon; he actually places king Siva Singha on the *howdah* of the elephant to illustrate his theme. Similarly, elephant which bring prosperity to the king are illustrated by a continuous stream of boxes of presents from foreign courts as they are being delivered to the monarch. An obstinate and untamable elephant is depicted as being turned out of the royal presence.

Having thus prepared the canvas the author inserts in the book a large number of pictures depicting the king and the queen, their son Ugra Singha Tipam Raja, junior queens, maids and attendants of the palace, nobles, officers, subjugated chieftains, processions, Hindustani musicians and dancing girls and wrestlers. He also inserts the portraits of eight kings who have heard the fame of king Siva Singha. Opposite every picture of the Ahom court there is a pointed scene of the portals of a Mughal palace with the Nahbat Khana and other attendants in details, inserted as a set off to the Ahom counterpart Ahom king and his nobles are shown in the pictures of *Hasti Vidyarnava* as wearing the Mughal head dress. Ocassionally a fully blossomed rose is inserted in the hand of the monarch in the fashion of Mughal portraits. The drawing are the handiwork of two painters, Dilbar, a Muslim and Doshai, a Hindu; Dilbar was obviously employed to furnish the Mughal settings. Similar pain- tings of the period of Siva Singha's reign, bears indelible marks of the influence of the Mughal school of paintings.”²³

Thus, it appears that in the enrichment of Assamese paintings the contribution of the Muslims particularly the Mughals is quite significant. But, in spite of the deep influence and resemblance with the Mughal paintings, their settings, them and atmosphere are Assamese in the real sense of the term.

Reference

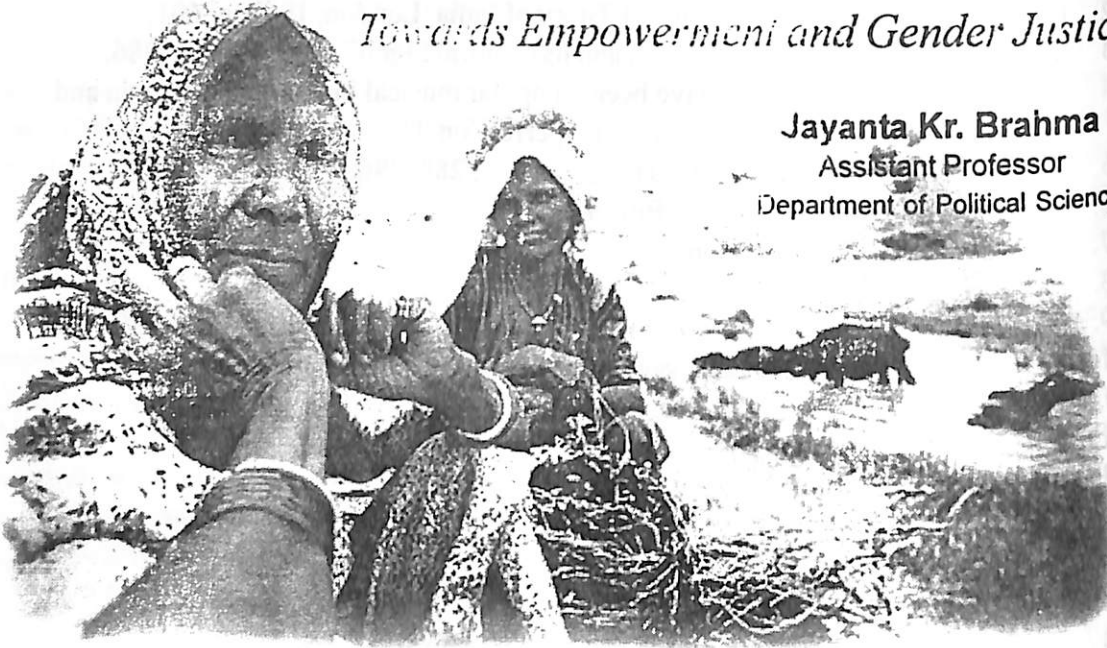
1. M. Mujeeb : Islamic Influence on Indian Society, Meerut, 1972, Introduction, p. xiv.
2. R.C. Majumdar et al : An Advance Hlstory of India, London, 1963, p. 601.
3. M. Saikia : Assam-Muslim Relation and its Cultural Significance, 1986, p. 286.
4. Rabab or rabab is known to have been a popular musical instrument of Persia and Central Asia. Tansen might have given it perfection.
5. M. Neog : Sankaradeva and His Times, pp. 277, 288, 290.
6. Harakanta Sadar Amin : Assam Burabji, p. 66.
7. L. Gogoi : Ahom Jati aru Asamiya sanskriti, p. 15.
8. M. Saikia : op cit., p. 287.
9. Gunabhiram Barua : Asam Buranji, p. 125. Also see- L. Gogoi : op cit., p. 20.
10. Abdus Sattar : Sangmisranat Asamiya Sanskriti, 3rd edn, Jorhat, 1986. p. 63.
11. M. Mujeeb : op cit., Introduction, p. xiv.
12. Ibid., p. 108.
13. R.C. Majumdar et al : op cit., 9. 598.
14. Ibid.
15. Ibid., p. 599.
16. Ibid., p. 600.
17. Katha-Gurucharit, pp. 187, 210.
18. K.K. Handiqui : Introduction to Chitra Bhagavata, p. i.
19. Tara Chand : Influence of Islam on Indian Culture, 1954, pp. 262, 268.
20. P. Brown : Indian Paintings, Introduction, p. 8.
21. M. saikia : op cit., p. 290.
22. Ibid., p. 291.
23. S. K. Bhuyan : Annals of the Delhi Badshahate, 1947, pp. 18, 19.

Discourse on Gender

Towards Empowerment and Gender Justice

Jayanta Kr. Brahma

Assistant Professor
Department of Political Science

The study of Gender was largely ignored by political thinkers until the re-emergence of the women's movement and feminism in the 1960s. Since then it has become a central concept in feminist theory and has received wider attention in the mainstream political analysis. From this perspective Gender politics draws attention to issues such as women's rights, gender justice and the unrepresentation of women in politics and general professional and managerial positions.

The term 'Gender' refers to distinctions between males and females in terms of their social role and status. Although the terms 'Gender' and 'Sex' are often used interchangeably in everyday language, the distinction between them is crucial to social and political analysis. Gender highlights social or cultural differences between women and men, while Sex denotes biological differences. In this context, Anthony Giddens has drawn a clear distinction between sex and gender in the following words: While Sex refers to physical differences of the body, Gender concerns the psychological, social and cultural differences between males and females.

Gender inequality means inequality which are not based on biological reasons, but because of social norms, traditions and customs. They define the domain of women in society. So, gender is a social construct. In that case, the society decides what a man should do or what

should a woman do. Thus, while all women are members of the female sex, their gender roles vary according to societies and families into which they are born.

The main thrust of all the discussion and analysis has been that the women are not treated at par with men. Men subject them to all sorts of humiliations discriminations from cradle to grave. Women are discriminated against in almost all societies on the basis of gender. They do not get the same access to health care, education, economic rights as the men of their societies do. In India also women are discriminated on the basis of gender.

The study of gender seems to be incomplete without an understanding of Feminism. Basically, feminism is an ideology that aims to advance the social role of women. Feminist ideology is characterised by two basic beliefs, women and men are treated differently because of their sex. Secondly, unequal treatment can and should be overturned. Their basic demand is equality of sex. Gender can also be understood in relation to Patriarchy. It is discussed as a political structure where male dominates and propagates women subordination as natural and inevitable. Thus gender is characterised in a domination and subordination framework. Patriarchy has brought with it inequality, discrimination and deprivation of women on several counts. This patriarchal society established an unequal power relationship between men and women.

The movement for emancipation of women began in the early nineteenth century. It was directed towards promoting the liberation, rights and interests as defined by women themselves.

In the eighteenth century itself Mary Wollstonecraft's - "A vindications of the Rights of Women (1792)" - regarded as the text of modern feminism argued that women should be entitled to the same rights and privileges as men on the grounds that they are 'human beings', she thus established what was to become the fundamental principle of liberal feminism. In the nineteenth century, the demands for female suffrage came through the labour movement and other agents of reform. Once female suffrage was granted, the women's movements took up issues such as equal pay for equal work, equal opportunity, eradication of sexism. While these campaigns have been successful in achieving their goals to an extent, the ground reality does not reflect complete success, especially in developing countries.

In Post-Independence India the feminist movement based itself firmly on principles of equality. The first ever World Conference on women was held in Mexico to address the issue of gender inequality. It was followed by a second Conference on women at Copenhagen (1980), Nairobi (1985) and Beijing (1995). The report on the Status of Women in India (1974), the declaration of the International Women's Decade by the UN (1975) and the women's movements in the West also provided the focus and impetus for the movement. India has also ratified various international conventions and human rights instruments committed to securing equal rights for women such as ratification of Convention on Elimination of all Forms of Discrimination against Women (CEDAW) in 1993.

Status of Women in India :

The women movement in India as it is known today has its origin in the 19th century. Mahila Mandals were organised for the first time by the Arya Samaj and the Brahma Samaj. The All India Women's Conference (AIWC) was established in 1924 and went on to become the single largest women organisation. Giving voice to many different grievances which includes a variety of demands - education for women, economic equality, pension for widows, the right of inheritance, divorce etc. The right to vote which was initially raised by Sarojini Naidu, Annie Besant and others in 1917 was again raised by the AIWC along with the Women's India Association and the National Council of Women in India. Mahatma Gandhi, more than any other individual has been seen as drawing women into the real politics. He felt that the ability to suffer and make sacrifices made women especially capable of participating in a non-violent movement for the liberation of the motherland.

In the post independence India, state has been instrumental in considering the issues covering women. The efforts of the State has been supported and pushed forward by the NGOs and international agencies working at the international levels. The conference on the status of women met in Feb, while emphasizing women right as part of human rights it urged states to eradicate violence against women (domestic, cultural, social - such as dowry, sale of the girl child, child prostitution, honour killing etc.) without hiding behind the pretext of 'cultural relativism'.

The India Constitution has several articles designed to secure gender equality and non-discrimination. In specific terms, these are embodied in Articles 14, 15 and 16 of Fundamental Rights and also in the various provisions of Directive Principles of State Policy.

In india, gender inequality is quite prevalent. The women have no equal access to education, food and nutrition, health, property, employment or to the political and economic decision-making process. Gender inequality take various forms like - adverse sex ratio, inequitable property rights, dowry, female foeticide and infanticides, higher female mortality etc. Gender discrimination and atrocities against women have been an ugly face of Indian society. Any assessment of the status of women has to start from a social framework. The status of women in India is culture, region and age specific. The status of women in the family and society is largely determined by the socio-economic, cultural, political, religious and geographical factors in different regions of the country. In general, the status of women is evaluated in comparison to the status of men. The major empirical indicators that are utilized for this evaluation are the demographic status, the health status, the literacy status, the employment rates and pattern and the political status

In India, since the beginning of the Census exercise, sex ratio has always been unfavourable to women. In 1901 the sex ratio was 972 females to 1000 males, and in 1951 it was 946 females to 1000 males. But according to 2011 census figure it is 940 females to 1000 males only. Thus, the phenomenon of 'invisible' girl child is setting in. The most dramatic drop in the child sex ratio seems to have taken place in the states of Punjab (793), Haryana (820),

Himalchal Pradesh, Gujrat and Maharashtra. The socio-cultural factor responsible for this unfavourable sex ration are the extreme form of patriarchy that deprives even the reproductive rights to women. It results in son preference and female foeticide. The increasing practice of dowry is also responsible for son preference besides religious superstitions. All these factors have created a social perception casting girls as liabilities economically and socially.

Despite rapid growth in literacy in post Independence India, gender deprivation still exists and needs to be overcome. In 1951, the female literacy rate was 7.3 percent which increased to 54.16 percent in 2001 as compared to 75.85 percent male literacy. The major indicators of health status in India bring out the dismal status of women. The adverse sex ratio and female life expectancy in India is mainly due to high female mortality rate.

In India, women have been granted franchise right by the constitution. But women are not adequately represented in the Lok Sabha and state legislative assemblies. The percentage of women parliamentarian has at no time exceeded. 15 percent in the Lok Sabha. The highest was in the Fifteenth Lok Sabha (2009-14) at 13.80 percent in a total membership of 544. On area where women's presence has increased considerably is at the Panchayat level. The 33% reservation at the panchayat and local level brought about by the 73rd and 74th Amendments has been hailed as the most important and revolutionising constitutional innovations brought about in the last 60 years. The experience of women at the panchayat level is illustrative of the fact that exposure to mass politics can often significantly change a women's level of awareness, even if she has no prior experience. A Constitutional Amendment Bill has been introduced in Parliament to provide 33 percent reservation for women in the Parliament and State Assemblies. But the bill has become controversial and is hanging fire.

Violence Against Women :

The problem of violence against women, as anywhere else, is also noticed in India. Despite several legislative measures, adopted in favour of women, countless women continue to be victims of discrimination and violence even in the face of spread of education and women's gradual economic independence. Women are subjected to various kinds of violence, which can be categorized as (i) criminal violence - rape, abduction and murder, (ii) domestic violence wife battering, physical and mental torture for dowry, sexual abuse, maltreatment of widows and elderly women and (iii) social violence - encouraging the women to commit female foeticide and forcing a young widow to go back to her parents house, denial of share in property etc. Caste system is also responsible for violence against women especially the Dalit women. Thus, they have to face the dual problem of gender and caste. Atrocities against women in prison or custodial care, widows, single women, women in mental hospitals, handicapped and displaced and refugee women are other less visible aspects of atrocities against women. The erosion of traditional values, increasing criminal tendencies in society, poor enforcement of legal provisions, excessive depiction of violence in the media have contributed to greater atrocities in the society.

Empowerment and Gender Justice -

Empowerment is an effective strategy to cope with gender based discrimination and attain gender equality. The concept of empowerment flows from that of power. Empowerment simply means the power where it does not exist or exist inadequately. It essentially means decentralization of authority and power. It aims at getting participation of deprived section of people in decision making process.

Women's empowerment as a phenomenon is not something new. It has been there throughout the history in all societies. What could be considered new is its increasingly coming out in public, used as a social movement and being looked at as an ideology. Now it has been reshaped from women's welfare to their development to empowerment. What is further new is the increasing realisation and recognition that empowering women is absolutely essential, rather imperative, for familial, societal, national and international development and progress. Empowerment of women means equipping women to be economically independent, self-reliant and enable them to participate in development activities.

Economic empowerment is one of the primary conditions for improving the social status of women. India has launched several schemes for economic empowerment of women such as Support to Training and Employment Programme for women (STEP) opening of employment cum-income generating production units, vocational training programme, Mahila Samridhi Yojana (MSY) and various support services for women like the ICDS and creches.

The battle for gender justice has been a long drawn struggle. The sustained efforts of social reformers, even in the face of resistance from social orthodoxy, have given impetus to the cause of gender justice. The provisions of the constitution, various laws and judgements of the courts have their own contributions to the cause of gender justice. Court judgements have also started invoking international conventions like CEDAW to make a stronger case for women's justice. Institutions like the National Commission for Women (NCW) and the National Human Rights Commission (NHRC) are carrying out detailed investigations of injustices against women. Right from the first Five Year plan, the issue of providing equal status to women has been sharply focussed in our development process. While the first four plans have emphasized on organising various welfare activities and giving high priority to women's education, the Fifth and Sixth plans witnessed a shift in approach from welfare to overall development of women with a three-pronged thrust on health, education and employment of women. The Eighth plan (1992-97) made a further significant shift from development to women's empowerment. The strategy of 'Women's Component Plan' in the Ninth Plan provides for ensuring that a minimum of 30 percent of funds flow to women from all ministries and departments. The Tenth Plan (2002-2007) talks of the need to gender sensitise the different organs of government. It proposes to continue the major strategy of empowering women as agents of social change with a three fold strategy of (a) social empowerment (b) economic empowerment and the adoption of gender budgeting and auditing and (c) gender justice. In its march towards gender justice, India declared 2001 as the year of women empowerment. Thus, the govern-

ment of India's strategy for empowerment of women is two pronged while mainstreaming gender in all policies and programmes across all sectors, women-specific interventions were also being focussed upon.

The Way Forward :

The post independence phase has witnessed a tremendous upsurge for equality and gender justice. The women are showing considerable awakening for their rights and female literacy has increased appreciably. They are gradually getting a share in the political process. Equality and justice for half the population therefore, demand greater participation of women in the decision making bodies from top to the grassroots level. Modernization, Urbanization, rise in female education, spread of media of mass communications and Westernization have brought substantial changes in man-woman relationships in the contemporary society. The fight for gender equality from liberation to emancipation to empowerment has to be a continuing struggle to demolish negative social attitudes. A lot remains to be done in terms of giving them enough confidence and space to carry on the struggle further. Here lip service would not serve the cause of gender equality. Words should be matched with concrete deeds and grounded on gender justice.

- *I object to violence because when it appears to do good, the good is only temporary; the evil it does is permanent.*
- Mahatma Gandhi
- *Dignity consists not in possessing honors, but in the consciousness that we deserve them.*
- Aristotle
- *Remember not only to say the right thing in the right place, but far more difficult still, to leave unsaid the wrong thing at the tempting moment.*
- Benjamin Franklin
- *Education is the best provision for old age.*
- Aristotle,

What is History ?

Shahrukh Hussain
T.D.C. 2nd Semester

There are many wrong thinking about the "History" among the students of our modern life. Day by day it becomes a more complex problem in our modern social life. Every student of our days think that History is the boring subject. But actually not that is. They think that we just study about the war in between two kings. We just study about the born or died about the kings but that is not the real fact. Actually without knowing about our history we can't reconstruct our present life. Actually "History is not a subject alone, it is the mother of subjects".

The word "History" is drived from the greek word "istia" meaning "inquiry", research or exploration. The great person from grece namely "Herodotus" was the first who wrote history about the war "Peloponnesian" between the Greeks and the Romans. So we the historians called him the "father of history". After that the one Roman person who wrote history in scientific method that was "Jhucydies". So we know him as the scientific father of history.

There are many scholar in the world who give the defination about the History. So have a look about those definations which is given in below -

According to the great philosopher Aristitle, "History as, an account of the unchang- ing past".

According to the Francis Bacon, "History is a discipline which makes men wise".

According to Lecky, "History is the record and explanation of moral revolution".

J.B. Bury said that, "History is a science no more no less".

According to Crose, "All History are contemporary".

But the John Secley said, "History is the past politics and politics is the present history".

According to E. H. Carr, "History is a continuous process of interaction between the historian and his facts".

Adn according to the great businessman Henry Ford, "History is a Bank".

Actually when we say that, "What is History" then we can say that History is an account of past facts and happinings. Where we can become to know that what kind of social structure on that time in that place. So that is History. History is not a subject because in the History we can study about all thinks of part like. Politics, economis, social system, science. Religious system and how the mens become to civilized. How does our earth become to change day by day. So it is History. So, it is my short account on about "what is History".

Now days almost everything boils down to fashion cloths, accessories, hairstyle, or a smal thing like the mobile phone. The mobile phone has won the hearts of all cetegories people, from red carpet celebrities to railway laborers, from cheekly teenagers to slow paced elders. It is easy to carry and communicate from person to person.

A few years ago, the cell phone was a luxurious item now, it no longer is. Because with growing necessity of the device, manufactures have realized how profitable it can be if they let them out at an affordable rate. According to glo- bal statistics the worlds mobile phone installed base 15 billion during 2004. Truly the mobile phone is achieving incredible rates both in price and poor developing nations as well.

A major example of the benefits of the mobile phone is Grameen Telecommunication; a Bangladesh based non-profit organization that Provided low - cost phone services in rural ar- eas.

Using money borrowed from Grameen Bank, village entre preneurs purchased mobile phones which they then used to sell phone service to customers - other villagers by the call. There are several beneficiaries of mobile phones at the village level; enter preneurs pur- chased who make money by selling phone serice to villages on a per use basis; sellers of per paid phone cards including poor urban youths and small business owners; users of phones who gain business and employment opportunities mentioned above.

Besides the telecom industry has been rendering various other services to society. Some private telecom companies organize health camps is collaboration with local NGOs or medical practitioners, or sponsor academic and artistic events for the betterment or society and the youth Bharati Airtel is facilitating blood donation through the medium of SMS, where it connects the donor of the recipient. Through this Airtel blood Bank service, the receiver sends an SMS Blood message to 55200, which is tall free. An acknowledgement goes from 55200 to the member from which SMS was received. There after the donor contacts the recipient directly. With the technological boom that the world is going through the Mobile phone has become an indispensable asset. So whether it is for company profit or increase in national per capita income, the use of the mobile phone will keep on rendering valuable service to mankind for years to come.

MOBILE - THE WORLD OF FASHION

Nazrul Hussain
T.D.C. 2nd Year

GENDER EQUALITY AND SOCIAL PROGRESS

Sk. Lutfor Rahman
Asstt. Professor
(Deptt. of Economics)

Inequality between men and women is one of the most significant disparities in many societies, and this is particularly so in India in relative terms compared with men, even within the same families. This is reflected not only in such matters as education and opportunity to develop talents. But also in the more elementary field of nutrition, health, and survival. Indeed the mortality rates of females tend to exceed those of males. There "is much direct evidence, in India and in the other countries with a sharp deficit" of women, of relative neglect of the health and well-being of women leading to survival disadvantage of females vis-a-vis males over long periods. In fact, it is rather striking that the demographically "backward" regions of India tend to be those where gender relations are highly unequal. This applies particularly to the large north India states. Even in Punjab and Haryana, mortality and fertility rates are not much lower than the all India averages, despite very high levels of per capita income in comparison with other states of India.

Conversely, states which have experienced rapid progress in improving health and reducing mortality and fertility are often those where women play an important social or economic role. Two striking examples are Kerala and Manipur. The empowerment of women has had a different basis in each case: the early promotion of female literacy has played a crucial role in Kerala, while other sources of female involvement (including the economic roles of women) appear to have been more central in the case of Manipur. But the common feature is that, in both cases, women have ended up with a far more equal and active role in the society than their sisters in, say, the large north Indian states. And correspondingly, there has been far more progress in the fields of health and mortality reduction, and just in terms of reducing the female disadvantage in survival, but also in

improving survival chances for every one there is a sense in which this connection is quite obvious. Given the gender division of labour that prevails in most of India, nutrition, child health, and related matters typically depend primarily on women's decisions and actions. It is hardly surprising that social achievements. In this domain are more impressive where women are better education, more resourceful, more valued, more influential and generally move equal agents within the household and in society.

The importance of women's agency, of course, is not confined to the field of demographic change. When the creative abilities and personal contributions of one half of the society are stifled by constant subjugation, in addition to the drudgery of constant domestic work and child bearing, social opportunities are suppressed in a wide-range of domains. Even the level of economic production is likely to be higher, other things being equal, in a society where women are able to engage in a diverse range of activities compared with that in a society where their life is confined to domestic work. The realers of politics and social can also be considerably enriched by the active participation of women.

This general connection, too emerges from broad inter-regional comparisons, Kerala not only has much lower levels of mortality and fertility than Uttar Pradesh or Rajasthan, it has also made far more progress in removing traditional social in qualities, in using public services as a basis for enhancing the quality of life, and in evolving a vigorous civil society. By comparison, the large north Indian states are notorious for the persistence of feudal agrarian relations, for the continued oppression of disadvantaged castes, for chaotic public services, and for the comprehensive corruption of political institutions. Even in comparison with south India as a whole, these north India states present a picture of resilient social backwardness. If one were to look for the deep historical background of these inter-regional contrasts in the nature of society and politics, the position of women in society is certainly one of the influences that would command attention.

What is also striking is how the gender factor can overpower many other influences that often receive more attention, such as religious identity and national boundaries. The entire northern region is one where agency of women has been comprehensively repressed, among Hindus as much as among Muslims or Sikhs, leading not only to severe female disadvantage in child survival but also to the persistence of very high levels of mortality and fertility. Similarly, it is remarkable that Kerala and Sri Lanka have so much in common in terms of social achievements, cutting across the religions, cultural, and national boundaries. The common heritage of less unequal gender relations (which includes less patriarchal kinship systems, less male dominated property rights and a greater prominence of women in influential economic, social, and political activities) appears to be a causal factor of major importance.

By way of conclusion, we would like to focus on for elementary points. First, the persistence of extraordinarily high levels of gender inequality and female deprivation are among India's most serious social failures. Few other regions in the world have achieved so little in promoting gender justice.

Second, gender inequality does not decline automatically with the process of economic growth. In fact, we have seen that some important forces operate in the reverse direction. Even where economic growth has a positive influence on the status of women, e.g. by expanding female employment opportunities or literacy rates, this influence tends to be slow and indirect. It is important to aim at more radical and rapid social change based on public action. Third, gender inequality is not only a social failure in itself, it also leads to other social failures. We have found this link in some detail with particular reference to child mortality and general fertility, but have also pointed to similar links that apply in other fields where the agency of women is important.

Finally, the agency of women as a force for change is one of the most neglected aspects of the development literature, and this neglect applies as forcefully or more in India as anywhere else. There has, happily, been a growing awareness in recent years of the disadvantaged predicament of women in India society. That understanding of the victimization of women has to be supplemented by a recognition of women as agents of social change. It is not merely that more justice must be received by women, but also that social justice can be achieved only through the active agency of women. The suppression of women from participation in social, political, and economic life hurts the people as a whole, not just women. Those regions in India, such as Kerala, which have moved in the direction of more gender equality have received more for all from that. The emancipation of women is an integral part of social progress, not just "Women's issue".

ABHINAYA (EXPRESSION AND MIME)

Lonishri Das
T.D.C. 1st Year

Nirtrya is related to psychological states (bhava) and sentiments (rasas).

Human life is multi-faceted and the people therefore exhibit different emotions at different times depending on the persons and the circumstances that they face. Such emotions, feeling or sentiments have been described as rasa of which there are nine. Bhava refers to the expression of such emotions. To be precise, rasa refers to the personal experience of emotions by a person while bhava indicates the mimetic expression or display of the emotions by the artist the dancer or the actor. Bhava conveys to the spectator of the audience the rasa or emotion which the particular character (that the dancer portrays) experiences as per the song. It is a sort of communication by the dancer without herself going through the emotion. But the bhava is so brought out that it transports the spectator to the scene depicted in the song and he or she is able to transcend the present and vibrate in the same wave - length as the character portrayed.

Bhava has been classified as sthayibhava and sancharibhava. Sthayi means permanent and sanchari, transitory. In other words, the sthayi bhava denotes the basic emotions or feelings that we lodged in the sub-conscious mind all the time. The sancharibhava refers to the passing feelings or fleeting sensations. Bharata mentions about lightsthayibhavas and shamabhava representing indifference or neutrality or equanimity is also reckoned as a sthayibhava, making a total of nine. Correspondingly, there are nine rasas as shown below.

RASA
Sringara (Love)
Hasya (Humour)
Karuna (Pity, kindness)
Roudra Anger, fury)

STHAYIBHAVA
Rati
Hasa
Shoka
Krodha

Veera (Valour, heroism)
 Bhayanaka (Fear)
 Beebhatsa (Disgust)
 Adbhuta (Wonder)
 Shanta (Tranquillity or contentment)

Utsaha
 Bhaya
 Jugupsa
 Vismaya
 Shama (Nirveda)

Just as the rhythm is maintained by the footwork, and the mudras are executed by the hand gestures, the bhava is expressed through the movements of the eyes, the eye - brows and the lips. For example, Srīngara can be expressed through adhomukha shira with sachi drishti and smiling lips. Similarly, Sama Shira with alokita drishti can with raised eyebrows and smiling lips, express adbhuta and would with stiff lips (to give an indication of brown) express roudra. Given below a brief description of rasas and sthayibhavas :

1. **Srīngara (Rati)** : This stands for romance and romantic love and extends to beauty and beautification. Pains of separation from the lover are a very important ingredient of this rasa.

2. **Karuna (Shoka)** : This means kindness and is often exhibited fondling a child, petting an animal or soothing someone in distress. This rasa includes an element of pity and sorrow too.

3. **Veera (Utsaha)** : This expresses valour or bravery and is associated with the right..... person who destroys the evil and protects the innocent. This portrays generally the triumph of the good over the evil.

4. **Hasya (Hasa)** : Humour or mirth as normally expressed by an outburst of laughter in a happy or comical situation. It can also be used to express mischief.

5. **Adbhuta (Vismaya)** : Surprise at seeing someone or experiencing something unexpected or rare.

6. **Bhayanaka (Bhaya)** : The emotion of fear or terror apprehension.

7. **Beebhatsa (Jugupsa)** : The feeling of hatred or disgust or uneasiness or dislike.

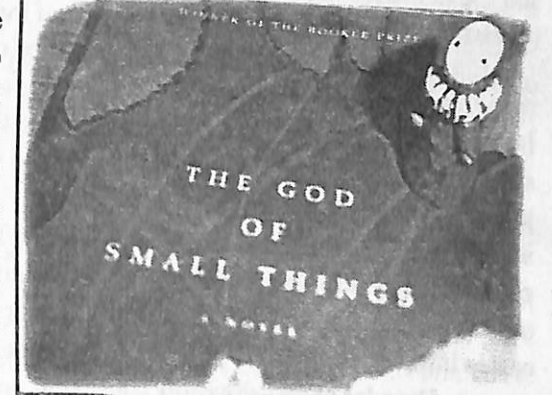
8. **Roudra (Krodha)** : Anger at being wronged or disappointed or insulted or at disobedience of command.

9. **Shanta (Shama)** : Peace, tranquillity or contentment obtained by meditation or by renunciation of worldly desires. Shanta is usually an attribute of Lord Buddha, sages and sanyasis.

In India, even today after 62 years of Independence democratic governance the plight of dalits, tribals, down-trodden and poor has not improved in fact it has worsened. The government and public servants just pay up services to dalits and totally failed to uplift them in Fifty nine years of Independence. The bureaucratic 'Iron cage' never wants them to come out of their shells. So that they can be easily overridden in power games and used in vote-bank politics. As a matter of fact this socio-economically disempowered group still continue to be scavengers. Needless as it is to say that all this never goes to records. Even today in India, the practice of carrying human excreta on head still persists.

What is the use of India becomes on IT power or knowledge base. What is the use if India sends its own Satellites on its own rockets at space? Have these scientific achievements devolved, percolated to dalits and poor in the society. Has it benefited them in any way?

So for the history has always ignored the dalits like it did to all other disempowered. It narrated success not failure, and so the dalit subalterns did not merit a place in it. During the colonial rules after the shock inflicted by the 1957 mutiny, the British rulers were no longer interested in the cultural life of India, or in transforming Indian society. For instance, although they were aware of the inhumanity inherent in untouchability they did not outlaw the practice. They seem to have instinctively realized that the caste system, of which untouchability is an ugly offshoot, served their strategic interests by preempting armed revolutions since the divisive nature of caste culture does not encourage people to unite on

Subaltern Subjectivity and Resistance

In Arundhati Roy's novel: The God of Small Things

Mozbul Haque Choudhury
 Asstt. Prof. (Dept. of English)

social or political grounds. The colonial rule thus made no difference to the cultural life of the Indians, except in a superficial way. Untouchability being primarily a socio-cultural construct, and the unhealthy social practices of the Indians having been expediently left untouched by the British rulers, the ritual subordination of the dalits continued all through the colonial era.

Untouchability was finally abolished only in 1950 by the Indian constitution which recognized the Right to Equality as a fundamental right. Not that the constitution and Independence have made a great difference to the dalit social life in the post-colonial period since the age old prejudices, deeply ingrained in the upper caste consciousness, continued to prevail. Independence marked only the political liberation from the colonial yoke, and not the attainment of social freedom. The dalits are the worst victims of political dictatorship and social dictatorship, otherwise known as the cruel and unhealthy social practices that single out large sections of the Indian populace for harassment of various kinds on the basis of castes into which they are born by a biological accident.

Decades of anti-disability legislation, poverty alleviation programmes and other official measures aimed at empowering the dalits and wipe out the stigma of untouchability, and dalit activism of the recent decades have not exactly succeeded in mainstreaming them. Although most dalit organizations have noble aims at heart their focus has been primarily on reservation quotas and related privileges rather than integration of the dalits with the rest of the Indians society or their economic advancement. The large majority of the dalits are working mostly as wage workers, farm hands, bonded labourers, cobblers, leather workers, street sweepers, and manual scavengers are who live mostly in the villages and have very little or no access to education, do not hope to benefit from reservations all that much. It is this class of dalits that suffer the worst social ostracism and economic exploitation. They continue to live on the margins of the Indian society, in sub-human conditions are exploited, ostracized, and socially excluded.

In the post - Colonial era, Arundhati Roy, in my opinion a great champion of the cause of the Dalit and the deserted, in her novel *The God of Small Things* points out those unnoticed shades of a social problems which generally escape the eyes of social scientists. The aim of this fictional work in constructing dalit social history 'from below' could only be to sensitize the Indian society to the pangs and sufferings of the dalits, and to project the issue on the world stage. This later point acquires added significance in the context of the Indian government's inexplicable opposition to the global discussion of caste discrimination, and violation of the dalit human rights. This novel seems to do precisely what the government has failed to do- initiate an international debate on the question of caste.

But I will first briefly depicts the stories of dalits in this novel *The God of small Things* of Post-colonial era, then account for the dalit subjectivity by discussing the various discourses that construct it and how the dalit protagonist resist the subordination in their own way, and finally assess the achievements of this novel in social terms.

In Rot's novel *The God of Small Things*, the Nehruvian idealism was replaced by

cynicism and despair. Independence had not delivered on the promises it made-the dalits remained as backward as they had always been.

The God of Small Things of Roy is about the untouchable paravan, Velutha, a gifted young man who thoughtlessly enters into a clandestine love affair with a Syrian Christian divorcee and mother of two children, called Ammu. When the love affair comes to light he is falsely charged with kidnapping the children and murdering their cousin and is put to death by the police. The love affair he has with an upper caste woman is a mere pretext; his real mistake is to want to rise above the station his caste permitted. His success activates ancient prejudices and poses a challenge to the upper caste social forces who involuntarily form themselves into a punishing force and finally erase them.

The sordid condition of the dalits in this novel is clearly explained by the Indian society's unwillingness to change-Independence or no Independence. Appearances have changed, political set up has changed but attitudes and mindsets have remained unaltered. The upper caste social group nonchalantly practice untouchability and feel none the worse for it. Several discourses are invoked to legitimize this inhuman practice. Being institutionalized, ways of thinking discourses affect our views in unimaginable ways. The discourses the Indian upper caste are governed by taking on a sinister shape vis-a-vis their treatment of the dalits. The upper castes are often aware of the social, economic and other advantages accruing to them by the prevalence of these discourses. The novel presents the social history of the dalits mainly in the form of their response to these discourses. Their response often takes the form of resistance to the subjectivity the discourse seeks to put them to.

The most important of them is the religious-dharmic-karmic discourse. The priestly class which originated the caste system consolidated its position and safeguarded its class interests by imposing religious dogmas on the basis of 5th caste system. In course of time caste came to be viewed as divinely ordained institutions and people stopped questioning their relevance or legitimacy. This system assigned the lowest position of the dalits- they are at the bottom of the social pyramid and utterly under privileged. For thousand of years they lives and died as menials, in conditions worse than that of slaves. Manu Samhita, for instance, lays down that "the dwellings of candelas and Svapakas shall be outside the village, they must be made apapratras, and their wealth (shall be) dogs and monkeys" (Manu).

Religion, dharma and karma have frequently occurred in this novel to deter the dalits from making upliftment in life. The upper caste characters seem to believe in this social hierarchy as sanctified by religion and rendered acceptable by tradition. Their minds are conditioned to automatically object to any deviation on the part of the dalits from the ways of life prescribed for them by the shastras.

Although The Hindu upper castes are frequently held responsible for the continued practice of untouchability, the religious affiliation, neither of the oppressor nor of the dalits seems to make a difference. In Kerala the Syrian Christian community practices untouchability more zealously than the Hindu upper caste themselves. Velutha, a Christian by birth but a

paravan dalit all the same, receive the harshest treatment possible from his coreligionists for breaking the unwritten laws, including the love laws, governing the dalit lives. Religion conversion has not socially elevated the dalits, nor improved their material conditions. They have continued to remain as dalits whatever religion they possess.

In the post-Independence period the upper caste power, granted by tradition, is sought to be reinforced by the political power which has been readily appropriated by the upper castes. The second most important discourse that ensures dalits subjectivity therefore is political power which is most often misused to oppress the dalits and to project upper caste interests. In *The God of Small Things* Comrade K.N.M Pillai represents the Communist Party that fights for workers' rights everywhere in the world but in Kerala it never overtly questioned the traditional values of a caste-ridden, extremely traditional community" (Roy66).

Velutha's being a card holding member of the Communist Party, his participation in political demonstration and his desperate appeal to Comrade Pillai on the eve of his arrest do not help him. In Comrade Pillai's opinion Velutha is a Paravan first and foremost, and therefore he deserves to be treated accordingly. And so he assures Inspector Thomas Matthew that Velutha does not enjoy "the patronage or protection of the Communist Party that he was on his own" (Roy262-62). Comrade Pillai could have saved Velutha's life but he chooses not to, primarily because Velutha is a dalit.

If mature political democracy remains still a mirage, social democracy has never been seriously contemplated in India. Indian society frequently doubles as a dictator and victimizes individuals guilty of the slightest deviation from the established ways of thinking. Even a faint sign of defying social codes, or a feeble protest against an unfair social practice is sure to result in harassment and ostracism. Since the social codes are loaded heavily in favour of the upper castes, and against the dalits, the upper caste members of society turn into unofficial enforcers of the dictatorial social norms. For falling in love with a 'touchable' woman and thus breaking the ancient laws that forbade relations between the upper castes and the dalits, the touchable policeman in *The God of Small Things* swoop on the sleeping Velutha, and inflict fatal injuries on his body. The policeman looks upon their savagery as a social responsibility, as "inoculating a community against an outbreak" (Roy309).

In all the above instances of cruelty towards the dalits the upper caste members of society act out of an unacknowledged sense of duty towards the established order which the dalits seem to disturb. There is thus a lot to explain here in psychological terms.

The last but perhaps the most important factor that contributes to the ritual subordination of the dalits is the caste-based economic discourse. This discourse is important considering the fact that most Hindu practices and taboos have an economic basis. Ambedkar has theorized untouchability to be "..... more than a religious system. It is also an economic system which is worse than slavery. As an economic system it permits exploitation without obligation. Untouchability is only a system of unmitigated economic exploitation but it is also a system of uncontrolled economic exploitation." Ambedkar.

The economic discourse extends to the professions traditionally reserved for the dalits. They are expected to be happy with their unclean and demeaning occupations and never aspire to higher professions. If they do, they can be sure to earn the disapproval and his discouragement of the upper caste colleagues and self-appointed custodians of social norms. Velutha is a gifted carpenter and highly skilled mechanic working at the pickle factory owned by Ammu's family. His accomplishments oblige his employers to put him in charge of the general maintenance. The upper caste colleagues resent this for 'ancient reasons' (Roy121). During a conversation with Ammu's brother, Chako, Comrade Pillai puts it down point blank :

"That Paravan is going to cause trouble for you", he said. "Take it from me get him a job somewhere else. Send him off" "He may be very well okay as a person. But other workers are not happy with him. Already they are coming to me with complaints You see, Comrade from local standpoint, these caste systems are very deep rooted."

Velutha, like other dalits in this novel, pays with life, among other things, for crossing the economic boundaries demarcated ages ago.

These are similar discourses constantly seek to construct dalit subjectivity. They work at the subtle psychological level and offer unfair advantages to the upper castes. The upper castes are therefore unwilling to question them and the dalits are too weak and too scattered to oppose them. For taking on any evil social system people need to unite. Now the caste system is characterized by graded inequality, which automatically excludes any possibility of a united opposition. This principle applies to the dalits as well since they too are divided into many castes; they too fight among themselves, and even practice untouchability, perhaps because of the unconscious absorption of the upper caste ideology. Given this scenario it is certainly difficult to visualize the possibility of a united dalit opposition to the upper caste oppression.

It is in this context that the dalit characters' resistance to the hostile discourse should be viewed. Velutha of *The God of Small Things* has all the advantage of education, even if he has to struggle a great deal to obtain it, and the benefit of exposure of the world outside their social immediate social context. His levels of understanding for surpassing that of their parents, and so he protests against the injustices they are subjected to. Velutha, who is endowed with several natural talents, becomes a carpenter and mechanic at a pickle factory, and does not for a moment think of taking to toddy tapping which is family's traditional profession. Thus the choice of their profession is a form of their resistance to the social values that seek to subordinate them to the upper castes. They demonstrate their resistance silently, by questioning the rationale of the established orders, and without seeking to subvert it.

The resistance of this dalit character has been feeble, sporadic and largely ineffectual but it is certainly suggestive of a move in the right direction on the part of the dalits in general. Confrontationist approach to the problem is more likely to alienate the dalits even further from the mainstream Indian society and mark them off far greater harassment. That is why I adumbrated earlier on that the affirmative economic policies of the governments and battle

cries of the dalit activists, even if they have their own relevance, are unlikely to erase caste identities and obliterate untouchability since they seem to ignore the importance of a social agenda aimed at bringing the dalits into the mainstream. Therefore, while the dalits should do everything they can to help themselves, the way the dalit characters of this novel *The God of Small Things* has done, civil society organizations, the media rights group, conscientious members of the society and above all creative writers should step in to help them and facilitate their rapid integration with the larger Indian society. This integration will be the final and lasting solution, and it can be better achieved through-psychological transformation within the country and moral pressure applied from outside. The aforesaid mentioned organizations, groups and individuals- being articulate among other things- can easily sensitize the upper castes to the terrible sufferings of the dalits.

There is a well known example in history which proves the worth of this kind of social project. During the Victorian Era, Charles Dickens's novels sensitized the English society. As nothing else had ever been done before, and led to the reformation of the institution and practices that were detrimental to the downtrodden. Similarly serious debate and scholarly discourse on the issue of untouchables and caste based discrimination on the global arena would for certain exert tremendous external pressure on the law makers and hasten the integration of the dalits. If apartheid could be dismantled by fixed the international gaze relentlessly on it there is no reason why untouchability, which for all practical purposes that is the Indian form of apartheid cannot be rooted out by sustained international attention paid to it. And the novel *The God of Small Things* discussed in this paper has ; I think, made at least a modest contribution to the solution of the dalit issue by raising the upper caste consciousness and by calling the world's attention to it.

While recommending the International eye on the issue, I am aware that, in no way the act of imagining a united India is hindered. My contention is simply that the International world community should have a word of caution to stopped by making the Imagined India more inclusive and no more exclusive. Besides the natural character have always remained 'accept all and reject none.' Let us hope imagining India accept and include all and reject the fragmentation.

Reference :

1. Roy, Arundhoti, *The God of Small Things*, New Delhi : India Ink, 1997
2. Ambedker, B.R. "THE REAL ISSUE: Aren't the Untouchables a Separate Element ?" What Congress and Gandhi have done to The Untouchables, Chapter viii, 16th May 2008
3. Manu, *The Laws of Manu*, Chapter 10, verse 51. Trans. Georg Biihler, 10th June 2008
4. Mittapalli, Rajeswar, *India : Subaltern Subjectivity and Resistance : Social History in Post Colonial Indian Fiction in English* (<http://archiv.ub.uni-heidelberg.de/savifadok/volltexte/178/>)
5. Prasad Nath Amar, *The God of Small Things, A Critical Appraisal*. New Delhi : Sarup and Sons, 2004 2

The composer of our 'Jatiya Sangeet' '*Janagana mana adhinayak*'. Rabindranath Tagore was born. on 7th May, 1961. At some time towards the end of the seventeenth century, his forefathers had migrated from their native land to Govindpur, one of the three villages which later came to constitute Calcutta. In the course of time. the family came to acquire property and considerable business interests through the pursuit of commercial and banking activities. They had particularly benefited from the growing power of the British East India Company. Rabindranath's grandfather, Dwarkanath Tagore, lived lavishly and broke the Hindu religious san of those times by travelling to Europe, just like his contemporary, Rammohan Roy, the nineteenth century social and religious reformer.

Roy started a religious reform movement in 1828 that came to be known as the Brahma Samaj's movement. Dwarkanath's son, Devendranath Tagore also became a staunch supporter of the Brahma Samaj Movement. In order to encourage its spread, in 1863 he established a meditation centre and guest house on some land about 100 miles from Calcutta at a place called 'Santiniketan', the Abode of Peace.

Rabindranath was the fourteenth child of his parents. His brothers and sisters were poets, musicians, playwrights and novelists and the Tagore home was thus filled with musical, literary and dramatic pursuits. The family was also involved with diverse activities at the national level. His father Devendranath was to have a profound influence on his son's mental and practical attitudes.

Important changes were taking place in Bengal at the time Rabindranath was born. When he was 12, his father took him to Santiniketan, the meditation centre established in 1863. In, 1887

Rabindranath
Tagore

Jyotirekha Sharma
T.D.C. 2nd Semester (Arts)

he was sent to London by his father to qualify for the Indian Civil Service or as a lawyer. He took his matriculation and then joined university college, London. But he returned home suddenly without completing his education. After that he continued with his personal education and his creative writing and music. His 'Sandhya Sangeet', a Nolume of Bengali Verse, came out in 1882. In the same year he wrote his famous poem 'Nirjharer Swapna Bhanga'. He became aware of his unusual talent as a poet. Between 1884-90 various Nolums of his poems. Appeared, together with a profuse output of prose articles, criticism, plays and novels.

Tagore married when he was 23. At this stage, beyond his literary pursuits, he had begun sharing his father's religious responsibilities. This responsibility opened up new vistas of inspiration for him. This inspiration led to the composition of 'Galpaguccha' (1900), and the many letters he wrote to his niece, subsequently published as 'Chinnapatra' and 'Chinnapatravali'.

He wrote about India's past and present, and stories of noble self sacrifice. He published more realistic novels such as 'Choker Bali' (1901), 'Naukadubi' (1903) and 'Gora' (1910). He was trying to discover the eternal India that succeeds in achieving unity amidst a bewildering diversity of races, cultures and religions.

In 1912, Tagore left for the United Kingdom - some of his poems and writings had been already translated into English and had attracted the attention of the well known British writers and intellectuals that he was at once accepted as a great poet and intellectual. He was awarded the 'Nobel Prize' for literature in November 1913. In 1916 Tagore went abroad again to Japan and then to the U.S.A delivering lectures. published later in two Nolums as Nationalism (1917) and personality (1917C).

The international experience gave him a new idea, that he must bring his country into contact with the world at large. He felt that over emphasis on narrow nationalism led men and countries into paths of conflict. There should be an institution that emphasized the unity of the world's cultures and streams of knowledge. He considered Santiniketan to be that institution. He was thus already contemplating the foundation of Visva Bharati, an international centre of culture and humanistic studies. The foundation stone of Visva Bharati was laid on 24 December, 1918. A separate institution called Sri Niketan was established in 1921.

Visva Bharati, Tagore's conception of a world university, was founded at the end of the First World War with a determination to go beyond aggressive nationalism and to build friendship with all nations.

After 1913, his travels abroad made him increasingly aware of what was going on in other countries. He came also in known large number of intellectuals in the countries he visited. This in turn led him to emphasize co-operation between East and West, North and South, in the field of humanistic studies and culture. From children's education and rural development, he increasingly shifted his attention to university education and developing the surrounding villages as one of the universities functions.

Santiniketan developed continuously from 1901-1921. The school called Patha Bhawan, eventually became affiliated to Calcutta University and students could take the matriculation. For a long time, the funding of the school was entirely assumed by Tagore. This was possible because teacher's salaries were very low. Most of Tagore's personal income, proceeds from the sale of his property, most of the novel prize money and royalties from his books were the sources of school finance. Only after receiving the Nobel Prize and after being knighted by the British did the Indian Government begin to take an interest in him.

Tagore was somewhat disappointed that Santiniketan had failed to achieve the ideal of bringing scientific knowledge to bear on life in the countryside. In order to improve the human condition in the villages of Eastern India, the population had to throw off their belief in fate and realise the importance of depending upon their own efforts. This is what Tagore had in mind when he launched the rural reconstruction work at Sri Niketan in a school called Shikshasatra. The objective of the new school was to provide an all round education for village children, enabling them to earn a decent livelihood but also equipping them to improve rural life in all its aspects. For years Tagore tried to convince his country man through his speeches, stories, novels, poems and songs to work for rural revival.

This great poet passed away on August 7, 1941. The two institutions specific to Tagore's educational ideas and experiments still survive in the form of Patha Bhawan at Santiniketan and in the form of Sikshasatra and Sri Niketan of course, they have been modified a good deal over this long stretch of time. They form the core of the Santiniketan ideal. Vista Bharati survives too; it is now a central university and has changed considerably. The emphasis that Tagore placed on the teaching of the fine arts and crafts, and on music, continues in the form of two separate autonomous institutions under the general supervision of Visva Bharati. These institutions are: The Kala Bhawan and the Sangeet Bhawan. Emphasis on the teaching of various Indian languages and on the teaching of Asian cultures, and the presence of an international faculty are not very evident. But there is a Cheena Bhawan, Hindi Bhawan, a school of Islamic studies, and a good number of students from Far Eastern countries, particularly in the Kala Bhawan and the Sangeet Bhawan. But one can see that Tagore's memory still dominates life on the university campus. The following poem from 'Gitanjali' brings together the ideas the poet kept before the nation, before mankind, and before his educational institutions.

Where the mind is without fear, and the heart is held high, Where the world is not broken up into fragments by narrow domestic walls, Where the words came out from the depths of truth, Where tireless striving stretches its arms towards perfection; Where the clear stream of reason has not lost its way into the dreary desert sand of dead habits, Where the mind is led forward by the into everwidening thought and action- Into that heaven of freedom, My father, let my country awake

The term 'Fringe theatre' refers to those theatre festivals which are unjuried and not regulated by the conventional structures of mainstream theatre. In the twentieth century, there has been a great spurt in fringe theatre activities. Some of the places where fringe theatre festivals organised are Edinburgh, Adelaide and Winnipeg. Fringe theatre also refers to the alternative theatre where orthodox dramatic conventions donot determine the criteria for performances. As fringe theatre provides great scope for invovation and experimentation, it has always catered to a particular ... of the theatre going public and performances are held regularly in places like London outside the festival circuit. Edinburgh Fringe, which is the largest fringe theatre festival in the world, began in 1947. Fringe festivals donot follow a strict format and are usually organised as a debut to the main event (the Edinburgh Fringe began on the didelines of the Edinburgh International festival). Fringe theatre is open to all performers, whether amateur or profesional and there are no limitations imposed on the character or design of the performances. One of the difficulties faced by the organisers of fringe theatre festivals to the excess of applicants, in which case selection is done on the basis of a non-judgemental factor, such as the number of application or simply a random draw of lots. The organising group takes a fee for the management of the festival. As the fringe theatrical scene is subject to a prescribed rules, a typical fringe drama is not easy to define. The sharing of technical personal, some of the characteristics of fringe theatre. Solo permormances are common at fringe festival. The character of fringe theatre is connected to the shorter duration of the performances.

F
R
I
N
G
E

Theatre

Dhritismita Roy
B.A. 2nd Semester

The feminist literary criticism of today is the direct product of the women's movement of the 1960's. This movement was, in important ways, literary from the start in the sense that it realized the significance of the image of women promulgated by literature and saw it as vital to combat them and question their authority. Femisism is against traditional representation of women. Feminism has worked to make us understand the dominant modes of representation at work in our society. Derrida's displacement of the binary logic sets up for feminism a discourse that speaks in a multiplicity of sexual voices. In opening up unlimited possibilities of meanings, the women writer exposes herself to human experience uncircumscribed by purely feminine famenist or female experience. Feminism has refocused attention on the politics of representation and knowledge and also an power. Decolonization as a metaphor acquires multiple dimonsions in post colonial/post modern/ feminist writings. It means the need to liberate the self from all traditional structures. Feminist writing is characterized by the singularity and clarity of its resistance to the gender rooted aspects of any tradition that possessed it once or is now possessing it. This in turn, leads to the construction of a private kingdom of subjective powers. It challenges authority. No expression or cultural value is privileged over the other. It is a desperate act self definition and finding a "room of one's own". Reconstruction of meanings is brought out leading to radical definations of freedom and selfhood. The major theme in feminist theory on both sides of the Atlantic for the past decade has been the demand that women writers in cluded Hermann's phrase "thieves of language" or, in other words, "female Prometheuo's". Margaret Atwood, internationally aulamed as a poet, novelist and short story writer, insisently challenges

FEMINISM

Binita Rava
T.D.C. 2nd year

the limits of traditional senses in her writing. Her novels challenges the conventions of realism while working within them. In 1969 she published her first novel "The Edible Woman". The novel was published when the women's liberation was becoming a political issue. In this novel under a critic mask, Atwood explores the relation between consumerism and the feminine mystique where one young woman's resistance to consuming and to being consumed at a wider condition of social malaise which the new feminist movement was just beginning to address. Toni Morrison, an African, novelist pointed out the critical differences between white feminism and Black feminesm. Morrison's first novel "The Bluest Eye" (1970) is a literary transtation of W.E.B. DUBOIS'. It presents the detrimental effects of the way white culture prevents African American girls from developing their own identities. In the works of Indian feminist writers Gita Hariharan and Shashi Deshpande we see a multilayering of post modern feminist differences. Gita Hariharan's first common wealth Award winning novel "The Thousand Faces of Night". the novelist attempts to renew the whole community of women through representation of myths. Her short story collection, titled The Art of Dying Stresses on the strategies women adopt to assert themselves. In this collection Hariharan resists and negotiates the ideologies of gender inequalities. The story pictures, the day to day existence of women who are involved in the usual activities of 'wifing' 'childbearing' etc. While the male eye it is a peaceful life, to women it is a negation of self. Hariharan reveals the hidden, unsaid, unrevealed miseries of women in the stories titled 'Forefathers' and 'The closed Room'. Shashi Deshpande's works can be read as falling within a broadly post colonial post modern feminist frame work. Deshpande not only deals with the topic of women as marginalized figures but also implicitly examines fiction written by women. S. Deshpande's with the women belonging to Indian middle class, and are struggling to liberate themselves and seek their self identity and independence. Her novels 'The Dark Holds No Terrors', That Long Silence, The Binding Vine and Roots and Shadows deals with feminist issues. Deshpande's latest novel 'A Matter of Time' (1996) two deals with the same subject. Feminism entails, among other things, a reading position through which both literature and cultural conditions are subjected to scrutiny. In feminist work, this was related to the fight for political rights. The changes in the lives of women in England from 1900 to 2000 have been enormous; today, in the academic sphere women are pressing ahead of men. At the beginning of the 21st century, women in Britain are 'Liberated', but problems like sex abuse, rape and harassment remain serious issues at the workplace confronting women in British Society, in what many term the 'Post feminist' age.

Arundhoti Roy was born on November 24, 1961 in Bengal. Her full name is Suzanna Arundhoti Roy. Her mother Mary Roy, al well known social activist is from Kerela and her father a Bengali Hindu Tea Planter. She spent her crucial childhood at Ayamanam a small town near Kottayam. Her mother runs formal school named corpus Christi.

Arundhoti Roy left home at the age of sixteen to live on her own residing in "a squatting camp". She joined later on Delhi School of Architecture but soon got interested in script writing. Her marriage with Delhi School of Archatecture friend Gerard Da Chunha lasted four years after which they parted. She is one of the few Indian English writers actively interested in contemporary social political issued which is amply evidence in a member of articles, interviews and books which she wrote on various topics on recent years.

Her well known novel "The God of Small Things" was launched in Delhi on April 4, 1997 and was awarded Booker Prize in London on 14 October, 1997. The Manuscript was sent by Pankaj Mishra of Harper Collins to India to three British publisher. The title of this novel authored by Arundhoti Roy is suggeslive and is of symbolic significance.

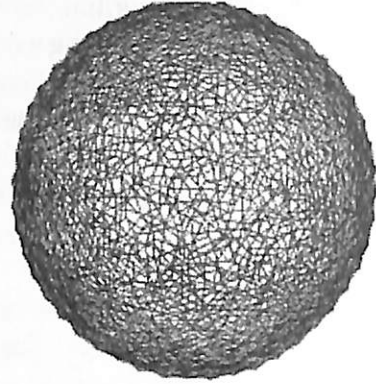
After "The God Small Things" Arundhoti Roy has not written any novel, but she has shown a tremendouse interest in the contemporary world and national issues. The got interested in the social implication of the massive Narmada Dam Project and her opinion about it was published by Modern Literary Paperbact original in 1999 as the cost of living. She also discusses in it the denotation of India's first nuclear bomb, :with all its attendant Faustian Bargain".

Life of Arundhoti Roy on Indian English Novelist

Samsun Nehar Hussain
T.D.C. 3rd year

Due to the progressive desire in the field of industries by the developed and developing countries in the world, global warming has become a challenge for the existing factors of the world. To keep balance in the environment and to reduce the pollution made by industrial activities there was held a world summit on 18th Dec'09 in Copenhagen of Denmark. 194 countries representatives either their head, or the representative of the heads were present. There to express their view on this burning problem. The main aim was to reduce emission of carbon and green house effect.

COP15 COPENHAGEN

Copenhagen Summit on GLOBAL WARMING

At the initial stage the summit should be expected by the environment lover that it would bring hope far at least to reduce pollution, but it failed due to the egoistic attitude by the developed countries led by the U.S.A. and its allies. They wanted to hegemonise over the under-developed countries and for this reason the summit become vague. Taking the matter there is clear division between the developed and poor countries like Venezuela, Sudan and Cuba and so on took stand against the developed countries. President of Venezuela, Hugo, Chavez, acclaimed that 30% of total population of the world are rich and they are responsible for the deterioration of the world environment. He made responsible those people who always try to heat other nation for their selfish activities.

Seeing the summit as a failed attempt the U.S.A president Barak Obama made a basic treaty between the U.S.A. and Brazil, South Africa, India and China.

The secretary general of the U.N.O. Banki Moon said that through nothing came out from the summit yet it was an important effort of the world nation to be concerned over the global warming. What treaty had made on country is liable to implement it. It depends on their own wishes. The underdeveloped countries proposed to reduce 25% carbon within recent 2020. But the developed countries did not give a

Myzu Islam
B.Sc. 3rd year

vivid reply on it.

Our country, India also couldn't take an important step to save the world from the global warming. It only tried to stand for the countries development but not for universal support.

Whatever the outcome may be of the summit but it is certain that if the citizens of the world are not conscious his very world cannot exist for a long time. There would be imbalance and the world will be submerged under water for the global warming and people would also have to suffer a lot for the food crisis and pure oxygen, we may expect, we the people of the world, should be very conscious to control global warming by reducing use of pollution created vehicle and instruments. We should take step to green the world instead of making it desert

- *You must not lose faith in humanity. Humanity is an ocean; if a few drops of the ocean are dirty, the ocean does not become dirty.*

- Mahatma Gandhi

- *In the attitude of silence the soul finds the path in a clearer light, and what is elusive and deceptive resolves itself into crystal clearness. Our life is a long and arduous quest after Truth.*

- Mahatma Gandhi

M.F. Hussain the very name brings to us a multitudes pictures the aura of his image with silky white hair and beard, the sheer energy radiated by his persona as well as his works, the bold strokes which defined his horses, elephants, gods, goddesses and Mother Teresa, his marketing skill, Bohemian life, showmanship, controversies and of course, his bare feet. It's also hard to separate his life from the collective life of India - her innately celebratory mood, her joys and sorrows and the great multiplicity that this country so beautifully characterizes. Just as we seem to see a glimpse of India in Hussain, we find a most pronounced, modern interpretation of Indian life history, culture and tradition, present day events and mass educations in his oeuvre.

M.F. Hussain

Zenifar Yesmin
B.A. 3rd year

Hussain's career itself is like a commentary as the growth of Indian art. Its rise seemed to coincide with the rise of Hussain. In the 1930s, when he, was a 20 year old, earning in annas making those cinema posters, Indian art too impoverished, near stagnant and in desperate need of fresh air. Several decades later, Hussain became the most expensive Indian artist with his paintings fetching crores in international houses, and the Indian art, too, was by then a thriving industry. Later, the

Tyeb Mehta and SH Raza might have bettered the prices he had fetched, but it was with Hussain the the flourish of the art market has always been synonymous with. It was him who put Indian art on the world stage and others benefitted handsomely from it.

The factors that contributed to his multidimensional personality were many. No one will disagree - it wasn't certainly his art alone, though on its merit his art secures a hallowed part of India's history. It was as much his artistic genius as it was his carefully crafted image and making skills that turned him, over time, into such a huge brand that his signature has become a status symbol for those who purchased his work. It was also about his showmanship, his acts and antics grabbing media eyeballs (like rolling over wet canvases and public destruction of his works), His well publicised passion for Medhuri Dixit, immortalized through a long series of paintings and admiration for other Bollywood stars and starlets, also kept him in the news. Controversies like the one he created by painting the then Prime Minister Indira

Gandhi as Durga, the now over his depiction of deities in the nude, the wrath of fundamentalists, the ransacking of canvases and the confiscation of his properties further enhanced his aura, even as the paintings sparked a raging debate over religious intemperance and nudity vis-a-vis 'freedom of expression.' Ironically however, there was no hullabaloo in the 1970s when these paintings featuring nude goddesses had been made. They did so in a changed political environment in the 1990s, when the Frankenstein of fanaticism created by the politics of appeasement changed the course of Indian history.

His legend was a summation of all this which made him more talked about than other artists of equal greatness, who also have made stellar contributions to Indian art.

Hussain emerged in the scene when there was a wave blowing in Indian art against the stagnation that Bengal School of art led by Rabindranath Tagore had created stalwarts like Gaganendranath, Jamini Roy and Roop Krishna, had already found some gaping holes in this school, as it created a false sense of 'national art' and looked misfit in a new social environment later, this realization led to the formation of the Calcutta Group in 1942-43, with the objective taking Indian art forward and bridging the gap with the west. Ben on removing the propagandist neo-Indian outlook of the Bengal School, the group made great strides in understanding the basic aesthetics of form, colour, balance and harmony and thus set in motion a modern movement in India. 'The Bombay Progressive Artists' Group, formed in 1947, was greatly inspired by the Calcutta group, which rejected the British academic style and broke away from the Bengal school's 'nationalist' traditions.

Hussain made his field in the 1947 exhibition of Bombay Art Society and made an immediate impact with his painting Sunehra Sansaar, which gave an award. This was a turning point for Hussain as a creative artist. The year 1952 saw Hussain holding his first solo exhibition in Mumbai and Zurich, and there was no looking back since.

The Progressive Artists' Group disintegrated in 1951, but during its active years it did infuse new ideas into Indian art. The formation of the group was a watershed for modern art in India, and Hussain played an important role in this transitional phase.

Hussain borrowed elements from western art but developed a style that beamed with originality. He showed it's possible to express Indian modernity even soaking in the influence of the west. Hussain was hailed as the 'Indian Picasso' by the Forbes magazine. However, though Hussain's later works do show stains of Cubism, he was originally influenced by German expressionist Emil Nolde and Austrian Oskar Kokoschka. Cubism attracted many Indian painters, although it must also be noted that there was no substantial adherence to its basic tenets in their works.

Violent distortion of human and animal forms, overlapping of colour and formal patterns and bold strokes was typical of Hussain's style. From the 1940s he sought to combine the real and the abstract under the influence of some Cubist and abstract masters. His works from the 1960s to 1980s were among his finest, while in the 1990s Hussain turned increasingly sensitive to significant events, with which he attempted to synchronize aesthetic ideas.

This is evident in the Theatre of the Absurd (a landmark installation based on violence), splash front page (on the Gulf War) followed by Portrait of the 20th century. His series Ramayana and Mahabharata had metaphone of violence and injustice as well.

Hussain sought to reflect the essence of India in his paintings, well-equipped as he was with profound knowledge of Indian history, mythology, culture, traditions and the philosophy ingrained in life, Upanishad and Purana. For him India meant a celebration of life, a quality he felt cannot be found any where else. That is why he often sought to capture the current mood of India too, not without applying his subtle business acumen.

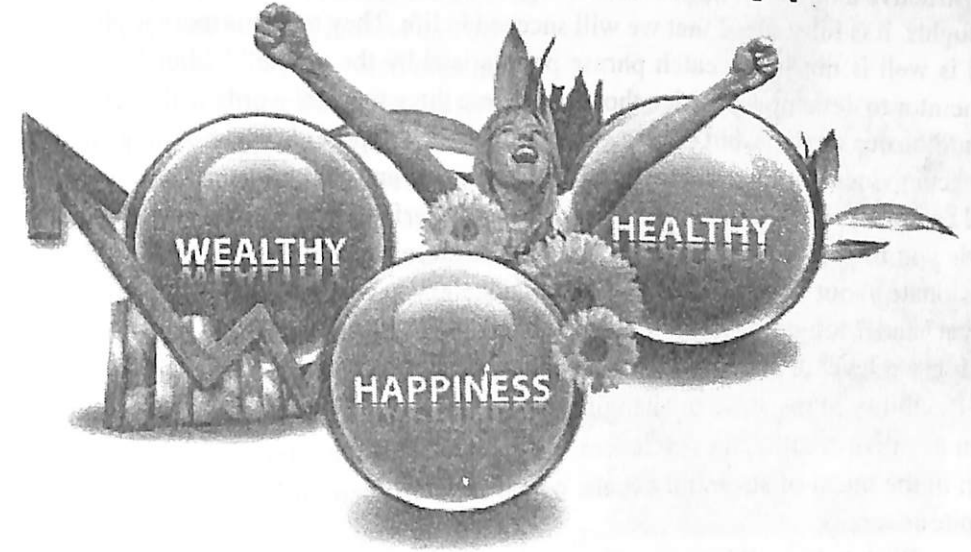
The sensational quality in Hussain's forms of mythical figures seems to have come from the erotic strain he sensed underlying the Indian civilization, which can be found in ancient paintings, morals and sculptures, religious fanatics, oblivious of the very source, the vast ocean of Hussain's Knowledge of India history and mythology, saw only the apparent, the visible surface orientations. The result was catastrophic.

Film making was a prominent side of Hussain life. Such was his passion that he went ahead with his projects despite knowing they would result in losses. His first film, through the eyes of a painter won a 'Golden Bear' at Berlin Film Festival in 1967, but Gajagamini starring Madhuri Dixit was a huge commercial failure. So, was his last films, A Tale of Three Cities starring Tabu, but the worse was in store for him. Muslim outlifts condemned him for allegedly 'blaspheming' Quran in one of its songs, and an annoyed Hussain immediately withdrew the movie from the theatres.

Complicated legal proceedings, threats to life and failure of the state to ensure the kind of protection he wanted, forced Hussain to leave India in 2006 and become a citizen of Qatar early last year. He held on grudges, though and always wanted to return and spend his last years in India - a wish that tragically remained unfulfilled. But Hussain lived his life to the fullest - with grace, grandeur, courage and on his own terms - perfectly at home sipping at roadside eateries and walking barefoot through the streets of London.

In Hussain's life we use the celebratory mood of India. His virtually sums up the complex history of Indian art.

Have Health Wealth And Happiness

Dear friend,

He, who has health, has hope. And he who has hope, has everything. Every human being is the author of his own health and disease. It is health that is real wealth and not pieces of gold and silver. Health is a star of complete physical, mental and emotional well being, and not merely the absence of disease or infirmity. So if a person is not healthy, then he or she will find it very difficult to enjoy life. A lot many people spoil their health gaining wealth, and then have to spend their wealth to regain their health.

Good health is the consequence of good energy levels. Energy has three predominant levels : (a) Physical (b) Mental and (c) Emotional.

Physical energy can be gained by eating a balanced diet and exercising regularly. A balanced nutrition diet must contain carbohydrate protein, fat, vitamins, mineral salts and fibre. Proper exercise benefits every part of the body including mind. Walking, deep-breathing and meditation are three every productive exercises for your well being.

Mental energy comes from three significant sources : (a) Thinking (b) Reasoning and (c) Solving of Problems. You must develop honest and good thoughts. A good thinker is an asset to the society. Also learn to take complete control of your thoughts and mental processes. To gain mental strength and vitality, cultivate the quality of reasoning well and with conviction. As long as there is life there will be problems. Solve problem one at a time. Remember to prioritise your time and do the most important things first.

Emotional energy comes from three significant sources : (a) Euthusiasm (b) Motiva-

tion and (c) Resilience. Emotional energy is the master of all energies. Emotion can be a useful and powerful tool to handle different situations in life. This energy depends on how much zeal, drive and toughness you have. Euthusiasm comes from optimism. Optimism is an magnet. It attracts people and prosperity to you. Similarly positive thoughts are powerful constructive thoughts. The provider energy to both body as well as mind. If we have positive thoughts, it is fully sured that we will succeed in life. They make us more joyful and healty. All is well is not just a catch phrase popularised by the movie '3 Idiots' but a powerful generator to develop a positive thoughts. These three magical words will not heal our sores or soothe our sorrows, but the essence within them will provide us the courage to do so. The next component motivation, results from our passion and commitment. Passion is an attitude and can be developed. Choose the career that is perfect for you, one that inspires you and leads you to perform better, work holder, live more happily. Such a carrer will make you passionate about your work. If you are passionate, you will inevitably be committed to your task at hand. Motivation is a combination of will power, goals and ability to continue attaining the highest level of success. Last but not least, you need to develop resilience. Resilience is the flexibility in response to changing situational demands, and the ability to bounce back from negative emotional experiences. Resilient individuals experiences positive emotions even in the midst of stressfull events, which explains their ability to rebound successfully despite adversity.

Wish to be well is a part of becoming well. A man too busy to take care of his health is like a mechanic too busy to take care of his tools. Health is the first muse, it gives us the required motivation and energy to work. In health there is freedom. Health is the first of all the libertions. It is the greatest possession in a person can accumulate.

So, helping you gain health, wealth and happiness.

Your's Sincerely
Dayanand Roy

Bhupen Hazarika was born in 1926 in Sadiya, Assam. An extremely academically ... person, he did has intermediate (Arts) in Guwahati in 1942, and went on to Banaras Hindu University to complete his B.A. in 1944 and his M.A. in Political Science in 1946. Soon after he left for New York, USA where he lived for five years and receive his doctorate (Phd.) in Mass Communication from Columbia University. He also received the fellowship from Chicago University, USA to study the use of educational projects developed through Cinema. Bhupen Hazarika is among the leading film makers of the nation.

He is probably the only living pioneer who is solely responsible for placing the fledging Assamese Cenema on the all India and on the world Cinema map. He is the only person in the past 40 years to propagate the better cinema movement and has integrated all the seven north-east states, including tribal culture, through the medium of cinema. His remarkable popularity brought him to the Legislative Assembly as an independent member between 1967 to 1972, where he was solely responsible for installing the first state owned film of its kind ever, in India in Guwahati, Assam.

Bhupen Hazarika began his career in films as an actor in the second talkie film.

He has produced and directed, compose music and song for the Assamese language films. Era Batur Sur in 1956, Shakuntala in 1960, Chick Mick Bijuli in 1971, Siraj in 1988 and many others. He also directed composed music and song for Mahut Bandhure in 1958. He produced, directed and composed music for Arunachal Pradesh first hindi film in colour Mera Dharam Meri Maa in 1977. He directed a

**DR. BHUPEN
HAZARIKA**

Ismile Hussain
T.D.C 3rd year

colour documentary for the Arunachal Pradesh Government on Tribal Folk songs and dances. For whom the Sun Shines in 1974.

He produced and directed a documentary **Emuthi Sanlar Kahini** based on the cooperative movement for the govt. of Assam entirely in the format of lyrics. He produced and directed a half hour documentary for Calcutta Doordarshan Kendra in 1977 on the folk songs and dances on north-east India entitled through Melody and Rhythm. He produced and composed music for the internationally famous award winning Hindi Features Film **Ek Pal** in 1986 directed by his life long friend Kalpana Lajmi, starring Shabana Azmi, Nasiruddin Shah and Tarique Shaikh. He produced and composed music in the extremely popular television serial **Lohit Kinare** directed by Kalpana Lajmi, based on famous short stories of Assam for the prime time National Network in 1988. He has been the executive producer, music, composer for the award winning film in Hindi **Rudaali** starring Dimple Kapadia, Rai Babbar, Amjad Khan and Rakhi.

He won the Presidents National Award for the best film maker thrice for **Shakuntala**, **Pratidhwani**, and **Loti Ghoti** in 1960, 1964 and 1967 respectively. He won the Arunachal Pradesh Government Gold Medal in 1977 for his outstanding contribution towards Tribal Welfare, and Upliftment of Tribal Culture through cinema and music. He also won the Naational Award and best music in India in 1977 for the Assamese film **Chameli Memsaab**.

Dr. Bhupen Hazarika selected as the Chairman, Eastern Region on the Appellate Body of the central Board of Film Censors, Government of India for 9 years consecutively till 1990.

He was the Executive Council Member of the Children Film Society (N.Cyp) headed by Mrs. Jaya Bachchan. He was the Chairman of the Jury of the National Film Award in 1985 and was a jury member several times from 1958 to 1990.

He has rendered music, written lyrics and sung for numerous Assamese, Bengali and Hindi Films from 1930s to the 1990s. Bhupen Hazarika has scored music and sung for the highest number of Assamese Films made in the past 40 years. Bengali Films such as **Jiban Trishna**, **Kari O Kamal**, **Asamapta**, **Dui Bechara** etc. and Hindi Films like **Arop**, **Ek Pal** and **Rudaali**. He has in 1995 given music for Sai Paranjyape's Hindi features film **Papiha** and **Bimal Dutts** hindi features film **Pratimurti**. In 1996 has composed music for Plus Channel's hindi features film. In 1998 he has composed music for hindi features film **Gajagamini** written and directed by eminent painter Mr. M.E. Hussain. In 2000 he has composed music for hindi feature film **Daman**. Written and directed by Ms. Kalpana Lajmi.

In 2003 he composed music for hindi feature film **Kyon** Directed by Ms. Kalpana Lajmi. He is considered today the last of the great mass singers. Involved in the Indian movement from his very childhood till today he wrotes and composed masterpieces teeming with social consciousness which are in striking contrast to his famous love songs. Besides being associated with films, Bhupen Hazarika has won the heart of the entire Indian people through his humanity. He represented India in Berlin at the World Conference of Composers

who used songs as the instrument in Social change. He was given the honour of inaugurating the World Senior in Congress Hall with his own songs on the liberation of Bangladesh.

Bhupen Hazarika has been conferred the highest honour by making him the president of Sahitya Sabha in 1993. He is one of the leading author / poets of Assam and has to his credit more than one thousand lyrics and more than fifteen major books on short stories, essays, trarelogues, poems and children rhymes. He is also a popular journalist and editor. The country bestowed the greatest honour on him, the Padmashree in 1977 for his outstanding contribution in the field of culture in India. In 1977 he won two awards in Bengal. The Bangle Chalachitra Prasar samity and the Bangla Chalachitra Purashkar Samity for being the best music director for the film **Dampati**. In 1978 he won two award from Bangladesh as the best music director. In 1979 he won the All India Critic Association award for the best performing folk artist in India.

In 1993 he was honoured with India's Oscar the Dadasaheb Phelke Award for his life time contribution to development of India Cinema. In 2000, he has been appointed by the government of India as the trustice of Indira Gandhi centre of Arts for a period of ten years.

In 2001, he was honoured by the Government of India with the Padma Bhushan, one of the greatest civilian award and he has given the Lata Mangeshkars Award for the overall contribution in music by the Madhya Pradesh Government.

In November 2001, he was honoured with the Doctorate of Philosophy (Honus Cause) from the Tezpur University.

With the growth of his old age, he became physically weak and was suffering from diseases for many years. He has met his end in Ambani Hospital in Mumbai on 5th November 2011. The people of Assam as well as the people all over India gave him great honour. He has been buried in Guwahati University. We the Assamese pray to God for giving peace to his soul. Bhupen Hazarika is the only force in India who was a true exponent of National Intergration expressed wonderfully though a variety of India.

(Collected from different sources)

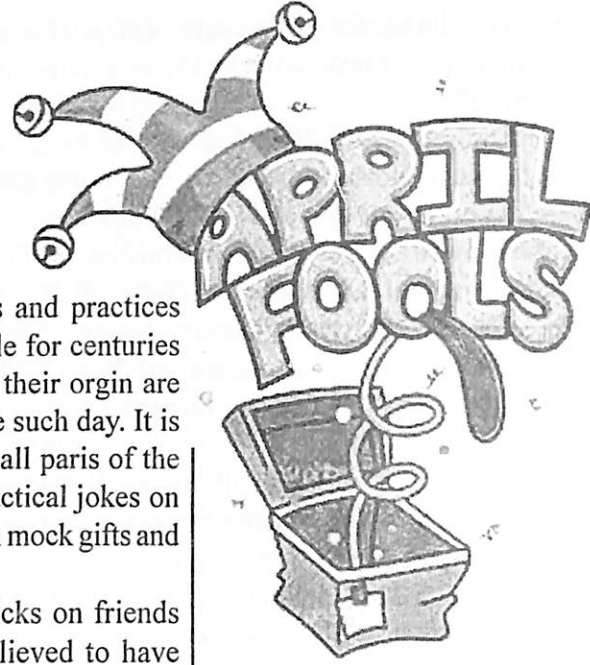

There are certain customs and practices which are being followed by people for centuries all over the world. The reason for their origin are not known with 1st April is one such day. It is considered the fools day in nearly all parts of the world. On this day people play practical jokes on friends and neighbours sending them mock gifts and inviting them to the fake parties.

The practice of playing tricks on friends and neighbours on 1st April is believed to have started in France after 1564. Earlier the common calendar was used throughout Europe. According to this calendar, each New Year began on 1st April. People celebrated this day as New Year by exchanging gifts and visiting each other.

In 1564, however, Charles - IX the king of France ordered people to adopt a new reformed calendar. According to this calendar, each New Year began on 1st January. Most people followed the king's order. However, there are some who didn't like the idea of a change and refused to accept the New Year's day.

These people soon become the butt of jokes and tricks by their friends and neighbours because they continued to observe 1st April as New Year day. Their friends and neighbours sent mock gifts invited them to fake parties and played tricks on them because they were considered fools who along on to a discarded New Year's day. Since then 1st April has become the fools day.

WHY DO WE CALL FIRST APRIL A FOOL'S DAY

Mokibul Hoque
T.D.C. 2nd year (Sc.)

Terrorism is a curse to the human civilization. It is the biggest menace faced by the international community today. The world we live in today presents a spectacle of horror of terrorism. It has been posing a serious threat to international peace and security and has made us helpless in the wake of the horrors of violence, bloodshed, destruction, cruelty and deaths. Terrorism is not a regional phenomenon. It is a global phenomenon. Most of the nations in the world are forced to put up with the scourge of terrorism whether it is cross-border terrorism, cyber-terrorism, narco-terrorism or any other form of terrorism. Narco-terrorism is the way by which the operations of terrorist groups are financed in various parts of the world, by smuggling narcotics and hence destroying lives of teenagers.

The terrorists defile the earth by their destructive forces. Assam is also one of the fertile ground for terrorism. Various groups of terrorists have taken recourse to arms and violence as well as underground activities in Assam. There are number of terrorist organisations in the Assam. They try to fade away the glory and culture of the region. Terrorism is the principal foe to the way of prosperity of the nation. Government should take proper step to shun the part of terrorism. Government should establish employment to the youths to restore healthy situation. Terrorists should be invited to talks and their demands should be looked into in a positive way. Again those in authority should understand their responsibility and see that all sections of society are equally treated before law and enjoy equal protection of laws of the land. Because if it is not removed than one day it will cripple the whole world.

The Menace of Terrorism

Satabdi Roy
T.D.C. 2nd year

It Only Takes a Minute, To Change Your Life !

Selim Zabed Ahmed
B.A. 2nd year

“That’s why I was for so many years, I was smiling on the outside but on the inside there were tears, until the day, the day I met you, that was the day all my dreams become true”.

Willie Jolley, the powerful and motivational speaker says, “It only takes a minute to change our life !” The moment, the minute we make the decision, and move on that decision, is the minute that can change our lives. How much time we have taken to make a decision is not important but the moment, the minute that we take a decision is important.

Dr. Bengamen Mays said, “The tragedy of life doesn’t lie in not reaching your goal.

The tragedy lies in not having a goal to reach for”. So, friends, dream big dreams, aim high, set big goals and, remember all things are possible if you can just be live.

Again success is not a chance, it is a choice. It is only our special kind of choice that can make us successful. Wipolcon Hill, defines success as the onging realization of a worthwhile goal or ideal. Worthile means helpful to our society. So, success can not be defind by money because one successful teacher may not be rich but have changed the lives of young people in a positive way. So, choose to be happy, healthy and wealthy. Remember that all things are possible if you can, just believe.

Change
Your
Life

The 20th Century Indian Poets

Jupitara Nath
B.A. 1st year

Kamala Das :

Kamala Das was born at Punnayukulam in southern Malabar in 1934, and was educated mainly at home. She lives in Bombay. A bilingual writer, her works in English and Malayalam include *summer in calcutta* (1965). *The Descendants* (1967), *the old playhouse and other poems* (1973) and *My story* (1975), an autobiography. A few of her stories originally written in Malayalam, are published in Indian short stories : *An Anthology* (1974). She was given the Poetry Award of the Asian PEN Anthology in 1964 and the Kerela Sahitya Akademi Award in 1969 for *cold*, a collection of short of stories in Malayalam. Her poems have appeared in *Opinion*, *New writing in India* (Penguin Books, 1974) and *yong common wealth poet 1965* (Heinemann, 1965).

With a frankness and openness unusual in the Indian content, Kamala Das expresses her need for love. What is overpowering about her poems is their sense of urgency. They literally boil over, for instance, ‘The old Playhouse’, ‘The Looking Glass’, and ‘The Treaks’. In substitute she tells us rather cynically what her experience of love turned out to be.

Nissim Ezekiel :

Nissam Ezekiel was born in Bombay in 1924, and was educated at Antonio D’ Souza High School and Wilson College, Bombay and Birkbeck College, London. He lives in bombay, where he is reader in American Literature at the university. In 1964, he was a visiting professor at Leeds university in 1974, an invitee of the U.S. government under its International Visitors Programme; and in 1975, a cultural Award visitor to Austrilla. For sometime he was Director of theatre unit, Bombay. His works include *A Time to Change* (1952), *sixty poems* (1953), *The Third* (1959), *The Unfinished Man* (1960), *The Euact Name*

(1965), Three Plays (1969) and Snakeskin and other poems (1974), translations from the Marathi of Indira Sant and Hymns in Darkness (1976). He had poem published in in Encounter, the Illustrated weekly of India, London Magazine and the Spectator. Ezekiel's poetry is both the instrument and outcome of his attempt as a man to come to terms with himself. Ine finds in the poems the imprint of a keen, analytical mind trying to explore and communicate on a personal level feelings of loss and deprivation.

Jayanta Mahapatra :

Jayanta Mahapatra was born on 22nd October, 1923 in Cuttack, belongs to a lower middle class family. He had his early education at Stewart school, Cuttack. After his Master's Degree in Physics, he joined as a teacher in 1949 and served in different Government Colleges of Orissa.

Jayanta Mahapatra began writing poems much later than his contemporaries. His poems have appeared in most of the reputed journals of the world. He received the prestigious Jacob Glatstein Memorial Award (Chicago) in 1975. He is the first Indian poet in English to have received the Central Sahitya Academi Award (1981) for his 'Relationship'. His other volumes include 'Close the Sky', 'Ten by Ten', 'Swayamvara & other Poems', 'A Rain of Rites', 'Waiting', 'The False start & Life Sings'. His translations poem Oriya to English bear the stamp of his originality too.

The richness and sophistication of language, the softness and delicacy of the words chosen, systematized orchestration of authenticated experience through the exact palpability of images, the sincerity of harping on the 'feel' of the experiences rather than on their 'thought' and the sweetness of music emerging from a fountain like flow of the verse form contribute to the greatness and ingenuity of Mahapatra's poetry.

Besides being one of the most popular Indian poets of his generation, Mahapatra was also part of the trilogy of poets who laid the foundations of Indian English poetry. He shared a special bond with A.K. Ramanujan, one of the finest poets in the Indian English literature. His wordy lyricism combined with authentic Indian themes put him in a bague of his own.

THOMAS STEARNS ELIOT (1888-1965)

Hasonur Rahman
B.A. 3rd year

LIFE AND WORKS :

Thomas Stearns Eliot was born on September 26, 1888 at St. Louis, Missouri, as the seventh and youngest child of a distinguished family of New England origin. He was educated at Harvard where he pursued a wide ranging course of studies in language and literature : The classics and German, French and English literature. He did graduate work in philosophy at Sorbonne, Harvard and Merton College, Oxford. Eliot came to England and continue his studies at Oxford till 1915. In 1925 he joined the new publishing firm, Faber and Faber of which he soon became the director. He founded and during the seventeen years of its publication (1922-1939), edited the exclusive and influential literary journal Criterion.

In 1927, Eliot became a British Citizen and about the same time also joined the Anglican church. The event marks an epoch in his poetic career. The poems written after that as the Journey of the Magi, Ash Wednesday are more religious in tone. Eliot has been one of the most daring innovators of the twentieth century poetry. Eliot's poetry from Prufrock (1917) to Four Quartets (1943) reflects the development of a Christian writer. Eliot plays Murder in the Cathedral (1935), The Family Reunion (1939), The Cocktail Party (1949), and The Elder Statesman (1959) were published in one volume in 1962. Collected poems 1909-62 appeared in 1963. He died on January 4, 1965 in London.

AS A POET :

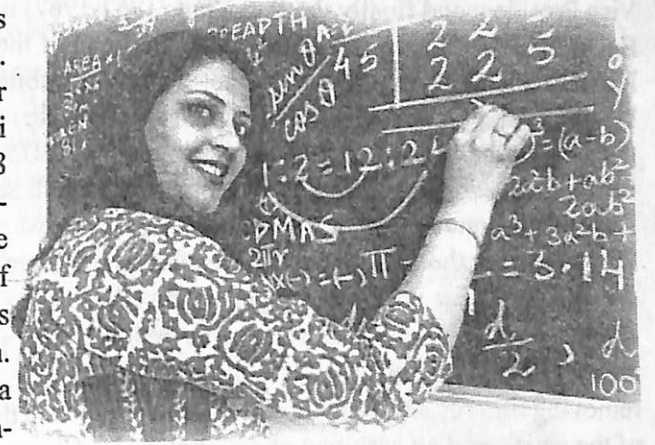
T.S. Eliot is one of those great Poets who represent the chief quantities of the age. Throughout his Poetic career of about 45 years, he tried his hand at poetry, drama, criticism, both social and literary and journalism. Eliot has evolved a new pattern in poetic technique and achieved a remarkable position in the history of poetical innovation.

Eliot's poetry gives us glimpse of the very heart of the immense panorama of the disorder and confusion of contemporary civilisation. He is also a better critic of the disease of modern life, its sick hurry and divided aims. He has mercilessly exposed its many evils, and thus his poetry is and "Irritant to Thought", a poetry which provokes thought. His purpose is to arouse the modern man to the sense of his own spiritual degeneration.

Eliot must always be ranked as one of those great innovators who have created new traditions and renovated language and literature whenever they suffered from exhaustion. As Frank Kermode has said, "English Poetry would have had no future without the invaluable work done by T.S. Eliot".

- *Never leave that till tomorrow which you can do today.*
- Benjamin Franklin
- *If we open a quarrel between the past and the present, we shall find that we have lost the future.*
- Sir Winston Churchill
- *Anyone who lives within their means suffers from a lack of imagination.*
- Oscar Wilde

In India 5th September is celebrated as the "Teacher's Day". Because on this days a great teacher was born, who was Sarvepalli Radhakrishnan. He was born in 1888 at Tirutani forty miles to the north-east of Madras (Chennai) in a middle class Brahmin family. The name of his village was "Sarvapalligaon, so his name was Sarvepalli Radhakrishnan. His father Beershami was not only a priest but also a teacher of the ancient school. At seventeen, he gradu-

ated with a master degree in Arts from Madras University. He married with Shevakamma Devi, while he was nearly fifteen. After a brilliant academic career he taught a number of Indians and foreign university scholars. In April, 1909 he was appointed as a faculty in the department of philosophy at the Madras Presidency College. Since then he engaged in the serious study of Indian philosophy and religion.

In 1918, he was appointed a professor of philosophy in the university of Mysore. In 1921, he was appointed to the most important philosophy chair in India, King George V chair of Mental and Moral science in the university of Calcutta. In 1929, Radhakrishnan was invited to take the post vacated by principal J. Estlin carpenter in Manchester College, Oxford. He was knighted in 1931 and was known as sir sarvepalli Radhakrishnan. He worked as a vice chancellor of Andhra University from 1931 to 1936. In 1939 he was elected fellow of the British Academy from 1939-1948, he was the vice chancellor of Benaras Hindu University.

He showed how western philosophers, despite all claims to objectivity, were biased by theological influences from their wider culture. After 1946, his philosophical career was cut short when his country

Teacher's Day and Importance of Teacher's in the Society

Iftequar Ali Ahmed
B.A. 3rd year

needed him as an ambassador to “UNESCO” and later Moscow. He later become the first Vice President and finally the President (1962-1967) of India. He was awarded the Bharat Ratna in 1954. He also received the Peace Prize of the German Book Trade in 1961. Dr. Radhakrishnan also wrote many books. 1932 he published “An Idealist view of Life” and “Eastern religion and western thought”. Out of these he wrote some other books.

Radhakrishnan passed away on April 17, 1975. Though Radhakrishnan is no more he is still alive in very Indian’s heart. His birth day 5th September is celebrated as “Teacher’s Day” in his honour. But the question arises, why do we celebrate his birth day as “Teacher’s Day”? What is the importance of a teacher in a society ?

A teacher is an integral part of the whole educational system. Without a teacher no one can become a doctor, an engineer or grab any other position in the society. A teacher has number of tasks to perform. He is the pillar of the society. He can reform the social cycle by removing illiteracy superstition and all other evils from the society. A true teacher is a builder of the nation and an architect of national destiny. A teacher will mould the character of his students and see that they become ideal citizens. He will also help them in the choice of their career. They must grow up to be great doctors, engineers philosophers and statesmen. A teacher can mould a country and he is called to be the “Back bone” of the country. We get our life from parents but the teacher enlight our life with the light of education, so we should always respect and honour the teacher.

In the ancient times in India, the pupils received education in the houses of Guru. The Guru gave the pupils food and shelter for twelve years till education on is complete. These periods are called the “BRAHMACHARYA”, (self restraint) i.e. the period of learning and salvation.

We have heard the names of Dronacharya, Sukracharya and Brihasprti, who were the ideal Gurus in the pre historic era. The disciple or learners had great love, respect and devotion to the teacher or Guru. Eklabya cut and presented his thumb to the Guru Dronocharya as “Guru Dakshina” as it was desired by Guru. As a mark of love, respect and abedence, Upamanny did not take any food for days together as he was so instructed by the Guru. As a result of this devotion he become senseless and blind. The Guru become so pleased as this and restored him to normal life and with eye sight.

Now a days, the above stories are unthinkable yet. We can not deny the performance of the teachers in our career building. When we study the lives of sir, J.C. Bose, C.V. Raman, Marconi, Einstein and Jawaharlal Nehru. The benefit we get from our teachers can not be requited in any kind. We should only love, respect and honour our teachers through our life and remember them as “The Polestar of our Life”.

Indira Goswami (14 Nov’1942 - 29 Nov’2011) known by her pen name Mamoni Raisom Goswami and popularly as Mamoni Baideo was an Assamese editor, poet, professor, scholar and writer.

She was the winner of the *Sahitya Akademi Award* (1983). The Jnanpith Award (2001) and *Principal Prince Claus Laureate* (2008). A celebrated writer of contemporary Indian literature, many of her works have been translated into English from her native Assamese which include *The Moth Eaten Howdah of the Tusker*, *Pages Stained With Blood* And *The Man From Chinnamasta*.

She was also known for her attempts to structure social changes, both through her writings and through her role as mediator between the armed militant group *United Liberation Front of Assam* and *The Government of India*. Her involvement led to the formation of the People’s Consultative Groups, a peace committee. She referred to herself as an ‘observer’ of the peace process rather than as a mediator or initiator.

Her works have been performed on stage and in film. The film *Adajya* based on her novel won international awards. *Words from the Mist* is a film made on her life directly by Jahnu Barua.

Early Life and Education :

Indira Goswami was born in Guwahati to Umakanta Goswami and Ambika Devi, a family that was deeply associated with sattria life of the Ekasarana Dharma. She studied at *Latashil Primary School*, Guwahati *Pine Mount School*, Shillong and *Tarani Charan Girls’ School*, Guwahati and completed Intermediate Arts from *Handique Girls’ College*, Guwahati. She majored in Assamese literature at *Cotton College* in Guwahati and secured a Master’s degree from *Gauhati University*.

Mamoni Raisom Goswami

Paula Kaur Das
T.D.C. 3rd year

needed him as an ambassador to "UNESCO" and later Moscow. He later become the first Vice President and finally the President (1962-1967) of India. He was awarded the Bharat Ratna in 1954. He also received the Peace Prize of the German Book Trade in 1961. Dr. Radhakrishnan also wrote many books. 1932 he published "An Idealist view of Life" and "Eastern religion and western thought". Out of these he wrote some other books.

Radhakrishnan passed away on April 17, 1975. Though Radhakrishnan is no more he is still alive in very Indian's heart. His birth day 5th September is celebrated as "Teacher's Day" in his honour. But the question arises, why do we celebrate his birth day as "Teacher's Day"? What is the importance of a teacher in a society?

A teacher is an integral part of the whole educational system. Without a teacher no one can become a doctor, an engineer or grab any other position in the society. A teacher has number of tasks to perform. He is the pillar of the society. He can reform the social cycle by removing illiteracy superstition and all other evils from the society. A true teacher is a builder of the nation and an architect of national destiny. A teacher will mould the character of his students and see that they become ideal citizens. He will also help them in the choice of their career. They must grow up to be great doctors, engineers philosophers and statesmen. A teacher can mould a country and he is called to be the "Back bone" of the country. We get our life from parents but the teacher enlight our life with the light of education, so we should always respect and honour the teacher.

In the ancient times in India, the pupils received education in the houses of Guru. The Guru gave the pupils food and shelter for twelve years till education on is complete. These periods are called the "BRAHMACHARYA", (self restraint) i.e. the period of learning and salvation.

We have heard the names of Dronacharya, Sukracharya and Brihasprti, who were the ideal Gurus in the pre historic era. The disciple or learners had great love, respect and devotion to the teacher or Guru. Eklabya cut and presented his thumb to the Guru Dronocharya as "Guru Dakshina" as it was desired by Guru. As a mark of love, respect and abedence, Upamanny did not take any food for days together as he was so instructed by the Guru. As a result of this devotion he become senseless and blind. The Guru become so pleased as this and restored him to normal life and with eye sight.

Now a days, the above stories are unthinkable yet. We can not deny the performance of the teachers in our career building. When we study the lives of sir, J.C. Bose, C.V. Raman, Marconi, Einstein and Jawaharlal Nehru. The benefit we get from our teachers can not be requited in any kind. We should only love, respect and honour our teachers through our life and remember them as "The Polestar of our Life".

Indira Goswami (14 Nov'1942 - 29 Nov'2011) known by her pen name Mamoni Raisom Goswami and popularly as Mamoni Baideo was an Assamese editor, poet, professor, scholar and writer.

She was the winner of the *Sahitya Akademi Award* (1983). The *Jnanpith Award* (2001) and *Principal Prince Claus Laureate* (2008). A celebrated writer of contemporary Indian literature, many of her works have been translated into English from her native Assamese which include *The Moth Eaten Howdah of the Tusker*, *Pages Stained With Blood* And *The Man From Chinnamasta*.

She was also known for her attempts to structure social changes, both through her writings and through her role as mediator between the armed militant group *United Liberation Front of Assam* and *The Government of India*. Her involvement led to the formation of the People's Consultative Groups, a peace committee. She referred to herself as an 'observer' of the peace process rather than as a mediator or initiator.

Her works have been performed on stage and in film. The film *Adajya* based on her novel won international awards. *Words from the Mist* is a film made on her life directly by Jahnu Barua.

Early Life and Education :

Indira Goswami was born in Guwahati to Umakanta Goswami and Ambika Devi, a family that was deeply associated with sattra life of the Ekasarana Dharma. She studied at *Latashil Primary School*, Guwahati *Pine Mount School*, Shillong and *Tarani Charan Girls' School*, Guwahati and completed Intermediate Arts from *Handique Girls' College*, Guwahati. She majored in Assamese literature at *Cotton College* in Guwahati and secured a Master's degree from *Gauhati University*.

Mamoni Raisom Goswami

Paula Kaur Das
T.D.C. 3rd year

Career :

In 1962, she published her first collection of short stories, *Chinaki Morom*, when she was a student. Goswami has suffered from depression since her childhood. In the opening pages of her autobiography, *The Unfinished Autobiography*, she mentions her inclination to jump into the *Crinoline Falls* located near their house in Shillong. After the sudden death of her husband, *Madhavan Raisom Ayengar*, in a car accident in the Kashmir region of India, after only eighteen months of marriage, she became addicted to heavy doses of sleeping tablets. Once brought back to Assam, she joined the *Goalpara Sainik School* as a teacher.

At this point she went back to writing. She claims that she wrote just to live and that otherwise it would not have been possible for her to go on living. Her experiences in Kashmir and Madhya Pradesh, an Indian state where her husband had worked as an engineer, was used in her novels *Ahiron* (1980) and *The Chehnbab's Current* (1972) respectively.

Life in Vrindavan :

After working at the *Sainik School* in Goalpara, Assam, she was persuaded by her teacher *Upendra Chandra Lekharu* to come to *Vrindavan*, Uttar Pradesh, and pursue research for peace of mind.

Her experiences as a widow as well as researcher finds expression in her novel *The Blue Necked Braja* (1976), which is about the plight of the Radhaswamis of Vrindavan who lived in abject poverty and sexual exploitation in everyday life. The novel exposed the uglier face of Vrindavan. The city of Krishna, a Hindu deity - inviting criticism of Goswami from conservative sections of the society. It remains a classic in modern Indian Literature. It is autobiographical in character as she says the anguish of the main character *Saudamini*, Goswami's research on the place as well as real life experience of loving in the place for several years before she joined the University of Delhi as a lecturer.

In Vrindavan, she was involved in the *Ramayana* studies. A massive volume of *Tulsidas's Ramayana* purchased during her stay there for eleven rupees was a great source of inspiration in her research. This finds expression in the unparalleled comparative study of *Tulsidas's Ramayana* and the fourteen the century Assamese *Ramayana* written by *Madhava Kandali* in her work *Ramayane from Ganga to Brahmaputra* (1996).

Life at the University of Delhi :

After relocating to Delhi, India, to become Head of Assamese Department at the University of Delhi, The most glorious phases of her life begins. While at the University, she wrote most of her greatest works. several short stories, including *Hridoy*, *Nangoth Sohor*, *Borofor Rani*, used Delhi as the background.

Her two classics - *Pages stained with Blood* and *The Moth Eaten Howdah of a Tusker* were also written during this period. The other books completed while she lived in Delhi were *Ahiron*, *The Rusted Sword*, *Uday Bhanu*, *Dasharathi's Steps* and *The Man from Chinnamasta*.

In *Pages Stained With Blood* she writes about the plight of Shikhs in the 1984 anti-shikh riots following the assassination of Indira Gandhi the Prime Minister of India. She visited many of the other sites to complete this novel. She even went to G.B. Road, Delhi's red-light district, to depict the lives of the prostitutes who lived there which form a part of her novel.

In *The Month Eaten Howdah of a Tuskar* she writes about the plight of Assamese Brahmin windows in satra, religions institutions of Assam. This novel was anthologised as the *The Masterpiece of Indian Literature* and was made into a film, *Adajya*, which won several national and international film festival awards. The novel was also made into two television mini-series; Nandita Das played the role of Giribala in one of the mini-series.

Another major piece of her fiction during the period was *Jatra (The Journey)*, based on the problem of militancy / secessionism that has affected almost the entire North-East India from tier ever since Indian Independence.

Her Success :

She received the *Sahitya Akademi Award* (1982). She received the *Jnanpith Award* (2000), India's highest literary award, for writing about the subalterns and marginalised. Two of the main features in Goswami's writings have been the focus on women and the cultural and political construct of the Assamese society. But the overall emphasis remained on the unity of the Assamese identity. She contributed a major sum of the *Claus laureate* (2008) to a Public Health Centre of Amranga, Borihat in Assam. This contribution is not merely material in its nature but a dream since her childhood, come true. She died on 29 November 2011 after suffering a long ailment in Guwahati Medical College.

Every year, six million visitors from throughout the world travel across continents to the Musil du Louvre in Paris to gaze in wonder at Leonardo Da vinci's famous portrait, the Mona Lisa, an oil painting on poplar wood. The portrail took Da Vinci four years (1503-1506) to complete. For centuries afterwards, his talent and ingenuity sparked several debates and a multitude of theories in a global effort to uncover the mysteries hidden behind the Mona Lisa.

Who is Mona Lisa ?

Many questions arise over the years as to the true identity of the lady in the portrait. The Italians call her La Gioconda, which means "the light hearted woman". The French version, La Joconde, carries a similar meaning, provoking many thoughts and theories about the Mona Lisa's smile.

One popular theory suggests that the lady is the Duchess of Milan, Isabella of Aragon. Da Vinci was the family painter for the Duke of Milan for 11 years and could very well have painted the Duchess as the Mona Lisa. Some other researchers have stated that the painting could depict a mistress of Giuliano de' Medici, who reigned in Florence from 1512 to 1516. A more recent thought by Dr. Lillian Schwartz of Bell Labs is that the Mona Lisa is the feminine version of Da vinci himself. Through digital analysis, she discovered that Da Vinci's facial characteristics and those of the Mona Lisa are perfectly aligned with one another. Despite the above theories, it is currently widely accepted that the portrait depicts Lisa Gherardini, the third wife of a wealthy Florentine silk merchant named Francesco del Giocondo. In fact, the title of Mona Lisa is discussed in Da Vinci's biography, written and published by Giorgio Vasari in 1550. Vasari pointed out that Mona is commonly

Mystery Behind the Mona Lisa

Kishor Talukdar
T.D.C 2nd year

used in place of the Italian word Madonna, which could be translated into English as 'Madam'. Hence, the title Mona Lisa simply means "Madam Lisa".

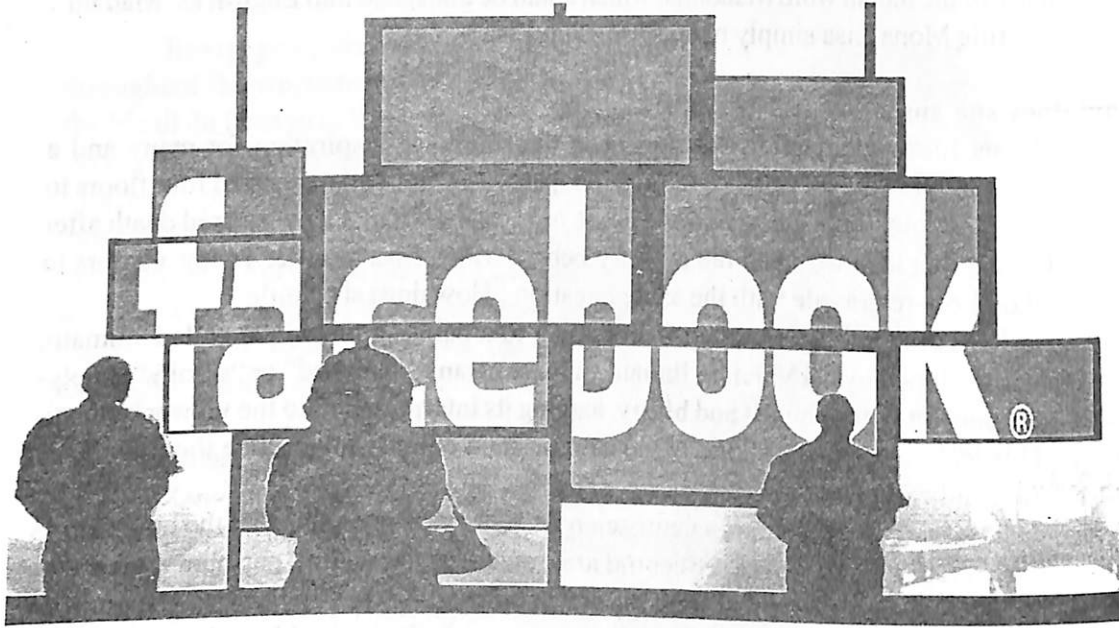
How does she smile ?

Mona Lisa's enigmatic smile has been the source of inspiration for many and a cause for desperation in others. In 1852, Luc Maspero, a French artist, jumped four floors to his death from a hotel room in Paris. His suicide note explained that he preferred death after years of struggling to understand the mystery behind Mona Lisa's smile. Today, visitors to the Musil du Louvre grapple with the same question : How does she smile ?

Italians respond to this query by referring to a painting technique called stumato, which was developed by Da Vinci. In Italian, stumato means "vanished" or "smoky", implying that the portrait is ambiguous and blurry, leaving its interpretation to the viewer's imagination. This technique uses a subtle blend of tones and colours to produce the illusion of form, depth, and volume.

Dr. Margaret Livingstone, a neuroscientist at Harvard, explains that the human eyes consist of two regions - the fovea, or central area, and the surrounding peripheral area. The fovea recognizes details and colours and reads fine print, while the peripheral area identifies shadows, black and white, and motion. When a person looks at the Mona Lisa, the fovea focuses on her eyes, leaving the peripheral area on her mouth. Since peripheral vision is less accurate and does not pick up details, the shadow's in Mona Lisa's cheekbones augment the curvature of her smile.

When the viewer looks directly at the mouth of the Mona Lisa, however, the fovea doesnot pick up the shadows, and the portrait no longer appears to be smiling. Therefore, the appearance and disappearance of Mona Lisa's smile is really an attribute of viewers vision. Inspite of the many revelations from years of research, the Mona Lisa remains an enigma today. The brilliant strokes of Da Vinci's paint brush have ensured that she continues to evoke wonder, admiration, and inspiration in all who lay eyes upon her.

The Facebook Effect

Neelofar Yasmeen

B.Sc. 1st year

The whole world has become like a cricket ball due to the internet facility everywhere. Some of the fastest growing areas on the internet are the social networking sites. There are several of them, ranging from the older orkut to the newly-minted Google+. But perhaps the most popular one now is Facebook. One can say that Facebook is the social networking site of thousands, lakhs of people in this region of ever. Of course with 3G spectrum availability, it is a given that FB itself will be modified, or be over taken, eventually by some other site. Facebooking is not an elite activity at all. Facebooking is a fine way of keeping in touch. If one is "friends" with some day, one always knows what's happening in his or her life. Indeed, things are so Facebook oriented among some younger people that instead of greeting each other with "Kikhobor, kene aso, how are things with you?" When they meet up in the real world, they say, "Hey, is everything all right? Why no status updates from you on Facebook for so long now?" Of course, this become quite an addiction also, though a harmless enough one. Among avoid Facebookers, no event is complete until the photos have been uploaded on FB. In fact, with the help of Facebook we keeps a sweet touch with our friends, relatives and others from every look and corner of the country. So, with such a social networking sites being such a wonderful way of keeping in touch, the concept of the "global village" has given a marvellous new dimension.

YOUR BEST FRIEND

Mouspiara Begum

Class H.S. 2nd year

*I know you have many friends
men and women
boys and girls
old and young
some of them stand by adversity and happiness
just for showing
only with a view to get something
But to give - Nothing
some of them give their umbrellas
when the weather is fair
But take back just when the sun begins
to burn or it rains
So you are in confusion
With whom you have the real friendship
Based on mutual respect and admiration
character and commitment
take enough time; don't be in a hurry
It is not an easy task to choose a real friend
But don't worry
sure, one day you will hear a voice
In your inner most core of the heart
And will feel that -
That source of voice is the medium -
Between you and God*

*who will never be a fraud
 Now find out that source your best friend
 No doubt your best friend will be the oasis
 When you will be in the midst of a desert
 The royal penquin to make to you warm
 when you will be in the Arctic-ocean.
 The only source of light to show you the path
 when you will be in the midst of space
 And in your real happiness of my success
 you will ful the worth of His -
 Most hearitest embeace
 And you will see with your inner eyes
 His or her each and every feature
 In each and every serene gift of the nature most interesting -
 Today you may discover that -
 that voice is your own
 only you can help yourself in each and everyway
 Name understand you as you understand your self
 so your best friend is none else
 But you yourself.*

The Hypocrisy

Rakhi Das
 T.D.C. 3rd year (English)

*Indeed, the people are beautiful flowers
 They scatter sweet scent, hiding the thorns
 In every petal of their Lives.
 The chameleons feel ashamed,
 observing the changing colours
 of the people in every season of life.
 The people are also their great enemy,
 They provoke, usur the benignity of their brethen
 They have no time to take lessons from nature
 busy running restlessly sans the proper destination
 At least, the people must shun their hypocrisy..
 During lovely seasons of nature.
 Indeed, the spring may spout seent on their lives
 And smash the dual role playing hypocrite,
 As Dr. Jekyll and Mr. Hyde.*

CHILD LABOUR

Khairul Islam
B.A. 2nd year

*Whoever he may be,
Tom, Dick or Harry
Wretched poverty stares,
sternly at his face,
compelling him to toil,
with exertion and foil
Losing childhood joy,
Discarding shame and coy,
Deprived of learning,
In course of earning
To contribute to the family
And get rid of scarcity,
little did he know,
The world thinks for him so,
Dedicating a day every year,
As world Day against child Labour
observing it on Aug 12
By creating awareness and a wave
to ban child labour
And protecting him from chains forever*

Tribute to my Mom

Neelofar Yasmeen
B.Sc. 1st year

*Days passed, time passed
Just of one dreary year
Pain persists in my heart
The day you left us shattered
The scene of last journey
comes to my dream every night
Tears roll down the cheek
consoling myself, that this is life
Once born have to leave one day
Mom, you just put off the lamp
But, the light has not extinguished
As the sun sets
we walk in the path you pared
Remember you each and every moment
whenever you are
Feel your presence
Always besides us
Mom, you are the guiding star
For today, tomorrow and forever*

With Love Rittika

Shazid Ahmed
T.D.C. 3rd year

*The most beautiful girl on Earth
As innocent as a dove
Calm like a river
you came to my world of happiness
To heal my burning heart
The purity of love
Sparkled in your eyes
You sang songs of Rain and Love
I sat beside you
To listen to your mystical guitar
It echoed songs of a nightingale in a tired desert:
But she stopped playing new tunes
she stopped singing new songs
she is now in her new happy home
where God and fairies reside.*

Path to Success

Satabdi Ray
T.D.C. 3rd year (Eco)

*Would wake up in mom's call,
Now it's on alarm clock all;
Loved to run about free in air
Now it feels free air is very rare,
used to fly in sky, everything now is so dry;
used to walk on a road very smooth
But it now no longer remains as truth;
I would like to go back into that life again
But I have realized that all my efforts will go vain,
In spite of such, I put a smile above all
Because there is always sunshine after rainfall;
confidence is all that matters
But a single mistake might make you scatter,
But all these has to be bared
Because life is never to be feared.*

I'm a Sinner

Hiranya Ray
T.D.C. 3rd year

*I am a sinner O God
Throw me into hell
Inflict suffering on me
Make me feel suffocated
Give me a guilty conscience
Keep me ever aware
of your holy presence.
I am a sinner O God
Blow up my sins
Shower mercy on me
Give me unwavering devotion
Through a sudden flash
of pure intuition
Take me into the path
of true renunciation.
I am a sinner O God
Save me from the tyranny of mind
Give me faith that is blind
Ennoble me by the grief I experince
Cast divine light on my path
I am thine O God
Let me have a sacred path.*

Life, a servant of Time

Jupitara Nath
B.A. 1st year

*Life a rainbow
But, with more colours than VIBGYOR
where each moment lays beside
The cool sensational touches of thought
The seasons changes periodically
changing tracks of the life
The time keeps everyone in its hand
And neversees the fortune every now and then
Oh ! The failures of the successors
And the success of the failures
No one knows what else the other second bring
The joy turning to sorrow, the love turning to hate,
The science of leading to death
The experiments turning to experience of life.
The life, finally, is servant of time,
which turns clockwise and anticlockwise.*

A Song Sung by God

Renu Mattu
B.A. 2nd year

*I have carried you on eagle's wings !
I will care for you in all your years !
My heart is full of peace;
you have been within my life
your guiding hand has always
covered me
I am full of confidence in you.
My soul is like a child
Cradded safe within your arms
you have carried me across my years.
Leading me thru 'sorrow and thru' joy.
Never need of he afraid,
No matter how uncertain things my be
Sometimes thru me sometimes inspite of me
you seen to find your purpose
in my life.
I know failure in my life,
The weakness so central
to my heart
When I hae strayed or faller is my life
you gently set me on my feel agains.*

The World of Today

Habib Fazlul Basid

*Nowadays,
Time is difficult to spare
Smile on faces has become rare
Life has become very heetic
with people studying that apples
contain acid lactic.
The temperature of the earth is
Increasing day by day.
with people becoming affected
by UV rays on the bay.
People are becoming more and
More crazy for money,
Gone are the days of honesty.
Many animals are near the
Danger line
with poachers and hunters doing
their work fine
Green pastures and Tropical Rainforests
Are nowhere to be found
Gone are the lives of the people
with smoke and sound.
But just by jotting down a poem
we can't change the world
We must spring to action
So, that all can live in relaxation.*

IF I WERE

Janmoni Ahmed
B.A. 2nd year

*If I were Mark Twain,
I would have written adventure stories,
Where heroes would be brave to slain the villains.
If I were wordsworth, with fame dripping from my name,
My love for Nature and mystery would have been great.
Writing would have come easily to me, like playing a game,
But sadly, this was not to be.
If I were Leo Tolstoy,
My writings would be all full of wise thoughts,
My heart would be of a great size,
And my looks would be very intense.
But alas, I am none of the above.
Not famous as yet, but the world will know me.
When I do something great!
And then, everyone will applaud for a great
Poet and writer of all times - me !!*

My Senses

Abdul Manna Sheikh
B.A. 1st Semester

*I watch the sun as it rises from the sea
O, thank you God, for blessing me
Thank you, my Lord for giving me light
with awe, I promise you' Your Glory your might.*

*I smell sweet armoas the flowers the rain,
I thank you, God again and again,
Thank you my Lord for sense of smell
Your mercies, Your Bounties I know so well.
I hear the birds chiping sounds near and far
I thank you most loving most Gracious God;
Thank you my Lord for making me hear,
Your power, your majesty I shall always fear.
I eat fresh fruit, some honey a date
O, thank you, God for my sense of taste.
Thank you my Lord of the gifts you have given me
I am grateful to you, my creator eternally.
I touch a rose so perfect, so lovely
O thank you, God I pray happily,
Thank you my Lord for my sense of touch
I am indebted to you my creator for so much.*

সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে অসমী আইৰ হকে প্ৰাণ আহতি দিয়া শ্বহীদ সকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

২০১০-১১ বৰ্ষৰ গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত 'আছ' গোটৰ প্ৰাৰ্থী সমূহক বিপুল ভোটত জয় যুক্ত কৰাৰ বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মই 'গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা'ৰ তৰফৰ পৰা অশেষ ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ বহুতো সমস্যা আছে। সভাপতিৰ দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মই মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্যা সমূহ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহযোগিতাবে সমাধানৰ বাবে আৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ অৰ্থে সচেতন হৈছিলোঁ।

মহাবিদ্যালয়খন বৰ্তমান এশ এবুৰি সমস্যাবে ভাৰাক্ৰান্ত। ইয়াৰে কিছু সংখ্যক সমস্যা আমি সমাধান কৰিবলৈ সমৰ্থ হ'লো যদিও আমাৰ কাৰ্যকাল সীমতি হোৱা বাবে সকলো সমস্যা দূৰ কৰা সম্ভৱ নহ'ল। বাকী থকা সমস্যা সমূহৰ ওপৰত পৰৱৰ্তী মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাই গুৰুত্ব দিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

এইবেলি মহাবিদ্যালয়ত পালন কৰা তথা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সমূহ অনুষ্ঠান নিয়মানুবৰ্তিতা আৰু সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ আমি সক্ষম হওঁ। ইয়াৰ বাবে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগতে সমূহ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ আন আন সম্পাদক-সম্পাদিকাৰ লগতে মোক সকলো সময়তে সু-পৰামৰ্শ আৰু সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বিশ্বজিৎ ব্ৰহ্ম, বিষ্ণু প্ৰসাদ ওজা, জিতুল নাথ আৰু বিকাশ ডেকালৈও ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। লগতে আমাৰ সকলো কাৰ্যক্ষেত্ৰতে সহায় আগবঢ়োৱা ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জনালোঁ।

সদৌ শেষত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ স্বকীয়তা আৰু পৱিত্ৰতা বজাই ৰাখিবলৈ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে প্ৰতিজন সচেতন নাগৰিককে একক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়ি আহিবলৈ অনুৰোধ জনাই মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতেই সামৰিলোঁ। ধন্যবাদ জয় আই অসম।

ৰবিউল হুছেইন
সভাপতি

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

যিসকল ব্যক্তিৰ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ ফলত গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনে জন্ম লাভ কৰিলে আৰু শ্ৰীবৃদ্ধি হ'ল সেই মহান ব্যক্তিসকললৈ মই পোন প্ৰথমে আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা যাচিলোঁ।

মই উপ-সভাপতি হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। উক্ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ সমূহ কাৰ্য্যসূচী সুকলমে তথা সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰাত মই আন আন বিভাগীয় সম্পাদক-সম্পাদিকাৰসকলৰ সৈতে ওতঃ প্ৰোত ভাৱে জড়িত হৈছিলোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সংবিধান অনুসৰি উপ-সভাপতিৰ নিজস্ব কোনো 'বাজেট' নাই। উপ-সভাপতিয়ে সভাপতিৰ সৈতে কাম কৰিবলগীয়া হয়। সেয়ে হ'লেও আমি পাৰ্য্যমানে যত্ন কৰা নাছিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ত দৃষ্টিগোচৰ হোৱা যি কোনো সমস্যা সভাপতি আৰু সাধাৰণ সম্পাদকৰ সৈতে সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত মোক বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আন আন শিক্ষাগুৰু সকল, বিভাগীয় সম্পাদক-সম্পাদিকাৰসকল, সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে দুয়োটা আবাসীৰ আবাসীসকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ যাচিলোঁ।

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনাৰে প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ। ধন্যবাদ

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

মনোৰাৰা খাতুন
উপ-সভাপতি

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতো অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ আন্দোলনত প্ৰাণ আহুতি দিয়া শ্বহীদ সকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম।

১৯৫৫ চনত স্থাপিত আৰু NAAC ৰ দ্বাৰা B+ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত লগতে সমগ্ৰ নামনি অসমৰ ভিতৰত এখন আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ 'গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়'খন আমাৰ সকলোৰে বুকুৰ কুটুম স্বৰূপ। বিগত কালছোৱাত আমি 'আছ'ৰ দ্বাৰা মনোনীত প্ৰাৰ্থী হিচাপে নিৰ্বাচিত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰি বিজয়ী হওঁ। তাৰ বাবে পোন প্ৰথমে মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

গতানুগতিকভাৱে মোৰ কাৰ্যকাল আৰম্ভ হয়। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই আমি 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ মুখামুখি হওঁ। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহত বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভা সমূহ বিকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

প্ৰিয় পাঠক বৃন্দ,

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ এখনি গৌৰৱামণ্ডিত ইতিহাস আছে যদিও বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়খন এশ এবুৰি সমস্যাৰে জৰ্জৰিত। ইয়াৰে কিছুসংখ্যক সমস্যা আমি সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ যদিও বেছিভাগ এতিয়াও সমস্যা হৈয়ে আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে - গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অৰ্ধনিৰ্মিত প্ৰেক্ষাগৃহতো। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত সকলো সমস্যা সম্পূৰ্ণৰূপে সমাধান কৰা অসম্ভৱ। আমাৰ ফালৰ পৰা আমি সম্পূৰ্ণ চেষ্টা কৰিছিলো আৰু আমাৰ পিছৰ প্ৰজন্মইও এই সমস্যা সমূহৰ প্ৰতি নজৰ দিব বুলি মই আশাবাদী।

১৯৫৫ চনতে স্থাপিত হোৱা মহাবিদ্যালয়খনৰ কৰ্তৃপক্ষইও এই বিষয়সমূহৰ ওপৰতো গুৰুত্ব দিবলৈ মই বিষয় সমূহ দাঙি ধৰিলো -

- (১) মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশৰ উন্নতিৰ প্ৰতি নজৰ ৰখা।
- (২) ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী জিৰণীকোঠাত প্ৰয়োজনীয় সা-সামগ্ৰী

তথা খেলা-ধুলাৰ সামগ্ৰীৰ যোগান ধৰা।

- (৩) ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমস্যা সমূহ সামাধান কৰা।
- (৪) শ্ৰেণী কোঠাত ফেন আৰু প্ৰয়োজনীয় ডেক্স-বেঞ্চ যোগান ধৰা আৰু পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা বজাই ৰখা।
- (৫) প্ৰস্থানগাৰ সমূহ নিয়মীয়াকৈ পৰিষ্কাৰ কৰা।
- (৬) মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত পানী যোগানৰ বাবে দমকল স্থাপিত কৰা।

ইত্যাদি সমস্যাবোৰ আমি সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ। আমি আপোনালোকক জনাবলৈ পাই সুখী হৈছোঁ যে, ছাত্ৰী নিবাসৰ ভিতৰৰ পথটো আমি পকী কৰি দিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ যাৰ ফলত ছাত্ৰী নিবাসৰ ছোৱালীসকলৰ সমস্যা কিছু লাঘৱ হ'ব বুলি মই ভাৱোঁ।

লগতে আমি দুঃখিত যে এইবাৰ আমি কিছু অসুবিধাৰ বাবে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱত অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলো। তাৰ বাবে আমি আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ।

অৱশেষত গোৱালপাৰা জিলাৰ জনসাধাৰণক মহাবিদ্যালয়খনৰ ওপৰত সচেতন হৈ চকু দিবলৈ মই অনুৰোধ জনালোঁ। মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা শিক্ষাগুৰু আৰু জ্যেষ্ঠসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিলো। লগতে মোৰ সকলো বন্ধু-বান্ধৱী বিশেষকৈ বিকাশ, ৰবিউল, নুৰ আমিন, প্ৰণতী, জিতুল, বিষ্ণু সকলোলৈ আৰু মোৰ মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এটা উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয় আই অসম

বিশ্বজিৎ ব্ৰহ্ম

সাধাৰণ সম্পাদক

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভনিতো অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ আন্দোলনত প্ৰাণ আহুতি দিয়া শ্বহীদ সকললৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম।

১৯৫৫ চনত স্থাপিত আৰু NAAC ৰ দ্বাৰা B+ স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত লগতে সমগ্ৰ নামনি অসমৰ ভিতৰত এখন আগশাৰীৰ শিক্ষানুষ্ঠানৰ 'গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়'খন আমাৰ সকলোৰে বুকুৰ কুটুম স্বৰূপ। বিগত কালছোৱাত আমি 'আছ'ৰ দ্বাৰা মনোনীত প্ৰাৰ্থী হিচাপে নিৰ্বাচিত প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰি বিজয়ী হওঁ। তাৰ বাবে পোন প্ৰথমে মই সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

গতানুগতিকভাৱে মোৰ কাৰ্য্যকাল আৰম্ভ হয়। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই আমি 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ মুখামুখি হওঁ। এই মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ প্ৰতিযোগিতা সমূহত বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভা সমূহ বিকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

প্ৰিয় পাঠক বৃন্দ,

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ এখনি গৌৰৱামণ্ডিত ইতিহাস আছে যদিও বৰ্তমান মহাবিদ্যালয়খন এশ এবুৰি সমস্যাৰে জঁজৰিত। ইয়াৰে কিছুসংখ্যক সমস্যা আমি সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ যদিও বেছিভাগ এতিয়াও সমস্যা হৈয়ে আছে। উদাহৰণ স্বৰূপে - গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অৰ্ধনিৰ্মিত প্ৰেক্ষাগৃহতো। মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত সকলো সমস্যা সম্পূৰ্ণৰূপে সমাধান কৰা অসম্ভৱ। আমাৰ ফালৰ পৰা আমি সম্পূৰ্ণ চেষ্টা কৰিছিলোঁ আৰু আমাৰ পিছৰ প্ৰজন্মইও এই সমস্যা সমূহৰ প্ৰতি নজৰ দিব বুলি মই আশাবাদী।

১৯৫৫ চনতে স্থাপিত হোৱা মহাবিদ্যালয়খনৰ কৰ্তৃপক্ষইও এই বিষয়সমূহৰ ওপৰতো গুৰুত্ব দিবলৈ মই বিষয় সমূহ দাঙি ধৰিলোঁ -

- (১) মহাবিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক পৰিৱেশৰ উন্নতিৰ প্ৰতি নজৰ বখা।
- (২) ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী জিৰণীকোঠাত প্ৰয়োজনীয় সা-সামগ্ৰী

তথা খেলা-ধুলাৰ সামগ্ৰীৰ যোগান ধৰা।

- (৩) ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমস্যা সমূহ সামাধান কৰা।
- (৪) শ্ৰেণী কোঠাত ফেন আৰু প্ৰয়োজনীয় ডেক্স-বেঞ্চ যোগান ধৰা আৰু পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা বজাই ৰখা।
- (৫) প্ৰস্ৰাৱগাৰ সমূহ নিয়মীয়াকৈ পৰিষ্কাৰ কৰা।
- (৬) মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত পানী যোগানৰ বাবে দমকল স্থাপিত কৰা।

ইত্যাদি সমস্যাবোৰ আমি সমাধান কৰিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ। আমি আপোনালোকক জনাবলৈ পাই সুখী হৈছোঁ যে, ছাত্ৰী নিবাসৰ ভিতৰৰ পথটো আমি পকী কৰি দিবলৈ সক্ষম হৈছোঁ যাৰ ফলত ছাত্ৰী নিবাসৰ ছোৱালীসকলৰ সমস্যা কিছু লাঘৱ হ'ব বুলি মই ভাৱোঁ।

লগতে আমি দুঃখিত যে এইবাৰ আমি কিছু অসুবিধাৰ বাবে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱত অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলোঁ। তাৰ বাবে আমি আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা মাগিছোঁ।

অৱশেষত গোৱালপাৰা জিলাৰ জনসাধাৰণক মহাবিদ্যালয়খনৰ ওপৰত সচেতন হৈ চকু দিবলৈ মই অনুৰোধ জনালোঁ। মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন দিহা পৰামৰ্শৰে সহায় কৰা শিক্ষাগুৰু আৰু জ্যেষ্ঠসকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা নিবেদিলোঁ। লগতে মোৰ সকলো বন্ধু-বান্ধৱী বিশেষকৈ বিকাশ, ৰবিউল, নুৰ আমিন, প্ৰণতী, জিতুল, বিষ্ণু সকলোলৈ আৰু মোৰ মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ এটা উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

জয় আই অসম

বিশ্বজিৎ ব্ৰহ্ম

সাধাৰণ সম্পাদক

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

সহঃসাধাৰণ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে অসমী জননীৰ হকে প্ৰাণ আৰ্হতি দিয়া বীৰ শ্বহীদসকললৈ মোৰ শত শত প্ৰণাম আৰু আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে যিসকল মহান ব্যক্তিৰ প্ৰচেষ্টাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়খন প্ৰতিষ্ঠিত হৈছে তেওঁলোকলৈ এই প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰাই শ্ৰদ্ধাৰ শৰাই য়াচিছো।

২০১০-২০১১ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত মোক সহঃসম্পাদিকা হিচাপে মনোনীত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কিছু সেৱা আগবঢ়াবৰ সুযোগ দিয়া বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকললৈ মোৰ হিয়া ভৰা ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সম্পাদিকা হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কিছুদিন পিছতেই শুভাৰম্ভ হয় 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ। এই সপ্তাহখনি যাতে সুচাৰুৰূপে চলাই নিব পাৰো তাৰ বাবে মই আৰু সাধাৰণ সম্পাদকে আত্মপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছিলো। এই খিনিতে মই এটা কথা ব্যক্ত কৰিব খোজো যে, ২০১০-১১ বৰ্ষৰ 'মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সপ্তাহ'ত ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ কোনো সম্পাদিকা নথকা হেতুকে মোক ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰো দায়িত্বভাৰ অৰ্পন কৰা হৈছিল। সপ্তাহখনিত ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ অধীনত প্ৰদৰ্শনী, ডেকশ্যন আৰু কুইজ প্ৰতিযোগিতা সুচাৰুৰূপে চলাই নিবলৈ সক্ষম হৈছিলো আনকি প্ৰদৰ্শনীত মই নিজেও অংশগ্ৰহণ কৰিছিলো আৰু পুৰস্কাৰ লাভ কৰি অতিশয় আনন্দিত হৈ পৰিছিলো। ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ বাবে বিভিন্ন খেলৰ সামগ্ৰী, প্ৰস্ৰাৱগাৰৰ লাগতিয়াল বস্তু-বাহাৰীৰ যোগানো মই ধৰিছিলো।

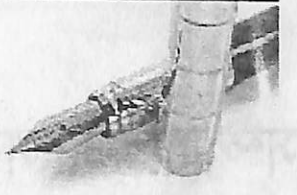
আমি আমাৰ এবছৰেকীয়া কাৰ্যকালত সকলো সমস্যাৰ সমাধান কৰিব নোৱাৰিলেও কিছুমান সমস্যাৰ যে সাম কটাৰ পাৰিছো সেইটো মই নিসন্দেহে ক'ব পাৰো। মবাইল ফোনৰ অতিপাত ব্যৱহাৰে শৈক্ষিক পৰিৱেশ বিনষ্ট কৰি তোলে। আমি এই মবাইল ফোন মহাবিদ্যালয় চৌহদত নিষিদ্ধকৰণৰ বাবে প্ৰস্তাৱ এটি আগবঢ়াইছিলো আৰু আমাৰ অধ্যক্ষ মহোদয়ে এই প্ৰস্তাৱৰ প্ৰতি আমাক সাঁহাৰিও জনাইছে।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন ধৰণে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ আৰু ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ তত্ত্বাবধায়ক মনিষা ভট্টাচাৰ্য বাইদেউৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ বুলো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত অজানিতে হোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে পৰা ক্ষমা বিচাৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়
'জয় আই অসম'।

প্ৰণতি শৰ্মা
সহঃসাধাৰণ সম্পাদিকা

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে অসমী আইৰ হকে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিয়া বীৰ-বীৰাঙ্গনা সকললৈ মোৰ শত-সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিতছো। লগতে যিসকল ব্যক্তিৰ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ ফলত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম হয় সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো।

২০১০-২০১১ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কিছু সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক

ধন্যবাদজ্ঞাপন কৰিছো।

শপত গ্ৰহণ কৰি কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইমাহ মান পিছতেই সমুখত আহি পৰে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'। আন আন বছৰৰ দৰে মোৰ কাৰ্যকালতো বিভিন্ন সাংস্কৃতিক প্ৰতিযোগিতা সমূহ সফলভাৱে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। উক্ত প্ৰতিযোগিতাত 'উপাসনা শৰ্মা'য়ে শ্ৰেষ্ঠ গায়িকাৰ সন্মান লাভ কৰে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহখনিৰ লগত সংগতি ৰাখি অনুষ্ঠিত কৰা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানখনি জাক-জমকীয়া তথা উন্নত সাংস্কৃতিক মান সম্পন্ন হোৱা বুলি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভিমত।

ইয়াৰ পিছতেই অইন অইন বছৰৰ দৰে 'গুৱাহাটী' বিশ্ববিদ্যালয় যুৱ মহোৎসৱ' আৰম্ভ হয়। কিন্তু আমি সকলোৱে অতিকৈ দুখিত যে এই একে সময়তে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ত সকলোৰে গোট পৰীক্ষা আৰম্ভ হোৱা বাবে আমি অংশগ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলো।

ইয়াৰ পিছতে নৱাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক আঁদৰিবলৈ 'নৱাগত আদৰণি সভা'ৰ লগত সংগতি ৰাখি অনুষ্ঠিত কৰিছিলো এখনি বাবেৰহনীয়া সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান আৰু উক্ত অনুষ্ঠানখনি মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেষ্ঠ গায়িকা উপাসনা শৰ্মাৰ গীতৰ শৰাইৰে আৰু বিভিন্ন গীত, নৃত্য প্ৰদৰ্শনেৰে সুচাৰুৰূপে পৰিচালিত হয়।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সকলো অনুষ্ঠানতে সু-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড॰ কাচিম আলী আহমেদ ডাঙৰীয়া, তত্ত্বাবধায়ক 'ধ্ৰুৱজ্যোতি দাস' চাৰে বিভিন্ন সু-পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো প্ৰবক্তা, কৰ্মচাৰীবৃন্দ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ অকৃত্ৰিম কৃতজ্ঞতা জনালো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত মোৰ ওপৰত অৰ্পণ কৰা সকলো দায়িত্ব নিষ্ঠা আৰু সততাৰে পালন কৰিবলৈ সদায় যত্নবান আছিলো তথাপিও অনিচ্ছাকৃত ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে আটাইৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি আৰু উজ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলো।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়
জয় আই অসম।

জিতুল নাথ
সম্পাদক, সাংস্কৃতিক বিভাগ
গোঃ মঃ ছাঃ সঃ

সম্পাদক উৎসৱ বিভাগ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে বুকুৰ শোণিতেৰে অসমী আইৰ চৰণ ধুওৱা বীৰ শ্বহীদ সকলৰ লগতে বিভিন্ন সময়ত জাতি আৰু মাটিৰ হৈ প্ৰাণ দিয়া বীৰ সকললৈ মই আন্তৰিকতাৰে শত শত প্ৰণাম জনাইছো। লগতে এই শিক্ষানুষ্ঠান খনিৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি সাধন কৰি যোৱা মহৎ ব্যক্তি সকললৈও মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

২০১০-২০১১ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্বাচনত উৎসৱ বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ কিছু সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদজ্ঞাপন কৰিছো।

গতানুগতিক ভাবে মোৰ কাৰ্যকাল আৰম্ভ হয়। কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতেই মই মুখা মুখি হওঁ বছৰেকীয়া 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ সৈতে। তাত মোৰ কোনো গধুৰ দায়িত্ব নাছিল যদিও বাকী সম্পাদক-সম্পাদিকা সকলৰ দায়িত্বত থকা কামবোৰত মই পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়াইছিলো। ইয়াৰ পিছতেই মই মুখামুখি হওঁ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰথম উৎসৱ 'সৰস্বতী পূজা'ৰ সৈতে। 'সৰস্বতী পূজা'ত মই বিশেষ অসুবিধা অনুভৱ কৰা নাছিলো। কাৰণ তত্বাবধায়ক ছাৰ আৰু সাধাৰণ সম্পাদকে মোক সহায় কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও মোৰ এই দায়িত্বত মোৰ বন্ধু সঞ্জীৱ, সিদ্ধান্ত আৰু বিশ্বই মোক যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। ইয়াৰ বাবে মই তেওঁলোকক ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছো।

ইয়াৰ কিছুদিন পিছতে মই মুখামুখি হওঁ 'বিশ্বনবী দিৱস'ৰ সৈতে। কিন্তু বিশেষ অসুবিধাৰ বাবে মোৰ সলনি সভাপতিয়ে এদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে সূচাৰূপে দিৱসটো পালন কৰে। ইয়াৰ পৰবৰ্তী অনুষ্ঠান মহাপুৰুষ শ্ৰী মন্ত শংকৰদেৱৰ তিথিও সূচাৰূপে পালন কৰে। এই ক্ষেত্ৰত সহায় আগবঢ়োৱা মোৰ তত্বাবধায়ক শ্ৰী সন্তোষ কুমাৰ মিশ্ৰ ছাৰ আৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থাৰ সমূহ সম্পাদক-সম্পাদিকা সকলৰ লগতে ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈ পুনৰবাৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেষত অজানিতে হোৱা ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে ক্ষমা মাগিছো আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়খনিৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছো।

'জয় আই অসম'

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

বিকাশ ডেকা

সম্পাদক

উৎসৱ বিভাগ

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা

সমাজসেৱা বিভাগৰ প্ৰতিবেদন

গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ সন্থাৰ সমাজ সেৱা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই প্ৰতিবেদন আৰম্ভণি কৰাৰ আগতে আমাৰ মাতৃভূমি তথা অসমীয়া জাতিৰ স্বাৰ্থৰক্ষাৰ অৰ্থে, সৰ্বস্ব ত্যাগ কৰাৰ লগতে প্ৰাণ আহতি দিয়া বীৰ শ্বহীদ সকললৈ মোৰ আন্তৰিক শত-সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা যাচিলোঁ। লগতে যি সকলমহান ব্যক্তিৰ কষ্টৰ লত আমাৰ এই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ জন্ম হয় সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

২০১০-১১ বৰ্ষৰ সমাজসেৱা সম্পাদক হিচাপে মোক যিসকল ব্যক্তি তথা ছাত্ৰ-

ছাত্ৰীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কিছু সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

শপত গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত সন্মুখত আহে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' আন আন বছৰৰ দৰে এইবেলিও 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ' আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে মহাবিদ্যালয়খনৰ চৌহদ পৰিষ্কাৰ কৰি বখাটো মোৰ বিভাগত পৰে। সেয়েহে মই মোৰ তত্বাবধায়ক মাননীয় ৰফিক জামান ছাৰৰ পৰামৰ্শ মতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হোৱা দিনাখন মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ পৰিষ্কাৰ কৰা আৰু চাফাই কৰা প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ কৰা হয়। এই প্ৰতিযোগিতা সমূহ যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শৃংখলাবদ্ধ, নিষ্ঠা আৰু সেৱা মনোভাৱেৰে চাফাই কৰা দহজন ছাত্ৰক পুৰস্কৃত কৰা হয়। ভৱিষ্যতে এই চাফাই প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা অধিক হ'ব বুলি আশা কৰিলোঁ। মোৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ আগতে যিমানখিনি কাম কৰা হৈছে যদিও মোৰ কাৰ্যকালত N.A.A.C অহাত কিছু কাম কৰা হ'ল আৰু আৱণ্টিত ধন সীমিত হোৱা বাবে কিছুমান কাম কৰাৰ আশা মনতে থাকিল বাবে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা সকলো কৰ্মকৰ্তা সকললৈ ক্ষমা বিচাৰি আৰু এই আধৰুৱা কামবোৰ আগবঢ়ক হ'ব বুলি মই আশা ৰাখিলোঁ।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন ধৰণে পৰামৰ্শ তথা সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱাৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ, মোৰ তত্বাবধায়ক ৰফিক জামান ছাৰ, লগতে সমূহ কৰ্মচাৰী বৃন্দ, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী আৰু আমাৰ অন্যান্য বিভাগীয় সম্পাদক-সম্পাদিকা সকলে মোক সু-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা বাবে মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সৰ্বশেষত অজানিতে ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি আৰু সকলোৰে উজ্বল ভৱিষ্যত আৰু উন্নতি কামনা কৰাৰ লগতে এই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিছোঁ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা।

।। জয় আই অসম।।

বিষ্ণু প্ৰসাদ ওজা

সম্পাদক, সমাজসেৱা বিভাগ

গোঃ মঃ ছাঃ সঃ

অন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে “অসমী আইৰ” হকে প্ৰাণ বিসৰ্জন দিয়া বীৰ-বীৰাঙ্গনা সকললৈ মোৰ শত সহস্ৰ প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিতছো। লগতে যি সকল ব্যক্তিৰ কষ্ট আৰু ত্যাগৰ ফলত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ জন্ম হয় সেই মহান ব্যক্তি সকললৈ এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছো।

২০১০-২০১১ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় নিৰ্বাচনত অন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কিছু সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছতে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ আৰম্ভ হোৱাৰ প্ৰাক মুহূৰ্ত্তত কিছু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো যদিও সাধাৰণ সম্পাদক, মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাবধায়ক আৰু বন্ধুৰ সহাৰিয়ে মোক সেই অসুবিধাবোৰৰ পৰা দূৰত ৰাখিছিল। মোৰ কাৰ্যকালত অৰ্থাৎ ২০১০-১১ বৰ্ষত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ অন্তঃদ্বাৰ বিভাগৰ খেল সমূহৰ ভিতৰত ঘাইকৈ বেডমিণ্টন, দবা, কেৰম এই তিনিটা খেলহে অনুষ্ঠিত কৰিছিলো। কাৰণ মহাবিদ্যালয়ত কিছুমান খেলৰ সুবিধা নাই। সেয়েহে মই এই প্ৰতিবেদনৰ জৰিয়তে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক অনুৰোধ জনাব বিচাৰিছো যে, অন্তঃদ্বাৰ বিভাগত থকা আন আন খেল সমূহ যেন অনুষ্ঠিত কৰে। আৰু অন্তঃদ্বাৰ বিভাগৰ খেল সমূহৰ সাধাৰণ প্ৰশিক্ষণ নহোৱাৰ বাবে বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ প্ৰতিভা বিকাশ আৰু অংশগ্ৰহণত অসমৰ্থ হৈছে। সেয়ে মহাবিদ্যালয় কৃতপক্ষক জনাব খোজো যে, আগন্তুক বৰ্ষবোৰত যাতে আন আন বিভাগৰ দৰে এই বিভাগতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ সুপ্ত প্ৰতিভাক জগাই তুলিব পাৰে বাবে আগতীয়া প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই ইয়াৰে অনুৰোধ জনালো।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ লেখ সমূহ সূ-পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মোৰ তত্ত্বাবধায়ক সোমেশ্বৰ ৰাও ছাৰৰ লগতে অৰ্ণৱ কলিতা, ছাহিদ ৰাজ হক, ৰাজীৱ ওৰাং, বিশ্বজিৎ ওৰাং, সুজিত দাস আদিলৈও মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্যকালত মোৰ ওপৰত অৰ্পিত কৰা সকলো দায়িত্ব নিষ্ঠা আৰু সততাৰে পালন কৰিবলৈ সদা যত্নবান আছিলো তথাপিও অনিচ্ছাকৃত ভুল-ভ্ৰান্তিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বস্বীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিছো।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা।
‘জয় আই অসম’।

মৃদু পৰন কলিতা
সম্পাদক, অন্তঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগ
গোঃ মঃ ছাঃ সন্থা

বহিঃদ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ চিৰ নমস্য ব্যক্তি সকললৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মই বহিঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া সম্পাদক হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ কেইদিনমান পিছতেই আৰম্ভ হয় ‘মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ’। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো খেলতে বুজন সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ তথা প্ৰতিদ্বন্দিতা কৰে। সপ্তাহজোৰা ৰং-ৰহইচু তথা প্ৰতিদ্বন্দিতাৰ মাজেৰে খেল সমূহ শান্তিপূৰ্ণভাৱে সমাপ্ত হোৱা বাবে মই নতৈ আনন্দিত।

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰা দিনৰে পৰা মই বিভাগীয় দায়িত্ব সমূহ সুকলমে আৰু সুচাৰুৰূপে পালন কৰিবলৈ অপ্ৰাণ চেপ্তা চলাইছিলো।

বহিঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ অৱস্থা পুতৌজনক। কাৰণ খেলপথাৰখন যত নেকি খেলৰ বতৰতে অহৰহ পানীৰে পৰিপূৰ্ণ হৈ থাকে। সেইবাবে মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰত ভালদৰে খেলিব তথা অনুশীলন কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ উপৰিও যিখিনি খেলৰ সামগ্ৰী আছে সেয়া নগণ্য। মহাবিদ্যালয়ত বিভিন্ন প্ৰান্তৰ পৰা উজ্বল সম্ভৱনাময় প্ৰতিভাবান খেলুৱৈৰ আগমন হয় যদিও উপযুক্ত অনুশীলনৰ অভাৱত সিহঁত কলিতে মৰহি যায়। এইসকলৰ প্ৰতিভাক সুযোগ প্ৰদান কৰি ভাল খেলুৱৈৰ দল গঠন কৰি কোনো বাহিৰৰ প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব পাৰিলে আমাৰ মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস।

সদৌ শেষত নিষ্ঠা সহকাৰে পৰামৰ্শ দি অহা শ্ৰদ্ধাৰ শীল ছাৰলৈ লগতে সমূহ শিক্ষাগুৰুলৈ মই কৃতজ্ঞতা জনালোঁ। ধন্যবাদ।

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়।

কমল দাস
সম্পাদক,
বহিঃ দ্বাৰ ক্ৰীড়া বিভাগ

সম্পাদক ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে যুগে যুগে অসমী আইৰ অস্তিত্ব বক্ষার্থে প্ৰাণ দিয়া জ্ঞাত অজ্ঞাত স্বদেশ প্ৰেমী বীৰ সকললৈ মোৰ শত শত প্ৰণাম আৰু শ্ৰদ্ধা নিবেদিতছোঁ। যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগত মই গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ প্ৰায় দুই হাজাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সেৱা কৰাৰ সুবিধা পাইছোঁ, তেখেত সকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ পিছত মই মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ সন্মুখীন হওঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহত প্ৰথম দিনাখন যদিও মই অসুবিধাৰ সন্মুখীন হৈছিলো কিন্তু দ্বিতীয় দিনাখনৰ পৰা কামবোৰ ভালদৰে চলাই লৈ যাবলৈ সক্ষম হৈছিলো। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ বাবে কেইবাটাও পুৰণি বিষয়বস্তুৰ লগতে নতুন বিষয়ৰ প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰশ্নন, ভেকশ্বন আদি উন্নত মানৰ হোৱা বুলি জানিব পাৰিছোঁ। প্ৰদৰ্শনীখনত পৰ্যাপ্ত সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণে এক আনন্দময় আৰু সাফল্যমণ্ডিত কৰি তুলিছিল।

মোৰ কাৰ্যকালত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ বিভিন্ন সমস্যা দেখা পাইছিলো। কিন্তু আমাৰ কাৰ্যকাল এবছৰ হোৱা বাবে সকলো সমস্যা দূৰ কৰিব পৰা নগ'ল। কিন্তু তথাপিও এই বছৰৰ ভিতৰত কিছু পৰিমাণে হ'লেও কিছুমান কাম সফল কৰাৰ আৰু পদক্ষেপ লোৱাৰ খতিয়ান তলত দাঙি ধৰিলো।

কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়ে মই সন্মুখীন হোৱা সমস্যাৰ ভিতৰত ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাটোত থাকিব লগা ডেস্ক, ব্ৰেঞ্চৰ অভাৱ, খোৱা পানী যোগানৰ অনিয়মিত, অপৰিস্কাৰ কোঠা আদিৰ সমস্যা ইত্যাদি।

এইবোৰ সমস্যাৰ বাবে ছাত্ৰসকলে প্ৰায়েই কোঠাটোৰ বাহিৰত থাকিব লগা হয়। সেইবাবে কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়ে ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাটো যাতে পৰিস্কাৰ কৰি ৰাখিব পাৰো তাৰ বাবে মই সপ্তাহত এবাৰকৈ চাফ-চিকুনৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো। শেষত মোৰ কাৰ্যকাল বিভিন্ন ধৰণে নিষ্ঠা আৰু নি স্বার্থভাবে সহায় কৰাৰ বাবে তত্ত্বাবধায়িক তথা দৰ্শণ বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক হেমন্ত কলিতা ছাৰৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ বুলো। লগতে সকলো প্ৰকাৰে সহায় কৰা কৰ্মচাৰী বৃন্দ ছাত্ৰ, বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ লগতে অন্যান্য বিভাগীয় সম্পাদক-সম্পাদিকা সকলৰ সু-পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগিতাৰ বাবে কৃতজ্ঞতা অৰ্পন কৰিলো আৰু লগতে মোক সহায় কৰা বন্ধু-বান্ধৱী সকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। শেষত মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভুল ভ্ৰুটিৰ বাবে আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰি তথা মহাবিদ্যালয়ৰ পবিত্ৰতা বজাই ৰাখিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে সচেতন নাগৰিক সকলক ঐক্যবদ্ধ প্ৰচেষ্টাৰে আগবাঢ়ি আহিবলৈ আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ চিৰজ্যোতিময়ী কৰি ৰাখিবলৈ অনুৰোধ জনালো। এই আশাৰে পুনৰ বাৰৰ বাবে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, কৰ্মচাৰী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱী সকলক ধন্যবাদ জনাই মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰণি মাৰিলো।

'জয় আই অসম'

জয়তু গোৱালপাৰা মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ সন্থা।

অলক জ্যোতি বৈশ্য
সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা

অত
মুহূৰ্ত্ত
মোক
অন্তঃ
কাৰণ
অনুৰে
বিভাগ
অসম
এই কি
কৰিব
অৰ্ণৱ
কৰি
কৰিব
মহাবি

श्रीवदनाथ महविद्यालय